ДЖАШЕР

ГЛАВА 1

1 И Бог каза: Да създадем човека по Наш образ, по Наше подобие. И Бог създаде човека по Свой образ.
2 И Бог създаде човека от земята и вдъхна в ноздрите му жизнено дихание; и човекът стана жива душа, надарена с реч.
3 И Господ каза: Не е добре за човека да бъде сам; ще му създам помощник, подобен на Него.
4 И Господ накара Адам да заспи дълбок сън; и той заспа. И откъсна едно от ребрата му, и направи от него плът, и го оформи, и го донесе на Адам. И Адам се събуди от съня си, и ето, пред него стоеше жена.
5 И той каза: Това е кост от костите ми и ще се нарече жена, защото е взета от мъжа; и Адам я нарече Ева, защото тя беше майка на всички живи.
6 И Бог ги благослови и нарече имената им Адам и Ева в деня, когато ги създаде. И Господ Бог каза: Плодете се и се размножавайте и напълнете земята.
7 И Господ Бог взе Адам и жена му и ги настани в Едемската градина, за да я обработват и пазят; и им заповяда, казвайки им: От всяко дърво в градината можете да ядете, но от дървото за познаване на доброто и злото не яжте, защото в деня, когато ядете от него, непременно ще умрете.
8 И когато Бог ги благослови и им заповяда, Той си тръгна от тях, и Адам и жена му живееха в градината според заповедта, която Господ им беше заповядал.
9 И змията, която Бог беше създал с тях на земята, дойде при тях, за да ги подбуди да престъпят заповедта, която Бог им беше заповядал.
10 И змията примами и убеди жената да яде от дървото на познанието; и жената послуша гласа на змията и престъпи словото Божие, и взе от дървото за познаване на доброто и злото, и яде; и взе от него и даде и на мъжа си, и той яде.
11 И Адам и жена му престъпиха заповедта, която Той им даде; и Бог знаеше това, и гневът Му се разпали против тях и Той ги прокле.
12 И Господ Бог ги изгони в онзи ден от Едемската градина, за да обработват земята, от която бяха взети; и те отидоха и се заселиха на изток от Едемската градина; и Адам позна жена си Ева, и тя роди двама сина и три дъщери.
13 И тя нарече първородния Каин, казвайки: Придобих мъж от Господа; а другия нарече Авел, защото каза: Напразно сме дошли на земята и напразно ще бъдем взети от нея.
14 И момчетата пораснаха и баща им даде владение в земята; и Каин беше земеделец, а Авел - овчар.
15 И след няколко години те принесоха приблизителен принос Господу; и Каин принесе от плода на земята, а Авел принесе от първородните на стадото си, от тлъстината му; и Бог се обърна и се поклони на Авел и на приноса му; и огън слезе от Господа от небето и го погълна.
16 И Господ не се обърна към Каин и към неговия принос, нито благоволи към него, защото беше принесъл от по-лошите плодове на земята пред Господа, и Каин завидя на брат си Авел поради това и потърси претекст да го убие.
17 И след известно време Каин и брат му Авел отидоха един ден на полето, за да вършат работата си; и двамата бяха на полето, Каин обработваше и ореше земята си, а Авел пасеше стадото си; и стадото премина онази част, която Каин беше изорал в земята, и това силно наскърби Каин поради тази причина.
18 И Каин се приближи до брат си Авел с гняв и му каза: Какво има между мен и теб, та идваш да живееш тук и да довеждаш стадото си да пасе в земята ми?
19 А Авел отговори на брат си Каин и му каза: Какво има между мен и теб, та да ядеш месото на моите овце и да се обличаш с вълната им?
20 И сега, прочее, съблечи вълната от овцете ми, с която си се облякъл, и ми възнагради за плодовете и месото им, които си ял; и когато направиш това, тогава ще си тръгна от земята ти, както каза.
21 И Каин каза на брат си Авел: Ако те убия днес, кой ще поиска кръвта ти от мен?
22 А Авел отговори на Каин и каза: „Несъмнено Бог, Който ни е създал на земята, Той ще отмъсти за делото ми и ще поиска кръвта ми от теб, ако ме убиеш, защото Господ е съдия и арбитър и Той е, Който ще въздаде на човека според злото му, а на нечестивия според злото, което може да извърши на земята.“
23 И сега, ако ме убиеш тук, със сигурност Бог знае тайните ти намерения и ще те съди за злото, което си обещал да ми сториш днес.
24 И когато Каин чу думите, които брат му Авел беше казал, ето, гневът на Каин се разпали срещу брат му Авел, задето беше заявил това нещо.
25 И Каин побърза и стана, и взе желязната част на оранта си, с която внезапно удари брат си и го уби. И Каин проля кръвта на брат си Авел по земята, и кръвта на Авел се разля по земята пред стадото.
26 И след това Каин се разкая, че е убил брат си, и той беше много наскърбен, и плака за него, и това го разстрои извънредно много.
27 И Каин стана, изкопа дупка на нивата и в нея положи тялото на брат си, и го посипа с пръст.
28 И Господ разбра какво беше сторил Каин на брат си; и Господ се яви на Каин и му каза: Къде е брат ти Авел, който беше с тебе?
29 А Каин се престори и каза: Не зная, пазач ли съм аз на брат си? А Господ му каза: Какво си сторил? Гласът на кръвта на брат ти вика към Мене от земята, където си го убил.
30 Защото ти уби брат си и се преструваше пред мен, и си въобразяваше в сърцето си, че Аз не те видях, нито знаех всичките ти дела.
31 Но ти направи това нещо и уби брат си за нищо, защото ти говори право; затова сега проклет да си от земята, която отвори устата си, за да приеме кръвта на брат ти от ръката ти, и в която го погреба.
32 И когато я обработваш, тя няма вече да ти дава силата си както в началото, защото тръни и бодили ще произведе земята, и ти ще се скиташ и скиташ по земята до деня на смъртта си.
33 И по това време Каин излезе от присъствието на Господа, от мястото, където беше, и се скиташе и се скиташе по земята на изток от Едем, той и всичко, което му принадлежеше.

34 В ония дни Каин позна жена си; и тя зачена и роди син; и той го нарече Енох, като каза: В онова време Господ започна да му дава покой и мир на земята.
35 И по това време Каин също започна да строи град; и той построи града и нарече града Енох, според името на сина си; защото в онези дни Господ му беше дал покой на земята и той не се скиташе и не се скиташе както в началото.
36 И Ирад се роди на Енох, а Ирад роди Мехуяил, а Мехуяил роди Матусаил.

ГЛАВА 2

1 И беше в сто и тридесетата година от живота на Адам на земята, когато той отново позна жена си Ева; и тя зачена и роди син по негово подобие и по негов образ, и го нарече Сет, защото Бог ми определи друго потомство на мястото на Авел, защото Каин го уби.
2 И Сет живя сто и пет години и роди син; и Сет нарече сина си Енос, казвайки: Защото по това време човешките синове започнаха да се множат и да измъчват душите и сърцата си, като престъпваха и се бунтуваха против Бога.
3 И в дните на Енос човешките синове продължиха да се бунтуват и да престъпват Бога, за да увеличат гнева Господен срещу човешките синове.
4 И човешките синове отидоха и служиха на други богове, и забравиха Господа, Който ги беше създал на земята; и в онези дни човешките синове направиха идоли от мед и желязо, дърво и камък, и се покланяха и им служиха.
5 И всеки човек си направи свой бог и му се покланяше; и човешките синове изоставиха Господа през всичките дни на Енос и на синовете му; и гневът Господен се разпали поради делата им и мерзостите, които вършеха на земята.
6 И Господ накара водите на река Гион да ги залеят, и Той ги унищожи и погълна, и Той унищожи третата част от земята, и въпреки това, човешките синове не се отвърнаха от злите си пътища и ръцете им все още бяха протегнати, за да вършат зло в очите на Господа.
7 И в онези дни нямаше нито сеене, нито жънене на земята; и нямаше храна за човешките синове, и гладът беше много голям в онези дни.
8 И семето, което посяха в онези дни в земята, стана тръни, бодили и глогове; защото от дните на Адам беше това изявление относно земята, за проклятието на Бога, с което Той прокле земята, поради греха, който Адам съгреши пред Господа.
9 И когато хората продължиха да се бунтуват и да престъпват Бога и да покваряват пътищата си, земята също се поквари.
10 Енос живя деветдесет години и роди Кенан;
11 И Каинан порасна и стана на четиридесет години, и стана мъдър, и имаше знание и умение във всяка мъдрост, и царуваше над всички човешки синове, и водеше човешките синове към мъдрост и знание; защото Каинан беше много мъдър човек и имаше разбиране във всяка мъдрост, и с мъдростта си властваше над духове и демони;
12 И Каинан знаеше чрез мъдростта си, че Бог щеше да погуби човешките синове, защото бяха съгрешили на земята, и че в последните дни Господ щеше да докара върху тях водите на потопа.
13 И в онези дни Каинан написа на каменни плочи какво щеше да се случи в бъдещето и ги сложи в съкровищниците си.
14 И Каинан царува над цялата земя и обърна някои от човешките синове към служба на Бога.
15 И когато Каинан беше на седемдесет години, той роди трима сина и две дъщери.
16 А ето имената на синовете на Каинан: името на първородния Маалалел, втория Енан, а третия Меред, а сестрите им бяха Ада и Села; това са петте синове на Каинан, които му се родиха.
17 И Ламех, синът на Матусаил, се сроди с Каинан чрез брак и той взе двете му дъщери за жени. А Ада зачена и роди син на Ламеха, и го нарече Явал.
18 И тя пак зачена и роди син, и го нарече Ювал; а сестра ѝ Зила беше безплодна в онези дни и нямаше потомство.
19 Защото в онези дни човешките синове започнаха да престъпват Бога и да престъпват заповедите, които Той беше заповядал на човека, да се плодят и да се размножават на земята.
20 И някои от човешките синове накараха жените си да пият напитка, която щеше да ги направи безплодни, за да запазят фигурата си и по този начин красивият им вид да не избледнее.
21 И когато човешките синове накараха някои от жените си да пият, Села пи с тях.
22 И раждащите жени изглеждаха отвратителни в очите на мъжете си като вдовици, докато мъжете им бяха живи, защото само с безплодните бяха привързани.
23 И в края на дните и годините, когато Села остаря, Господ отвори утробата ѝ.
24 И тя зачена и роди син, и го нарече Тувал-Каин, казвайки: След като изсъхнах, го придобих от Всемогъщия Бог.
25 И тя зачена пак и роди дъщеря, и я нарече Наама, защото казваше: След като изсъхнах, придобих удоволствие и наслада.
26 А Ламех беше стар и в напреднала възраст, и очите му бяха помрачени, така че не можеше да вижда, и Тувал-Каин, синът му, го водеше. И един ден Ламех отиде на полето, а синът му Тувал-Каин беше с него. И докато вървяха по полето, Каин, синът на Адам, се приближи към тях; защото Ламех беше много стар и не можеше да вижда много, а синът му Тувал-Каин беше много млад.
27 И Тувал Каин каза на баща си да опъне лъка си и със стрелите той удари Каин, който беше още далеч, и го уби, защото им се стори като животно.
28 И стрелите влязоха в тялото на Каин, въпреки че беше далеч от тях, и той падна на земята и умря.
29 И Господ отплати на Каин за злото според нечестието му, което беше сторил на брат си Авел, според словото, което Господ беше говорил.
30 И когато Каин умря, Ламех и Тувал отидоха да видят животното, което бяха убили, и видяха, и ето, дядо им Каин беше паднал мъртъв на земята.

31 И Ламех много се наскърби, че беше направил това, и като пляскаше с ръце, удари сина си и причини смъртта му.
32 И жените на Ламех чуха какво беше направил Ламех и поискаха да го убият.
33 И жените на Ламех го намразиха от онзи ден, защото уби Каин и Тувал-Каин; и жените на Ламех се отделиха от него и не го слушаха в ония дни.
34 И Ламех дойде при жените си и ги настоя да го изслушат по този въпрос.
35 И той каза на жените си Ада и Села: Чуйте гласа ми, жени Ламехови, внимавайте в думите ми! Защото сега си въобразявате и казвате, че убих човек с раните си и дете с моите рани, понеже те не са извършили насилие. Но знайте, че аз съм стар и побелял, и че очите ми са тежки от старост, и направих това нещо, без да знам.
36 И жените на Ламех го послушаха в това нещо и се върнаха при него със съвета на баща си Адам, но оттогава не му родиха деца, знаейки, че в онези дни Божият гняв се усилваше против човешките синове, за да ги погуби с водите на потопа заради злите им дела.
37 А Маалалел, синът на Каинан, живя шестдесет и пет години и роди Яреда; а Яред живя шестдесет и две години и роди Енох.

ГЛАВА 3

1 И Енох живя шестдесет и пет години и роди Матусала; и Енох ходеше с Бога, след като роди Матусала, и служеше на Господа, и презираше злите пътища на човеците.
2 И душата на Енох беше обгърната от наставленията на Господа, в знание и в разбиране; и той мъдро се оттегли от синовете човешки и се скри от тях в продължение на много дни.
3 И след много години, докато той служеше на Господа и се молеше пред Него в дома си, ангел Господен го повика от небето и той каза: Ето ме.
4 И той каза: Стани, излез от дома си и от мястото, където се криеш, и се яви на човешките синове, за да ги научиш пътя, по който трябва да вървят, и делото, което трябва да извършат, за да влязат в Божиите пътища.
5 И Енох стана според словото Господне и излезе от дома си, от мястото си и от стаята, в която се беше крил; и отиде при синовете човешки и ги научи на пътищата Господни, и по това време събра синовете човешки и ги запозна с наставленията Господни.
6 И заповяда да се прогласи по всички места, където живеят човешките синове, казвайки: „Къде е човекът, който иска да знае пътищата Господни и добрите дела? Нека дойде при Енох.“
7 И всички човешки синове се събраха тогава при него, защото всички, които желаеха това нещо, отидоха при Енох, и Енох царуваше над човешките синове според словото Господне; и те дойдоха и му се поклониха, и чуха словото му.
8 И духът Божий беше върху Енох и той учеше всичките си мъже на мъдростта Божия и на Неговите пътища; и синовете човешки служеха на Господа през всичките дни на Енох и идваха да чуят мъдростта му.
9 И всички царе на човешките синове, и първи, и последни, заедно с техните князе и съдии, дойдоха при Енох, когато чуха за неговата мъдрост, и му се поклониха, и поискаха от Енох да царува над тях, на което той се съгласи.
10 И те се събраха всички, сто и тридесет царе и принцове, и направиха Енох цар над себе си и всички те бяха под негова власт и командване.
11 И Енох ги учеше на мъдрост, знание и пътищата Господни; и той установи мир между тях, и мир имаше по цялата земя по време на живота на Енох.
12 И Енох царува над човешките синове двеста четиридесет и три години и вършеше справедливост и правда с целия си народ и ги водеше по пътищата Господни.
13 И това е родословието на Енох, Матусала, Елисей и Елимелех, трима сина; а сестрите им бяха Мелха и Нама; а Матусала живя осемдесет и седем години и роди Ламех.
14 И беше в петдесет и шестата година от живота на Ламех, когато Адам умря; деветстотин и тридесет години беше той при смъртта си, и двамата му сина, заедно с Енох и Матусала, синът му, го погребаха с голяма помпозност, както при погребение на царе, в пещерата, за която Бог му беше казал.
15 И на това място всички човешки синове направиха голямо оплакване и плач заради Адам; затова това се е превърнало в обичай сред човешките синове и до днес.
16 И Адам умря, защото яде от дървото на познанието; той и децата му след него, както Господ Бог беше говорил.
17 И беше в годината на смъртта на Адам, която беше двеста четиридесет и третата година от царуването на Енох, по това време Енох реши да се отдели от синовете човешки и да се скрие, както в началото, за да служи на Господа.
18 И Енох направи така, но не се скри напълно от тях, а се държеше далеч от човешките синове три дни и след това отиде при тях за един ден.
19 И през трите дни, докато беше в стаята си, той се молеше и славеше Господа, своя Бог, и в деня, в който отиде и се яви на поданиците си, той ги учеше на пътищата Господни, и всичко, което го питаха за Господа, той им отговаряше.
20 И той правеше по този начин в продължение на много години и след това се криеше шест дни и се явяваше на народа си веднъж на всеки седем дни; и след това веднъж на месец, и после веднъж на година, докато всички царе, принцове и синове човешки го потърсиха и пожелаха отново да видят лицето на Енох и да чуят словото му; но не можеха, тъй като всички синове човешки се страхуваха много от Енох и се страхуваха да се приближат до него поради божественото страхопочитание, което седеше на лицето му; затова никой човек не можеше да го погледне, страхувайки се, че може да бъде наказан и да умре.
21 И всички царе и принцове решиха да съберат синовете човешки и да дойдат при Енох, мислейки си, че всички те ще могат да говорят с него в момента, когато той ще излезе сред тях, и те направиха така.

22 И дойде денят, когато Енох излезе и всички се събраха и дойдоха при него, и Енох им говори думите Господни и ги научи на мъдрост и знание, и те се поклониха пред него и казаха: Да живее царят! Да живее царят!
23 И след известно време, когато царете, принцовете и синовете човешки говореха на Енох, а Енох ги учеше на пътищата Божии, ето, ангел Господен тогава повика Енох от небето и пожела да го възведе на небето, за да го направи цар там над синовете Божии, както беше царувал над синовете човешки на земята.
24 Когато по това време Енох чу това, той отиде и събра всички жители на земята, и ги научи на мъдрост и знание, и им даде божествени наставления, и им каза: „Изискано ми е да се възнеса на небето, затова не знам деня на моето отиване.“
25 И сега, прочее, ще те науча на мъдрост и знание и ще те наставя, преди да те оставя, как да постъпваш на земята, за да можеш да живееш; и той направи така.
26 И той ги учеше на мъдрост и знание, и им даваше наставления, и ги изобличаваше, и им поставяше повеления и съдби, които да изпълняват на земята, и установяваше мир между тях, и ги учеше на вечен живот, и живя известно време с тях, учейки ги на всички тези неща.
27 И по това време човешките синове бяха с Енох, и Енох им говореше; и те повдигнаха очи, и подобие на голям кон слезе от небето, и конят закрачи във въздуха;
28 И те разказаха на Енох какво бяха видели, а Енох им рече: Заради мен този кон слиза на земята; дойде времето, когато трябва да си тръгна от вас и няма вече да ме видите.
29 И конят слезе в това време и застана пред Енох, и всичките човешки синове, които бяха с Енох, го видяха.
30 И Енох тогава отново заповяда да се прогласи глас, който казваше: Къде е човекът, който желае да познава пътищата на Господа, своя Бог? Нека дойде днес при Енох, преди да бъде взет от нас.
31 И всичките човешки синове се събраха и дойдоха при Енох в онзи ден; и всичките земни царе с техните князе и съветници останаха с него в онзи ден; и тогава Енох научи човешките синове на мъдрост и знание и им даде божествени наставления; и им заповяда да служат на Господа и да ходят по Неговите пътища през всичките дни на живота си, и той продължи да установява мир между тях.
32 И след това той стана и се качи на коня; и излезе, и всичките човешки синове тръгнаха след него, около осемстотин хиляди мъже; и изминаха с него един ден път.
33 А на втория ден им каза: Върнете се в шатрите си; защо ще ходите? Може би ще умрете. И някои от тях го напуснаха, а останалите тръгнаха с него шестдневен път. И Енох им казваше всеки ден: Върнете се в шатрите си, за да не умрете. Но те не искаха да се върнат и отидоха с него.
34 А на шестия ден някои от мъжете останаха и се прилепиха към него, и му казаха: Ще дойдем с теб на мястото, където отиваш; заклевам се в живия Господ, само смъртта ще ни раздели.
35 И те настояваха толкова много да отидат с него, че той престана да им говори; и те тръгнаха след него, но не се върнаха;
36 И когато царете се върнаха, те наредиха да се направи преброяване, за да се знае броят на останалите мъже, които отидоха с Енох; и на седмия ден Енох се възнесе на небето във вихрушка, с коне и огнени колесници.
37 И на осмия ден всички царе, които бяха с Енох, изпратиха да доведат обратно броя на мъжете, които бяха с Енох, от мястото, откъдето той се възнесе на небето.
38 И всички тези царе отидоха на мястото и намериха земята там пълна със сняг, а върху снега имаше големи снежни камъни, и единият каза на другия: Ела, нека пробием през снега и да видим, може би мъжете, които останаха с Енох, са мъртви и сега са под снежните камъни, и те търсиха, но не можаха да го намерят, защото той се беше възнесъл на небето.

ГЛАВА 4

1 И всичките дни, които Енох живя на земята, бяха триста шестдесет и пет години.
2 И когато Енох се възнесе на небето, всички земни царе се вдигнаха и взеха сина му Матусала, помазаха го и го накараха да царува над тях на мястото на баща му.
3 И Матусал постъпваше праведно пред Бога, както го беше научил баща му Енох, и така през целия си живот учеше човешките синове на мъдрост, знание и страх от Бога, и не се отклони от добрия път нито надясно, нито наляво.
4 Но в последните дни на Матусала, човешките синове се отвърнаха от Господа, развращаваха земята, ограбваха и плячкосваха един друг, и се разбунтуваха срещу Бога и престъпваха, и покваряха пътищата си, и не искаха да послушат гласа на Матусала, а се разбунтуваха срещу него.
5 И Господ се разгневи твърде много против тях и Господ продължи да унищожава семето в онези дни, така че нямаше нито сеитба, нито жънане на земята.
6 Защото, когато сеяха земята, за да си набавят храна за препитанието, ето, произлязоха тръни и бодили, които не бяха сеяли.
7 И човешките синове все още не се отвърнаха от злите си пътища, и ръцете им все още бяха протегнати, за да вършат зло пред Бога, и разгневиха Господа със злите си пътища. И Господ се разгневи много и се разкая, че беше създал човека.
8 И той намисли да ги унищожи и изтреби, и го направи.
9 В онези дни, когато Ламех, синът на Матусала, беше на сто и шестдесет години, умря Сет, синът на Адам.
10 И всичките дни, които Сет живя, бяха деветстотин и дванадесет години, и той умря.
11 А Ламех беше на сто и осемдесет години, когато взе Ашмуа, дъщеря на Елисей, син на чичо му Енох, и тя зачена.
12 И по това време човешките синове засяваха земята и се произвеждаше малко храна, но човешките синове не

се отвърнаха от злите си пътища, а престъпваха и се разбунтуваха против Бога.
13 И жената на Ламех зачена и му роди син в това време, в края на годината.
14 И Матусал го нарече Ной, казвайки: В неговите дни земята беше в покой и без тление. А баща му Ламех го нарече Менахем, казвайки: Той ще ни утеши в делата ни и в злия ни труд на земята, която Бог беше проклел.
15 И детето порасна, отбиха го и ходеше по пътищата на баща си Матусал, съвършен и праведен пред Бога.
16 И всички човешки синове се отклониха от пътищата Господни в ония дни, като се умножаваха по лицето на земята със синове и дъщери, и учеха се един друг на злите си дела и продължаваха да грешат против Господа.
17 И всеки човек си направи бог, и всеки ограбваше и плячкосваше ближния си, както и родниите си, и покваряваха земята, и земята се изпълни с насилие.
18 И техните съдии и управници отиваха при дъщерите човешки и вземаха жените им насила от мъжете им според техния избор. И синовете човешки в онези дни вземаха от земния добитък, полските зверове и небесните птици и учеха да смесват животни от един вид с друг, за да разгневят с това Господа; и Бог видя цялата земя и тя беше покварена, защото всяка плът беше покварила пътищата си на земята, всички хора и всички животни.
19 И Господ каза: Ще изтребя от лицето на земята човека, когото създадох, да, от човека до птиците небесни, заедно с добитъка и зверовете, които са в полето, защото се разкайвам, че ги създадох.
20 И всички човеци, които ходеха в пътищата на Господа, умряха в ония дни, преди Господ да докара злото върху човека, което беше изрекъл; защото това беше от Господа, за да не видят злото, което Господ беше изрекъл за човешките синове.
21 И Ной намери благодат в очите на Господа; и Господ избра него и децата му, за да произведе от тях потомство по лицето на цялата земя.

ГЛАВА 5

1 И Енох, синът на Сит, умря в осемдесет и четвъртата година от живота на Ной; беше на деветстотин и пет години, когато умря.
2 И в сто седемдесет и деветата година от живота на Ной умря Каинан, синът на Енос; и всичките дни на Каинан станаха деветстотин и десет години; и той умря.
3 И в двеста тридесет и четвъртата година от живота на Ной умря Маалалел, синът на Кенан; и дните на Маалалел станаха осемстотин деветдесет и пет години; и той умря.
4 И Яред, синът Маалалелов, умря в ония дни, в триста тридесет и шестата година от живота на Ной; и всичките дни на Яред станаха деветстотин шестдесет и две години; и той умря.
5 И всички, които следваха Господа, умряха в онези дни, преди да видят злото, което Бог обеща да извърши на земята.
6 И след изтичането на много години, в четиристотин и осемдесетата година от живота на Ной, когато всички онези мъже, които последваха Господа, бяха измрели измежду човешките синове и остана само Матусал, Бог каза на Ной и Матусал, казвайки:
7 Говорете и прогласете на човешките синове, казвайки: Така казва Господ: Върнете се от злите си пътища и оставете делата си; и Господ ще се разкае за злото, което е обещал да ви направи, така че то няма да се случи.
8 Защото така казва Господ: Ето, давам ви срок от сто и двадесет години; ако се обърнете към Мене и оставите злите си пътища, тогава и Аз ще се отвърна от злото, за което ви говорих, и то няма да съществува, казва Господ.
9 И Ной и Матусал изричаха всичките думи Господни на човешките синове, ден след ден, като им говореха постоянно.
10 Но човешките синове не ги послушаха, нито приклониха ушите си към думите им, и закоравяха.
11 И Господ им даде срок от сто и двадесет години, казвайки: Ако се обърнат, тогава Бог ще се разкае за злото, за да не погуби земята.
12 Ной, синът на Ламех, се въздържа да си вземе жена в онези дни, за да има деца, защото си каза: „Сега Бог ще погуби земята; защо тогава аз да имам деца?“
13 Ной беше праведен човек, той беше съвършен в своето поколение и Господ го избра, за да въздигне потомство от неговото потомство по лицето на земята.
14 И Господ каза на Ной: Вземи си жена и роди деца, защото те видях праведен пред Мене в това поколение.
15 И ще въздигнеш потомство и децата си с тебе посред земята; и Ной отиде та си взе жена, и избра Наама, дъщерята на Енох; а тя беше на петстотин и осемдесет години.
16 Ной беше на четиристотин деветдесет и осем години, когато взе Наама за жена.
17 И Наама зачена и роди син, и го нарече Яфет, казвайки: Бог ме разшири на земята; и тя зачена пак и роди син, и той го нарече Сим, казвайки: Бог ме направи остатък, за да въздигна потомство всред земята.
18 Ной беше на петстотин и две години, когато Наама роди Сим. И момчетата пораснаха и ходеха по пътищата Господни, във всичко, както ги научиха Матусал и Ной, баща им.
19 И Ламех, бащата на Ной, умря в онези дни; но наистина той не ходи с цялото си сърце в пътищата на баща си и умря в сто деветдесет и петата година от живота на Ной.
20 И всичките дни на Ламех станаха седемстотин и седемдесет години; и той умря.
21 И всички човешки синове, които познаваха Господа, умряха през онази година, преди Господ да им донесе зло; защото Господ пожела да умрат, за да не видят злото, което Бог щеше да донесе на братята и родниите им, както беше обещал да направи.
22 В онова време Господ каза на Ной и Матусал: „Излезте и прогласете на човешките синове всичките думи, които ви говорих в онези дни, може би те ще се отвърнат от злите си пътища и тогава ще се разкая за злото и няма да го докарам.“

23 И Ной и Матусал излязоха и казаха в ушите на човешките синове всичко, което Бог беше говорил за тях.
24 Но човешките синове не искаха да слушат, нито искаха да наклонят ушите си към всичките им думи.
25 И след това Господ каза на Ной: Краят на всяка твар дойде пред Мене поради злите им дела; и ето, Аз ще погубя земята.
26 И вземи си гоферово дърво, и иди на едно място, направи голям ковчег и го постави на това място.
27 И така ще го направиш: триста лакътя дължина, петдесет лакътя ширина и тридесет лакътя височина.
28 И ще си направиш врата, отворена отстрани, и ще я завършиш отгоре до един лакът, и ще я покриеш със смола отвътре и отвън.
29 И ето, Аз ще докарам потоп от води на земята и всяка твар ще бъде изтребена; под небето всичко, което е на земята, ще погине.
30 И ти и твоето семейство ще отидете и ще съберете по две двойки от всички живи същества, мъжки и женски, и ще ги доведете в ковчега, за да произведете потомство от тях на земята.
31 И събери при себе си всичката храна, която се яде от всичките животни, за да има храна за теб и за тях.
32 И ще избереш за синовете си три девици измежду човешките дъщери, които ще бъдат жени на синовете ти.
33 И Ной стана и построи ковчега на мястото, където Бог му беше заповядал; и Ной направи както Бог му беше заповядал.
34 В петстотин деветдесет и петата си година Ной започна да строи ковчега и го направи за пет години, както Господ беше заповядал.
35 Тогава Ной взе трите дъщери на Елиаким, сина на Матусала, за жени на синовете си, както Господ беше заповядал на Ной.
36 И по това време умря Матусал, синът на Енох; той беше на деветстотин и шестдесет години, когато умря.

ГЛАВА 6

1 По онова време, след смъртта на Матусала, Господ каза на Ной: Влез ти и семейството ти в ковчега; ето, Аз ще събера при теб всички земни животни, полските зверове и небесните птици, и всички те ще дойдат и ще обкръжат ковчега.
2 И ще отидеш и ще седнеш при вратите на ковчега, и всички зверове, животни и птици ще се съберат и ще застанат пред тебе; и онези от тях, които дойдат и клекнат пред тебе, ще ги вземеш и ще ги предадеш в ръцете на синовете си, които ще ги доведат в ковчега; а всички, които застанат пред тебе, ще оставиш.
3 И Господ направи това на следващия ден; и животни, зверове и птици дойдоха в големи множества и обкръжиха ковчега.
4 И Ной отиде и седна при вратата на ковчега; и въведе в ковчега всяка твар, която се беше настанила пред него; и всички, които стояха пред него, остави на земята.
5 И дойде една лъвица с двете си малки, мъжко и женско, и трите се наведеха пред Ной. Двете малки се надигнаха срещу лъвицата и я удариха, и я накараха да бяга от мястото си; и тя си отиде, а те се върнаха на местата си и се наведеха на земята пред Ной.
6 И лъвицата побягна и застана на мястото на лъвовете.
7 Ной видя това и се учуди много; и стана, взе двете малки и ги въведе в ковчега.
8 И Ной внесе в ковчега от всички живи същества, които бяха на земята, така че не остана нито едно, което Ной не внесе в ковчега.
9 И влязоха при Ной в ковчега по две, но от чистите животни и чистите птици той доведе седем двойки, както му беше заповядал Бог.
10 И всички животни, зверове и птици бяха все още там и обграждаха ковчега отвсякъде, и дъждът не беше завалял до седем дни след това.
11 И в онзи ден Господ накара цялата земя да се разтресе, слънцето потъмня, основите на света се разтърсиха, и цялата земя се раздвижи силно, и светкавици пробляснаха, и гръмотевици прогърмяха, и всички извори на земята се разпукаха, нещо, което жителите не познаваха преди; и Бог извърши това могъщо дело, за да ужаси човешките синове, за да няма вече зло на земята.
12 И човешките синове все още не искаха да се върнат от злите си пътища и увеличиха гнева на Господа по онова време, и дори не насочиха сърцата си към всичко това.
13 И в края на седемте дни, в шестстотната година от живота на Ной, водите на потопа заляха земята.
14 И всички извори на бездната се разпукаха, и небесните отвори се отвориха, и дъждът валя на земята четиридесет дни и четиридесет нощи.
15 Ной, домът му и всички живи същества, които бяха с него, влязоха в ковчега поради водите на потопа; и Господ затвори за него.
16 И всички човешки синове, които останаха на земята, се изтощиха от зло поради дъжда, защото водите нахлуваха все по-силно върху земята, а животните и зверовете все още обграждаха ковчега.
17 И събраха се човешките синове, около седемстотин хиляди мъже и жени, и дойдоха при Ной в ковчега.
18 И те извикаха към Ной, казвайки: Отвори ни, за да можем да дойдем при теб в ковчега; и защо да умрем?
19 Ной им отговори с висок глас от ковчега, казвайки: Не се ли разбунтувахте всички вие против Господа и не казахте, че Той не съществува? Затова Господ докара върху вас това зло, за да ви погуби и изтреби от лицето на земята.
20 Не е ли това същото, за което ви говорих преди сто и двадесет години, а вие не послушахте гласа Господен, а сега желаете да живеете на земята?
21 И те казаха на Ной: Готови сме да се върнем при Господа; само ни отвори, за да живеем и да не умрем.
22 Ной им отговори и каза: Ето, сега, като виждате мъката на душите си, искате да се обърнете към Господа; защо не се обърнахте през тези сто и двадесет години, които Господ ви е дал като определен срок?
23 Но сега идвате и ми казвате това поради неволите на душите си, и сега Господ няма да ви послуша, нито ще ви обърне ухо в този ден, така че сега няма да успеете в желанията си.

24 И човешките синове се приближиха, за да влязат с взлом в ковчега поради дъжда, защото не можеха да понесат дъжда върху себе си.
25 И Господ изпрати всички зверове и животни, които стояха около ковчега. И зверовете ги надвиха и ги изгониха от това място; и всеки човек отиде по пътя си, и те отново се разпръснаха по лицето на земята.
26 И дъждът продължаваше да вали по земята и валя четиридесет дни и четиридесет нощи; и водите се усилваха много по земята; и всяка твар, която беше на земята или във водите, умря, било то човеци, животни, зверове, пълзящи или птици небесни; и остана само Ной и онези, които бяха с него в ковчега.
27 И водите преобладаваха и се умножаваха твърде много по земята, и те издигнаха ковчега; и той се издигна от земята.
28 И ковчегът се носеше по повърхността на водите и беше хвърлян по водите, така че всички живи същества вътре се въртяха като вариво в котел.
29 И голяма тревога обзе всички живи същества, които бяха в ковчега, и ковчегът сякаш щеше да се разруши.
30 И всички живи същества, които бяха в ковчега, се ужасиха; лъвовете ревяха, воловете мучаха, вълците виеха; и всяко живо същество в ковчега говореше и ридаеше на своя език, така че гласовете им стигаха на голямо разстояние; и Ной и синовете му плаеха и плаеха в мъките си; те се уплашиха много, че са стигнали до портите на смъртта.
31 И Ной се помоли на Господа и извика към Него поради това, и каза: Господи, помогни ни, защото нямаме сила да понесем това зло, което ни е обхванало, защото вълните на водите ни обкръжиха, зловещи потоци ни уплашиха, примките на смъртта дойдоха пред нас; послушай ни, Господи, послушай ни, озарете лицето Си към нас и бъди милостив към нас, изкупи ни и ни избави.
32 И Господ послуша гласа на Ной и Господ си спомни за него.
33 И вятър премина над земята, водите утихнаха и ковчегът спря.
34 И изворите на бездната и небесните отвори се спряха, и дъждът от небето спря.
35 И водите намаляха в ония дни, и ковчегът спря на планините Арарат.
36 И Ной тогава отвори прозорците на ковчега, и Ной все още извика към Господа по това време и каза: Господи, Който си създал земята и небесата и всичко, което е в тях, изведи душите ни от това заточение и от затвора, в който си ни поставил, защото много съм изтощен от въздишки.
37 И Господ послуша гласа на Ной и му каза: Когато се навърши цяла година, тогава ще излезеш.
38 И при края на годината, когато се навърши цяла година от пребиваването на Ной в ковчега, водите пресъхнаха по земята; и Ной отстрани покривалото на ковчега.
39 По това време, на двадесет и седмия ден от втория месец, земята беше суха; но Ной и синовете му, и онези, които бяха с него, не излязоха от ковчега, докато Господ не им каза.
40 И дойде денят, когато Господ им каза да излязат, и всички излязоха от ковчега.
41 И те отидоха и се върнаха всеки по пътя си и на мястото си; и Ной и синовете му живееха в земята, която Бог им беше казал, и служеха на Господа през всичките си дни; и Господ благослови Ной и синовете му, когато излязоха от ковчега.
42 И им каза: Плодете се и напълнете цялата земя; станете силни и се размножавайте изобилно на земята и се умножавайте в нея.

ГЛАВА 7

1 А ето имената на Ноевите синове: Яфет, Хам и Сим; и им се родиха деца след потопа, защото си бяха взели жени преди потопа.
2 Това са синовете на Яфет: Гомер, Магог, Мадай, Яван, Тувал, Мошех и Тирас, седем синове.
3 А синовете на Гомер бяха Аскиназ, Рефат и Тегарма.
4 А синовете на Магог бяха Елиханаф и Лувал.
5 А синовете на Мадай бяха Ахон, Зеело, Хазони и Лот.
6 А синовете на Яван бяха Елисей, Тарсис, Хитим и Дудоним.
7 А синовете на Тувал бяха Арифи, Кесед и Таари.
8 А синовете на Мешех бяха Дедон, Сарон и Шевашний.
9 А синовете на Тирас бяха Бениб, Гера, Лупирион и Гилак; това са синовете на Яфет според родовете им, а броят им в онези дни беше около четиристотин и шестдесет мъже.
10 А ето синовете на Хам: Хус, Мицраим, Фут и Ханаан, четирима сина; а синовете на Хус бяха Сева, Хавила, Савта, Раама и Сатеха, а синовете на Раама бяха Шева и Дедан.
11 А синовете на Мицраим бяха Луд, Аном, Патрос, Хаслот и Хафтор.
12 А синовете на Фут бяха Гевул, Хадан, Бенах и Адан.
13 И синовете на Ханаан бяха Сидон, Хет, Амори, Гергаши, Хиви, Аркее, Сени, Ароди, Зимоди и Хамотий.
14 Това са Хамовите синове според родовете им, а броят им в онези дни беше около седемстотин и тридесет мъже.
15 А ето синовете на Сим: Елам, Ашур, Арфаксад, Луд и Арам, петима синове; а синовете на Елам бяха Суза, Махул и Хармон.
16 А синовете на Ашар бяха Мирус и Мохил, а синовете на Арфаксад бяха Шелах, Анар и Асхол.
17 Синовете на Луд бяха Петор и Визайон, а синовете на Арам бяха Уц, Хул, Гатер и Маш.
18 Това са синовете на Сим, според родовете им; и броят им в онези дни беше около триста мъже.
19 Ето родословието на Сим: Сем роди Арфаксад, а Арфаксад роди Шелах, а Шелах роди Евер. На Евер се родиха две деца, името на единия беше Фалек, защото в неговите дни човешките синове се разделиха, а в последните дни земята се раздели.
20 А името на втория беше Йоктан, което означаваше, че по негово време животът на човешките синове беше смалян и омаловажен.

21 Това са синовете на Йоктан: Алмодад, Шелаф, Хацармовет, Йерах, Хадуром, Озел, Дикла, Овал, Авимаил, Шева, Офир, Хавила и Йовав; всички те са синове на Йоктан.
22 А брат му Фалек роди Иен, а Иен роди Серух, а Серух роди Нахор, а Нахор роди Тара. Тара беше на тридесет и осем години и роди Арана и Нахора.
23 И Хус, син на Хам, син на Ной, взе жена в онези дни в старостта си, и тя роди син, и го нарекоха Нимрод, казвайки: В това време човешките синове отново започнаха да се бунтуват и да престъпват Бога. И детето порасна, и баща му го обикна много, защото беше син на старостта му.
24 И кожените дрехи, които Бог направи за Адам и жена му, когато излязоха от градината, бяха дадени на Хуш.
25 Защото след смъртта на Адам и жена му, дрехите бяха дадени на Енох, сина на Яред, а когато Енох беше възнесен при Бога, той ги даде на Матусала, сина си.
26 И след смъртта на Матусала, Ной ги взе и ги заведе в ковчега, и те бяха с него, докато той не излезе от ковчега.
27 И когато излизаха, Хам открадна онези дрехи от баща си Ной, взе ги и ги скри от братята си.
28 А когато Хам роди първородния си син Хуш, той му даде дрехите тайно и те останаха с Хуш много дни.
29 Хус ги скри и от синовете и братята си, а когато Хус роди Нимрод, той му даде тези дрехи от любовта си към него; и Нимрод порасна и когато стана на двадесет години, облече тези дрехи.
30 И Нимрод стана силен, когато облече дрехите, и Бог му даде мощ и сила, и той беше могъщ ловец на земята, да, той беше могъщ ловец на полето, и ловуваше животни, и строеше олтари, и принасяше в жертва върху тях животните пред Господа.
31 И Нимрод се укрепи и се издигна измежду братята си, и воюваше в битките на братята си срещу всичките им врагове наоколо.
32 И Господ предаде всички врагове на братята му в ръцете му, и Бог му даваше успех от време на време в битките му, и той царуваше на земята.
33 Затова в онези дни стана обичайно, когато някой извеждаше онези, които беше обучил за битка, да им казва: Както Бог направи с Нимрод, който беше могъщ ловец на земята и който успя в битките, които надделяха над братята му, така и той ги избави от ръцете на враговете им, така нека Бог ни укрепи и ни избави днес.
34 И когато Нимрод беше на четиридесет години, по това време имаше война между братята му и синовете на Яфет, така че те бяха в ръцете на враговете си.
35 И Нимрод излезе по това време и събра всичките синове на Куш и техните семейства, около четиристотин и шестдесет мъже, и нае също от някои от приятелите и познатите си около осемдесет мъже, и им даде заплатата, и отиде с тях на бой, и когато беше на път, Нимрод укрепи сърцата на народа, който отиде с него.
36 И той им каза: Не бойте се и не се плашете, защото всичките ни врагове ще бъдат предадени в ръцете ни и можете да правите с тях каквото ви е угодно.
37 И всичките мъже, които отидоха, бяха около петстотин, и те се биха срещу враговете си, и ги унищожиха, и ги покориха, и Нимрод постави над тях постоянни началници на съответните им места.
38 И той взе някои от децата им като поръчители и всички те станаха слуги на Нимрода и на братята му; и Нимрод и всички хора, които бяха с него, се върнаха по домовете си.
39 И когато Нимрод се завърна радостно от битката, след като победи враговете си, всичките му братя, заедно с онези, които го познаваха отпреди, се събраха, за да го направят цар над тях, и те положиха царската корона на главата му.
40 И той постави над поданиците си и народа си князе, съдии и управници, както е обичайно сред царете.
41 И постави Тара, сина Нахоров, за началник на войската си, и го прослави, и го възвиси над всичките си началници.
42 И докато царуваше според желанието на сърцето си, след като победи всичките си врагове наоколо, той се посъветва със съветниците си да построят град за двореца си и те го направиха.
43 И те намериха голяма долина срещу изток и му построиха голям и обширен град; и Нимрод нарече града, който построи, Сенаар, защото Господ беше разтърсил силно враговете Му и ги беше унищожил.
44 И Нимрод се засели в Сенаар и царуваше безопасно, и воюваше с враговете си и ги покоряваше, и преуспяваше във всичките си битки, и царството му стана много велико.
45 И всички народи и езици чуха за славата му и се събраха при него, и се поклониха до земята, и му принесоха жертви, и той стана техен господар и цар, и всички те живееха с него в града Сенаар, и Нимрод царуваше на земята над всички Ноеви синове и всички те бяха под неговата власт и съвет.
46 И цялата земя беше с един език и думи на единение, но Нимрод не ходеше по пътищата на Господа и беше по-нечестив от всички човеци, които бяха преди него, от дните на потопа до онези дни.
47 И той си направи богове от дърво и камък и им се поклони, и се разбунтува против Господа, и научи всичките си поданици и народите на земята на нечестивите си пътища; и синът му Мардон беше по-нечестив от баща си.
48 И всеки, който чуваше за делата на Мардон, сина на Нимрод, казваше за него: „От нечестивия произлиза нечестие.“ Затова стана поговорка по цялата земя, която казва: „От нечестивия произлиза нечестие.“ И това се говореше в думите на човеците от онова време до днес.
49 А Тара, синът на Нахоровия, княз на войската на Нимрод, беше в онези дни много велик в очите на царя и поданиците му; и царят, и князете го обичаха и го възвеличаваха много високо.
50 И Тара си взе жена, чието име беше Амтело, дъщеря на Корнево; и жената на Тара зачена и му роди син в онези дни.
51 Тара беше на седемдесет години, когато го роди; и Тара нарече сина си, който му се роди, Аврам, защото

царят го беше отгледал в онези дни и го беше почел над всичките си князе, които бяха с него.

ГЛАВА 8

1 И през нощта, когато се роди Аврам, всички слуги на Тара, всички мъдреци на Нимрод и неговите врачове дойдоха и ядоха и пиха в дома на Тара, и се зарадваха с него през онази нощ.
2 И когато всички мъдреци и врачове излязоха от дома на Тара, през нощта те подигнаха очи към небето, за да видят звездите, и видяха, и ето, една много голяма звезда дойде от изток и се движеше по небето, и погълна четирите звезди от четирите страни на небето.
3 И всички мъдреци на царя и неговите заклинатели бяха смаяни от гледката, а мъдреците разбраха този въпрос и знаеха значението му.
4 И те си казаха един на друг: Това само предвещава детето, което се роди на Тара тази нощ, което ще порасне, ще се плоди, ще се размножава и ще притежава цялата земя, той и децата му довека; той и потомството му ще убият велики царе и ще наследят земите им.
5 И мъдреците и вълшебниците се прибраха у дома същата нощ, а на сутринта всички тези мъдреци и вълшебници станаха рано и се събраха в уговорена къща.
6 И те говориха и си казаха един на друг: Ето, гледката, която видяхме снощи, е скрита от царя, не му е била оповестена.
7 И ако това нещо стане известно на царя в последните дни, той ще ни каже: Защо скрихте това нещо от мен, та всички ние ще бъдем погубени; затова нека сега отидем и разкажем на царя явлението, което видяхме, и тълкуването му, и тогава ще останем чисти.
8 И те направиха така, и всички отидоха при царя и му се поклониха до земята, и казаха: Да живее царят, да живее царят!
9 Чухме, че се е родил син на Тара, син на Нахор, началник на твоето войско, и снощи дойдохме в дома му и ядохме, пихме и се веселихме с него онази нощ.
10 И когато слугите ти излязоха от дома на Тара, за да се приберат в домовете си и да пренощуват там, ние подигнахме очи към небето и видяхме голяма звезда да идва от изток; и същата звезда се затича с голяма скорост и погълна четири големи звезди от четирите страни на небето.
11 И слугите ти се смаяха от гледката, която видяхме, и се ужасиха много. И направихме преценка въз основа на гледката, и чрез мъдростта си разбрахме правилното тълкуване на нея, че това нещо се отнася за детето, което ще се роди на Тара, което ще порасне и ще се умножи много, ще стане могъщо и ще убие всичките царе на земята, и ще наследи всичките им земи, той и потомството му завинаги.
12 И сега, господарю наш и царю, ето, ние наистина ти разказахме какво видяхме относно това дете.
13 Ако на царя му се стори добре да даде на баща си откуп за това дете, ще го убием, преди да порасне и да се размножи в страната, и злото му срещу нас да се увеличи, така че ние и децата ни да погинем от злото му.
14 Царят чу думите им и те му се видяха добри; и той изпрати да повикат Тара; и Тара дойде пред царя.
15 И царят каза на Тара: „Разказаха ми, че снощи ти се роди син и че при раждането му на небето се наблюдаваше такъв парад.“
16 И сега, прочее, дай ми детето, за да го убием, преди злото му да се е надигнало против нас, и ще ти дам за цената му къщата ти, пълна със сребро и злато.
17 А Тара отговори на царя и му каза: Господарю мой и царю, чух думите ти и слугата ти ще извърши всичко, което царят му желае.
18 Но, господарю мой и царю, ще ти разкажа какво ми се случи снощи, за да видя какъв съвет ще даде царят на слугата си, и тогава ще отговоря на царя на това, което току-що каза; и царят каза: Говори.
19 И Тара каза на царя: Айон, синът на Моред, дойде при мен снощи и каза:
20 Дай ми големия и красив кон, който царят ти даде, и аз ще ти дам сребро и злато, слама и храна за цената му; и му казах: Почакай, докато видя царя относно думите ти, и виж каквото каже царят, това ще направя.
21 И сега, господарю мой и царю, ето, аз ти съобщих това нещо и ще последвам съвета, който царят ми ще даде на слугата си.
22 И царят чу думите на Тара, гневът му се разпали и го сметна за безумец.
23 И царят отговори на Тара и му каза: Толкова ли си глупав, невеж или неразумен, че правиш това нещо, да даваш красивия си кон за сребро и злато, или дори за слама и храна?
24 Толкова ли ти липсват сребро и злато, че правиш това нещо, защото не можеш да намериш слама и храна, за да нахраниш коня си? И какво ти е среброто и златото, или сламата и храната, че да дадеш онзи хубав кон, който ти дадох, подобен на който няма по цялата земя?
25 И царят престана да говори. А Тара отговори на царя и каза: Така е говорил царят на слугата си;
26 Моля те, господарю мой и царю, какво е това, което ми каза, казвайки: Дай сина си да го убием, и аз ще ти дам сребро и злато за неговата цена; какво да правя със среброто и златото след смъртта на сина си? Кой ще ме наследи? Тогава със сигурност при смъртта ми среброто и златото ще се върнат при царя ми, който ги е дал.
27 И когато царят чу думите на Тара и притчата, която той разказа за царя, много се натъжи и се разгневи от това нещо, и гневът му пламна в него.
28 И Тара видя, че гневът на царя пламна против него, и отговори на царя, казвайки: Всичко, което имам, е в царската власт; каквото и да пожелае царят да направи на слугата си, нека го направи; дори и синът ми е в царската власт, без да има стойност в замяна, той и двамата му братя, които са по-големи от него.
29 А царят каза на Тара: Не, но ще откупя по-младия ти син срещу определена цена.
30 И Тара отговори на царя и каза: Моля те, господарю мой и царю, да позволиш на слугата си да говори една дума пред тебе и царят да чуе думите на слугата си. И

Тара каза: Нека царят ми даде три дни време, докато обмисля този въпрос в себе си и да се посъветвам със семейството си относно думите на царя ми; и той настоя много царя да се съгласи с това.
31 И царят послуша Тара и направи така, и му даде три дни време. И Тара излезе от царското присъствие, и като се върна у дома при семейството си, им каза всичките думи на царя; и народът се уплаши много.
32 А на третия ден царят прати до Тара да кажат: Изпрати ми сина си срещу заплата, както ти казах; и ако не направиш това, ще пратя и ще избия всички, които имаш в дома си, така че няма да ти остане нито едно куче.
33 И Тара побърза (защото царят поиска неотложно решение) и взе дете от един от слугите си, което слугинята му беше родила в онзи ден. Тара го заведе при царя и взе за него откуп.
34 И Господ беше с Тара в това дело, за да не може Нимрод да причини смъртта на Аврам, и царят взе детето от Тара и с всичка сила разби главата му на земята, защото си помисли, че е Аврам; и това беше скрито от него от онзи ден и беше забравено от царя, тъй като волята на Провидението беше да не се претърпи смъртта на Аврам.
35 И Тара тайно взе сина си Аврам, заедно с майка му и дойката му, и ги скри в една пещера, и им носеше храната им всеки месец.
36 И Господ беше с Аврам в пещерата; и той порасна; и Аврам беше в пещерата десет години; и царят и неговите князе, врачове и мъдреци си помислиха, че царят е убил Аврам.

ГЛАВА 9

1 И Аран, син на Тара, най-големият брат на Аврам, си взе жена в онези дни.
2 Аран беше на тридесет и девет години, когато я взе; и жената на Аран зачена и роди син, и той го нарече Лот.
3 И тя зачена пак и роди дъщеря, и я нарече Милка; и пак зачена и роди дъщеря, и я нарече Сарайя.
4 Аран беше на четиридесет и две години, когато роди Сарайя, което беше в десетата година от живота на Аврам; и в онези дни Аврам, майка му и дойката му излязоха от пещерата, защото царят и поданиците му бяха забравили делото на Аврам.
5 И когато Аврам излезе от пещерата, отиде при Ной и сина му Сим и остана с тях, за да се учи на пауката на Господа и на Неговите пътища. Никой не знаеше къде е Аврам. И Аврам служи на Ной и на сина му Сим дълго време.
6 И Аврам беше в Ноевия дом тридесет и девет години; и Аврам познаваше Господа от тригодишна възраст, и ходеше в пътищата Господни до деня на смъртта си, както Ной и синът му Сим го бяха научили; и всичките синове на земята в онези дни много прегрешиха против Господа, и се разбунтуваха против Него, и служеха на други богове, и забравиха Господа, Който ги беше създал на земята; и жителите на земята си направиха по това време всеки свой бог; богове от дърво и камък, които не можеха нито да говорят, нито да чуват, нито да изричат; и синовете човешки им служеха, и те станаха техни богове.
7 И царят и всичките му слуги, и Тара с цялото му домакинство бяха тогава първите от онези, които служеха на дървени и каменни богове.
8 И Тара имаше дванадесет големи бога, направени от дърво и камък, според дванадесетте месеца на годината, и служеше на всеки един от тях всеки месец; и всеки месец Тара принасяше хлебния си принос и възлиянието си на боговете си; така правеше Тара през всичките дни.
9 И цялото това поколение беше нечестиво пред Господа и затова всеки човек си направи свой бог, но изостави Господа, Който ги беше създал.
10 И в онези дни не се намери човек по цялата земя, който да познава Господа (защото всеки служи на своя Бог), освен Ной и домочадието му; и всички, които бяха под неговия съвет, познаваха Господа в онези дни.
11 Аврам, синът на Тара, се разрастваше много в онния дни в Ноевия дом, и никой не знаеше това; и Господ беше с него.
12 И Господ даде на Аврам разумно сърце и той позна, че всичките дела на онова поколение бяха суетни и че всичките им богове бяха суетни и безполезни.
13 И Аврам видя слънцето да грее над земята, и Аврам си каза: „Сега наистина това слънце, което грее над земята, е Бог и на Него ще служа.“
14 И Аврам служи на слънцето в онзи ден и му се помоли; и когато се свечери, слънцето залезе както обикновено; и Аврам си каза: Да не би това да е Бог?
15 Аврам все още говореше в себе си: Кой е Онзи, Който е направил небето и земята? Който е създал на земята? Къде е Той?
16 И нощта се стъмни над него; и той повдигна очи към запад, север, юг и изток, и видя, че слънцето е изчезнало от земята, и денят се стъмни.
17 И Аврам видя звездите и луната пред себе си и каза: Наистина, Този е Бог, Който е създал цялата земя, както и човека, и ето, тези Негови слуги са богове около Него. И Аврам служи на луната и ѝ се молеше през цялата онази нощ.
18 А на сутринта, когато се зазори и слънцето огрее земята както обикновено, Аврам видя всички неща, които Господ Бог беше създал на земята.
19 И Аврам си каза: „Несъмнено това не са богове, които са създали земята и цялото човечество, а това са слуги Божии.“ И Аврам остана в Ноевия дом и там позна Господа и Неговите пътища. И служи на Господа през всичките дни на живота си. И цялото това поколение забрави Господа и служи на други богове от дърво и камък, и се бунтуваше през всичките си дни.
20 И цар Нимрод царуваше сигурно и цялата земя беше под негова власт, и цялата земя имаше един език и думи на единение.
21 И всичките князе на Нимрод и неговите големци се съветваха заедно; Фут, Мицраим, Куш и Ханаан със семействата им, и си казаха един на друг: Елате, нека си построим град и в него як кула, чийто връх да стига до небето, и ще се прославим, за да царуваме над целия свят, за да престане злото на враговете ни от нас, за да

царуваме могъщо над тях и да не се разпръснем по земята поради войните им.
22 И всички те отидоха пред царя и му казаха тези думи; и царят се съгласи с тях по този въпрос и направи така.
23 И всичките семейства, състоящи се от около шестстотин хиляди мъже, се събраха и отидоха да търсят обширно парче земя, за да построят града и кулата. Търсиха по цялата земя и не намериха нито една, подобна на една долина на изток от земята Сенаар, на около два дни път, и пътуваха там и се заселиха там.
24 И те започнаха да правят тухли и да горят огън, за да построят града и кулата, която бяха намислили да завършат.
25 И строежът на кулата беше за тях прегрешение и грях, и те започнаха да я строят, и докато строеха срещу Господа Бога на небето, те си въобразяваха в сърцата си да воюват срещу Него и да се възнесат на небето.
26 И всички тези хора и всички семейства се разделиха на три части; първата каза: Ще се възнесем на небето и ще се бием срещу него; втората каза: Ще се възнесем на небето и ще поставим там нашите богове и ще им служим; и третата част каза: Ще се възнесем на небето и ще го поразим с лъкове и копия; и Бог знаеше всичките им дела и всичките им зли мисли, и видя града и кулата, която строяха.
27 И когато строеха, те си построиха голям град и много висока и здрава кула; и поради височината ѝ хоросанът и тухлите не стигаха до строителите, когато се изкачваха към нея, докато онези, които се изкачваха, не навършиха цяла година; и след това те стигаха до строителите и им даваха хоросана и тухлите; така се правеше всеки ден.
28 И ето, те се изкачваха, а други слизаха през целия ден; и ако тухла паднеше от ръцете им и се счупеше, всички плачеха за нея, а ако някой паднеше и умреше, никой от тях не го поглеждаше.
29 И Господ знаеше мислите им; и докато градеха, хвърлиха стрели към небето, и всички стрели паднаха върху тях, пълни с кръв. И когато ги видяха, казаха си един на друг: Наистина ние убихме всички, които са на небето.
30 Защото това беше от Господа, за да ги заблуди, и за да ги изтреби от лицето на земята.
31 И те построиха кулата и града, и правеха това нещо всеки ден, докато не минаха много дни и години.
32 И Бог каза на седемдесетте ангела, които стояха отпред пред Него, на онези, които бяха близо до Него, казвайки: Елате, нека слезем и да им смесим езиците, така че един човек да не разбира езика на ближния си. И те им направиха така.
33 И от следващия ден всеки забрави езика на ближния си и не можеха да разбират да говорят на един език. И когато строителят вземаше от ръцете на ближния си вар или камък, който не беше поръчал, строителят го хвърляше и го хвърляше върху ближния си, за да умре.
34 И те правеха толкова много дни и убиха много от тях по този начин.
35 И Господ порази трите отделения, които бяха там, и ги наказа според делата и замислите им; онези, които казаха: Ще се възнесем на небето и ще служим на боговете си, станаха като маймуни и слонове; а онези, които казаха: Ще поразим небето със стрели, Господ ги уби, единия човек чрез ръката на ближния му; и третото отделение, онези, които казаха: Ще се възнесем на небето и ще се бием против него, Господ ги разпръсна по цялата земя.
36 А онези, които останаха сред тях, когато узнаха и разбраха злото, което ги сполетяваше, изоставиха зданието и те също се разпръснаха по лицето на цялата земя.
37 И те спряха да строят града и кулата; затова той нарече това място Вавилон, защото там Господ обърка езика на цялата земя; ето, то беше на изток от земята Сенаар.
38 А що се отнася до кулата, която построиха човешките синове, земята отвори устата си и погълна една трета от нея, и огън слезе от небето и изгори друга трета, а другата трета е останала и до днес, и тя е от онази част, която беше горе, и обиколката ѝ е три дни ходене.
39 И много от човешките синове умряха в онази кула, народ безброен.

ГЛАВА 10

1 И Фалек, синът на Евер, умря в ония дни, в четиридесет и осмата година от живота на Аврам, сина на Тара; и всичките дни на Фалек станаха двеста тридесет и девет години.
2 И когато Господ разпръсна синовете човешки поради греха им при кулата, ето, те се разпръснаха на много части и всички синове човешки се разпръснаха по четирите краища на земята.
3 И всичките семейства станаха, всяко според езика си, земята си или града си.
4 И човешките синове построиха много градове според семействата си, по всичките места, където отидоха, и по цялата земя, където Господ ги беше разпръснал.
5 И някои от тях построиха градове на места, от които по-късно бяха изтребени, и нарекоха тези градове на свои имена, или на имената на децата си, или на техните специфични събития.
6 И синовете на Яфет, Ноевия син, отидоха и си построиха градове по местата, където бяха разпръснати, и нарекоха всичките си градове на техните имена. И синовете на Яфет се разделиха по лицето на земята на много племена и езици.
7 А ето синовете на Яфет според родовете им: Гомер, Магог, Медай, Яван, Тувал, Мешех и Тирас; ето синовете на Яфет според родовете им.
8 А синовете на Гомер, според градовете им, бяха франките, които живеят в земята Франца, край река Франца, край река Сена.
9 А децата на Рефат са Бартонимите, които живеят в земята Бартония, край река Леда, която влива водите си в голямото море Гион, което е Океан.
10 А децата на Тугарма са десет семейства, а ето имената им: Бузар, Парзунак, Балгар, Еликанум,

Рагбиб, Тарки, Бид, Зебук, Онгал и Тилмаз; всички те се разпространили и се заселили на север и си построили градове.
11 И те нарекоха градовете си по собствените си имена; това са онези, които живеят край реките Хитлах и Италак и до днес.
12 Но семействата Анголи, Балгар и Парзунак живеят край голямата река Дъбни; и имената на градовете им също са според собствените им имена.
13 А децата на Яван са яванимите, които живеят в земята Македония, а децата на Медаяре са орелумите, които живеят в земята Курсон, а децата на Тувал са онези, които живеят в земята Тускана, при река Пашиах.
14 А синовете на Мешех са Шивашни, а синовете на Тирас са Рушаш, Кушни и Онголи; всички те отидоха и си построиха градове; това са градовете, които са разположени край морето Явус, при река Кура, която се влива в река Траган.
15 А децата на Елиса са алманимите, и те също отидоха и си построиха градове; това са градовете, разположени между планините Йов и Шибатмо; и от тях бяха народът на Лумбарди, който живее срещу планините Йов и Шибатмо, и те завладяха земята Италия и останаха там до днес.
16 А децата на Хитим са ромимите, които живеят в долината Канопия при река Тибре.
17 А синовете на Дудоним са онези, които живеят в градовете на морето Гион, в земята Бордна.
18 Това са родовете на потомците на Яфет според градовете им и езиците им, когато се разпръснаха след кулата, и нарекоха градовете си по имената им и по местата им; и това са имената на всичките им градове според родовете им, които построиха в онези дни след кулата.
19 А синовете на Хам бяха Куш, Мицраим, Фут и Ханаан, според родовете им и градовете им.
20 Всички те отидоха и си построиха градове, както намериха подходящи места за тях, и нарекоха градовете си по имената на бащите си Куш, Мицраим, Фут и Ханаан.
21 А синовете на Мицраим са лудимите, анамимите, леавимите, нафтухимите, патрусимите, каслухимите и кафтуримите, седем семейства.
22 Всички те живеят край реката Сихор, която е египетският поток, и си построиха градове, които нарекоха по свои имена.
23 И децата на Патрос и Каслох се смесиха помежду си и от тях произлязоха пелистимците, азиатимците, гераримците, гитимците и акронимците, и те са петте рода; и те си построиха градове и нарекоха градовете си по имената на бащите си, както е и до днес.
24 И ханаанските деца също си построиха градове и нарекоха градовете си по имената си, единадесет града, а други безброй.
25 И четирима мъже от рода на Хам отидоха в земята на равнината; ето имената на четиримата мъже: Содом, Гомор, Адма и Цевоим.
26 И тези мъже си построиха четири града в земята на равнината и нарекоха градовете си със собствените си имена.
27 И те, децата им и всички, които им принадлежаха, се заселиха в онези градове и се плодеха, умножиха се много и живееха мирно.
28 И Сеир, син на Хур, син на Еви, син на Ханаан, отиде и намери долина срещу планината Фаран, и построи там град, и се заселиха там той, седемте му синове и домът му; и нарече града, който построи, Сеир, по името си; това е земята Сеир и до днес.
29 Това са родовете на Хамовите потомци, според езиците им и градовете им, когато се разпръснаха по страните си след кулата.
30 И някои от потомците на Сем, син на Ной, баща на всички потомци на Евер, също отидоха и си построиха градове в местата, където бяха разпръснати, и нарекоха градовете си на техните имена.
31 А синовете на Сим бяха Елам, Ашур, Арфаксад, Луд и Арам, и те си построиха градове и нарекоха всичките си градове на техните имена.
32 И Ашур, син на Сим, и децата му и домочадието му излязоха по това време, много голяма група от тях, и отидоха в далечна земя, която намериха, и срещнаха много обширна долина в земята, в която отидоха, и си построиха четири града, и ги нарекоха по свои имена и събития.
33 А ето имената на градовете, които построиха синовете на Ашур: Ниневия, Ресен, Калах и Рехоботер; и синовете на Ашур живеят там и до днес.
34 Арамейците също отидоха и си построиха град, и нарекоха града Уц на името на най-големия си брат, и живеят в него; това е земята Уц и до днес.
35 А на втората година след кулата един човек от дома на Ашур, на име Бела, отиде от земята Ниневия, за да се засели със семейството си, където и да намери място; и стигнаха до градовете на равнината срещу Содом и се заселиха там.
36 И човекът стана и построи там малък град, и го нарече Бела, по името си; това е земята Сигор и до днес.
37 И ето родовете на Симовите потомци според езика им и градовете им, след като се разпръснаха по земята след кулата.
38 И всяко царство, град и род от родовете на Ноевите потомци си построиха много градове след това.
39 И те установиха правителства във всичките си градове, за да се управляват от техните заповеди; така направиха всички семейства на Ноевите деца завинаги.

ГЛАВА 11

1 А Нимрод, синът на Хус, все още беше в земята Сенаар и царуваше над нея, и живееше там, и построи градове в земята Сенаар.
2 И ето имената на четирите града, които той построи, и ги нарече според събитията, които им се случиха при строежа на кулата.
3 И нарече първия Вавилон, защото там Господ обърка езика на цялата земя; а втория нарече Ерех, защото оттам Бог ги разпръсна.
4 А третия нарече Ехед, защото каза, че на това място има голяма битка; а четвъртия нарече Хална, защото там бяха изтребени неговите първенци и силни мъже и

те разгневиха Господа, разбунтуваха се и престъпиха против Него.
5 И когато Нимрод построи тези градове в земята Сенаар, той засели в тях останалите от народа си, князете си и силните си мъже, които бяха останали в царството му.
6 И Нимрод се засели във Вавилон и там поднови царуването си над останалите си поданици и царуваше сигурно, а поданиците и князете на Нимрод го нарекоха Амрафел, казвайки, че в кулата неговите князе и мъже паднаха чрез неговите средства.
7 И въпреки това, Нимрод не се върна при Господа и продължи в нечестие и да учи на нечестие синовете човешки; и Мардон, синът му, беше по-лош от баща си и продължи да добавя към мерзостите на баща си.
8 И той накара човешките синове да съгрешат; затова се казва: „От нечестивия произлиза нечестието.“
9 По това време имаше война между семействата на Хамовите потомци, тъй като те живееха в градовете, които бяха построили.
10 И Ходологомор, царят на Елам, се отдели от родовете на Хамовите потомци, воюва с тях и ги покори. Отиде в петте града на равнината, воюва против тях и ги покори, и те бяха под негова власт.
11 И те му служиха дванадесет години и му даваха годишен данък.
12 По това време умря Нахор, синът на Серух, в четиридесет и деветата година от живота на Аврам, синът на Тара.
13 А в петдесетата година от живота на Аврам, сина на Тара, Аврам излезе от Ноевия дом и отиде в бащиния си дом.
14 И Аврам позна Господа и ходи по Неговите пътища и по Неговите наставления; и Господ, неговият Бог, беше с него.
15 А баща му Тара беше в онези дни все още военачалник на войската на цар Нимрод и все още следваше чужди богове.
16 И Аврам дойде в бащиния си дом и видя дванадесет бога, стоящи там в капищата си; и гневът на Аврам се разпали, когато видя тези изображения в бащиния си дом.
17 И Аврам каза: Заклевам се в живота на Господа, че тези идоли няма да останат в бащиния ми дом; така ще ми направи Господ, Който ме е създал, ако до три дни не ги строша всичките.
18 И Аврам си тръгна от тях, и гневът му пламна в него. И Аврам побърза и отиде от стаята във външния двор на баща си, и намери баща си седнал в двора, и всичките му слуги с него; и Аврам дойде и седна пред него.
19 И Аврам попита баща си, казвайки: Татко, кажи ми къде е Бог, Който е създал небето и земята и всички човешки синове на земята, и Който е създал теб и мен. А Тара отговори на сина си Аврам и каза: Ето, онези, които ни създадоха, са всички с нас в дома.
20 И Аврам каза на баща си: Господарю мой, моля те, покажи ми ги. И Тара въведе Аврам в стаята на вътрешния двор; и Аврам видя, и ето, цялата стая беше пълна с дървени и каменни богове, дванадесет големи образа и други, по-малки от тях, безброй.
21 И Тара каза на сина си: Ето, те са създали всичко, което виждаш на земята, и които създадоха мен, теб и цялото човечество.
22 И Тара се поклони на боговете си и си тръгна от тях; и синът му Аврам си тръгна с него.
23 И когато Аврам си тръгна от тях, отиде при майка си и седна пред нея, и каза на майка си: Ето, баща ми ми показа онези, които са създали небето и земята, и всичките човешки синове.
24 Затова сега побързай да вземеш яре от стадото и да му приготвиш вкусно месо, за да го донеса на боговете на баща си като жертва, за да ядат; може би така ще им стана угоден.
25 И майка му направи така, и донесе яре, и приготви от него вкусно ястие, и го донесе на Аврам. Аврам взе вкусното ястие от майка си и го донесе пред боговете на баща си, и се приближи до тях, за да ядат; а баща му Тара не знаеше за това.
26 И Аврам видя в деня, когато седеше между тях, че те нямаха глас, нямаха слух, нямаха движение, и никой от тях не можеше да протегне ръката си да яде.
27 Аврам им се присмя и каза: „Сигурно вкусното месо, което приготвих, не им се е харесало, или може би е било твърде малко за тях и затова не са искали да ядат; затова утре ще приготвя прясно вкусно месо, по-добро и по-обилно от това, за да видя резултата.“
28 И на следващия ден Аврам заповяда на майка си относно вкусното месо. Майка му стана и донесе три хубави ярета от стадото, и приготви от тях отлично вкусно месо, каквото синът ѝ обичаше, и го даде на сина си Аврам; а баща му Тара не знаеше за това.
29 И Аврам взе вкусното ястие от майка си и го донесе пред боговете на баща си в стаята; и като се приближи до тях, за да ядат, сложи го пред тях; и Аврам седеше пред тях през целия ден, мислейки си, че може би ще ядат.
30 Аврам ги видя, и ето, те нямаха нито глас, нито слух, и никой от тях не протегна ръка към месото, за да яде.
31 И вечерта на същия ден в онази къща Аврам беше облечен с Божия дух.
32 И той извика и каза: Горко на баща ми и на това нечестиво поколение, чиито сърца са изцяло склонни към суета, които служат на тези идоли от дърво и камък, които не могат нито да ядат, нито да обоняват, нито да чуват, нито да говорят, които имат уста без език, очи без зрение, уши без слух, ръце без чувства и крака, които не могат да се движат; подобни на тях са онези, които са ги направили и които се уповават на тях.
33 И когато Аврам видя всички тези неща, гневът му се разпали против баща му и той побърза, взе брадва в ръка и дойде в стаята на боговете, и счупи всичките богове на баща си.
34 И когато свърши с чупенето на идолите, сложи брадвата в ръката на великия бог, който беше там пред тях, и излезе; а баща му Тара се върна у дома, защото беше чул на вратата звука от удрянето на брадвата; затова Тара влезе в къщата, за да разбере какво е това.
35 А Тара, като чу шума на брадвата в стаята с идолите, изтича в стаята с идолите и срещна Аврам, когато излизаше.

36 И Тара влезе в стаята и видя, че всички идоли паднали и счупени, а брадвата в ръката на най-големия, която не беше счупена, и вкусното месо, което синът му Аврам беше приготвил, беше все още пред тях.
37 И когато Тара видя това, гневът му силно се разпали и той побърза да излезе от стаята при Аврам.
38 И като намери сина си Аврам, все още седнал в къщата, му каза: Какво е това дело, което си извършил за боговете ми?
39 Аврам отговори на баща си Тара и каза: Не така, господарю мой, защото им донесох вкусно ястие и когато се приближих до тях с месото, за да ядат, те всички изведнъж протегнаха ръце да ядат, преди големецът да е протегнал ръката си да яде.
40 И големият видя делата, които вършеха пред него, и гневът му силно се разпали против тях, и той отиде, взе брадвата, която беше в къщата, и дойде при тях и ги счупи всичките; и ето, брадвата е още в ръката му, както виждаш.
41 И гневът на Тара се разпали против сина му Аврам, когато каза това; и Тара каза на сина си Аврам в гнева си: Каква е тази история, която разказа? Ти ми говориш лъжи.
42 Има ли в тези богове дух, душа или сила да извършат всичко, което ми каза? Не са ли те дърво и камък, и не съм ли ги създал аз самият? И можеш ли да говориш такива лъжи, казвайки, че големият бог, който беше с тях, ги е поразил? Ти си, който сложи брадвата в ръцете му, а после казва, че ги е поразил всичките.
43 А Аврам отговори на баща си и му каза: И как можеш тогава да служиш на тези идоли, на които нямаш сила да направиш каквото и да било? Могат ли тези идоли, на които се уповаваш, да те избавят? Могат ли да чуят молитвите ти, когато ги призовеш? Могат ли да те избавят от ръцете на враговете ти? Или ще водят битките ти за теб срещу враговете ти, за да служиш на дърво и камък, които не могат нито да говорят, нито да чуват?
44 И сега, със сигурност не е добре нито за теб, нито за човешките синове, които са свързани с теб, да правите тези неща; толкова ли сте глупави, толкова неразумни или толкова неразумни, че ще служите на дърво и камък и ще постъпвате по този начин?
45 И да забравите Господа Бога, Който е създал небето и земята, и Който ви е създал на земята, и по този начин да нанесете голямо зло на душите си в това отношение, като служите на камък и дърво?
46 Не съгрешиха ли в това бащите ни в древни дни, и Господ, Бог на вселената, докара върху тях водите на потопа и унищожи цялата земя?
47 И как можете да продължавате да правите това и да служите на богове от дърво и камък, които не могат да чуят, нито да говорят, нито да ви избавят от потисничество, като по този начин навличате върху себе си гнева на Бога на вселената?
48 И така, сега баща ми, въздържай се от това и не докарвай зло на душата си и на душите на дома си.
49 И Аврам побърза, скочи от лицето на баща си и взе брадвата от най-големия идол на баща си, с която Аврам я счупи и избяга.
50 А Тара, като видя всичко, което Аврам беше направил, побърза да си тръгне от дома си и отиде при царя; и дойде пред Нимрод, и застана пред него, и се поклони на царя; и царят каза: Какво искаш?
51 И той каза: Моля те, господарю мой, да ме чуеш. Преди петдесет години ми се роди дете и така постъпи с моите богове и така говори; и сега, господарю мой и царю, изпрати да го повикат, за да дойде пред теб и да го съдиш според закона, за да се избавим от злото му.
52 И царят изпрати трима мъже от слугите си, които отидоха и доведоха Аврам пред царя. А Нимрод и всичките му князе и слуги седяха в онзи ден пред него, и Тара също седеше пред тях.
53 И царят каза на Аврам: Какво е това, което си сторил на баща си и на боговете му? Аврам отговори на царя с думите, които беше казал на баща си, и каза: Големият бог, който беше с тях в къщата, им направи това, което си чул.
54 И царят каза на Аврам: Имаха ли те сила да говорят, да ядат и да правят това, което ти каза? Аврам отговори на царя и каза: А ако нямат сила в тях, защо им служиш и караш човешките синове да се заблуждават чрез глупостите си?
55 Нима си въобразяваш, че те могат да те избавят или да направят нещо малко или голямо, за да им служиш? И защо не усещаш Бога на цялата вселена, който те е създал и в чиято власт е да убиваш и да поддържаш жив?
56 О, глупав, простодушен и невеж царю, горко ти завинаги.
57 Мислех, че ще научиш слугите Си на правия път; но Ти не го направи, а напълни цялата земя с греховете Си и с греховете на народа Си, който следва Твоите пътища.
58 Не знаеш ли, или не си ли чул, че с това зло, което вършиш, нашите предци съгрешиха в древни дни и вечният Бог докара върху тях водите на потопа и ги унищожи всички, а също и унищожи цялата земя заради тях? И ти и твоят народ ще се надигнете ли сега и ще извършите подобно дело, за да свалите гнева на Господа Бога на вселената и да донесете зло върху теб и цялата земя?
59 Сега, прочее, остави това зло дело, което вършиш, и служете на Бога на вселената, както душата ви е в Неговите ръце, и тогава ще ти бъде добре.
60 И ако нечестивото ти сърце не се вслуша в словата ми, които да те накарат да изоставиш злите си пътища и да служиш на вечния Бог, тогава ще умреш в срам в последните дни, ти, твоят народ и всички, които са свързани с теб, чувайки думите ти или ходейки по злите ти пътища.
61 И когато Аврам престана да говори пред царя и князете, Аврам подигна очи към небето и каза: Господ вижда всички нечестиви и ще ги съди.

ГЛАВА 12

1 И когато царят чу думите на Аврам, заповяда да го хвърлят в затвора; и Аврам беше десет дни в затвора.
2 И в края на онези дни царят заповяда всички царе, князе и управители на различни области, както и

мъдреците, да дойдат при него и те седнаха пред него, а Аврам все още беше в дома на заточение.
3 И царят каза на първенците и мъдреците: Чухте ли какво направи Аврам, синът на Тара, на баща си? Така му направи; и аз заповядах да го доведат пред мен, и така говори; сърцето му не го поколеба, нито се помръдна в моето присъствие, и ето, сега е затворен в затвора.
4 И затова, разсъдете каква съдба се полага на този човек, който хули царя, който говори и върши всички неща, които чухте.
5 И всички те отговориха на царя, казвайки: Човекът, който хули царя, трябва да бъде обесен на дърво; но след като е извършил всичко, което той е казал, и е презрял нашите богове, той следователно трябва да бъде изгорен на смърт, защото такъв е законът по този въпрос.
6 Ако е благоугодно на царя да направи това, нека заповяда на слугите си да запалят огън денем и нощем в тухлената ти пещ и тогава ще хвърлим този човек в нея. И царят направи така и заповяда на слугите си да приготвят огън за три дни и три нощи в царската пещ, която е в Касдим; и царят им заповяда да изведат Аврам от затвора и да го изведат, за да бъде изгорен.
7 И всичките царски слуги, князете, сановниците, управителите и съдиите, и всичките жители на земята, около деветстотин хиляди мъже, стояха срещу пещта, за да видят Аврам.
8 И всички жени и деца се струпаха по покривите и кулите, за да видят какво става с Аврам, и всички стояха заедно надалеч; и не остана нито един мъж, който да не дойде в онзи ден да види гледката.
9 И когато Аврам дойде, царските магьосници и мъдреци видяха Аврам и извикаха към царя, казвайки: „Наш суверенен господарю, наистина това е човекът, за когото знаем, че е бил детето, при чието раждане голямата звезда погълна четирите звезди, което обявихме на царя преди петдесет години.“
10 И ето, сега баща му също престъпи твоите заповеди и ти се подигра, като ти доведе друго дете, което ти уби.
11 И когато царят чу думите им, той се разгневи твърде много и заповяда да доведат пред него Тара.
12 И царят каза: Чу ли какво са говорили врачовете? Сега ми кажи истината как го направи; и ако кажеш истината, ще бъдеш оправдан.
13 И като видя, че гневът на царя се разпали толкова много, Тара каза на царя: Господарю мой и царю, чул си истината и това, което мъдреците са казали, е право. И царят каза: Как можа да направиш това нещо, да престъпиш заповедите ми и да ми дадеш дете, което не си заченал, и да го оцениш?
14 А Тара отговори на царя: Защото по онова време се разпалиха чувствата ми към сина ми, затова взех син на слугинята си и го доведох при царя.
15 И царят каза: Кой те посъветва за това? Кажи ми, не крий нищо от мен и тогава няма да умреш.
16 И Тара се много уплаши в присъствието на царя и каза на царя: Най-големият ми син Харан ме посъветва за това; а Харан беше в онези дни, когато се роди Аврам, тридесет и двегодишен.
17 Но Аран не посъветва баща си за нищо, защото Тара каза това на царя, за да избави душата си от царя, понеже се страхуваше много; и царят каза на Тара: Синът ти Аран, който те посъветва за това, ще умре в огън с Аврам; защото смъртната присъда е върху него, задето се е разбунтувал против волята на царя, като е направил това нещо.
18 А по това време Харан почувства склонност да следва пътищата на Аврам, но го сдържа в себе си.
19 И Аран каза в сърцето си: Ето, царят хвана Аврам заради тези неща, които Аврам направи; и ако Аврам надделее над царя, аз ще го последвам; но ако царят надделее, аз ще тръгна след царя.
20 И когато Тара каза това на царя за сина си Харан, царят заповяда да превземат Харан заедно с Аврам.
21 И доведоха и двамата, Аврам и брат му Аран, за да ги хвърлят в огъня; и всички жители на земята, царските слуги и първенци, всички жени и деца бяха там и стояха над тях в онзи ден.
22 И царските слуги взеха Аврам и брат му и ги съблякоха от всичките им дрехи, освен долните им дрехи, които носеха.
23 И вързаха ръцете и краката им с ленени въжета, а царските слуги ги вдигнаха и ги хвърлиха и двамата в пещта.
24 И Господ възлюби Аврам и се смили над него; и Господ слезе и избави Аврам от огъня; и той не изгори.
25 Но всичките въжета, с които го вързаха, изгоряха, а Аврам остана и ходеше в огъня.
26 И Аран умря, когато го хвърлиха в огъня, и той беше изгорен на пепел, защото сърцето му не беше съвършено с Господа; и онези мъже, които го хвърлиха в огъня, пламъкът на огъня се разпространи върху тях и те бяха изгорени, и дванадесет мъже от тях умряха.
27 И Аврам ходеше всред огъня три дни и три нощи; и всичките царски слуги го видяха да ходи в огъня; и дойдоха та обадиха на царя, казвайки: Ето, видяхме Аврам да ходи всред огъня, и дори долните дрехи, които бяха върху него, не изгоряха, но въжето, с което беше вързан, изгоря.
28 И когато царят чу думите им, сърцето му се сви и той не им повярва; затова изпрати други верни князе да видят това нещо; и те отидоха, видяха го и го разказаха на царя; и царят стана да отиде и да го види, и видя Аврам да ходи напред-назад сред огъня, и видя тялото на Аран изгоряло, и царят се учуди много.
29 И царят заповяда да извадят Аврам от огъня; и слугите му се приближиха да го извадят, но не можаха, защото огънят беше наоколо и пламъкът се издигаше към тях от пещта.
30 И царските слуги избягаха оттам, а царят ги смъмри, казвайки: Побързайте и изведете Аврам от огъня, за да не умрете.
31 И слугите на царя пак се приближиха, за да изведат Аврам, но пламъците ги обхванаха и изгориха лицата им, така че осем от тях умряха.
32 И когато царят видя, че слугите му не могат да се приближат до огъня, за да не изгорят, царят извика към Аврам: „Слуго на Бога, Който е на небето, излез изсред огъня и ела тук пред мен.“ И Аврам послуша гласа на царя, излезе от огъня, дойде и застана пред царя.

33 И когато Аврам излезе, царят и всичките му слуги видяха Аврам да идва пред царя с долните си дрехи върху себе си, защото те не бяха изгорени, но въжето, с което беше вързан, беше изгоряло.
34 И царят каза на Аврам: Как така ти не изгори в огъня?
35 А Аврам каза на царя: Богът на небето и земята, на когото се уповавам и чиято сила е всичка, Той ме избави от огъня, в който ти ме хвърли.
36 А Аран, братът на Аврам, беше изгорен на пепел; и потърсиха тялото му и го намериха изгоряло.
37 А Аран беше на осемдесет и две години, когато умря в огъня на Касдим. И царят, князете и жителите на земята, като видяха, че Аврам беше избавен от огъня, дойдоха и се поклониха на Аврам.
38 А Аврам им каза: Не ми се покланяйте, а се покланяйте на Бога на света, Който ви е създал, и Му служете, и ходете по Неговите пътища, защото Той е, Който ме избави от този огън, и Той е, Който е създал душите и духовете на всички хора, и е оформил човека в утробата на майка му, и го е извел на света, и Той е, Който ще избави от всяка болка онези, които Му се уповават.
39 И това нещо се видя много чудно в очите на царя и князете, че Аврам беше спасен от огъня и че Харан беше изгорен; и царят даде на Аврам много подаръци и му даде двамата си главни слуги от царския дом; името на единия беше Они, а името на другия - Елиезер.
40 И всички царе, князе и слуги дадоха на Аврам много дарове от сребро, злато и бисери; и царят и князете му го изпратиха, и той си отиде с мир.
41 И Аврам излезе от царя с мир; и много от царските слуги го последваха, и около триста мъже се присъединиха към него.
42 И Аврам се върна в същия ден и отиде в бащиния си дом, той и мъжете, които го последваха; и Аврам служи на Господа, своя Бог, през всичките дни на живота си, ходеше по Неговите пътища и следваше Неговия закон.
43 И от този ден нататък Аврам склони сърцата на човешките синове да служат на Господа.
44 И по това време Нахор и Аврам си взеха жени, дъщерите на брат си Аран; жената на Нахор беше Милка, а името на жената на Аврам беше Сарайя. А Сарайя, жената на Аврам, беше безплодна; тя нямаше потомство в онези дни.
45 И след като се изминаха две години, откакто Аврам излезе от огъня, тоест в петдесет и втората година от живота му, ето, цар Нимрод седеше на трона във Вавилон. Царят заспа и сънува, че стои с войските си и войските си в долина срещу царската пещ.
46 И той повдигна очи и видя мъж, подобен на Аврам, да излиза от пещта; и че той дойде и застана пред царя с изваден меч, и после скочи към царя с меча си, когато царят избяга от човека, защото се уплаши; и докато той тичаше, мъжът хвърли яйце върху главата на царя и яйцето се превърна в голяма река.
47 И царят сънува, че всичките му войски потъват в онази река и умират, и царят бяга с трима мъже, които бяха пред него, и се спасява.
48 И царят погледна тези мъже, а те бяха облечени в княжески дрехи, като одежди на царе, и имаха вида и величието на царе.
49 И докато те тичаха, реката отново се превърна в яйце пред царя и от яйцето излезе малко птиче, което дойде пред царя, полетя към главата му и извади окото на царя.
50 И царят се наскърби от гледката, събуди се от съня си и духът му се развълнува; и той почувства голям ужас.
51 А на сутринта царят стана от леглото си уплашен и заповяда на всички мъдреци и магьосници да дойдат при него, когато царят им разказа съня си.
52 И един мъдър слуга на царя, чието име беше Ануки, отговори на царя, казвайки: Това не е нищо друго освен злото на Аврам и неговото потомство, което ще се издигне срещу моя Господ и цар в последните дни.
53 И ето, ще дойде ден, когато Аврам и потомството му, и децата на дома му ще воюват против моя цар и ще поразят всичките царски войски и войските му.
54 А що се отнася до това, което каза за трима мъже, които видя подобни на себе си и които се измъкнаха, това означава, че само ти ще се измъкнеш с трима царе от царете на земята, които ще бъдат с теб в битка.
55 И това, което ти видя за реката, която се превърна в яйце, както в началото, и за младата птица, която ти извади окото, не означава нищо друго освен потомството на Аврам, което ще убие царя в по-късни дни.
56 Това е сънят на моя цар и ето неговото тълкуване; сънят е истински и тълкуването, което твоят слуга ти даде, е правилно.
57 И така, царю мой, ти със сигурност знаеш, че са минали петдесет и две години, откакто мъдреците ти видяха това при раждането на Аврам, и ако моят цар позволи на Аврам да живее на земята, това ще бъде в ущърб на моя господар и цар, защото през всичките дни, докато Аврам е жив, нито ти, нито царството ти ще се утвърдят, защото това беше известно отпреди при раждането му; и защо моят цар не го убие, за да се въздържи злото му от теб в по-късни дни?
58 И Нимрод се вслуша в гласа на Ануки и тайно изпрати някои от слугите си да отидат и да хванат Аврам и да го доведат пред царя, за да бъде осъден на смърт.
59 А Елиезер, слугата на Аврам, когото царят му беше дал, беше по това време в присъствието на царя и чу какво Ануки беше посъветвал царя и какво царят беше казал, за да причини смъртта на Аврам.
60 И Елиезер каза на Аврам: Побързай, стани и спаси душата си, за да не умреш от ръцете на царя, защото така видя той насън за теб и така го разтълкува Ануки, и така също Ануки посъветва царя за теб.
61 И Аврам послуша гласа на Елиезер, и Аврам побърза и се затича да се спаси в дома на Ной и сина му Сим, и се скри там и намери безопасно място; и царските слуги дойдоха в дома на Аврам, за да го търсят, но не можаха да го намерят, и претърсиха из цялата страна, и той не се намери; и отидоха и търсеха във всяка посока, и той не се намери.

62 И когато царските слуги не можаха да намерят Аврам, те се върнаха при царя, но гневът на царя срещу Аврам се утихна, тъй като не го намериха, и царят изгони от ума си тази работа за Аврам.
63 И Аврам се криеше в Ноевия дом един месец, докато царят забрави това нещо; но Аврам все още се страхуваше от царя; и Тара дойде тайно да види сина си Аврам в Ноевия дом; и Тара беше много велик в очите на царя.
64 А Аврам каза на баща си: Не знаеш ли, че царят мисли да ме убие и да изличи името ми от земята чрез съвета на злите си съветници?
65 Кого имаш тук и какво имаш в тази земя? Стани, нека отидем заедно в Ханаанската земя, за да се избавим от ръката му, да не би и ти да погинеш от него в последните дни.
66 Не знаеш ли или не си чул, че Нимрод не ти отдава цялата тази почит от любов, а само за негова полза ти дарява цялото това добро?
67 И ако той ти стори по-голямо добро от това, със сигурност това са само суети на света, защото богатството и богатствата не могат да бъдат полезни в деня на гнева и гнява.
68 Сега, прочее, послушай гласа ми и нека станем и да отидем в Ханаанската земя, далеч от злото на Нимрод; и служете на Господа, Който ви е създал на земята, и ще ви бъде добре; и отхвърлете всички суетни неща, които преследвате.
69 И Аврам престана да говори, когато Ной и синът му Сим отговориха на Тара, казвайки: Вярно е словото, което Аврам ти каза.
70 И Тара послуша гласа на сина си Аврам и направи всичко, което Аврам каза, защото това беше от Господа, за да не умъртви царят Аврам.

ГЛАВА 13

1 И Тара взе сина си Аврам и внука си Лот, сина на Аран, и снаха си Сарайя, жената на сина си Аврам, и всички души от дома си, и отиде с тях от Ур Касдим, за да отиде в Ханаанската земя. И когато стигнаха до земята Харан, останаха там, защото земята беше твърде добра за пасища и достатъчно обширна за онези, които ги придружаваха.
2 И жителите на земята Харан видяха, че Аврам беше добър и праведен пред Бога и пред човеците, и че Господ, неговият Бог, беше с него. И някои от жителите на земята Харан дойдоха и се присъединиха към Аврам, и той ги учеше на наставленията на Господа и на Неговите пътища; и тези мъже останаха с Аврам в дома му и се придържаха към него.
3 И Аврам остана в земята три години; и след изтичането на трите години Господ се яви на Аврам и му каза: Аз съм Господ, Който те изведох от Ур Касдим и те избавих от ръцете на всичките ти врагове.
4 И сега, прочее, ако послушаш гласа Ми и пазиш заповедите Ми, повеленията Ми и законите Ми, тогава ще направя враговете ти да паднат пред тебе и ще умножа потомството ти като звездите на небето, и ще изпратя благословията Си върху всички дела на ръцете ти, и няма да ти липсва нищо.
5 Стани сега, вземи жена си и всичко, което имаш, и иди в Ханаанската земя, и остани там; и Аз ще ти бъда Бог и ще те благословя. И Аврам стана, взе жена си и всичко, което имаше, и отиде в Ханаанската земя, както Господ му беше казал; а Аврам беше на петдесет години, когато тръгна от Харан.
6 И Аврам дойде в Ханаанската земя и се засели всред града, и там разпъна шатрата си сред ханаанските синове, жителите на земята.
7 И Господ се яви на Аврам, когато той дойде в Ханаанската земя, и му каза: Това е земята, която дадох на теб и на потомството ти след тебе завинаги; и ще направя потомството ти като звездите на небето, и ще дам на потомството ти за наследство всички земи, които виждаш.
8 И Аврам построи олтар на мястото, където Бог му беше говорил, и Аврам призова там името Господне.
9 По това време, след три години от пребиваването на Аврам в Ханаанската земя, в онази година Ной умря, което беше петдесет и осмата година от живота на Аврам; и всичките дни, които Ной живя, бяха деветстотин и петдесет години; и той умря.
10 И Аврам се засели в Ханаанската земя, той, жена му и всички негови притежатели, и всички, които го придружаваха, заедно с онези, които се присъединиха към него от народа на земята; но Нахор, братът на Аврам, и Тара, баща му, и Лот, синът на Аран, и всички техни притежатели живееха в Харан.
11 В петата година от пребиваването на Аврам в Ханаанската земя, жителите на Содом и Гомор и всички градове на равнината се отдръпнаха от властта на Кедорлаомер, цар Елам; защото всички царе на градовете на равнината бяха служили на Кедорлаомер дванадесет години и му бяха давали годишен данък; но в онези дни, в тринадесетата година, те се разбунтуваха против него.
12 И в десетата година от пребиваването на Аврам в Ханаанската земя стана война между Нимрода, цар Сенаар, и Ходоломера, цар Елам; и Нимрод дойде да се бие с Ходоломера и да го покори.
13 Защото по това време Ходорлаомер беше един от князете на войските на Нимрод, и когато всички хора в кулата се разпръснаха, а останалите също се разпръснаха по лицето на земята, Ходорлаомер отиде в земята Елам и царува над нея, и се разбунтува срещу господаря си.
14 И в онези дни, когато Нимрод видя, че градовете на равнината се разбунтуваха, той дойде с гордост и гняв да воюва с Ходологомер. И Нимрод събра всичките си князе и поданици, около седемстотин хиляди мъже, и тръгна срещу Ходологомер. А Ходологомер излезе да го посрещне с пет хиляди мъже и те се приготвиха за битка в долината Вавилон, която е между Елам и Сенаар.
15 И всички тези царе се сражаваха там, и Нимрод и народът му бяха разбити пред народа на Ходологомер, и паднаха от Нимродовите мъже около шестстотин хиляди, и Мардон, царският син, падна между тях.
16 И Нимрод избяга и се върна в земята си засрамен и позорен, и беше подчинен на Ходоломера за дълго време. Ходоломер се върна в земята си и изпрати

първенци от войската си при царете, които живееха около него, при Ариох, цар Еласар, и при Тидал, цар Гоим, и сключи договор с тях, и всички те се покориха на заповедите му.
17 И беше в петнадесетата година от пребиваването на Аврам в Ханаанската земя, която е седемдесетата година от живота на Аврам, и Господ се яви на Аврам в онази година и му каза: Аз съм Господ, Който те изведох от Ур Касдим, за да ти дам тази земя за наследство.
18 И така, сега ходи пред Мен и бъди непорочен, и пази заповедите Ми, защото на теб и на потомството ти ще дам тази земя за наследство, от река Мицраим до голямата река Ефрат.
19 И ще се върнеш при бащите си с мир и в добри старини, и четвъртото поколение ще се върне тук в тази земя и ще я наследи завинаги; и Аврам построи олтар и призова името на Господа, Който му се яви, и принесе жертви на олтара Господу.
20 По това време Аврам се върна и отиде в Харан, за да види баща си и майка си, и бащиния си дом; и Аврам, жена му и всичките му притежания се върнаха в Харан; и Аврам живя в Харан пет години.
21 И много от жителите на Харан, около седемдесет и двама мъже, последваха Аврам; и Аврам ги учеше на наставленията на Господа и на Неговите пътища, и ги учеше да познават Господа.
22 В онези дни Господ се яви на Аврам в Харан и му каза: Ето, говорих ти преди двадесет години, казвайки:
23 Излез от земята си, от родното си място и от бащиния си дом, в земята, която ти показах, за да я дадеш на теб и на децата ти; защото там в оната земя ще те благословя и ще те направя велик народ, и ще прославя името ти; и в тебе ще се благословят племената на земята.
24 Сега, прочее, стани, излез от това място, ти, жена ти и всички, които са твои, също и всеки, роден в дома ти, и всички души, които си създал в Харан, и ги изведи със себе си оттук, и стани, за да се върнеш в Ханаанската земя.
25 Аврам стана, взе жена си Сарайя и всичко, което имаше, и всички, които му се бяха родили в дома му, и душите, които бяха създали в Харан, и излязоха да отидат в Ханаанската земя.
26 И Аврам отиде и се върна в Ханаанската земя, според словото Господне. И Лот, синът на брат му Аран, отиде с него. Аврам беше на седемдесет и пет години, когато излезе от Харан, за да се върне в Ханаанската земя.
27 И дойде той в Ханаанската земя, според словото Господне към Аврам; и разпъна шатрата си, и се засели в равнината Мамре; и с него беше Лот, синът на брат му, и всичко, което му принадлежеше.
28 И Господ пак се яви на Аврам и каза: На твоето потомство ще дам тая земя. И той построи там олтар на Господа, Който му се яви, който е и до днес в равнините Мамврий.

ГЛАВА 14

1 В онези дни в земята Сенаар имаше един мъдър човек, който притежаваше разбиране във всяка мъдрост и беше красив на вид, но беше беден и немощен; името му беше Рикайон и той трудно се издържаше.
2 И той реши да отиде в Египет, при Освирис, сина на Аном, цар на Египет, за да покаже на царя мъдростта си; защото може би щеше да намери благоволение в очите му, да го издигне и да му осигури прехрана; и Рикайон направи така.
3 И когато Рикайон дошъл в Египет, той попитал жителите на Египет за царя, а жителите на Египет му разказали обичая на египетския цар, защото тогава бил обичай на египетския цар да напуска царския си дворец и да бъде виждан навън само един ден в годината, а след това царят се връщал в двореца си, за да остане там.
4 И в деня, когато царят излезе, той произнесе съд в страната, и всеки, който имаше съдебен спор, дойде пред царя в онзи ден, за да получи искането му.
5 И когато Рикайон чу за обичая в Египет и че не може да дойде в присъствието на царя, той много се наскърби и много се натъжи.
6 И вечерта Рикайон излезе и намери една къща в руини, преди това пекарна в Египет, и прекара там цяла нощ с огорчение в душата и измъчван от глад, и сънят беше отнет от очите му.
7 И Рикайон обмисляше какво да прави в града, докато кралят се появи, и как да се задържи там.
8 И той стана сутринта и се разходи, и срещна по пътя си онези, които продаваха зеленчуци и различни видове семена, с които снабдяваха жителите.
9 И Рикайон искаше да направи същото, за да си осигури препитание в града, но не беше запознат с обичаите на хората и беше като слепец сред тях.
10 И той отиде и си купи зеленчуци, за да ги продаде за прехрана, а тълпата се събра около него и му се присмя, и му взе зеленчуците, без да му остави нищо.
11 И той стана оттам с огорчение в душата си и отиде въздъхвайки в пекарната, в която беше прекарал цялата предна нощ, и спа там втората нощ.
12 И през онази нощ той отново размишляваше в себе си как да се спаси от глад и измисли план как да постъпи.
13 И той стана сутринта, постъпи хитроумно и отиде, нае тридесет силни мъже от тълпата, носещи бойните си оръжия в ръце, и ги заведе на върха на египетската гробница, и ги постави там.
14 И той им заповяда, казвайки: Така казва царят: Укрепете се и бъдете храбри мъже, и никой да не бъде погребан тук, докато не бъдат дадени двеста сребърника, и тогава може да бъде погребан; и тези мъже направиха според заповедта на Рикайон за египетския народ през цялата онази година.
15 И за осем месеца Рикайон и неговите хора събраха големи богатства от сребро и злато, и Рикайон взе голямо количество коне и други животни, и нае още хора, и им даде коне, и те останаха при него.
16 И когато настъпи годината, по времето, когато царят излезе в града, всички жители на Египет се събраха, за да говорят с него за делото на Рикайон и неговите хора.

17 И царят излезе в определения ден; и всички египтяни дойдоха пред него и извикаха към него, казвайки:
18 Да живее царят довека! Какво е това нещо, което правиш в града на слугите си, че не позволяваш да се погребе мъртво тяло, докато не се даде толкова много сребро и злато? Правено ли е някога подобно нещо по цялата земя, от дните на предишните царе, дори от дните на Адам, до днес, че мъртвите не се погребват само срещу определена цена?
19 Знаем, че е обичайно царете да събират годишен данък от живите, но Ти не само правиш това, но и от мъртвите събираш данък всеки ден.
20 Сега, царю, не можем повече да търпим това, защото целият град е разрушен поради тази причина, а ти не знаеш ли това?
21 И когато царят чу всичко, което бяха казали, той се разгневи много и гневът му пламна в него заради това нещо, защото не знаеше нищо за него.
22 И царят каза: Кой и къде е този, който се осмелява да извърши това зло дело в земята ми без моя заповед? Със сигурност ще ми кажеш.
23 И те му разказаха всички дела на Рикайон и неговите хора, и гневът на краля се разпали и той заповяда да доведат Рикайон и хората му пред него.
24 И Рикайон взе около хиляда деца, синове и дъщери, и ги облече в коприна и бродерия, и ги качи на коне, и ги изпрати на царя чрез своите хора, и той взе също голямо количество сребро и злато и скъпоценни камъни, и силен и красив кон, като подарък за царя, с който той дойде пред царя и се поклони до земята пред него; и царят, неговите слуги и всички жители на Египет се удивиха на делото на Рикайон и видяха богатствата му и подаръка, който той беше донесъл на царя.
25 И това много се хареса на царя и той се удиви на това; и когато Рикайон седна пред него, царят го попита за всичките му дела, и Рикайон изрече всичките си думи мъдро пред царя, неговите слуги и всички жители на Египет.
26 И когато царят чу думите на Рикайон и неговата мъдрост, Рикайон намери благоволение в неговите очи и той се сдоби с благодат и доброта от всички слуги на царя и от всички жители на Египет, заради мъдростта и отличните си речи, и оттогава те го обикнаха извънредно.
27 И царят отговори и каза на Рикайон: Няма вече да се наричаш Рикайон, а Фараон ще бъде името ти, защото ти събра данък от мъртвите; и той го нарече Фараон.
28 И царят и поданиците му обичаха Рикайон заради мъдростта му и се съветваха с всички жители на Египет, за да го направят префект при царя.
29 И всичките жители на Египет и мъдреците му направиха така; и това беше направено закон в Египет.
30 И те направиха фараона Рикайон префект под ръководството на Освирис, цар на Египет, и фараон Рикайон управляваше Египет, като ежедневно раздаваше правосъдие на целия град, но цар Освирис съдеше народа на земята един ден в годината, когато излизаше да се яви.
31 И фараонът Рикайон хитро узурпира управлението на Египет и наложи данък на всички жители на Египет.
32 И всички жители на Египет много обичаха фараона Рикайон и издадоха указ да наричат фараон всеки цар, който би царувал над тях и над потомството им в Египет.
33 Затова всички царе, които царуваха в Египет оттогава нататък, се наричаха фараони и до днес.

ГЛАВА 15

1 И през онази година настана тежък глад в цялата Ханаанска земя и жителите на земята не можеха да останат поради глада, защото беше много тежък.
2 И Аврам и всичките му принадлежали станаха и слязоха в Египет поради глада, и когато стигнаха до потока Мицраим, останаха там известно време, за да си починат от умората от пътя.
3 Аврам и Сарайя вървяха по брега на потока Мицраим; и Аврам видя жена си Сарайя, че беше много красива.
4 Аврам каза на жена си Сарайя: Понеже Бог те е създал с такова красиво лице, страхувам се от египтяните, да не би да ме убият и да те вземат, защото страх от Бога няма в тези места.
5 Тогава непременно ще направиш това: Ще кажеш, че си ми сестра, на всички, които те питат, за да ми бъде добре и да живеем и да не бъдем убити.
6 Аврам заповяда същото на всички, които дойдоха с него в Египет поради глада; също и на племенника си Лот заповяда, казвайки: Ако египтяните те попитат за Сарайя, кажи, че тя е сестра на Аврам.
7 И въпреки всички тези заповеди, Аврам не им се довери, но взе Сарайя, сложи я в сандък и го скри между съдовете им, защото Аврам много се тревожеше за Сарайя поради нечестието на египтяните.
8 Аврам и всичките му принадлежности станаха от потока Мицраим и дойдоха в Египет; и едва бяха влезли през градските порти, когато стражите се изправиха срещу тях и казаха: Дайте десятък на царя от това, което имате, и тогава можете да влезете в града. И Аврам и онези, които бяха с него, направиха така.
9 И Аврам с людете, които бяха с него, дойдоха в Египет; и когато дойдоха, донесоха сандъка, в който беше скрита Сарайя; и египтяните видяха сандъка.
10 И царските слуги се приближиха до Аврам и казаха: Какво имаш тук в този сандък, което не сме видели? Сега отвори сандъка и дай на царя десятък от всичко, което съдържа.
11 Аврам каза: Този сандък няма да отворя, но всичко, което поискаш от него, ще ти дам. А фараоновите служители отговориха на Аврам и казаха: Това е сандък със скъпоценни камъни, дай ни десетата част от него.
12 Аврам каза: Всичко, което желаеш, ще ти дам, но не отваряй сандъка.
13 И царските служители натиснаха Аврам, и като стигнаха до сандъка, отвориха го насила и видяха, и ето, в сандъка имаше красива жена.
14 И когато царските служители видяха Сарайя, те се възхитиха от красотата ѝ и всичките князе и слуги на фараона се събраха да видят Сарайя, защото тя беше

много красива. И царските служители се затичаха и разказаха на фараона всичко, което бяха видели, и похвалиха Сарайя пред царя; и фараонът заповяда да я доведат, и жената дойде пред царя.
15 И фараонът видя Сарайя и тя му се хареса извънредно; и той беше поразен от красотата ѝ; и царят се зарадва много за нея и даде подаръци на онези, които му донесоха вест за нея.
16 И жената беше доведена в дома на фараона; и Аврам скърбеше за жена си и се помоли на Господа да я избави от ръцете на фараона.
17 И Сарайя също се помоли по това време и каза: Господи Боже, Ти каза на моя господар Аврам да излезе от земята си и от бащиния си дом в Ханаанската земя и Ти обеща да му се отнесеш добре, ако изпълни заповедите Ти; сега, ето, ние направихме това, което Ти ни заповяда, и напуснахме земята си и семействата си, и отидохме в чужда земя и при народ, който не познавахме преди.
18 И ние дойдохме в тази земя, за да избегнем глада, и това зло нещастие ме сполетя; сега, прочее, Господи Боже, избави ни и ни спаси от ръката на този потисник и ми стори добро заради Твоята милост.
19 И Господ послуша гласа на Сарайя и Господ изпрати ангел да избави Сарайя от ръката на фараона.
20 И царят дойде и седна пред Сарайя. И ето, ангел Господен стоеше над тях. Яви се на Сарайя и ѝ каза: Не бой се, защото Господ чу молитвата ти.
21 И царят се приближи до Сарайя и ѝ каза: Какво ти е този човек, който те доведе тук? А тя отговори: Той ми е брат.
22 И царят каза: Дълг е да го направим велик, да го възвисим и да му сторим всичкото добро, което ще ни заповядаш. И по това време царят изпрати на Аврам изобилие от сребро, злато и скъпоценни камъни, заедно с добитък, слуги и слугини. И царят заповяда да доведат Аврам и той седна в двора на царската къща. И царят много възвеличи Аврам в онази нощ.
23 И царят се приближи, за да говори със Сарайя, и протегна ръка да я докосне, когато ангелът го удари силно; и той се уплаши и се въздържа да се протегне към нея.
24 И когато царят се приближи до Сарайя, ангелът го удари на земята и постъпваше така с него цяла нощ; и царят се ужаси.
25 И ангелът в онази нощ порази тежко всичките слуги на царя и целия му дом заради Сарайя; и онази нощ имаше голям плач сред народа на фараоновия дом.
26 А фараонът, като видя злото, което го сполетя, каза: „Наистина заради тази жена ми се случи това.“ И той се отдалечи от нея и ѝ говори приятни думи.
27 И царят каза на Сарайя: Кажи ми, моля те, за човека, с когото си дошла тук. А Сарайя отговори: Този човек е мой мъж, а аз ти казах, че ми е брат, защото се страхувах да не го убиеш чрез злоба.
28 И царят се отдалечи от Сарайя, и бедствията от ангела Господен престанаха върху него и върху дома му; и фараонът разбра, че е поразен заради Сарайя, и царят се учуди много на това.
29 А на сутринта царят повика Аврам и му каза: Какво ми направи това? Защо каза: Тя ми е сестра? Защото я взех за жена? Затова ме и дома ми постигна тази тежка напаст.
30 И така, ето ти жена; вземи я и си тръгни от земята ни, за да не умрем всички заради нея. И фараонът взе още добитък, слуги и слугини, сребро и злато, за да ги даде на Аврам, и му върна жена му Сарайя.
31 И царят взе една девойка, която роди от наложниците си, и я даде на Сарайя за слугиня.
32 И царят каза на дъщеря си: По-добре е за теб, дъще моя, да бъдеш слугиня в дома на този човек, отколкото господарка в моя дом, след като видяхме злото, което ни сполетя заради тази жена.
33 И Аврам стана и излезе от Египет, той и всичките му принадлежали; и фараонът заповяда на някои от мъжете си да го придружат и всички, които бяха с него.
34 И Аврам се върна в Ханаанската земя, на мястото, където беше построил олтара, където по-напред беше разпънал шатрата си.
35 А Лот, син на Аран, брат на Аврам, имаше голямо стадо добитък, овце и говеда, и шатри, защото Господ беше щедър към тях заради Аврам.
36 И когато Аврам живееше в земята, Лотовите пастири се караха с Аврамовите пастири, защото имотът им беше твърде голям, за да останат заедно в земята, и земята не можеше да ги побере заради добитъка им.
37 И когато Аврамовите пастири отидоха да пасат стадото си, те не искаха да отидат в нивите на хората от земята; но добитъкът на Лотовите пастири правеше друго, защото им беше позволено да пасат в нивите на хората от земята.
38 И хората от земята виждаха това явление всеки ден и дойдоха при Аврам и се караха с него заради Лотовите пастири.
39 А Аврам каза на Лот: Какво правиш с мен, та ме правиш презрян от жителите на земята, та заповядваш на пастиря си да пасе добитъка ти в нивите на други народи? Не знаеш ли, че аз съм пришълец в тази земя между ханаанските синове, и защо ми правиш това?
40 И Аврам се караше всеки ден с Лот заради това, но Лот не слушаше Аврам и продължаваше да прави същото; и жителите на земята дойдоха и известиха на Аврам.
41 А Аврам каза на Лот: Докога ще ми бъдеш препънка за жителите на земята? Моля те, нека няма вече кавги между нас, защото сме роднини.
42 Но моля те да се отделиш от мен, да си избереш място, където ще живееш ти, добитъкът ти и всичко, което ти принадлежи, но да се отдалечиш от мен, ти и домочадието ти.
43 И не бой се да си тръгнеш от мен, защото, ако някой ти стори зло, кажи ми и аз ще отмъстя за делото ти от него, само се махни от мен.
44 И когато Аврам каза всички тези думи на Лот, Лот стана и подигна очи към равнината Йордан.
45 И той видя, че цялото това място е добре напоявано и добро за човека, както и осигуряващо паша за добитъка.
46 И Лот отиде от Аврам на това място, и там разпъна шатрата си, и се засели в Содом; и те бяха отделени един от друг.

47 Аврам се засели в равнината Мамврий, която е в Хеврон, и разпъна шатрата си там; и Аврам остана на това място много години.

ГЛАВА 16

1 По това време Еламският цар Ходологомор изпрати до всички съседни царе, до Нимрода, цар на Сенаар, който тогава беше под властта му, и до Тидала, царя на Гоим, и до Ариоха, царя на Еласар, с които сключи завет, казвайки: Елате при мен и ми помогнете, за да поразим всичките градове на Содом и жителите му, защото те се бунтуват против мен вече тринадесет години.
2 И тези четирима царе се изкачиха с всичките си лагери, около осемстотин хиляди мъже, и тръгнаха както си бяха, и поразиха всеки човек, когото срещнаха по пътя си.
3 И петимата царе на Содом и Гомор: Шинав, царят на Адма, Шемевер, царят на Цевоим, Бера, царят на Содом, Берша, царят на Гомор и Бела, царят на Сигор, излязоха да ги посрещнат; и всички те се събраха в долината Сидим.
4 И тези девет царе воюваха в долината Сидим; и царете на Содом и Гомор бяха разбити от царете на Елам.
5 И долината Сидим беше пълна с варови ями и царете на Елам преследваха царете на Содом; и царете на Содом с лагерите си избягаха и паднаха във варовите ями, и всички останали отидоха в планината за спасение. И петимата царе на Елам дойдоха след тях и ги преследваха до портите на Содом, и взеха всичко, което имаше в Содом.
6 И те разграбиха всички градове Содом и Гомор, и взеха също Лот, сина на брата на Аврам, и имота му, и заграбиха всичките блага на градовете Содом, и си отидоха; и Уник, слугата на Аврам, който беше в битката, видя това и разказа на Аврам всичко, което царете бяха направили на градовете Содом, и че Лот беше пленен от тях.
7 Аврам чу това и стана с около триста и осемнадесет мъже, които бяха с него, и през онази нощ преследва тези царе и ги порази; и всички те паднаха пред Аврам и мъжете му, и не остана никой освен четиримата царе, които избягаха и всеки отиде по своя път.
8 И Аврам си възвърна целия имот на Содом, а също и Лот и имота му, жените му и децата му, и всичко, което му принадлежеше, така че Лот не остана в недостиг на нищо.
9 И когато се върна от поражението на тези царе, той и мъжете му преминаха през долината Сидим, където царете бяха воювали помежду си.
10 А Бера, царят на Содом, и останалите му мъже, които бяха с него, излязоха от варовите ями, в които бяха паднали, за да посрещнат Аврам и мъжете му.
11 И Адониседек, цар на Йерусалим, който беше Сим, излезе с мъжете си да посрещне Аврам и народа му, с хляб и вино, и те останаха заедно в долината Мелех.
12 И Адониседек благослови Аврам; и Аврам му даде десета от всичко, което беше донесъл от плячката на враговете си, защото Адониседек беше свещеник пред Бога.
13 И всичките царе на Содом и Гомор, които бяха там, със слугите си, се приближиха до Аврам и го помолиха да им върне слугите, които беше пленил, и да вземе при себе си целия имот.
14 А Аврам отговори на содомските царе и каза: Заклевам се в живота на Господа, Който е създал небето и земята, и Който е изкупил душата ми от всяка скръб, и Който ме е избавил днес от враговете ми, и ги е предал в ръката ми, няма да взема нищо от това, което е ваше, за да не се похвалите утре, казвайки: Аврам се обогати от имота ни, който е спасил.
15 Защото Господ, моят Бог, на когото се уповавам, ми каза: „Няма да ти липсва нищо, защото ще те благословя във всичките дела на ръцете ти.“
16 И сега, ето, ето всичко, което ти принадлежи; вземи го и иди; заклевам се в живия Господ, че няма да взема от теб нито жива душа, нито вървяга на обуща, нито конец, освен разходите за храна на онези, които излязоха с мен на бой, както и дела на мъжете, които излязоха с мен, Анар, Асхол и Мамврий, те и мъжете им, както и онези, които бяха останали да пазят багажа, те ще вземат своя дял от плячката.
17 И содомските царе дадоха на Аврам всичко, което беше казал, и го настояваха да вземе каквото си поиска, но той не искаше.
18 И той изпрати содомските царе и останалите от мъжете им, и им даде заповеди относно Лот, и те отидоха на своите места.
19 И Лот, сина на брат си, също изпрати с имота му и той отиде с тях; и Лот се върна в дома си, в Содом, а Аврам и людете му се върнаха в дома си в равнините Мамврий, които са в Хеврон.
20 По това време Господ пак се яви на Аврам в Хеврон и му каза: Не бой се, наградата ти е твърде голяма пред Мене; защото няма да те оставя, докато не те умножа и не те благословя, и не направя потомството ти като звездите на небето, които не могат да се измерят, нито да се преброят.
21 И ще дам на твоето потомство всички тези земи, които виждаш с очите си, на тях ще ги дам за наследство завинаги, само бъди силен и не се бой, ходи пред Мен и бъди непорочен.
22 И в седемдесет и осмата година от живота на Аврам, в онази година умря Реу, синът на Фалек; и всичките дни на Реу станаха двеста тридесет и девет години; и той умря.
23 А Сарайя, дъщерята на Аран, жената на Аврам, беше още безплодна в онези дни; тя не роди на Аврам ни син, ни дъщеря.
24 А като видя, че не ражда деца, взе слугинята си Агар, която фараонът ѝ беше дал, и я даде на мъжа си Аврам за жена.
25 Защото Агар научи всичките пътища на Сарайя, както Сарайя я учеше, и тя по никакъв начин не остана незабелязана в следването на добрите ѝ пътища.
26 И Сарайя каза на Аврам: Ето, слугинята ми Агар; иди при нея, за да роди на колене мои, за да мога и аз да имам деца чрез нея.

27 И в края на десетте години, откакто Аврам живееше в Ханаанската земя, което е осемдесет и петата година от живота на Аврам, Сарайя му даде Агар.
28 И Аврам послуша гласа на жена си Сарайя и взе слугинята си Агар; и Аврам дойде при нея и тя зачена.
29 А Агар, когато видя, че е заченала, много се зарадва, и господарката ѝ се презираше в очите ѝ, и тя си каза: Само защото аз съм по-добра пред Бога от господарката си Сарайя, защото през всичките дни, през които господарката ми е била с господаря ми, тя не е заченала, но аз Господ направи да зачена от Него за толкова кратко време.
30 А когато Сарайя видя, че Агар е заченала от Аврам, Сарайя завидя на слугинята си и си каза: „Това със сигурност не е нищо друго, освен че тя е по-добра от мен.“
31 И Сарайя каза на Аврам: Моята вина е върху теб, защото, когато се молеше пред Господа за деца, защо не се помоли заради мен, за да ми даде Господ потомство от теб?
32 И когато говоря с Агар в твоето присъствие, тя презира думите ми, защото е заченала, а ти не ѝ казваш нищо; нека Господ съди между мен и тебе за това, което си ми сторила.
33 Аврам каза на Сарайя: Ето, слугинята ти е в ръката ти; направи с нея както ти се вижда добре. И Сарайя я оскърби, и Агар избяга от нея в пустинята.
34 И ангел Господен я намери на мястото, където беше избягала, при един кладенец, и ѝ каза: Не бой се, защото ще умножа потомството ти; защото ще родиш син и ще го наречеш Измаил; прочее, върни се при господарката си Сарайя и се покори под нейните ръце.
35 Агар нарече мястото на този кладенец Беер-Лахай-Рои; той е между Кадес и пустинята Бередˊ.
36 И Агар се върна по това време в дома на господаря си; и в края на дните Агар роди син на Аврам; и Аврам го нарече Измаил; а Аврам беше на осемдесет и шест години, когато го роди.

ГЛАВА 17

1 И в онези дни, в деветдесет и първата година от живота на Аврам, синовете на Хитим воюваха със синовете на Тувал, защото когато Господ разпръсна човешките синове по лицето на земята, синовете на Хитим отидоха и се заселиха в равнината Канопия, и си построиха градове там и се заселиха край река Тибре.
2 И синовете на Тувал се заселиха в Тускана, и пределите им стигаха до река Тибреу. Синовете на Тувал построиха град в Тускана и го нарекоха Савина, по името на Савина, син на баща им Тувал, и живеят там и до днес.
3 И по това време синовете на Хитим воюваха със синовете на Тувал; и синовете на Тувал бяха разбити от синовете на Хитим; и синовете на Хитим накараха триста и седемдесет мъже да паднат от синовете на Тувал.
4 И по това време синовете на Тувал се заклеха на синовете на Хитим, казвайки: Няма да се жените между нас и никой мъж да не дава дъщеря си на някой от синовете на Хитим.
5 Защото всички дъщери на Тувал бяха красиви в онези дни, понеже тогава по цялата земя не се намираха жени толкова красиви, колкото дъщерите на Тувал.
6 И всички, които се наслаждаваха на красотата на жените, отиваха при дъщерите на Тувал и вземаха жени от тях; и синовете човешки, царе и князе, които много се наслаждаваха на красотата на жените, взеха жени в онези дни от дъщерите на Тувал.
7 И след три години, след като синовете на Тувал се бяха заклели на синовете на Хитим да не им дават дъщерите си за жени, около двадесет мъже от синовете на Хитим отидоха да вземат някои от дъщерите на Тувал, но не намериха нито една.
8 Защото децата на Тувал спазиха клетвите си да не се женят с тях и не нарушиха клетвите си.
9 И в дните на жътвата, синовете на Тувал отидоха на нивите си, за да съберат жетвата си, когато младите мъже от Хитим се събраха и отидоха в град Савина, и всеки мъж взе по една млада жена от дъщерите на Тувал, и те дойдоха в градовете им.
10 И синовете на Тувал чуха за това и отидоха да воюват с тях, но не можаха да ги надвият, защото планината беше твърде висока от тях; и когато видяха, че не могат да ги надвият, върнаха се в земята си.
11 И при преврата през годината, синовете на Тувал отидоха и наеха около десет хиляди мъже от онези градове, които бяха близо до тях, и те отидоха на война със синовете на Хитим.
12 И синовете на Тувал отидоха на война с синовете на Хитим, за да опустошат земята им и да ги утеснят, и в тази битка синовете на Тувал надделяха над синовете на Хитим. И синовете на Хитим, виждайки, че са много утеснени, издигнаха децата, които бяха имали от дъщерите на Тувал, на стената, която беше построена, за да бъдат пред очите на синовете на Тувал.
13 И синовете на Хитим им казаха: Дойдохте ли да воювате със собствените си синове и дъщери? Не сме ли считани за ваша плът и кости от онова време досега?
14 И когато синовете на Тувал чуха това, те престанаха да воюват със синовете на Хитим и си тръгнаха.
15 И те се върнаха в градовете си, а синовете на Хитим по това време се събраха и построиха два града край морето, и нарекоха единия Пурту, а другия Ариза.
16 А Аврам, синът на Тара, беше тогава на деветдесет и девет години.
17 В това време Господ му се яви и му каза: Ще сключа завета Си между Мене и тебе и ще умножа премного потомството ти. И ето заветът, който сключвам между Мене и тебе: всеки мъжки пол да бъде обрязан, ти и потомството ти след тебе.
18 На осем дни ще бъде обрязано и този завет ще бъде в плътта ви за вечен завет.
19 И сега, прочее, името ти няма вече да се нарича Аврам, а Авраам, и жена ти няма вече да се нарича Сарайя, а Сара.
20 Защото ще благословя и двамата ви и ще умножа потомството ви след вас, така че ще станете велик народ и царе ще произлязат от вас.

ГЛАВА 18

1 Авраам стана и направи всичко, което Бог му беше заповядал; и взе мъжете от дома си и купените с парите си, и ги обряза, както Господ му беше заповядал.
2 И не остана никой, когото да не обреже; и Авраам и синът му Исмаил бяха обрязани в препуциума си; Исмаил беше на тринадесет години, когато беше обрязан в препуциума си.
3 А на третия ден Авраам излезе от шатрата си и седна на вратата, за да се наслади на топлината на слънцето, докато плътта му страдаше.
4 И Господ му се яви в равнината Мамврийска и изпрати трима от служебните си ангели да го посетят. А той седеше на входа на шатрата. И като повдигна очи, видя, и ето, трима мъже идваха отдалеч. И той стана и се затича да ги посрещне, и им се поклони, и ги въведе в дома си.
5 И им каза: Ако съм придобил благоволение пред очите ви, влезте и яжте малко хляб. И той ги накара да влязат, и той им даде вода, и те си измиха краката, и ги постави под дърво при входа на шатрата.
6 И Авраам се затича та взе едно крехко и добро теле, и побърза да го заколи, и го даде на слугата си Елиезер да го приготви.
7 И Авраам дойде при Сара в шатрата и ѝ каза: Приготви бързо три мери чисто брашно, замеси го и направи питки, за да покриеш гърнето с месото. И тя направи така.
8 И Авраам побърза и донесе пред тях масло и мляко, говеждо и овче месо, и им ги даде да ядат, преди месото на телето да се е достатъчно сготвило, и те ядоха.
9 И когато свършиха да ядат, един от тях му каза: Ще се върна при теб според времето на живота ми, и жена ти Сара ще има син.
10 И мъжете след това тръгнаха и отидоха по пътищата си, където бяха изпратени.
11 В онези дни всички жители на Содом и Гомор и на всичките пет града бяха извънредно нечестиви и грешни пред Господа и разгневяваха Господа с мерзостите си, и се засилваха, като остаряваха гнусно и презрително пред Господа, и нечестието и престъпленията им бяха големи пред Господа в онези дни.
12 И те имаха в земята си много обширна долина, на около половин ден път, и в нея имаше водни извори и много трева около водата.
13 И всички жители на Содом и Гомор ходеха там четири пъти в годината, с жените си, децата си и всичките си притежания, и се веселяха там с тимпани и танци.
14 И във време на радост всички ставаха и хващаха жените на съседите си, а някои и девствените дъщери на съседите си, и се наслаждаваха на тях, и всеки мъж виждаше жена си и дъщеря си в ръцете на съседа си и не казваше нито дума.
15 И те правеха така от сутрин до вечер, а след това се връщаха всеки мъж в дома си и всяка жена в шатрата си; така правеха винаги четири пъти в годината.
16 Също така, когато някой чужденец влизаше в градовете им и носеше стоки, които беше купил с цел да продаде там, жителите на тези градове се събираха, мъже, жени и деца, млади и стари, и отиваха при човека и вземаха стоките му със сила, като даваха по малко на всеки човек, докато не се свършиха всичките стоки на собственика, които той беше внесъл в земята.
17 И ако собственикът на имота се караше с тях, казвайки: „Каква е тази работа, която ми сторихте?“, тогава те се приближаваха при него един по един и всеки му показваше малкото, което е взел, и му се подиграваше, казвайки: „Взех само малкото, което ми даде.“ И когато чуваше това от всички тях, ставаше и си отиваше от тях с мъка и огорчение в душата, когато всички се надигаха и го преследваха, и го изгонваха от града с голям шум и смут.
18 И имаше един човек от Еламската земя, който вървеше бавно по пътя, яздейки на магарето си, което носеше хубава шарена мантия, а мантията беше вързана с въже около магарето.
19 А човекът беше на път и минаваше през улицата на Содом, когато слънцето залезе вечерта, и остана там, за да пренощува, но никой не го пусна в къщата му; и по това време имаше в Содом един нечестив и пакостлив човек, изкусен да върши зло, на име Хедад.
20 И като повдигна очи, видя пътника на градския площад, дойде при него и го попита: Откъде идваш и накъде отиваш?
21 А човекът му каза: „Пътувам от Хеврон към Елам, където е моето място. Като минавах, слънцето залезе и никой не ме пусна да вляза в къщата си, макар че имах хляб и вода, слама и храна за магарето си и не ми липсва нищо.“
22 А Хедад му отговори и каза: Всичко, от което имаш нужда, ще го дам, но няма да пренощуваш на улицата.
23 И Хедад го заведе в дома си, свали кожуха от магарето с въжето и ги занесе в дома си, и даде на магарето слама и храна, докато пътникът ядеше и пиеше в къщата на Хедад, и той остана там през нощта.
24 А на сутринта пътникът стана рано, за да продължи пътя си, когато Хедад му каза: Почакай, утеши сърцето си с хапка хляб и тогава тръгвай. И човекът направи така; и той остана с него, и двамата ядоха и пиха заедно през деня, когато човекът стана да тръгне.
25 И Хедад му каза: Ето, денят се спуска към прехода; по-добре пренощувай, за да се утеши сърцето ти. И той го настоя, така че той остана там цяла нощ, и на втория ден стана рано, за да си тръгне. Но Хедад го настоя, казвайки: Утеши сърцето си с хапка хляб и тогава иди. И той остана и яде с него и на втория ден, и тогава човекът стана, за да продължи пътя си.
26 И Хедад му каза: Ето, денят се хвърли на преклонение; остани с мен, за да утеша сърцето си, а утре стани рано и си иди.
27 А човекът не искаше да остане, а стана и оседла магарето си. И докато той седлаше магарето си, жената на Хедад каза на мъжа си: Ето, този човек стои с нас два дни, яде и пие, и не ни е дал нищо, а сега ще си тръгне ли от нас, без да даде нищо? А Хедад ѝ каза: Мълчи.

28 И човекът оседла магарето си, за да отиде, и помоли Хедад да му даде въжето и наметалото, за да го върже на магарето.
29 И Хедад му каза: Какво казваш? А той му отговори: Господару ми ще ми дадеш въжето и шарената мантия, които си скрил у себе си в къщата си, за да ги пазя.
30 А Хедад отговори на човека и каза: Това е тълкуването на съня ти: въжето, което видя, означава, че животът ти ще се удължи като въже, а виждането на мантията, оцветена във всякакви цветове, означава, че ще имаш лозе, в което ще засадиш дървета с всякакви плодове.
31 А пътникът отговори и каза: Не така, господарю мой, защото бях буден, когато ти дадох въжето и шарена мантия, които ти свали от магарето, за да ги приберeш за мен. А Хедад отговори и каза: Наистина ти казах тълкуването на съня ти; добър сън е, и ето тълкуването му.
32 Сега, човешките синове ми дават четири сребърника, това е моята такса за тълкуване на сънища, и само от теб искам три сребърника.
33 И човекът се разгневи на думите на Хедад, плака горчиво и доведе Хедад при Серах, съдия в Содом.
34 И човекът представи делото си пред съдията Серак. А Хедад отговори и каза: Не е така, но така стоят нещата. И съдията каза на пътника: Този човек, Хедад, ти казва истината, защото е известен в градовете с точното тълкуване на сънища.
35 И човекът извика по думата на съдията и каза: Не така, господарю мой, защото в деня, когато му дадох въжето и кожуха, които бяха на магарето, за да ги прибере в къщата си; и двамата спореха пред съдията, като единият каза: Така беше работата, а другият заяви друго.
36 И Хедад каза на човека: Дай ми четири сребърника, които да взема за тълкуването на сънища; няма да давам никакви пари; и ми плати разходите за четирите хранения, които си ял в дома ми.
37 И човекът каза на Хедад: Ще ти платя за това, което ядох в дома ти; само ми дай връвта и наметалото, които си скрил в дома си.
38 А Хедад отговори пред съдията и каза на човека: Не ти ли казах тълкуването на съня ти? Връвта означава, че дните ти ще се продължат като връв, а мантията - че ще имаш лозе, в което ще засадиш всякакви овощни дървета.
39 Това е правилното тълкуване на съня ти: дай ми сега четирите сребърника, които искам като откуп, защото няма да ти направя никаква отстъпка.
40 И човекът извика при думите на Хедад и двамата се скараха пред съдията. Съдията даде заповеди на слугите си, които ги изгониха прибързано от къщата.
41 И те си тръгнаха от съдията, карайки се; когато содомските жители ги чуха, те се събраха около тях и се разбунтуваха срещу чужденеца, и го изгониха прибързано от града.
42 И човекът продължи пътя си на магарето си с горчива душа, оплаквайки и плачейки.
43 И докато пътуваше, той плака за това, което му се беше случило в покварения град Содом.

ГЛАВА 19

1 А градовете на Содом имаха четирима съдии в четири града, а ето имената им: Серак в град Содом, Шаркад в Гомор, Забнак в Адма и Менон в Цевоим.
2 И слугата на Авраам, Елиезер, ги нарече с различни имена и превърна Серах в Шакра, Шаркад в Шакрура, Зевнак в Кезовим, а Менон в Мацлодин.
3 И по желание на четиримата си съдии жителите на Содом и Гомор издигаха легла по улиците на градовете и ако някой идваше на тези места, те го хващаха и го довеждаха до едно от леглата си и го караха насила да легне в тях.
4 И когато си лягаше, трима мъже заставаха при главата му и трима при краката му и го измерваха по дължината на леглото, и ако мъжът беше по-нисък от леглото, тези шест мъже го разтягаха от двата края, и когато той им викаше, те не му отговаряха.
5 И ако беше по-дълъг от леглото, те прибираха двете страни на леглото от двата края, докато човекът стигнеше до портите на смъртта.
6 И ако той продължаваше да вика към тях, те му отговаряха, казвайки: Така ще се направи на човек, който влиза в нашата земя.
7 И когато чуха всички тези неща, които правеха жителите на градовете Содом, те се въздържаха да дойдат там.
8 И когато някой беден човек идваше в земята им, те му даваха сребро и злато и правеха прокламация в целия град да не му дават нито залък хляб за ядене, и ако чужденецът останеше там няколко дни и умреше от глад, без да може да си набави нито залък хляб, тогава при смъртта му всички хора от града идваха и вземаха среброто и златото, които му бяха дали.
9 И онези, които можеха да разпознаят среброто или златото, което му бяха дали, го взеха обратно, а при смъртта му го съблякоха и от дрехите му, и се караха за тях, и който надделяваше над ближния си, ги вземаше.
10 След това го отнасяха и го погребваха под някой от храстите в пустините; така правеха през всичките дни с всеки, който идваше при тях и умираше в земята им.
11 И след известно време Сара изпрати Елиезер в Содом, за да види Лот и да го попита за благополучието му.
12 И Елиезер отиде в Содом и срещна един содомски човек, който се биеше с един чужденец, и содомският човек събляко всичките му дрехи и си тръгна.
13 И този беден човек извика към Елиезер и го помоли за милостта му заради това, което содомският човек му беше сторил.
14 И той му каза: Защо постъпваш така с сиромаха, който дойде в земята ти?
15 А содомският човек отговори на Елиезер и каза: Този човек брат ли ти е, или жителите на Содом те поставиха днес за съдия, та говориш за този човек?
16 И Елиезер се караше със содомския човек заради сиромаха; и когато Елиезер се приближи, за да вземе дрехите на сиромаха от содомския човек, той побърза и с камък удари Елиезер в челото.
17 И кръвта течеше обилно от челото на Елиезер; и когато човекът видя кръвта, хвана Елиезер и каза: Дай

ми наградата, задето те отървах от тази лоша кръв, която беше на челото ти, защото такъв е обичаят и законът в нашата земя.
18 И Елиезер му каза: Ти ме нарани и искаш да ти платя заплатата; но Елиезер не послуша думите на содомския човек.
19 И човекът хвана Елиезер и го заведе при Шакра, съдията на Содом, за да го съди.
20 И човекът говори на съдията, казвайки: Моля те, господарю мой, така е направил този човек, защото го ударих с камък, тъй че кръв потече от челото му, а той не иска да ми даде заплатата.
21 И съдията каза на Елиезер: Този човек ти говори истината, дай му заплатата, защото такъв е обичаят в нашата земя. И Елиезер чу думите на съдията, вдигна камък и удари съдията; и камъкът удари челото му, и кръв потече обилно от челото на съдията. И Елиезер каза: Ако такъв е обичаят във вашата земя, дай на този човек това, което аз трябваше да му дам, защото това е твое решение, ти го постанови.
22 И Елиезер остави содомския човек при съдията и си тръгна.
23 И когато еламските царе воюваха с содомските царе, еламските царе превзеха цялото имущество на Содом и плениха Лот заедно с имота му. Когато това беше съобщено на Авраам, той отиде и воюва с еламските царе и си възвърна от ръцете им цялото имущество на Лот, както и имуществото на Содом.
24 По това време жената на Лот му роди дъщеря и той я нарече Палтит, защото каза: Защото Бог избави него и целия му дом от царете на Елам; и Палтит, дъщерята на Лот, порасна и един от содомските мъже я взе за жена.
25 И един беден човек дойде в града да търси препитание и остана в града няколко дни; и всички жители на Содом прогласиха обичая си да не дават на този човек нито залък хляб за ядене, докато не падне мъртъв на земята, и те го направиха.
26 И Палтит, дъщерята на Лот, видя този човек да лежи по улиците, гладуващ от глад, и никой не му даваше нищо, за да го поддържа жив, и той беше на прага на смъртта.
27 И душата ѝ се изпълни със съжаление към човека и тя го храни тайно с хляб в продължение на много дни; и душата на този човек се съживи.
28 Защото, когато отиваше да донесе вода, слагаше хляба в стомната за вода, и когато стигаше до мястото, където беше сиромахът, вземаше хляба от стомната и му го даваше да яде; така правеше много дни.
29 И всички жители на Содом и Гомор се чудеха как този човек може да гладува толкова дни.
30 И те си казаха един на друг: Това може да е само защото той яде и пие, защото никой човек не може да издържи глад толкова дни или да живее като този човек, без дори лицето му да се промени. И трима мъже се скриха на едно място, където беше разположен сиромахът, за да разберат кой му е донесъл хляб да яде.
31 И Палтит, дъщерята на Лот, излезе в онзи ден да донесе вода и сложи хляб в стомната си с вода, и отиде да налее вода до мястото на сиромаха; и като извади хляба от стомната, даде го на сиромаха, и той го изяде.
32 И тримата мъже видяха какво Палтит направи на бедния човек и ѝ казаха: „Ти си тази, която го е издържала и затова той не е гладувал, нито се е променил на външен вид, нито е умрял като останалите.“
33 И тримата мъже излязоха от мястото, където се бяха скрили, и грабнаха Палтит и хляба, който беше в ръката на сиромаха.
34 И те хванаха Палтит и я доведоха пред съдиите си и им казаха: Така направи тя и тя е, която снабди бедния човек с хляб, затова той не умря през цялото това време; сега, затова, обявете ни наказанието, което се полага на тази жена за това, че е престъпила нашия закон.
35 И жителите на Содом и Гомор се събраха и запалиха огън на градските улици, и като взеха жената, хвърлиха я в огъня, и тя изгоря на пепел.
36 И в град Адма имаше една жена, на която постъпваха по същия начин.
37 Защото един пътник дошъл в град Адма, за да пренощува там, с намерението да се прибере у дома на сутринта, и седна срещу вратата на къщата на бащата на младата жена, за да остане там, защото слънцето беше залязло, когато беше стигнал до това място; и младата жена го видя да седи до вратата на къщата.
38 И той я помоли да му пие вода, а тя му каза: Коя си ти? А той ѝ отговори: Днес ходех по пътя и стигнах тук, когато слънцето залезе; затова ще пренощувам тук, а утре ще стана рано и ще продължа пътя си.
39 И младата жена влезе в къщата и донесе на мъжа хляб и вода да яде и пие.
40 И това стана известно на жителите на Адма и те се събраха и доведоха младата жена пред съдиите, за да я съдят за това деяние.
41 И съдията каза: Смъртната присъда трябва да падне върху тази жена, защото тя престъпи нашия закон и затова това е решението относно нея.
42 И жителите на онези градове се събраха и изведоха младата жена, и я помазаха с мед от глава до пети, както беше постановил съдията, и я поставиха пред рояк пчели, които тогава бяха в кошерите им, и пчелите полетяха върху нея и я жилеха, така че цялото ѝ тяло се поду.
43 И младата жена извика заради пчелите, но никой не ѝ обърна внимание, нито я пожали, и виковете ѝ се издигнаха до небето.
44 И Господ се разгневи на това и на всички дела на градовете Содом, защото имаха изобилие от храна и цареше спокойствие сред тях, а все още не прехранваха бедните и нуждаещите се; и в онези дни злите им дела и грехове станаха големи пред Господа.
45 И Господ изпрати да повикат двама от ангелите, които бяха дошли в дома на Авраам, за да разрушат Содом и градовете му.
46 И ангелите станаха от вратата на Авраамовия шатър, след като ядоха и пиха, и стигнаха в Содом вечерта. А Лот седеше тогава в портата на Содом. И като ги видя, стана да ги посрещне и се поклони до земята.
47 И той ги настояваше много и ги въведе в дома си, и им даде храна, която ядоха, и те пренощуваха в къщата му.

48 И ангелите казаха на Лот: Стани, излез от това място, ти и всички твои, за да не погинеш в беззаконието на този град, защото Господ ще разруши това място.
49 И ангелите хванаха за ръка Лот и за ръката на жена му, и за ръката на децата му, и всичко, което му принадлежеше, и го изведоха и го поставиха вън от градовете.
50 И казаха на Лот: Спасявай живота си! И той избяга с всичко, което имаше.
51 Тогава Господ изваля дъжд от небето върху Содом, Гомор и всички тези градове - жупел и огън от Господа.
52 И той разори тези градове, цялата равнина и всичките жители на градовете, и всичко, което растяше по земята; и Адо, жената на Лот, погледна назад, за да види разрушението на градовете, защото се смили над дъщерите си, които останаха в Содом, понеже не отидоха с нея.
53 И когато погледна назад, тя се превърна в стълб от сол и е там и до днес.
54 И воловете, които стояха на това място, всеки ден облизваха солта до краищата на краката си, а на сутринта тя поникваше отново и те отново я облизваха и до днес.
55 А Лот и двете му дъщери, които останаха с него, избягаха и се спасиха в пещерата Адулам, и останаха там известно време.
56 И Авраам стана рано сутринта, за да види какво е станало с градовете на Содом; и като погледна, видя, че димът от градовете се издига като дим от пещ.
57 А Лот и двете му дъщери останаха в пещерата и накараха баща си да пие вино, и лежаха с него, защото казваха, че няма човек на земята, който да може да въздигне потомство от тях, понеже мислеха, че цялата земя е унищожена.
58 И двамата легнаха с баща си, заченаха и родиха синове; и първородната нарече сина си Моав, казвайки: От баща си го заченах; той е баща на моавците и до днес.
59 И по-младата също нарече сина си Бенами; той е баща на амонците и до днес.
60 И след това Лот и двете му дъщери си тръгнаха оттам и той се засели от другата страна на Йордан с двете си дъщери и синовете им. И синовете на Лот пораснаха, и отидоха, и си взеха жени от Ханаанската земя, и родиха деца, и се плодеха и умножаваха.

ГЛАВА 20

1 И по това време Авраам тръгна от равнината Мамврий и отиде във филистимската земя, и се засели в Герар; в двадесет и петата година от пребиваването на Авраам в Ханаанската земя, и в стотната година от живота на Авраам, той дойде в Герар във филистимската земя.
2 И когато влязоха в земята, той каза на жена си Сара: Кажи, че си ми сестра, на всеки, който те попита, за да избегнем злото на жителите на земята.
3 И докато Авраам живееше във филистимската земя, слугите на филистимския цар Авимелех видяха, че Сара беше извънредно красива, и попитаха Авраам за нея. А той каза: Тя ми е сестра.
4 И слугите на Авимелех отидоха при Авимелех и казаха: Един човек от Ханаанската земя дойде да се засели в земята, и има сестра, която е твърде красива.
5 И Авимелех чу думите на слугите си, които му хвалеха Сара, и Авимелех изпрати служителите си, и те доведоха Сара при царя.
6 И Сара дойде в дома на Авимелех; и царят видя, че Сара е красива, и тя му се хареса много.
7 И той се приближи до нея и ѝ каза: Какво ти е тоя човек, с когото дойде в нашата земя? А Сара отговори и каза: Той ми е брат, а ние дойдохме от Ханаанската земя, за да живеем, където можем да намерим място.
8 И Авимелех каза на Сара: Ето, земята ми е пред тебе; постави брат си в която и да е част от тази земя, където ти е угодно, и ще бъде наш дълг да го въздигнем и издигнем над всичките хора на земята, защото той е твой брат.
9 И Авимелех повика Авраам; и Авраам дойде при Авимелех.
10 А Авимелех каза на Авраам: Ето, заповядах да ти се отдаде почит заради сестра ти Сара.
11 И Авраам излезе от царя, и царският дар го последва.
12 Както вечер, преди хората да си легнат, царят седеше на престола си, и дълбок сън го обзе; и той легна на престола и спа до сутринта.
13 И той сънува, че ангел Господен дойде при него с изваден меч в ръка; и ангелът застана над Авимелех и искаше да го убие с меч; и царят се уплаши в съня си и каза на ангела: С какво съм съгрешил против теб, че идваш да ме убиеш с меча си?
14 И ангелът отговори и каза на Авимелеха: Ето, ти умираш заради жената, която снощи доведе в дома си; защото тя е омъжена жена, жена на Авраам, който дойде в дома ти; прочее, сега върни жената на този човек, защото тя е негова жена; и ако не я върнеш, знай, че непременно ще умреш, ти и всичко твое.
15 И през онази нощ се вдигна голям вик във филистимската земя и жителите на земята видяха фигурата на мъж, стоящ с изваден меч в ръка, и той порази жителите на земята с меч, да, той продължи да ги поразява.
16 И ангелът Господен порази цялата филистимска земя през онази нощ; и настана голямо смутение през онази нощ и на следващата сутрин.
17 И всяка утроба се затвори, и всичките им изпражнения, и ръката Господня беше върху тях заради Сара, жената на Авраам, която Авимелех беше взел.
18 А на сутринта Авимелех стана ужасен, обзет от смущение и голям ужас; изпрати да повикат слугите си и им разказа съня си; и народът се уплаши много.
19 И един човек, стоящ между царските слуги, отговори на царя и каза: О, царю, върни тази жена на мъжа ѝ, защото той е неин мъж, понеже подобно нещо се случи с египетския цар, когато този човек дойде в Египет.
20 А за жена си каза: Тя ми е сестра, защото такъв е обичаят му да постъпва, когато дойде да се засели в земята, в която е пришълец.

21 И фараонът прати и взе тази жена за жена; и Господ му нанесе тежки наказания, докато не върна жената на мъжа ѝ.
22 И така, сега, царю, узнай какво се случи снощи по цялата земя, защото имаше много голямо ужасение, голяма болка и плач, и знаем, че това беше заради жената, която ти взе.
23 Сега, прочее, върнете тази жена на мъжа ѝ, за да не ни се случи, както се случи с фараона, египетския цар, и с неговите поданици, и да не умрем. Авимелех побърза, повика и повика Сара; и тя дойде пред него; и той повика Авраам, и той дойде пред него.
24 А Авимелех им каза: Какво е това дело, което вършите, като казвате, че сте брат и сестра, а аз взех тази жена за жена?
25 А Авраам каза: Защото си помислих, че ще умра заради жена си; затова Авимелех взе овце и говеда, слуги и слугини и хиляда сребърника и ги даде на Авраама; и той му върна Сара.
26 А Авимелех каза на Авраам: Ето, цялата земя е пред тебе; живи в нея, където и да избереш.
27 Авраам и Сара, жена му, излязоха от царското присъствие с почит и уважение и се заселиха в земята, в Герар.
28 И всичките жители на филистимската земя и царските слуги все още страдаха от язвата, която ангелът им беше нанесъл цяла нощ заради Сара.
29 И Авимелех повика Авраам и каза: Помоли се сега за слугите си на Господа, твоя Бог, за да премахне тази смъртност измежду нас.
30 И Авраам се помоли заради Авимелеха и неговите поданици; и Господ чу молитвата на Авраам и изцели Авимелеха и всичките му поданици.

ГЛАВА 21

1 И по това време, след година и четири месеца от пребиваването на Авраам във филистимската земя в Герар, Бог посети Сара; и Господ си спомни за нея; и тя зачена и роди син на Авраам.
2 И Авраам нарече сина, който му се роди, когото Сара му роди, Исаак.
3 И Авраам обряза сина си Исаак на осем дни, както Бог беше заповядал на Авраам да направи на потомството си след него; и Авраам беше на сто, а Сара на деветдесет години, когато им се роди Исаак.
4 И детето порасна и беше отбито; и Авраам направи голям пир в деня, когато Исаак беше отбит.
5 И Сим, Евер и всичките големци на земята, и Авимелех, филистимският цар, и слугите му, и Фихол, началникът на войската му, дойдоха да ядат, да пият и да се веселят на угощението, което Авраам направи в деня, когато синът му Исаак беше отбит от кърмене.
6 Също така Тара, бащата на Авраам, и брат му Нахор дойдоха от Харан, те и всички техни роднини, защото много се зарадваха, като чуха, че на Сара се е родил син.
7 И дойдоха при Авраам, та ядоха и пиха на угощението, което Авраам направи в деня, когато Исаак беше отбит.
8 И Тара и Нахор се зарадваха с Авраам и останаха с него много дни във филистимската земя.
9 По това време Серух, синът на Реу, умря, в първата година от раждането на Исаак, син на Авраам.
10 И всичките дни на Серух станаха двеста тридесет и девет години; и той умря.
11 А Исмаил, синът на Авраам, порасна в онези дни; беше на четиринадесет години, когато Сара роди Исаак на Авраам.
12 И Бог беше с Исмаил, сина на Авраам; и той порасна, и се научи да използва лък, и стана стрелец с лък.
13 А когато Исаак беше на пет години, той седеше с Исмаил при входа на шатрата.
14 И Исмаил дойде при Исаак и седна срещу него, и взе лъка, опъна го, сложи стрелата в него и възнамеряваше да убие Исаак.
15 И Сара видя постъпката, която Исмаил искаше да направи на сина си Исаак, и много се наскърби заради сина си, и тя прати да повикат Авраам и му каза: Изгони тази робиня и сина ѝ, защото синът ѝ няма да наследи със сина ми, понеже това искаше да му направи днес.
16 И Авраам послуша гласа на Сара, и стана рано сутринта, и взе дванадесет хляба и мех с вода, които даде на Агар, и я изпрати със сина ѝ. И Агар отиде със сина си в пустинята, и те живееха в пустинята Фаран с жителите на пустинята. А Исмаил беше стрелец с лък и живя дълго време в пустинята.
17 След това той и майка му отидоха в Египетската земя и се заселиха там. Агар взе жена за сина си от Египет, а името ѝ беше Мерива.
18 И жената на Исмаил зачена и роди четирима сина и две дъщери; и Исмаил, майка му, жена му и децата му отидоха и се върнаха в пустинята.
19 И те си направиха шатри в пустинята, в които живееха, и продължиха да пътуват, а след това да почиват месечно и годишно.
20 И Бог даде на Исмаил овце, говеда и шатри заради баща му Авраам; и човекът умножи добитъка.
21 И Исмаил живееше в пустини и в шатри, пътувайки и почивайки дълго време, и не видя лицето на баща си.
22 И след известно време Авраам каза на жена си Сара: Ще отида да видя сина си Исмаил, защото много искам да го видя, понеже не съм го виждал отдавна.
23 И Авраам язди една от камилите си в пустинята, за да търси сина си Исмаил, защото чу, че той живее в шатър в пустинята с всичко, което му принадлежи.
24 И Авраам отиде в пустинята и стигна до шатрата на Исмаил около пладне, и попита за Исмаил, и намери Исмаиловата жена да седи в шатрата с децата си, а мъжът ѝ Исмаил и майка му не бяха с тях.
25 И Авраам попита жената на Исмаил, казвайки: Къде отиде Исмаил? А тя отговори: Отиде на полето да ловува. Авраам все още беше на камилата, защото не искаше да слезе от земята, както се беше заклел на жена си Сара, че няма да слезе от камилата.
26 И Авраам каза на Исмаиловата жена: Дъщерьо моя, дай ми малко вода да пия, защото съм уморен от пътя.

27 А Исмаиловата жена отговори и каза на Авраам: Нямаме ни вода, ни хляб. И тя седеше в шатрата и не забеляза Авраам, нито го попита кой е той.
28 Но тя биеше децата си в шатрата и ги проклинаше, прокле и мъжа си Исмаил и го укоряваше. Авраам чу думите на Исмаиловата жена към децата си и много се разгневи и се разгневи.
29 И Авраам повика жената да излезе при него от шатрата. И жената дойде и застана срещу Авраам, защото Авраам все още беше на камилата.
30 А Авраам каза на жената на Исмаил: Когато мъжът ти Исмаил се върне у дома, кажи му тези думи:
31 Един много стар човек от филистимската земя дойде тук да те търси; и ето какъв беше видът и фигурата му; не го попитах кой е той, и като видя, че не си тук, той ми проговори и каза: Когато се върне мъжът ти Исмаил, кажи му това, което този човек каза: Когато се прибереш у дома, махни този пирон от шатрата, който си поставил тук, и постави друг пирон на негово място.
32 И Авраам свърши наставленията си към жената, обърна се и тръгна на камилата към дома си.
33 След това Исмаил се върна от лова, той и майка му, и се върна в шатрата; и жена му му каза тези думи:
34 Един много стар човек от филистимската земя дойде да те търси; ето какъв беше видът и фигурата му; не го попитах кой е, и като видя, че не си вкъщи, ми каза: Когато мъжът ти се върне у дома, кажи му: Така казва старецът: Махни пирона от шатрата, който си поставил тук, и постави друг пирон на негово място.
35 И Исмаил чу думите на жена си и разбра, че това е баща му и че жена му не го почита.
36 И Исмаил разбра думите на баща си, които беше казал на жена си, и Исмаил послуша гласа на баща си, и Исмаил отхвърли онази жена и тя си отиде.
37 След това Исмаил отиде в Ханаанската земя, взе си друга жена и я доведе в шатрата си, на мястото, където тогава живееше.
38 И след три години Авраам каза: Ще отида пак да видя сина си Исмаил, защото не съм го виждал отдавна.
39 И той язди камилата си и отиде в пустинята, и стигна до шатрата на Исмаил около пладне.
40 И той попита за Исмаил. И жена му излезе от шатрата и каза: Няма го тук, господарю мой, защото отиде да ловува по полето и да храни камилите. И жената каза на Авраама: Влез, господарю мой, в шатрата и яж малко хляб, защото душата ти сигурно е изтощена от пътя.
41 А Авраам ѝ каза: Няма да спра, защото бързам да продължа пътя си; дай ми малко вода да пия, защото съм жадна. И жената побърза и се затича в шатрата, и донесе на Авраам вода и хляб, и ги сложи пред него, и го накара да яде. И той яде и пи, и сърцето му се утеши, и той благослови сина си Исмаил.
42 И като свърши с яденето си, благослови Господа и каза на жената на Исмаил: Когато Исмаил се върне у дома, кажи му тези думи:
43 Един много стар човек от филистимската земя дойде тук и попита за теб, а ти не беше тук; и аз му донесох хляб и вода; и той яде и пи, и сърцето му се утеши.
44 И той ми каза тези думи: Когато мъжът ти Исмаил се прибере у дома, кажи му: Гвоздеят на шатрата ти е много добър; не го махай от шатрата.
45 И Авраам свърши да заповядва на жената и тръгна към дома си, във филистимската земя; и когато Исмаил дойде в шатрата му, жена му излезе да го посрещне с радост и весело сърце.
46 И тя му каза: Един старец дойде тук от филистимската земя; такъв беше видът му; и попита за теб, а ти не беше тук; затова изнесох хляб и вода; и той яде и пи, и сърцето му се утеши.
47 И той ми каза тези думи: „Когато мъжът ти Исмаил се прибере у дома, кажи му: Гвоздеят на шатрата ти е много добър; не го махай от шатрата.“
48 И Исмаил позна, че това е баща му и че жена му го е почела, и Господ благослови Исмаил.

ГЛАВА 22

1 Тогава Исмаил стана, взе жена си, децата си, добитъка си и всичко, което му принадлежеше, и тръгна оттам, и отиде при баща си във филистимската земя.
2 И Авраам разказа на сина си Исмаил за сделката с първата жена, която Исмаил беше взел, според това, което тя постъпи.
3 И Исмаил и децата му живяха с Авраам много дни в оная земя; и Авраам живя дълго време във филистимската земя.
4 И дните се увеличиха и стигнаха двадесет и шест години. След това Авраам, слугите му и всичките му принадлежности, излезе от филистимската земя и се отдалечи на голямо разстояние, и се приближиха до Хеврон, и останаха там. Авраамовите слуги изкопаха водни кладенци, и Авраам и всичките му принадлежности се заселиха край водата. Слугите на филистимския цар Авимелех чуха, че слугите на Авраам са изкопали водни кладенци в пределите на земята.
5 И те дойдоха и се скараха със слугите на Авраам и ги ограбиха от големия кладенец, който бяха изкопали.
6 А филистимският цар Авимелех чу за това и дойде при Авраам с Фихол, началника на войската си, и с двадесет души от него. Авимелех говори на Авраам за слугите му; и Авраам смъмри Авимелех за кладенеца, който слугите му бяха ограбили.
7 А Авимелех каза на Авраам: Заклевам се в живота на Господа, Който е създал цялата земя, че до днес не съм чул за постъпката, която моите слуги са сторили на твоите слуги.
8 И Авраам взе седем женски агнета и ги даде на Авимелех, казвайки: Вземи ги, моля те, от ръцете ми, за да ми бъдат за свидетелство, че аз изкопах този кладенец.
9 И Авимелех взе седемте женски агнета, които Авраам му беше дал, защото му беше дал и изобилие от говеда и черди добитък. И Авимелех се закле на Авраам за кладенеца; затова той нарече този кладенец Вирсавее, защото там и двамата се заклеха за него.
10 И двамата сключиха съюз във Вирсавее; и Авимелех стана с Фихол, военачалника му, и всичките му мъже, и

се върнаха във филистимската земя; и Авраам и всичките му хора се заселиха във Вирсавее и останаха в тази земя дълго време.
11 И Авраам насади голяма горичка във Вирсавия и направи към нея четири порти, обърнати към четирите страни на земята, и насади в нея лозе, така че ако някой пътник дойдеше при Авраам, той влизаше през всяка порта, която беше на пътя му, и оставаше там, яде и пиеше и се насищаше, и след това си тръгваше.
12 Защото домът на Авраам беше винаги отворен за човешките синове, които минаваха и се връщаха, и които идваха всеки ден да ядат и пият в дома на Авраам.
13 И всеки, който огладняваше и идваше в дома на Авраам, Авраам му даваше хляб, за да яде и да пие и да се насити; а всеки, който идваше гол в дома му, обличаше с дрехи, каквито си избираше, даваше му сребро и злато и му изявяваше Господа, Който го е създал на земята; това правеше Авраам през целия си живот.
14 Авраам, децата му и всичките му принадлежали се заселиха във Вирсавее и разпъна шатрата си чак до Хеврон.
15 А братът на Авраам, Нахор, и баща му, и всички техни, живееха в Харан, защото не бяха дошли с Авраам в Ханаанската земя.
16 И на Нахор се родиха деца, които му роди Милка, дъщеря на Аран, сестра на Сара, жената на Авраам.
17 А ето имената на онези, които му се родиха: Уц, Вуз, Кемуил, Кесед, Хазо, Пилдас, Тидлаф и Ватуил, осем сина. Това са децата на Милка, които тя роди на Нахора, брата на Авраам.
18 А Нахор имаше наложница, чието име беше Реума, и тя роди на Нахора още Зевах, Гахас, Тахас и Мааха, четирима сина.
19 И децата, които се родиха на Нахор, бяха дванадесет сина, освен дъщерите му, и те също имаха деца, които им се родиха в Харан.
20 А децата на Уца, първородния на Нахора, бяха Ави, Хереф, Гадин, Мелус и сестра им Девора.
21 А синовете на Вуз бяха Берахел, Наамат, Шева и Мадону.
22 А синовете на Кемуил бяха Арам и Рехов.
23 А синовете на Кесед бяха Анамлех, Мешай, Бенон и Ифи; а синовете на Хазо бяха Пилдас, Мехи и Офер.
24 А синовете на Пилдаш бяха Аруд, Хамум, Меред и Молох.
25 А синовете на Тидлаф бяха Мушан, Кушан и Муци.
26 А синовете на Ватуил бяха Сехар, Лаван и сестра им Ревека.
27 Това са семействата на Нахоровите потомци, които им се родиха в Харан; а Арам, синът на Кемуил, и брат му Рехов отидоха от Харан и намериха долина в земята при река Ефрат.
28 И те построиха там град и нарекоха града по името на Петор, син на Арам; това е Арам Нахераим и до днес.
29 И децата на Кесед също отидоха да живеят, където можеха да намерят място, и отидоха и намериха долина срещу земята Сенаар, и се заселиха там.
30 И там те си построиха град и нарекоха града Кесед по името на баща си; това е земята Хасдим и до днес; и Хасдимите живееха в тази земя и се плодеха и умножиха твърде много.
31 А Тара, бащата на Нахор и Авраам, отиде и взе друга жена в стариите си, чието име беше Пелила. Тя зачена и му роди син, и той го нарече Зова.
32 А Тара живя двадесет и пет години след раждането на Сова.
33 И Тара умря в онази година, тоест в тридесет и петата година от раждането на Исаак, Авраамовия син.
34 А дните на Тара станаха двеста и пет години; и той беше погребан в Харан.
35 А Зова, синът на Тара, живя тридесет години и роди Арама, Ахлиса и Мерика.
36 А Арам, син на Зова, син на Тара, имаше три жени и роди дванадесет сина и три дъщери; и Господ даде на Арама, сина на Зова, богатство и имот, и изобилие от добитък, овце и говеда; и човекът се размножи много.
37 А Арам, синът на Сова, и брат му, и целият му дом тръгнаха от Харан и отидоха да се заселят, където намерят място, защото имотът им беше твърде голям, за да останат в Харан; понеже не можеха да останат в Харан заедно с братята си, Нахоровите деца.
38 Арам, синът на Зова, отиде с братята си и намериха една долина надалеч към източната страна и се заселиха там.
39 И те построиха там град и го нарекоха Арам, по името на най-големия си брат; това е Арам Сова и до днес.
40 А Исаак, синът на Авраам, растяше в онези дни; и баща му Авраам го учеше на пътя Господен, за да познае Господа; и Господ беше с него.
41 А когато Исаак беше на тридесет и седем години, брат му Исмаил ходеше с него в шатрата.
42 И Исмаил се похвали пред Исаак, казвайки: Бях на тринадесет години, когато Господ говори на баща ми да ни обреже, и аз направих според словото Господне, което Той говори на баща ми, и предадох душата си на Господа, и не престъпих словото Му, което Той заповяда на баща ми.
43 А Исаак отговори на Исмаила и каза: Защо се хвалиш пред мен с това, с малко парче от плътта си, което си взел от тялото си, за което Господ ти е заповядал?
44 Заклевам се в живота на Господа, Бога на баща ми Авраам, ако Господ каже на баща ми: Вземи сега сина си Исаака и му принеси жертва пред Мене, няма да се въздържа, но с радост бих се съгласил.
45 И Господ чу словото, което Исаак каза на Исмаил, и то се видя угодно в очите на Господа, и Той реши да изпита Авраам в това нещо.
46 И настана денят, когато синовете Божии дойдоха и се изправиха пред Господа; и Сатана дойде с синовете Божии пред Господа.
47 И Господ каза на Сатана: Откъде идваш? А Сатана отговори на Господа и каза: От ходене напред-назад по земята и от ходене нагоре-надолу по нея.
48 И Господ каза на Сатана: Какво е словото ти към мен относно всичките деца на земята? И Сатана отговори на Господа и каза: Видях всичките деца на

земята, които Ти служат и Те помнят, когато имат нужда от нещо от Теб.
49 И когато им дадеш това, което искат от теб, те си седят спокойно, изоставят те и не те помнят вече.
50 Видял ли си Авраам, сина на Тара, който отначало нямаше деца, а ти служеше и ти издигаше жертвеници, където и да идваше, и принасяше жертви върху тях, и непрестанно провъзгласяваше името ти на всичките деца на земята?
51 А сега, когато му се роди син Исаак, той те е изоставил, направи голям пир за всички жители на земята и забрави Господа.
52 Защото сред всичко, което е сторил, не ти е принесъл жертва, нито всеизгаряне, нито примирителна жертва, нито вол, агне или коза от всичко, което е заклал в деня, когато синът му е бил отбит.
53 От раждането на сина му досега, тридесет и седем години, той не е построил олтар пред теб, нито е принесъл жертва пред теб, защото видя, че ти даваш това, което е поискал пред теб, и затова те е изоставил.
54 И Господ каза на Сатана: Обърнал ли си внимание на Моя раб Авраам? Защото няма друг подобен на него на земята, човек непорочен и праведен пред Мене, боящ се от Бога и отклоняващ се от злото. Заклевам се в живота Си! Ако му кажа: Доведи сина си Исаак пред Мене, той няма да ми го пощади, а още повече, ако му кажа да принесе всеизгаряне пред Мене от овцете си или от говедата си.
55 А Сатана отговори на Господа и каза: Говори сега на Авраам, както си казал, и ще видиш дали той днес няма да престъпи и да отхвърли думите ти.

ГЛАВА 23

1 По това време словото Господне дойде към Авраам и той му каза: Аврааме. А той отговори: Ето ме.
2 И му каза: Вземи сега сина си, единствения си син, когото обичаш, Исаака, и иди в земята Мория, и там го принеси във всеизгаряне на една от планините, която ще ти се покаже, защото там ще видиш облак и славата Господня.
3 И Авраам си каза: Как ще отделя сина си Исаака от майка му Сара, за да го принеса всеизгаряне пред Господа?
4 И Авраам влезе в шатрата, седна пред жена си Сара и ѝ каза тези думи:
5 Синът ми Исаак порасна и от известно време не е учил службата на своя Бог. Утре ще отида и ще го доведа при Сим и Евер, сина му, и там ще се научи на пътищата Господни, защото те ще го научат да познава Господа, както и да знае, че когато се моли непрестанно пред Господа, Той ще му отговори, следователно там ще знае начина, по който служи на Господа, своя Бог.
6 И Сара каза: Добре каза; иди, господарю мой, и направи с него, както каза, но не го отдалечавай много от мен, нито нека остане там твърде дълго, защото душата ми е вързана в неговата душа.
7 Авраам каза на Сара: Дъщерьо моя, нека се помолим на Господа, нашия Бог, да ни стори добро.
8 И Сара взе сина си Исаак и той остана с нея през цялата онази нощ; и тя го целуна, прегърна го и му даде наставления до сутринта.
9 И тя му каза: Сине мой, как може душата ми да се отдели от тебе? И тя пак го целуна, прегърна го и даде на Авраам наставления за него.
10 И Сара каза на Авраам: Господарю мой, моля те, пази сина си и го наблюдавай, защото нямам друг син или дъщеря освен него.
11 Не го оставяй! Ако е гладен, дай му хляб, и ако е жаден, дай му вода да пие; не го оставяй да ходи пеша, нито да седи на слънце.
12 Не го оставяй сам по пътя, нито го принуждавай от каквото и да е негово желание, но постъпвай с него така, както ти каже.
13 И Сара плака горчиво цяла нощ заради Исаак и му даваше наставления до сутринта.
14 И на сутринта Сара избра една много хубава и красива дреха от дрехите, които имаше вкъщи, които Авимелех ѝ беше дал.
15 И тя облече с това сина си Исаак, сложи му митра на главата и постави скъпоценен камък в горната част на митрата. Даде им храна за из път; и те тръгнаха. Исаак отиде с баща си Авраам, а някои от слугите им ги придружиха, за да ги изпратят от пътя.
16 И Сара излезе с тях и ги придружи по пътя, за да ги изпрати. А те ѝ казаха: Върни се в шатрата.
17 И когато Сара чу думите на сина си Исаак, тя плака горчиво; и Авраам, мъжът ѝ, плака с нея; и синът им плака с тях с голям плач; също и онези, които ходеха с тях, плакаха много.
18 И Сара хвана сина си Исаак, прегърна го и плачеше с него. И Сара каза: Кой знае дали след този ден ще те видя отново?
19 И те продължаваха да плакат заедно, Авраам, Сара и Исаак, и всички, които ги придружаваха по пътя, плакаха с тях. След това Сара се отвърна от сина си, плачейки горчиво, и всичките ѝ слуги и слугини се върнаха с нея в шатрата.
20 И Авраам отиде със сина си Исаак, за да го принесе като жертва пред Господа, както му беше заповядал.
21 И Авраам взе със себе си двама от младите си мъже, Исмаила, сина на Агар, и слугата си Елиезер, и тръгнаха с тях. И докато вървяха по пътя, младите мъже си казаха тези думи:
22 И Исмаил каза на Елиезер: Сега баща ми Авраам отива с Исаак, за да го принесе във всеизгаряне Господу, както му е заповядал.
23 А когато се върне, ще ми даде всичко, което притежава, за да наследя след себе си, защото аз съм първородният му.
24 А Елиезер отговори на Исмаил и каза: Наистина Авраам те е отхвърлил с майка ти и се е заклел, че няма да наследиш нищо от всичко, което притежава; и на кого ще даде всичко, което има, с всичките си съкровища, ако не на мен, на слугата си, който е бил верен в дома му, който му е служил нощем и денем и е правил всичко, което е пожелал от мен? На мен ще завещае той след смъртта си всичко, което притежава.
25 И докато Авраам вървеше със сина си Исаак по пътя, Сатана дойде и се яви на Авраам в образа на много

стар човек, смирен и с разкаян духом, и като се приближи до Авраам, му каза: Глупав ли си или безсрамен, че правиш това нещо днес на единствения си син?
26 Защото Бог ти даде син в последните ти дни, в старостта ти, и ти ли ще отидеш да го убиеш днес, защото не е извършил никакво насилие, и ще направиш ли душата на единствения си син да погине от земята?
27 Не знаеш ли и не разбираш ли, че това нещо не може да бъде от Господа? Защото Господ не може да стори на човека такова зло на земята, че да му каже: „Иди, заколи детето си“.
28 И Авраам чу това и разбра, че това е словото на Сатана, което се опитва да го отклони от пътя Господен. Но Авраам не послуша гласа на Сатана и Авраам го смъмри, така че той си тръгна.
29 И Сатана се върна и дойде при Исаак; и се яви на Исаак в образа на млад мъж, красив и с хубава фигура.
30 И той се приближи до Исаак и му каза: Не знаеш ли и не разбираш ли, че твоят стар, глупав баща те води днес на клане за нищо?
31 Сега, прочее, сине мой, не го слушай и не му обръщай внимание, защото е глупав старец, и не позволявай на твоята скъпоценна душа и красива фигура да се изгубят от земята.
32 А Исаак чу това и каза на Авраам: Чу ли, татко мой, какво е казал този човек? Така е казал.
33 А Авраам отговори на сина си Исаака и му каза: Пази го и не слушай думите му, нито му обръщай внимание, защото той е Сатана, който се опитва да ни отклони днес от Божиите заповеди.
34 А Авраам все още смъмряше Сатана и Сатана си тръгна от тях. И като видя, че не може да ги надделее, се скри от тях и отиде и мина пред тях по пътя; и се преобрази в голям поток на пътя. И Авраам, Исаак и двамата му младежи стигнаха до това място и видяха поток, голям и силен като могъщите води.
35 И те влязоха в потока и преминаха през него, и водите отначало стигнаха до краката им.
36 И те навлязоха по-дълбоко в потока и водите стигнаха до вратовете им, и всички се уплашиха от водата; и докато преминаваха потока, Авраам позна това място и знаеше, че преди там не е имало вода.
37 И Авраам каза на сина си Исаак: Знам това място, където нямаше нито поток, нито вода; затова този Сатана ни прави всичко това, за да ни отклони днес от Божиите заповеди.
38 А Авраам го смъмри и му каза: Господ да те смъмри, Сатано! Махни се от нас, защото ние действаме по Божиите заповеди.
39 И Сатана се уплаши от гласа на Авраам и си тръгна от тях; и мястото отново стана суша, както беше по-напред.
40 И Авраам отиде с Исаак към мястото, което Бог му беше казал.
41 А на третия ден Авраам подигна очи и видя отдалеч мястото, за което Бог му беше казал.
42 И яви му се огнен стълб, който се простираше от земята до небето, и облак от слава на планината, и славата Господня се видя в облака.
43 И Авраам каза на Исаак: Сине мой, виждаш ли в онази планина, която ние виждаме отдалеч, това, което аз виждам на нея?
44 А Исаак отговори и каза на баща си: Виждам, ето, огнен стълб и облак, и славата Господня се вижда над облака.
45 И Авраам разбра, че синът му Исаак е приет пред Господа за всеизгаряне.
46 И Авраам каза на Елиезер и на сина си Исмаил: Виждате ли и вие това, което ние виждаме на планината, която е отдалеч?
47 А те отговориха и рекоха: Не виждаме нищо повече от другите планини на земята. Авраам разбра, че те не са приети от Господа да отиде с тях, и Авраам им каза: Останете тук с осела, докато аз и синът ми Исаак ще отидем на онази планина и ще се поклоним там пред Господа, и след това ще се върнем при вас.
48 И Елиезер и Исмаил останаха на това място, както Авраам беше заповядал.
49 И Авраам взе дърва за всеизгаряне и ги сложи върху сина си Исаака, взе огъня и ножа и отидоха двамата на това място.
50 И когато вървяха, Исаак каза на баща си: Ето, виждам огъня и дървата; а къде е агнето, което ще бъде всеизгаряне пред Господа?
51 А Авраам отговори на сина си Исаака и каза: Господ те е избрал, сине мой, за съвършена всеизгаряща жертва вместо агнето.
52 И Исаак каза на баща си: Ще изпълня всичко, което Господ ти е говорил, с радост и весело сърце.
53 Авраам пак каза на сина си Исаака: Има ли в сърцето ти някаква неправилна мисъл или съвет за това? Кажи ми, сине мой, моля те, сине мой, не го крий от мен.
54 А Исаак отговори на баща си Авраам и му каза: Татко мой, заклевам се в живота на Господа и в живота на душата ти, няма нищо в сърцето ми, което да ме накара да се отклоня надясно или наляво от словото, което ти е говорил.
55 Нито крайник, нито мускул не се е помръднал при това, нито пък в сърцето ми има някаква мисъл или лош съвет относно това.
56 Но аз съм с радостно и весело сърце в това нещо и казвам: Благословен е Господ, Който днес ме избра да бъда всеизгаряне пред Него.
57 И Авраам много се зарадва на думите на Исаак; и те отидоха и дойдоха заедно на мястото, за което Господ беше говорил.
58 И Авраам се приближи, за да построи олтара на това място; и Авраам плачеше, а Исаак взе камъни и хоросан, докато довършат построяването на олтара.
59 И Авраам взе дървата и ги нареди върху олтара, който беше построил.
60 И взе сина си Исаак и го върза, за да го положи на дървата, които бяха на олтара, за да го заколи за всеизгаряне пред Господа.
61 И Исаак каза на баща си: Вържи ме здраво и ме положи на олтара, за да не се обърна и помръдна, и да се откъсна от силата на ножа върху плътта си, и с него да оскверня всеизгарянето. И Авраам направи така.

62 А Исаак продължи да казва на баща си: Татко мой, когато ме заколиш и изгориш като жертва, вземи със себе си останалата част от пепелта ми, за да я занесеш на майка ми Сара и да ѝ кажеш: Това е благоуханната миризма на Исаак; но не ѝ казвай това, ако седи близо до кладенец или на някое високо място, за да не ме последва и да не умре.
63 И Авраам чу думите на Исаак и повдигна гласа си и заплака, когато Исаак изговори тези думи; и сълзите на Авраам се стичаха върху сина му Исаак, и Исаак плака горчиво, и каза на баща си: Побързай, татко мой, и изпълни с мен волята на Господа, нашия Бог, както ти е заповядал.
64 И сърцата на Авраам и Исаак се зарадваха за това нещо, което Господ им беше заповядал; но окото плачеше горчиво, докато сърцето се радваше.
65 И Авраам върза сина си Исаак и го положи на олтара върху дървата; и Исаак изпъна врата си на олтара пред баща си; и Авраам протегна ръката си да вземе ножа, за да заколи сина си като всеизгаряне пред Господа.
66 В това време ангелите на милостта дойдоха пред Господа и Му говориха за Исаак, казвайки:
67 0 Господи, Ти си милостив и състрадателен Цар над всичко, което си създал на небето и на земята, и Ти ги подкрепяш всички; затова дай откуп и изкупление вместо Твоя слуга Исаак, и смили се и се смили над Авраам и сина му Исаак, които днес изпълняват Твоите заповеди.
68 Видял ли си, Господи, как Исаак, синът на Авраама, Твоят слуга, е вързан на клане като животно? Сега, прочее, нека се събуди Твоята милост към тях, Господи.
69 По това време Господ се яви на Авраам и го повика от небето, казвайки му: Не протягай ръката си върху момчето, нито му прави нищо; защото сега зная, че се боиш от Бога, като вършиш това дело и като не пощадиш сина си, единствения си син, от Мене.
70 Авраам подигна очи и видя, и ето, един овен се беше заплел в гъсталак с рогата си; това беше овенът, когото Господ Бог беше създал на земята в деня, когато направи земята и небето.
71 Защото Господ беше приготвил този овен от онзи ден, за да бъде всеизгаряне вместо Исаак.
72 И този овен се приближаваше към Авраам, когато Сатана го хвана и оплете рогата му в гъсталака, за да не може да се приближи до Авраам, за да може Авраам да убие сина му.
73 А Авраам, като видя, че овенът се приближава към него, а Сатана го задържа, го взе и го доведе пред олтара; и развърза сина си Исаак от връзките му, и постави овена на негово място; и Авраам закла овена на олтара и го принесе като жертва на мястото на сина си Исаак.
74 И Авраам поръси с кръвта на овена олтара и възкликна, казвайки: Това е вместо сина ми и нека това се счита днес за кръв на сина ми пред Господа.
75 И всичко, което Авраам правеше по този повод до олтара, той възкликваше и казваше: Това е на мястото на сина ми и нека днес се счита пред Господа на мястото на сина ми; и Авраам завърши цялата служба до олтара и службата беше приета пред Господа и се счете, сякаш беше на Исаак; и Господ благослови Авраам и потомството му в този ден.
76 И Сатана отиде при Сара и ѝ се яви в образа на старец, много смирен и кротък, а Авраам все още принасяше всеизгарянето пред Господа.
77 И той ѝ каза: Не знаеш ли всичко, което Авраам извърши днес с единствения си син? Защото взе Исаак, съгради му олтар, уби го и го принесе в жертва на олтара. Исаак плака и плака пред баща си, но той не го погледна, нито се смили над него.
78 И Сатана повтори тези думи и си тръгна от нея. Сара чу всичките думи на Сатана и си го представи за старец измежду човешките синове, който беше бил със сина ѝ и беше дошъл и ѝ беше казал тези неща.
79 И Сара издигна глас и заплака, и горчиво извика за сина си; и падна на земята, посипа главата си с пръст и каза: Сине мой, сине мой Исаак, да бях умряла аз днес вместо теб. И тя продължи да плаче и каза: Тъжно ми е за теб, сине мой, сине мой Исаак, да бях умряла аз днес вместо теб.
80 А тя продължаваше да плаче и казваше: „Скърбя за теб, след като те отгледах и те възпитах; сега радостта ми се обърна в скръб за теб, аз, която копнеех за теб, виках и се молех на Бога, докато те родих на деветдесет години; и ето, ти днес служи за нож и огън, за да бъдеш принесен в жертва.“
81 Но аз се утешавам с теб, сине мой, че това е словото Господне, защото ти изпълни заповедта на твоя Бог; защото кой може да престъпи словото на нашия Бог, в Чиито ръце е душата на всяко живо същество?
82 Праведен си Ти, Господи, Боже наш, защото всичките Твои дела са добри и праведни; защото и аз се радвам на Твоето слово, което си заповядал, и докато окото ми плаче горчиво, сърцето ми се радва.
83 И Сара положи глава на гърдите на една от слугините си и замръзна като камък.
84 След това тя стана и обиколи да разпитва, докато стигна до Хеврон, и разпита всички, които срещна по пътя, но никой не можеше да ѝ каже какво се е случило със сина ѝ.
85 И тя дойде със слугините си и със слугите си в Киреат-Арба, който е Хеврон, и попита за сина си, и остана там, докато изпрати някои от слугите си да търсят къде е отишъл Авраам с Исаак; те отидоха да го търсят в къщата на Сим и Евер, но не можаха да го намерят, и търсеха по цялата земя, и го нямаше там.
86 И ето, Сатана дойде при Сара в образа на старец, застана пред нея и ѝ каза: „Излъгах ти, защото Авраам не е убил сина си и той не е мъртъв.“ И когато чу думата, радостта ѝ за сина ѝ беше толкова голяма, че душата ѝ се развесели; тя умря и се прибра при народа си.
87 И когато Авраам свърши службата си, той се върна със сина си Исаак при момците си; и те станаха и отидоха заедно във Вирсавее, и се върнаха у дома си.
88 Авраам потърси Сара, но не можа да я намери; и разпита за нея. И му казаха: Тя отиде чак до Хеврон, за да ви търси и двамата, където бяхте отишли, защото така ѝ беше съобщено.
89 И Авраам и Исаак отидоха при нея в Хеврон, и когато я видяха мъртва, издигнаха глас и плакаха

горчиво за нея; и Исаак падна на лицето на майка си и плака за нея, и каза: О, майко моя, майко моя, как ме остави и къде отиде? О, как, как ме остави!
90 Авраам и Исаак плакаха много, и всичките им слуги плакаха с тях заради Сара, и оплакваха я с голяма и тежка скръб.

ГЛАВА 24

1 А Сара живя сто двадесет и седем години; и Сара умря; и Авраам стана от мъртвите си, за да потърси гробно място, за да погребе жена си Сара; и отиде та говори на хетейците, жителите на земята, казвайки:
2 Аз съм пришълец и чужденец при вас във вашата земя; дайте ми владение за гробно място във вашата земя, за да мога да погреба покойницата си отпред себе си.
3 И хетейците рекоха на Авраам: Ето земята е пред тебе; в избраното от нашите гробници погреби покойницата си, защото никой няма да ти попречи да погребеш покойницата си.
4 Авраам им каза: Ако сте съгласни с това, идете и се помолете за мен на Ефрон, сина на Захар, и поискайте от него да ми даде пещерата Махпелах, която е в края на нивата му, и аз ще я купя от него за каквото и да е, което той пожелае за нея.
5 И Ефрон се засели сред хетейците; и те отидоха и го повикаха; и той дойде пред Авраам; и Ефрон каза на Авраам: Ето, твоят слуга ще направи всичко, което искаш. Авраам каза: Не, но ще купя пещерата и нивата, които имаш, за да ти бъдат за вечно притежание и гробище.
6 А Ефрон отговори и каза: Ето, нивата и пещерата са пред тебе; дай каквото пожелаеш. Авраам каза: Ще го купя само на пълна цена от твоята ръка и от ръката на онези, които влизат през портата на твоя град, и от ръката на потомството ти довека.
7 И Ефрон и всичките му братя чуха това; и Авраам претегли на Ефрон четиристотин сикли сребро в ръцете на Ефрон и в ръцете на всичките му братя; и Авраам написа това споразумение, и го написа, и го засвидетелства пред четирима свидетели.
8 А ето имената на свидетелите: Амигал, син на хетееца Ависна, Адихором, син на евееца Ашунах, Авдон, син на гомерееца Ахирам, Вакдил, син на сидонеца Абудиш.
9 И Авраам взе книгата за покупката и я сложи в съкровищниците си; и ето думите, които Авраам написа в книгата, а именно:
10 Че пещерата и нивата, които Авраам купи от хетееца Ефрон и от неговото потомство, и от онези, които излизат от града му, и от тяхното потомство завинаги, ще бъдат покупка за Авраам и за неговото потомство и за онези, които излизат от чреслата му, за вечно притежание на гробище; и той сложи печат на това и го засвидетелства със свидетели.
11 И нивата, пещерата, която беше в нея, и цялото това място бяха запазени за Авраам и за потомството му след него, от синовете на Хет; ето, то е срещу Мамре в Хеврон, който е в Ханаанската земя.
12 И след това Авраам погреба там жена си Сара; и това място и цялата му граница станаха на Авраам и на потомството му за притежание за погребение.
13 И Авраам погреба Сара с разкош, както се прави при погребения на царе, и тя беше погребана в много хубави и красиви дрехи.
14 А при нейния носил бяха Сим, синовете му Евер и Авимелех, заедно с Анар, Асхол и Мамре, и всички големци на земята последваха носилката ѝ.
15 А дните на Сара станаха сто двадесет и седем години; и тя умря; и Авраам направи голям и тежък траур, и извърши обредите на траур седем дни.
16 И всичките жители на земята утешаваха Авраам и сина му Исаак заради Сара.
17 И когато дните на жалеенето им преминаха, Авраам изпрати сина си Исаак; и той отиде в дома на Сем и Евер, за да се научи на пътищата Господни и на Неговите заповеди; и Авраам остана там три години.
18 По това време Авраам стана с всичките си слуги и отидоха, та се върнаха у дома си във Вирсавее; а Авраам и всичките му слуги останаха във Вирсавее.
19 И в края на годината, филистимският цар Авимелех умря в онази година; той беше на сто деветдесет и три години, когато умря; и Авраам отиде с народа си във филистимската земя; и те утешиха целия дом и всичките му слуги; и тогава той се върна и си отиде у дома.
20 И след смъртта на Авимелех, герарците взеха сина му Бенмалих, който беше само на дванадесет години, и го положиха да легне на мястото на баща му.
21 И го нарекоха Авимелех по името на баща му, защото такъв беше обичаят им да правят в Герар; и Авимелех се възцари вместо баща си Авимелех и седна на престола му.
22 И Лот, синът на Аран, също умря в онния дни, в тридесет и деветата година от живота на Исаак; и всичките дни, които Лот живя, станаха сто и четиридесет години; и той умря.
23 А ето децата на Лот, които му се родиха от дъщерите му; името на първородния беше Моав, а името на втория беше Бенами.
24 И двамата Лотови синове отидоха и си взеха жени от Ханаанската земя и им родиха деца. Синовете на Моав бяха Ед, Майон, Тарс и Канвил, четирима сина; те са бащи на синовете на Моав и до днес.
25 И всичките родове на Лотовите потомци се заселиха, където и да попаднат, защото се плодеха и се размножаваха изобилно.
26 И те отидоха и си построиха градове в земята, където живееха, и нарекоха градовете, които построиха, със свои имена.
27 И Нахор, син на Тара, брат на Авраам, умря в онния дни, в четиридесетата година от живота на Исаак; и всичките дни на Нахор станаха сто седемдесет и две години; и той умря, и беше погребан в Харан.
28 А когато Авраам чу, че брат му е умрял, той много се наскърби и оплаква брат си много дни.
29 И Авраам повика Елиезер, главния си слуга, за да му даде заповеди относно дома си; и той дойде и застана пред него.

30 А Авраам му каза: Ето, аз съм стар, не зная деня на смъртта си, защото съм напреднал във времето; затова сега стани, излез и не вземай жена за сина ми от това място и от тази земя, от дъщерите на ханаанците, между които живеем.
31 Но иди в земята ми, в родното ми място, и вземи оттам жена за сина ми. И Господ, Бог на небето и земята, Който ме взе от бащиния ми дом и ме доведе на това място, и ми каза: На потомството ти ще дам тази земя за наследство довека, Той ще изпрати ангела Си пред тебе и ще направи пътя ти успешен, за да вземеш жена за сина ми от рода ми и от бащиния ми дом.
32 И слугата отговори на господаря си Авраам и каза: Ето, ще отида в родното ти място и в бащиния ти дом, и ще взема жена за сина ти оттам; но ако жената не иска да ме последва в тази земя, ще заведа ли сина ти обратно в родната ти земя?
33 А Авраам му каза: Пази се да не доведеш сина ми тук, защото Господ, пред Когото ходя, Той ще изпрати ангела Си пред тебе и ще направи пътя ти успешен.
34 И Елиезер направи както Авраам му заповяда, и Елиезер се закле на господаря си Авраам по този въпрос; и Елиезер стана и взе десет камили от камилите на господаря си и десет мъже от слугите на господаря си със себе си, и те станаха и отидоха в Харан, града на Авраам и Нахор, за да доведат жена за Исаак, сина на Авраам; и докато те бяха отишли, Авраам изпрати в дома на Сем и Евер, и те доведоха оттам сина му Исаак.
35 И Исаак се върна у дома на баща си във Вирсавее, а Елиезер и мъжете му дойдоха в Харан; и те спряха в града при водопоя; и той накара камилите си да коленичат при водата и те останаха там.
36 И Елиезер, слугата на Авраам, се помоли и каза: Боже на господаря ми Авраам, моля Те, прати ми днес късмет и покажи милост на господаря ми, като избереш днес жена за сина на господаря ми от неговия род.
37 И Господ послуша гласа на Елиезер заради слугата Си Авраама; и случайно срещна дъщерята на Ватуил, син на Милка, жена на Нахор, брат на Авраам; и Елиезер дойде в дома ѝ.
38 И Елиезер им разказа всичките си грижи и че е слуга на Авраам, и те много му се зарадваха.
39 И всички те благословиха Господа, Който направи това нещо, и му дадоха Ревека, дъщерята на Ватуил, за жена на Исаак.
40 А младата жена беше много хубава на вид; беше девица, а Ревека беше на десет години по онова време.
41 И Ватуил, Лаван и децата му направиха пиршество в онази нощ; а Елиезер и мъжете му дойдоха и ядоха, пиха и се веселиха там в онази нощ.
42 И Елиезер стана сутринта, той и мъжете, които бяха с него, и повика целия дом на Ватуил, казвайки: Пуснете ме да отида при господаря си. И те станаха и изпратиха Ревека и дойката ѝ Девора, дъщеря на Уц, и ѝ дадоха сребро и злато, слуги и слугини, и я благословиха.
43 И изпратиха Елиезер с мъжете му; а слугите взеха Ревека и той отиде и се върна при господаря си в Ханаанската земя.
44 И Исаак взе Ревека и тя му стана жена; и той я въведе в шатрата.
45 А Исаак беше на четиридесет години, когато взе за жена Ревека, дъщерята на чичо си Ватуил.

ГЛАВА 25

1 И по това време Авраам пак си взе жена в старините си, а името ѝ беше Хетура, от Ханаанската земя.
2 И тя му роди Зимран, Йокшан, Медан, Мадиам, Ишбак и Шуах, шестима сина. А синовете на Зимран бяха Авиен, Молих и Нарим.
3 А синовете на Йокшан бяха Шева и Дедан, а синовете на Медан бяха Амида, Йоав, Гохи, Елисей и Нотах; а синовете на Мадиам бяха Гефа, Ефер, Ханох, Авида и Елдаа.
4 А синовете на Ишбак бяха Макиро, Бейодуа и Татор.
5 А синовете на Шуах бяха Вилдад, Мамдад, Мунан и Меван; всички тия са семействата на децата на ханаанката Хетура, които тя роди на евреина Авраам.
6 И Авраам изпрати всички тях и им даде подаръци; и те отидоха да живеят от сина му Исаак, където си намерят място.
7 И всички те отидоха на планината на изток и си построиха шест града, в които живеят и до днес.
8 Но синовете на Шева и Дедан, синовете на Йокшана, с децата си не живееха с братята си в градовете им, а пътуваха и разположиха стан по страните и пустините, както е и до днес.
9 И децата на Мадиам, сина на Авраам, отидоха на изток от земята Куш и там намериха голяма долина в източната страна, и се заселиха там, и построиха град, и се заселиха в него; това е земята Мадиам и до днес.
10 И Мадиам се засели в града, който построи, той и петимата му синове, и всички негови притежатели.
11 А ето имената на мадиамските синове според имената им в градовете им: Ефа, Ефер, Ханох, Авида и Елдаа.
12 А синовете на Ефа бяха Метах, Месар, Ави и Цануа; а синовете на Ефер бяха Ефрон, Цур, Алирун и Медин; а синовете на Ханох бяха Рагуел, Рекем, Ази, Алиошув и Алад.
13 А синовете на Авида бяха Хур, Мелуд, Керури, Молхи; а синовете на Елдаа бяха Микер, Рева, Малхия и Гавол; това са имената на мадиамците според родовете им; и след това родовете на мадиамците се разпръснаха по цялата мадиамска земя.
14 А ето родословието на Исмаил, сина на Авраам, когото Агар, слугинята на Сара, роди на Авраам.
15 И Исмаил взе жена от Египетската земя, а името ѝ беше Рива, тоест Мерива.
16 А Рива роди на Исмаил Невайот, Кедар, Адбеел, Мивсам и сестра им Босмат.
17 И Исмаил отхвърли жена си Рива; и тя си отиде от него и се върна в Египет в дома на баща си, и живееше там, защото беше много лоша в очите на Исмаил и в очите на баща му Авраам.
18 И след това Исмаил взе жена от Ханаанската земя, на име Малхут, и тя му роди Нишма, Дума, Маса, Хадад, Тема, Йетур, Нафиш и Кедма.

19 Това са синовете на Исмаил и това са имената им, дванадесет князе според народите им; и семействата на Исмаил след това се разпръснаха; и Исмаил взе децата си и целия имот, който беше придобил, заедно с душите на семейството си и всички, които му принадлежаха, и отидоха да живеят където намерят място.
20 И те отидоха и се заселиха близо до пустинята Фаран; жилището им беше от Хавила до Сур, който е срещу Египет, като се стига до Асирия.
21 И Исмаил и синовете му живееха в земята; и им се родиха деца; и те се плодеха и се размножаваха изобилно.
22 А ето имената на синовете на Навайот, първородният на Исмаил: Менд, Сенд, Майон; а синовете на Кедар бяха Алион, Кезем, Хамад и Илий.
23 А синовете на Адбеил бяха Хамад и Явин; а синовете на Мивсам бяха Авдия, Авдемелех и Йеус; това са семействата на синовете на Рива, жената на Исмаил.
24 А синовете на Мишма, син на Исмаил, бяха Самуа, Захарион и Овид; а синовете на Дума бяха Кесед, Илий, Махмад и Амед.
25 А синовете на Маса бяха Мелон, Мула и Ебидадон; а синовете на Хадад бяха Азур, Минзар и Евдемелех; а синовете на Тема бяха Сеир, Садон и Якол.
26 А синовете на Йетур бяха Мерит, Яиш, Алио и Пахот; а синовете на Нафиш бяха Евден-Тамед, Авиясаф и Мир; а синовете на Кедма бяха Калип, Тахти и Омир; това бяха синовете на Малхут, жената на Исмаил, според семействата им.
27 Всички тези са родовете на Исмаил според родовете им; те живееха в онези земи, където си бяха построили градове и до днес.
28 А Ревека, дъщеря на Ватуил, жена на Авраамовия син Исаак, беше безплодна в онези дни, тя нямаше потомство; и Исаак живееше с баща си в Ханаанската земя; и Господ беше с Исаак; и Арфаксад, син на Сим, Ноевия син, умря в онези дни, в четиридесет и осмата година от живота на Исаак; и всичките дни, които Арфаксад живя, бяха четиристотин тридесет и осем години, и той умря.

ГЛАВА 26

1 И в петдесет и деветата година от живота на Исаак, сина на Авраам, жена му Ревека беше все още безплодна в онези дни.
2 И Ревека каза на Исаак: Наистина чух, господарю мой, че майка ти Сара е била безплодна в дните си, докато господарят ми Авраам, баща ти, не се помоли за нея и тя зачена от него.
3 Сега, прочее, стани, помоли се и ти на Бога; и Той ще чуе молитвата ти и ще си спомни за нас чрез милосърдието Си.
4 А Исаак отговори на жена си Ревека и каза: Авраам вече се помоли за мен на Бога да умножи потомството му; затова сега тази безплодие ще ни дойде от теб.
5 И Ревека му каза: Но стани и ти сега и се помоли, за да чуе Господ молитвата ти и да ми даде деца. И Исаак послуша думите на жена си; и Исаак и жена му станаха и отидоха в земята Мория, за да се помолят там и да потърсят Господа. И когато стигнаха там, Исаак стана и се помоли на Господа заради жена си, защото беше безплодна.
6 И Исаак каза: Господи, Боже на небето и земята, Чиято благост и милост изпълват земята, Ти, Който взе баща ми от бащиния му дом и от родното му място и го доведе в тази земя, и му каза: На твоето потомство ще дам земята. Ти му обеща и му заяви: Ще умножа потомството ти като небесните звезди и като морския пясък. Сега нека се потвърдят думите ти, които си говорил на баща ми.
7 Защото Ти си Господ, нашият Бог, очите ни са насочени към Тебе, за да ни дадеш потомство от човеци, както ни обеща, защото Ти си Господ, нашият Бог, и очите ни са насочени само към Тебе.
8 И Господ чу молитвата на Исаак, Авраамовия син, и Господ се умоли за него, и жена му Ревека зачена.
9 И около седем месеца след това децата се бореха в нея и тя много се изтощи, защото се изтощи заради тях. И тя каза на всички жени, които бяха тогава в страната: Случи ли се с вас нещо подобно, което се случи с мен? А те ѝ казаха: Не.
10 И тя им каза: Защо съм сама в това между всички жени, които бяха на земята? И тя отиде в земята Мория, за да потърси Господа поради това; и тя отиде при Сем и сина му Евер, за да ги разпита за това нещо и да потърсят Господа за това нещо относно нея.
11 И тя помоли Авраам да потърси и да се допита до Господа за всичко, което ѝ се беше случило.
12 И всички те се допитаха до Господа за това нещо и донесоха ѝ словото от Господа и ѝ казаха: Две деца са в утробата ти и два народа ще се издигнат от тях; и единият народ ще бъде по-силен от другия, и по-големият ще служи на по-малкия.
13 И когато се навършиха дните ѝ да роди, тя коленичи, и ето, близнаци в утробата ѝ, както Господ ѝ беше говорил.
14 И първото излезе червено от всички страни като космата дреха; и целият народ на земята го нарече Исав, казвайки: Тоя се роди пълноценен от утробата.
15 А след това дойде брат му и ръката му хвана петата на Исав; затова го нарекоха Яков.
16 А Исаак, синът на Авраам, беше на шестдесет години, когато ги роди.
17 И момчетата пораснаха до петнадесетата си година и влязоха в обществото на хората. Исав беше човек хитър и коварен, и опитен ловец на полето, а Яков беше човек съвършен и мъдър, който живееше в шатри, пасеше стада и учеше се на наставленията на Господа и на заповедите на баща си и майка си.
18 И Исаак и децата от дома му живееха с баща му Авраам в Ханаанската земя, както Бог им беше заповядал.
19 И Исмаил, синът на Авраам, отиде с децата си и с всичките им принадлежности, и се върнаха оттам в земята Хавила, и се заселиха там.
20 И всичките деца на Авраамовите наложници отидоха да живеят в източната земя, защото Авраам ги беше отпратил от сина си и им беше дал подаръци, и те си тръгнаха.

21 И Авраам даде всичко, което имаше, на сина си Исаак, и му даде и всичките си съкровища.
22 И му заповяда, казвайки: Не знаеш ли и не разбираш ли, че Господ е Бог на небето и на земята, и няма друг освен Него?
23 И Той беше, Който ме взе от бащиния ми дом и от родното ми място, и ми даде всичките земни удоволствия; Който ме избави от съвета на нечестивите, защото на Него се уповавах.
24 И Той ме доведе на това място и ме избави от Ур Касдим; и ми каза: На твоето потомство ще дам всички тези земи и те ще ги наследят, ако пазят заповедите Ми, повеленията Ми и съдбите Ми, които съм ти заповядал и които ще заповядам на тях.
25 И така, сине мой, послушай гласа ми и пази заповедите на Господа, твоя Бог, които ти заповядах; не се отклонявай от правия път, нито надясно, нито наляво, за да бъде добре на теб и на децата ти след тебе довека.
26 И помни чудесните дела на Господа и Неговата доброта, която Той ни показа, като ни избави от ръцете на враговете ни, и Господ, нашият Бог, ги предаде в ръцете ни; и сега, прочее, пази всичко, което ти заповядах, и не се отвръщай от заповедите на твоя Бог, и не служи на никого освен Него, за да бъде добре на теб и на потомството ти след теб.
27 И учи децата си и потомството си на наредбите на Господа и на Неговите заповеди, и ги учи на правия път, по който трябва да ходят, за да им бъде добре завинаги.
28 А Исаак отговори на баща си и му каза: Това, което Господ ми е заповядал, ще правя и няма да се отклоня от заповедите на Господа, моя Бог; ще пазя всичко, което ми е заповядал. И Авраам благослови сина си Исаака, а също и децата си; и Авраам научи Яков на поуката на Господа и на Неговите пътища.
29 И по това време Авраам умря, в петнадесетата година от живота на Яков и Исав, синовете на Исаак; и всичките дни на Авраам станаха сто седемдесет и пет години; и той умря, и се прибра при народа си в добър старост, стар и сит на дни; и Исаак и синовете му Исмаил го погребаха.
30 И когато жителите на Ханаан чуха, че Авраам е мъртъв, всички те дойдоха с царете си, князете си и всичките си мъже, за да погребат Авраам.
31 И всички жители на земята Харан, и всички семейства на Авраамовия дом, и всички князе и големци, и Авраамовите синове от наложниците, всички дойдоха, когато чуха за смъртта на Авраам, и отплатиха на Авраам за добротата му, и утешиха сина му Исаак, и погребаха Авраам в пещерата, която той купи от хетееца Ефрон и от синовете му, за да притежават гробно място.
32 И всички жители на Ханаан и всички, които познаваха Авраам, оплакваха Авраам цяла година; мъже и жени го оплакваха.
33 И всички малки деца и всички жители на земята плакаха заради Авраам, защото Авраам беше добър към всички тях и защото беше праведен пред Бога и пред човеците.
34 И не се издигна човек, който да се бои от Бога като Авраам, защото той се боеше от Бога си от младостта си и служи на Господа, и ходеше по всичките Му пътища през целия си живот, от детството си до деня на смъртта си.
35 И Господ беше с него и го избави от съвета на Нимрод и неговия народ; и когато той воюваше с четиримата царе на Елам, ги победи.
36 И той доведе всичките деца на земята към служба на Бога и ги научи на пътищата Господни и им даде да познаят Господа.
37 И той образува горичка и насади лозе в нея, и винаги приготвяше в шатрата си храна и напитки за онези, които минаваха през земята, за да се наситят в дома му.
38 И Господ Бог избави цялата земя заради Авраам.
39 И след смъртта на Авраам Бог благослови сина му Исаак и децата му; и Господ беше с Исаак, както беше с баща му Авраам, защото Исаак пазеше всичките Господни заповеди, както му беше заповядал баща му Авраам; не се отклони ни надясно, ни наляво от правия път, който баща му му беше заповядал.

ГЛАВА 27

1 А Исав по онова време, след смъртта на Авраам, често ходеше на полето да ловува.
2 И Нимрод, царят на Вавилон, който беше Амрафел, също често ходеше със силните си мъже да ловува по полето и да се разхожда с мъжете си в хладния ден.
3 И Нимрод наблюдаваше Исав през всичките дни, защото в сърцето на Нимрод се образуваше ревност против Исав през всичките дни.
4 И един ден Исав отиде на полето да ловува и намери Нимрод, който ходеше в пустинята с двамата си мъже.
5 И всичките му силни мъже и народът му бяха с него в пустинята, но се отдалечиха от него и отидоха да ловуват в различни посоки. Исав се скри за Нимрод и го дебнеше в пустинята.
6 А Нимрод и мъжете му, които бяха с него, не го познаха, а Нимрод и мъжете му често се разхождаха по полето в хладния ден, за да разберат къде ловуват мъжете му по полето.
7 И Нимрод и двама от мъжете му, които бяха с него, стигнаха до мястото, където бяха те, когато Исав внезапно се измъкна от скривалището си, извади меча си и побърза та се затича към Нимрод и му отсече главата.
8 И Исав се би отчаяно с двамата мъже, които бяха с Нимрод, и когато те го извикаха, Исав се обърна към тях и ги уби с меча си.
9 И всичките силни мъже на Нимрод, които го бяха оставили, за да отидат в пустинята, чуха вика отдалеч и познаха гласовете на тези двама мъже, и се затичаха да разберат причината за него, когато намериха царя си и двамата мъже, които бяха с него, лежащи мъртви в пустинята.
10 И когато Исав видя силните мъже на Нимрод да идват отдалеч, той избяга и така се спаси; и Исав взе скъпоценните дрехи на Нимрод, които бащата на Нимрод беше завещал на Нимрод и с които Нимрод

надделя над цялата земя, и той избяга и ги скри в къщата си.
11 И Исав взе тези дрехи и се затича в града поради Нимродовите мъже, и дойде в бащиния си дом уморен и изтощен от боя, и беше готов да умре от скръб, когато се приближи до брат си Яков и седна пред него.
12 И каза на брат си Яков: Ето, днес ще умра; защо тогава искам първородството? И Яков постъпи мъдро с Исав в това отношение и Исав продаде първородството си на Яков, защото така беше дадено от Господа.
13 И дела на Исав в пещерата на нивата Махпелах, който Авраам беше купил от хетейците за притежание на гробище, Исав също продаде на Яков; и Яков купи всичко това от брат си Исав срещу определена цена.
14 И Яков написа всичко това в книга и засвидетелства това пред свидетели, и го запечата; и книгата остана в ръцете на Яков.
15 И когато Нимрод, синът на Хус, умря, мъжете му го вдигнаха и го донесоха с ужас, и го погребаха в града му. И всичките дни, които Нимрод живя, станаха двеста и петнадесет години, и той умря.
16 И дните, през които Нимрод царуваше над народа на земята, бяха сто осемдесет и пет години; и Нимрод умря от меча на Исав в срам и презрение, а потомството на Авраам причини смъртта му, както беше видял в съня си.
17 И след смъртта на Нимрод царството му се разделило на много части и всички онези части, над които царувал Нимрод, били върнати на съответните царе на земята, които си ги възвърнали след смъртта на Нимрод, и всички хора от дома на Нимрод били дълго време поробени от всички останали царе на земята.

ГЛАВА 28

1 И в онези дни, след смъртта на Авраам, в онази година Господ нанесе тежък глад в земята; и докато гладът бушуваше в Ханаанската земя, Исаак стана да слезе в Египет поради глада, както беше направил баща му Авраам.
2 И Господ се яви на Исаак в онази нощ и му каза: Не отивай в Египет, но стани и иди в Герар, при филистимския цар Авимелех, и остани там, докато гладът престане.
3 И Исаак стана и отиде в Герар, както Господ му заповяда, и остана там цяла година.
4 И когато Исаак дойде в Герар, людете от земята видяха, че жена му Ревека беше красива на вид, и жителите на Герар попитаха Исаак за жена му. И той каза: Тя е сестра ми, защото се страхуваше да каже, че е негова жена, за да не го убият людете от земята заради нея.
5 И първенците на Авимелех отидоха и похвалиха жената пред царя, но той не им отговори, нито обърна внимание на думите им.
6 Но той ги чу да казват, че Исаак я е обявил за своя сестра, затова царят запази това в себе си.
7 И когато Исаак прекара три месеца в земята, Авимелех погледна през прозореца и видя, че Исаак се забавляваше с жена си Ревека; защото Исаак живееше във външната къща на царя, така че къщата на Исаак беше срещу къщата на царя.
8 И царят каза на Исаак: Що ни направи това, като каза за жена си: Тя ми е сестра? Колко лесно можеше някой от големците на народа да преспи с нея и тогава да ни навлечеш грях.
9 И Исаак каза на Авимелех: Понеже се страхувах да не умра заради жена си, затова казах: Тя ми е сестра.
10 В това време Авимелех заповяда на всичките си първенци и големци и те взеха Исаак и жена му Ревека и ги доведоха пред царя.
11 И царят заповяда да ги облекат в княжески одежди и да ги карат да яздят по улиците на града, и да прогласяват пред тях по цялата земя, казвайки: „Това е човекът и това е жена му; който се докосне до този човек или жена му, непременно ще умре.“ И Исаак се върна с жена си в царския дом; и Господ беше с Исаак; и той продължаваше да се възвеличава и не му липсваше нищо.
12 И Господ направи Исаак да намери благоволение в очите на Авимелех и в очите на всичките му поданици; и Авимелех постъпваше добре с Исаак, защото Авимелех помнеше клетвата и завета, който беше между баща му и Авраам.
13 И Авимелех каза на Исаак: Ето, цялата земя е пред тебе; живи където ти се вижда добре, докато се върнеш в земята си. И Авимелех даде на Исаак ниви и лозя и най-добрата част от Герарската земя, за да сее, да жъне и да яде плодовете на земята, докато преминат дните на глада.
14 И Исаак посея в онази земя и получи стократно през същата година; и Господ го благослови.
15 И човекът стана голям и придоби стада, говеда и много слуги.
16 А когато дните на глада преминаха, Господ се яви на Исаак и му каза: Стани, излез от това място и се върни в земята си, в Ханаанската земя. И Исаак стана и се върна в Хеврон, който е в Ханаанската земя, той и всичко, което му принадлежеше, както Господ му беше заповядал.
17 И след това умря Шелах, синът на Арфаксад, в онази година, която е осемнадесетата година от живота на Яков и Исав; и всичките дни, които Шелах живя, бяха четиристотин тридесет и три години; и той умря.
18 По това време Исаак изпрати по-малкия си син Яков в дома на Сим и Евер; и той научи заповедите на Господа; и Яков остана в дома на Сим и Евер тридесет и две години; а брат му Исав не отиде, защото не искаше да отиде, и остана в бащиния си дом в Ханаанската земя.
19 И Исав непрестанно ловуваше по полето, за да донесе у дома каквото можеше да улови; така правеше Исав през всичките дни.
20 А Исав беше човек хитър и коварен, който ловуваше сърцата на човеците и ги примамваше. Исав беше храбър мъж на полето и след време отиде както обикновено на лов; и стигна до полето Сеир, което е Едом.
21 И той остана в земята Сеир, ловувайки на полето, година и четири месеца.

22 И там Исав видя в земята Сеир дъщеря на един ханаанец, чието име беше Иехудит, дъщеря на Веири, син на Ефер, от родовете на Хет, син на Ханаан.
23 И Исав я взе за жена и дойде при нея; Исав беше на четиридесет години, когато я взе, и я заведе в Хеврон, земята, където живееше баща му, и се засели там.
24 И стана в ония дни, в сто и десетата година от живота на Исаак, която е в петдесетата година от живота на Яков, в онази година умря Сим, Ноевият син; Сим беше на шестстотин години, когато умря.
25 И когато Сим умря, Яков се върна при баща си в Хеврон, който е в Ханаанската земя.
26 А в петдесет и шестата година от живота на Яков дойдоха хора от Харан и на Ревека разказаха за брат ѝ Лаван, син на Ватуил.
27 Защото жената на Лаван беше безплодна в онези дни и не раждаше деца, а и всичките му слугини не му раждаха деца.
28 И след това Господ си спомни за Адина, жената на Лаван; и тя зачена и роди дъщери близначки; и Лаван нарече имената на дъщерите си, по-голямата с името Лия, а по-малката с името Рахил.
29 И тези хора дойдоха и разказаха тези неща на Ребека, и Ребека се зарадва много, че Господ посети брат ѝ и че той имаше деца.

ГЛАВА 29

1 А Исаак, синът на Авраам, остаря и напредна във времето, и очите му отегчиха от старост; помрачиха се и не можеше да вижда.
2 В това време Исаак повика сина си Исав и каза: Вземи, моля те, оръжията си, колчана си и лъка си, стани, излез на полето и ми донеси еленски улов, и ми сготви вкусно ястие, и ми го донеси, за да ям, за да те благословя преди да умра, защото вече съм остарял и съм побелял.
3 И Исав направи така; и взе оръжието си и излезе на полето да лови еленски, както обикновено, за да го донесе на баща си, както му беше заповядал, за да го благослови.
4 И Ревека чу всичките думи, които Исаак беше казал на Исав, и побърза да повика сина си Яков, казвайки: Така говори баща ти на брат ти Исав и така чух аз; затова побързай и направи това, което ще ти кажа.
5 Стани и иди, моля те, при стадото и ми донеси две хубави козлета; аз ще донеса вкусното ястие за баща ти; а ти ще донесеш вкусното ястие, за да яде той, преди брат ти да се върне от лова, за да те благослови баща ти.
6 И Яков побърза и направи както му беше заповядала майка му, и приготви вкусното ястие и го донесе пред баща си, преди Исав да се е върнал от лова си.
7 И Исаак каза на Яков: Кой си ти, сине мой? А той отговори: Аз съм първородният ти Исав. Направих както ми заповяда. Стани сега, моля те, и яж от лова ми, за да ме благослови душата ти, както ми говори.
8 И Исаак стана, яде и пи, и сърцето му се утеши, и благослови Яков; и Яков си отиде от баща си; и щом Исаак благослови Яков и той си отиде от него, ето, Исав се върна от лов от полето; и той приготви вкусно ястие и го донесе на баща си да яде от него и да го благослови.
9 И Исаак каза на Исав: Кой беше онзи, който улови лов и ми го донесе, преди да дойдеш ти, и когото аз благослових? И Исав разбра, че брат му Яков беше сторил това, и гневът на Исав се разпали против брат му Яков, задето беше постъпил така с него.
10 И Исав каза: Не е ли правилно да се казва Яков? Защото два пъти ме е изместил, отне ми първородството, а сега ми отне и благословията; и Исав плака много; и когато Исаак чу гласа на сина си Исава да плаче, Исаак каза на Исава: Какво да правя, сине мой? Брат ти дойде с хитрост и отне благословията ти; и Исав намрази брат си Яков заради благословията, която баща му му беше дал, и гневът му се разпали силно против него.
11 А Яков се уплаши много от брат си Исав, и стана та избяга в дома на Евер, сина на Сим, и се скри там заради брат си. А Яков беше на шестдесет и три години, когато излезе от Ханаанската земя, от Хеврон, и Яков се криеше в дома на Евер четиринадесет години заради брат си Исав, и там продължаваше да се учи на пътищата Господни и на Неговите заповеди.
12 И когато Исав видя, че Яков е избягал и се е отървал от него, и че Яков е получил благословението с хитрост, Исав се наскърби много и се разгневи на баща си и майка си; и той също стана, взе жена си и отиде от баща си и майка си в земята Сеир, и се засели там; и Исав видя там жена от дъщерите на Хет, на име Босмат, дъщеря на хетееца Елон, и я взе за жена в допълнение към първата си жена; и Исав я нарече Ада, казвайки, че благословението е преминало от него през това време.
13 И Исав живя в земята Сеир шест месеца, без да види баща си и майка си. След това Исав взе жените си, стана и се върна в Ханаанската земя; и Исав настани двете си жени в бащиния си дом в Хеврон.
14 И жените на Исав разгневяваха и дразнеха Исаак и Ревека с делата си, защото не ходеха в пътищата Господни, а служеха на дървените и каменните богове на баща си, както ги беше научил баща им, и бяха по-нечестиви от баща си.
15 И те отиваха според злите желания на сърцата си, и принасяха жертви и кадяха на ваалимите; и Исаак и Ревека се умориха от тях.
16 А Ревека каза: Омръзна ми животът ми заради хетските дъщери; ако Яков вземе жена от хетските дъщери, като тези, които са от дъщерите на земята, каква полза за мен тогава от живота?
17 И в ония дни Ада, жената на Исав, зачена и му роди син; и Исав нарече сина, който му се роди, Елифаз; а Исав беше на шестдесет и пет години, когато тя го роди.
18 И Исмаил, синът на Авраам, умря в ония дни, в шестдесет и четвъртата година от живота на Яков; и всичките дни, които Исмаил живя, станаха сто тридесет и седем години; и той умря.
19 И когато Исаак чу, че Исмаил е мъртъв, той го оплака; и Исаак го оплаква много дни.
20 И след четиринадесет години, откакто Яков живееше в дома на Евер, Яков поиска да види баща си и майка си; и Яков дойде в дома на баща си и майка си

в Хеврон. А Исав беше забравил в онези дни какво му беше направил Яков, като му беше отнел благословията в онези дни.
21 И когато Исав видя Яков да идва при баща си и майка си, си спомни какво му беше сторил Яков, и много се разгневи против него и поиска да го убие.
22 А Исаак, синът на Авраам, беше стар и напреднал във времето. И Исав каза: Сега наближава времето на баща ми да умре; и когато умре, ще убия брата си Якова.
23 И това беше съобщено на Ревека; и тя побърза и изпрати да повикат сина си Яков, и му каза: Стани, иди и бягай в Харан при брат ми Лаван, и остани там известно време, докато гневът на брат ти се отвърне от теб, и тогава ще се върнеш.
24 И Исаак повика Яков и му каза: Не вземай жена от ханаанските дъщери, защото така ни заповяда баща ни Авраам, според словото, което Господ му беше заповядал, казвайки: На твоето потомство ще дам тази земя; ако чадата ти пазят завета Ми, който сключих с тебе, тогава и Аз ще изпълня на чадата ти това, което ти говорих, и няма да ги оставя.
25 Сега, прочее, сине мой, послушай гласа ми, всичко, което ще ти заповядам, и не вземай жена от ханаанските дъщери; стани, иди в Харан, в дома на Ватуил, бащата на майка ти, и вземи си жена оттам, от дъщерите на Лаван, брат на майка ти.
26 Затова, внимавай да не забравиш Господа, твоя Бог, и всичките Му пътища в земята, в която отиваш, и да се свържеш с народа на земята, да следваш суета и да изоставиш Господа, твоя Бог.
27 Но когато дойдеш в земята, където ще служиш там на Господа, не се отклонявай ни надясно, ни наляво от пътя, който ти заповядах и който си научил.
28 И нека Всемогъщият Бог ти даде благоволение в очите на хората на земята, за да можеш да вземеш оттам жена по свой избор; такава, която е добра и праведна в пътищата на Господа.
29 И нека Бог даде на теб и на потомството ти благословението на баща ти Авраам и да те направи плодовит и да те умножи, и нека станеш многолюден в земята, в която отиваш, и нека Бог те върне в тази земя, земята, където живее баща ти, с деца и с голямо богатство, с радост и удоволствие.
30 И като свърши Исаак да заповяда на Яков и го благослови, даде му много дарове, заедно със сребро и злато, и го изпрати; и Яков послуша баща си и майка си, целуна ги и стана, и отиде в Падан-Арам; а Яков беше на седемдесет и седем години, когато излезе от Ханаанската земя, от Вирсавия.
31 А когато Яков отиде да отиде в Харан, Исав повика сина си Елифаз и тайно му говори, казвайки: Побързай, вземи меча си в ръка и преследвай Яков, и мини пред него по пътя, и го дебни, и го убий с меча си в някоя от планините, и вземи всичко, което му принадлежи, и се върни.
32 А Елифаз, синът на Исав, беше сръчен мъж и умел стрелба с лък, както го беше научил баща му, и беше известен ловец на полето и храбър мъж.
33 И Елифаз направи както му заповяда баща му; а Елифаз беше по това време на тринадесет години; и Елифаз стана, отиде, взе със себе си десет от братята на майка си и преследва Яков.
34 И той следваше отблизо Яков и го дебнеше в пределите на Ханаанската земя, срещу град Сихем.
35 И Яков видя Елифаз и мъжете му да го преследват, и Яков се спря на мястото, където отиваше, за да узнае какво е това, защото не знаеше какво е; и Елифаз извади меча си и продължи напред, той и мъжете му, към Яков; и Яков им каза: Какво ви е, че сте дошли тук, и какво означава, че ги преследвате с мечовете си?
36 И Елифаз се приближи до Яков, а той му отговори и каза: Така ми заповяда баща ми и сега, затова няма да се отклоня от заповедите, които баща ми ми даде. И когато Яков видя, че Исав е говорил на Елифаз да използва сила, Яков се приближи и се помоли на Елифаз и на мъжете му, казвайки му:
37 Вижте всичко, което имам и което баща ми и майка ми ми дадоха; вземете го и си тръгнете от мен, и не ме убивайте, и нека това нещо ви се счете за праведност.
38 И Господ направи Яков да намери благоволение в очите на Елифаз, сина на Исав, и на мъжете му; и те послушаха гласа на Яков и не го убиха; и Елифаз и мъжете му взеха всичко, което принадлежеше на Яков, заедно със среброто и златото, което беше донесъл със себе си от Вирсавее; не му оставиха нищо.
39 И Елифаз и мъжете му си тръгнаха от него и се върнаха при Исав във Вирсавее, и му разказаха всичко, което им се беше случило с Яков, и му дадоха всичко, което бяха взели от Яков.
40 И Исав се разгневи на сина си Елифаз и на мъжете му, които бяха с него, защото не бяха убили Яков.
41 А те отговориха и рекоха на Исав: Понеже Яков ни се помоли за това нещо да не го убиваме, ние се смилихме над него и взехме всичко, което му принадлежеше, и го донесохме при теб; и Исав взе всичкото сребро и злато, което Елифаз беше взел от Яков, и го сложи в къщата си.
42 По онова време, когато Исав видя, че Исаак благослови Яков и му заповяда, казвайки: Не вземай жена от ханаанските дъщери, и че ханаанските дъщери бяха лоши в очите на Исаак и Ревека,
43 След това той отиде в дома на чичо си Исмаил и освен по-старите си жени взе за жена Махлат, дъщеря на Исмаил, сестра на Наваёт.

ГЛАВА 30

1 И Яков продължи пътя си към Харан и стигна до планината Мория, и пренощува там близо до град Луз; и Господ се яви там на Яков в онази нощ и му каза: Аз съм Господ, Бог на Авраам и Бог на баща ти Исаак; земята, на която лежиш, ще я дам на теб и на потомството ти.
2 И ето, Аз съм с тебе и ще те пазя, където и да отидеш, и ще умножа потомството ти като звездите на небето, и ще направя всичките ти врагове да паднат пред тебе; и когато воюват с тебе, няма да те надвият, и ще те върна в тази земя с радост, с деца и с голямо богатство.
3 И Яков се събуди от съня си и се зарадва много на видението, което беше видял; и нарече това място Ветил.

4 И Яков стана от това място много радостен, и когато ходеше, краката му се чувстваха леки от радост, и той отиде оттам в земята на децата на Изтока, и се върна в Харан и седна при овчарския кладенец.
5 И там той намери мъже, които отиваха от Харан да пасат стадата си; и Яков ги разпита; и те казаха: Ние сме от Харан.
6 И той им каза: Познавате ли Лаван, сина Нахоров? А те отговориха: Познаваме го, и ето, дъщеря му Рахил идва да пасе стадото на баща си.
7 Докато той още говореше с тях, Рахил, дъщерята на Лаван, дойде да пасе овцете на баща си, защото беше овчарка.
8 А Яков, когато видя Рахил, дъщерята на Лаван, брата на майка си, затича се и я целуна, и като издигна глас, заплака.
9 И Яков каза на Рахил, че е син на Ревека, сестра на баща ѝ. Рахил се затича и каза на баща си. А Яков продължи да плаче, защото нямаше нищо със себе си, което да донесе в дома на Лаван.
10 А Лаван, когато чу, че синът на сестра му Яков е дошъл, затича се, целуна го, прегърна го и го въведе в къщата, даде му хляб и той яде.
11 И Яков разказа на Лаван какво му беше направил брат му Исав и какво му беше направил синът му Елифаз по пътя.
12 И Яков живя в дома на Лаван един месец; и Яков яде и пи в дома на Лаван; и след това Лаван каза на Якова: Кажи ми каква ще бъде твоята заплата, защото как можеш да ми служиш безплатно?
13 А Лаван нямаше синове, а само дъщери, а другите му жени и слугини бяха още безплодни в онези дни; и ето имената на дъщерите на Лаван, които жена му Адина му беше родила: името на по-голямата беше Лия, а името на по-младата беше Рахил; а Лия беше с нежни очи, но Рахил беше красива и хубава на лицето, и Яков я обичаше.
14 И Яков каза на Лаван: Ще ти слугувам седем години за по-малката ти дъщеря Рахил. И Лаван се съгласи, и Яков служи на Лаван седем години за дъщеря му Рахил.
15 И във втората година от пребиваването на Яков в Харан, тоест в седемдесет и деветата година от живота на Яков, в онази година умря Евер, синът на Сим; той беше на четиристотин шестдесет и четири години, когато умря.
16 А когато Яков чу, че Евер е умрял, той много се наскърби и го оплака и оплака много дни.
17 А в третата година от пребиваването на Яков в Харан, Босманта, дъщеря на Исмаил, жената на Исав, му роди син; и Исав го нарече Рагуил.
18 И в четвъртата година от пребиваването на Яков в дома на Лаван, Господ посети Лаван и си спомни за него заради Яков; и му се родиха синове, и първородният му син беше Веор, вторият му - Алив, а третият - Хораш.
19 И Господ даде на Лаван богатство и слава, синове и дъщери; и човекът се размножи много заради Яков.
20 И Яков в онези дни служи на Лаван във всякаква работа, в къщата и на полето; и благословението Господне беше във всичко, което принадлежеше на Лаван в къщата и на полето.
21 А в петата година умря Иудит, дъщеря на Беери, жената на Исав, в Ханаанската земя; и тя нямаше синове, а само дъщери.
22 А ето имената на дъщерите ѝ, които тя роди на Исава: името на по-голямата беше Марзит, а името на по-малката беше Фуит.
23 А когато Иудит умря, Исав стана и отиде в Сеир, за да ловува на полето, както обикновено; и Исав живя дълго време в земята Сеир.
24 А в шестата година Исав взе за жена, освен другите си жени, и Аливама, дъщеря на евееца Зевеон, и Исав я доведе в Ханаанската земя.
25 А Алибама зачена и роди на Исава трима сина: Йеуса, Яалана и Корея.
26 И в онния дни в Ханаанската земя възникна спор между пастирите на Исав и пастирите на жителите на Ханаанската земя, защото добитъкът и имотът на Исав бяха твърде много, за да може той да остане в Ханаанската земя, в бащиния си дом, и Ханаанската земя не можеше да го понесе заради добитъка му.
27 А когато Исав видя, че разприте му с жителите на Ханаанската земя се засилват, той стана и взе жените си, синовете си, дъщерите си и всичко, което му принадлежеше, добитъка, който притежаваше, и целия си имот, който беше придобил в Ханаанската земя, и отиде от жителите на земята в земята Сеир; и Исав и всичко, което му принадлежеше, се заселиха в земята Сеир.
28 Но от време на време Исав отиваше да види баща си и майка си в Ханаанската земя и се оженил за хорейците, и дал дъщерите си на синовете на хорееца Сеир.
29 И даде по-голямата си дъщеря Марзит на Ана, син на Зевеон, брат на жена си, а Фуит даде на Азара, син на хорееца Валхан; и Исав се засели в планината, той и децата му, и те се плодеха и умножаваха.

ГЛАВА 31

1 И в седмата година службата, която Яков служеше за Лаван, се свърши; и Яков каза на Лаван: Дай ми жена ми, защото дните на службата ми се изпълниха. И Лаван направи така, и Лаван и Яков събраха всички хора от онова място и направиха угощение.
2 А вечерта Лаван дойде в къщата, а след това дойде там и Яков с хората на угощението; и Лаван угаси всичките светлини, които бяха в къщата.
3 А Яков каза на Лаван: Защо ни правиш това? А Лаван отговори: Такъв е нашият обичай да постъпваме в тази земя.
4 След това Лаван взе дъщеря си Лия и я доведе при Яков; и дойде при нея; а Яков не позна, че това е Лия.
5 И Лаван даде на дъщеря си Лия, слугинята си Зелфа, за слугиня.
6 И всички хора на угощението знаеха какво беше направил Лаван на Яков, но не разказаха това на Яков.
7 И всички съседи дойдоха онази нощ в къщата на Яков, и ядоха, пиха и се веселиха, и играха пред Лия с тимпани и с танци, и отговаряха пред Яков, Хелеа, Хелеа.

8 Яков чу думите им, но не разбра значението им, а си помисли, че такъв може би е обичаят им в тази земя.
9 И съседите изговориха тези думи пред Яков през нощта; и всички светлини, които бяха в къщата, Лаван угаси през онази нощ.
10 А на сутринта, когато се зазори, Яков се обърна към жена си и видя, че това беше Лия, която лежеше в пазвата му. И Яков каза: Ето, сега знам какво казаха съседите снощи. Хелея, казаха те, а аз не знаех.
11 И Яков повика Лаван и му каза: Какво ми направи ти? Аз наистина ти служих за Рахил; защо ме измами и ми даде Лия?
12 А Лаван отговори на Яков и каза: У нас не е така да се дава по-младата пред по-голямата, затова, ако искаш да вземеш и сестра ѝ, вземи я при себе си за службата, която ще ми служиш още седем години.
13 И Яков направи така, и взе и Рахил за жена, и служи на Лаван още седем години; и Яков дойде при Рахил, и обикна Рахил повече от Лия; и Лаван ѝ даде слугинята си Вала за слугиня.
14 И когато Господ видя, че Лия беше мразена, Господ отвори утробата ѝ и тя зачена и роди на Яков четирима сина в ония дни.
15 А ето имената им: Рувим, Симеон, Левий и Юда. След това тя престана да ражда.
16 А по това време Рахил беше безплодна и нямаше деца; и Рахил завиждаше на сестра си Лия. И като видя Рахил, че не ражда деца на Яков, взе слугинята си Вала и роди на Яков двама сина, Дан и Нефталим.
17 А Лия, като видя, че престана да ражда, взе и слугинята си Зелфа и я даде на Яков за жена. И Яков дойде при Зелфа, и тя роди на Яков двама сина, Гада и Асира.
18 И Лия пак зачена и роди на Яков двама сина и една дъщеря, и ето имената им: Исахар, Завулон и сестра им Дина.
19 А Рахил беше още неплодна в онези дни; и Рахил се помоли Господу в това време, казвайки: Господи Боже, спомни си за мен и ме посети, моля Те, защото сега мъжът ми ще ме отхвърли, понеже не съм му родила деца.
20 Сега, Господи Боже, чуй молбата ми пред Тебе и виж неволята ми, и дай ми деца като една от слугините, за да не нося вече укора си.
21 И Бог я чу и отвори утробата ѝ; и Рахил зачена и роди син, и каза: Господ отне позора ми. И нарече го Йосиф, казвайки: Да ми прибави Господ друг син. А Яков беше на деветдесет и една години, когато го роди.
22 По това време майката на Яков, Ревека, изпрати при Яков дойката си Девора, дъщерята на Уц, и двама от слугите на Исаак.
23 И дойдоха при Яков в Харан и му казаха: Ревека ни изпрати при теб, за да се върнеш в бащиния си дом в Ханаанската земя. И Яков ги послуша в това, което майка му беше казала.
24 По това време се навършиха другите седем години, през които Яков служи на Лаван за Рахил, и след четиринадесет години, откакто живя в Харан, Яков каза на Лаван: Дай ми жените ми и ме изпрати, за да се върна в земята си, защото, ето, майка ми изпрати при мен от земята Ханаанска да се върна в бащиния си дом.
25 А Лаван му каза: Моля те, не така; ако съм придобил твоето благоволение, не ме оставяй; определи ми заплатата си и аз ще я дам, и остани при мен.
26 А Яков му каза: Ето какво ще ми дадеш за заплата: днес ще мина през цялото ти стадо и ще отделя от него всяко агне, петнисто и шарено, и кафяво между овцете и козите; и ако направиш това за мен, аз ще се върна и ще паса стадото ти и ще го пазя както по-напред.
27 И Лаван направи така; и Лаван отдели от стадото си всичко, което Яков беше казал, и му го даде.
28 И Яков предаде всичко, което беше откраднал от стадото на Лаван, в ръцете на синовете си; и Яков пасеше останалото от стадото на Лаван.
29 И когато слугите на Исаак, които той беше изпратил при Яков, видяха, че Яков не иска да се върне с тях в Ханаанската земя при баща си, те си тръгнаха от него и се върнаха у дома си в Ханаанската земя.
30 И Девора остана с Яков в Харан и не се върна със слугите на Исаак в Ханаанската земя; и Девора живя с жените и децата на Яков в Харан.
31 И Яков служи на Лаван още шест години; и когато овцете се заплодиха, Яков отдели от тях петнистите и пъстрите, както се беше уговорил с Лаван; и Яков работеше така у Лаван шест години; и човекът се умножи много; и имаше добитък, слугини и слуги, камили и осли.
32 А Яков имаше двеста стада говеда, и добитъкът му беше едър и красив на вид и много плодовит, и всичките семейства на човешките синове желаеха да се сдобият с част от добитъка на Яков, защото бяха извънредно заможни.
33 И много от човешките синове дойдоха да си купят от стадото на Яков; и Яков им даваше овца за слуга или слугиня, или за магаре, или камила, или каквото и да поискаше Яков от тях, те му даваха.
34 И Яков придоби богатства, почит и имущество чрез тези сделки със синовете човешки, и синовете на Лаван му завиждаха за тази почит.
35 И след известно време той чу думите на Лавановите синове, които казваха: Яков отне всичко, което беше на баща ни, и от това, което беше на баща ни, придоби цялата тази слава.
36 И Яков погледна лицето на Лаван и на децата му, и ето, то не беше към него в онези дни както преди.
37 И Господ се яви на Яков в края на шестте години и му каза: Стани, излез от тази земя и се върни в родната си земя; и Аз ще бъда с тебе.
38 И Яков стана по това време, качи децата си, жените си и всичко, което му принадлежеше, на камили и тръгна да отиде в Ханаанската земя при баща си Исаак.
39 А Лаван не знаеше, че Яков си беше тръгнал от него, защото Лаван стрижеше овце в онзи ден.
40 И Рахил откраднa бащините си идоли, взе ги и ги скри на камилата, на която яздеше, и продължи.
41 И ето как стоят изображенията: като вземат първородния мъж и го убият, и му отрежат косата от главата, и вземат сол, и осолявайки главата му, и помазват я с масло, след това вземат малка медна или златна плочка и пишат името на нея, и поставят плочката под езика му, и вземат главата с плочката под

езика си и я поставят в къщата, и палят светлини пред нея, и ѝ се покланят.
42 И когато му се поклонят, то им говори по всички въпроси, за които го питат, чрез силата на името, което е написано в него.
43 А някои ги правят във формата на хора, от злато и сребро, и отиват при тях във времена, известни им, и фигурите получават влиянието на звездите и им казват бъдещи неща, и по този начин са били изображенията, които Рахил е откраднала от баща си.
44 И Рахил откраднa тези идоли, които бяха на баща ѝ, за да не узнае Лаван чрез тях къде е отишъл Яков.
45 И Лаван се върна у дома и попита за Яков и за дома му, но той не се намери. Лаван потърси своите изображения, за да узнае къде е отишъл Яков, но не можа да ги намери. Отиде при други изображения и ги попита, и те му казаха, че Яков е избягал от него при баща си, в Ханаанската земя.
46 Тогава Лаван стана, взе братята си и всичките си слуги и излезе, преследва Яков и го настигна в планината Галаад.
47 И Лаван каза на Яков: Какво ми направи това, като избяга и ме измами, и отведе дъщерите ми и децата им като пленници, хванати с меч?
48 И не ми позволи да ги целуна и да ги отпратя с радост, а откраднa боговете ми и си тръгна.
49 А Яков отговори на Лаван и каза: Защото се боях да не ми вземеш дъщерите си насила; и сега, у когото намериш боговете си, той ще умре.
50 И Лаван потърси идолите и прегледа всичките шатри и покъщини на Яков, но не можа да ги намери.
51 И Лаван каза на Яков: Ще сключим завет помежду си и той ще бъде свидетелство между мен и тебе; ако оскърбиш дъщерите ми или вземеш други жени освен дъщерите ми, тогава Бог ще бъде свидетел между мен и тебе в това нещо.
52 И взеха камъни и направиха грамада. И Лаван каза: Тази грамада е свидетел между мен и тебе. Затова я нарече Галаад.
53 И Яков и Лаван принесоха жертва на планината и ядоха там на грамадата, и пренощуваха на планината. А Лаван стана рано сутринта, плака с дъщерите си, целуна ги и се върна на мястото си.
54 И той побърза и изпрати сина си Веора, който беше на седемнадесет години, с Авихора, сина на Уц, син на Нахоров, и с тях десет мъже.
55 И те побързаха и отидоха, и минаха по пътя пред Яков, и дойдоха по друг път в земята Сеир.
56 И дойдоха при Исав и му казаха: Така казва брат ти и роднина, братът на майка ти, Лаван, синът на Ватуил:
57 Чул ли си какво ми направи брат ти Яков, който пръв дойде при мен гол и непокрит, а аз излязох да го посрещна и го доведох в дома си с почит, и го направих велик, и му дадох двете си дъщери за жени, а също и две от моите слугини.
58 И Бог го благослови заради мен; и той се размножи много, и роди синове, дъщери и слугини.
59 Той има и огромно количество стада и говеда, камили и магарета, а също и изобилие от сребро и злато; и когато видя, че богатството му се увеличава, ме остави, докато отидох да стрижа овцете си, а той стана и избяга тайно.
60 И той качи жените и децата си на камили, и отведе целия си добитък и имущество, което придоби в моята земя, и повдигна лице, за да отиде при баща си Исаак, в Ханаанската земя.
61 И не ми позволи да целуна дъщерите си и децата им, и отведе дъщерите ми като пленници, хванати с меч, и откраднa боговете ми, и избяга.
62 И ето, оставих го в планината на потока Явук, него и всичко, което му принадлежи; не му липсва нищо.
63 Ако желаеш да отидеш при него, иди тогава и там ще го намериш, и ще можеш да му постъпиш според както желае душата ти. И пратениците на Лаван дойдоха и разказаха на Исав всички тези неща.
64 И Исав чу всичките думи на Лавановите пратеници и гневът му силно се разпали против Яков; и той си спомни омразата си, и гневът му пламна в него.
65 И Исав побърза и взе децата си, слугите си и душите от дома си, шестдесет мъже, и отиде та събра всичките синове на хорееца Сеир и техния народ, триста и четиридесет мъже, и взе всички тези четиристотин мъже с извадени мечове, и отиде при Яков, за да го убие.
66 И Исав раздели това число на няколко части и взе шестдесетте мъже от децата си и слугите си, както и душите от домакинството си като един глава, и ги предаде на грижите на най-големия си син Елифаз.
67 А останалите глави даде на шестимата синове на хорееца Сеир и постави всеки мъж над поколенията му и над децата му.
68 И целият този лагер тръгна както си беше, и Исав тръгна между тях към Яков и ги поведе бързо.
69 И пратениците на Лаван тръгнаха от Исав и отидоха в Ханаанската земя, и дойдоха в дома на Ревека, майката на Яков и Исав.
70 И те ѝ казаха: Ето, син ти Исав отиде против брат си Яков с четиристотин мъже, защото чу, че той идва, и отиде да воюва с него, да го порази и да му вземе всичко, което има.
71 И Ревека побърза и изпрати седемдесет и двама мъже от слугите на Исаак да посрещнат Яков на пътя, защото си каза: Може би Исав ще се бие с него на пътя, когато го срещне.
72 И тези пратеници тръгнаха по пътя да посрещнат Яков и го срещнаха на пътя на потока, от другата страна на потока Явук. И Яков, като ги видя, каза: Този лагер ми е отреден от Бога. И Яков нарече това място Махнаим.
73 И Яков позна целия род на баща си, целуна ги, прегърна ги и дойде с тях. Яков ги попита за баща си и майка си. Те казаха: Добре са.
74 И тези пратеници казаха на Яков: Майка ти Ревека ни изпрати при теб да кажем: Чух, сине мой, че брат ти Исав е излязъл срещу теб по пътя с мъже от потомците на хорееца Сеир.
75 И затова, сине мой, послушай гласа ми и виж със съвета си какво ще направиш, и когато той дойде при теб, помоли го, и не говори прибързано с него, и му дай подарък от това, което притежаваш, и от това, с което Бог те е облагодетелствал.

76 И когато те попита за твоите дела, не скрий нищо от него, може би той ще се отвърне от гнева си срещу теб и ти по този начин ще спасиш душата си, ти и всички твои принадлежащи, защото твой дълг е да го почиташ, понеже той е твоят по-голям брат.
77 И когато Яков чу думите на майка си, които пратениците му бяха говорили, Яков издигна глас и заплака горчиво, и направи както му заповяда майка му тогава.

ГЛАВА 32

1 И по това време Яков изпрати пратеници до брат си Исав към земята Сеир и му говори с думи на молба.
2 И им заповяда, казвайки: Така да кажете на господаря ми Исав: Така казва слугата ти Яков: Нека господарят ми не си помисли, че благословията на баща ми, с която ме благослови, ми се е оказала полезна.
3 Защото вече двадесет години съм с Лаван, а той ме мами и променя заплатата ми десет пъти, както всичко вече беше съобщено на господаря ми.
4 И аз му служих много усърдно в дома му; и след това Бог видя неволята ми, труда ми и делото на ръцете ми и ми даде да намеря благодат и благоволение в очите Си.
5 И след това, чрез голямата милост и благост на Бога, придобих волове, магарета и говеда, слуги и слугини.
6 И сега, аз се връщам в земята си и в дома си, при баща си и майка си, които са в Ханаанската земя; и изпратих да съобщя на господаря си всичко това, за да намеря благоволение в очите на господаря си, за да не си помисли, че съм се обогатил от самия себе си, или че благословението, с което ме благослови баща ми, ми е било от полза.
7 И онези пратеници отидоха при Исав и го намериха в пределите на земята Едом, когато отиваше към Яков, и четиристотин мъже от потомците на хорееца Сеир, които стояха с извадени мечове.
8 И пратениците на Яков разказаха на Исав всичките думи, които Яков им беше казал за Исав.
9 А Исав им отговори с гордост и презрение и им каза: Наистина чух и наистина ми е било разказано какво е направил Яков на Лаван, който го възвеличи в дома си и му даде дъщерите си за жени; и той роди синове и дъщери, и чрез него умножи много богатство и богатство в дома на Лаван.
10 И когато видя, че богатството му е голямо и богатството му е голямо, той избяга от дома на Лаван с всичко, което имаше, и отведе дъщерите на Лаван далеч от лицето на баща им, като пленници, хванати с меч, без да му каже.
11 И не само на Лаван Яков постъпи така, но и на мен постъпи така, и два пъти ме измести, та да мълча ли?
12 И така, днес излязох със становете си да го посрещна и ще му постъпя според желанието на сърцето си.
13 И пратениците се върнаха и дойдоха при Яков и му казаха: Дойдохме при брат ти Исав и му разказахме всичките ти думи; и така ни отговори; и ето, той идва да те посрещне с четиристотин мъже.
14 Сега, прочее, разбери и виж какво ще правиш, и се помоли на Бога да те избави от Него.
15 И когато чу думите на брат си, които той беше говорил на пратениците на Яков, Яков се уплаши много и се смути.
16 И Яков се помоли на Господа, своя Бог, и каза: Господи, Боже на моите бащи, Авраам и Исаак, Ти ми каза, когато излизах от бащиния си дом, казвайки:
17 Аз съм Господ, Бог на баща ти Авраам, и Бог на Исаак. На теб давам тази земя и потомството ти след тебе. Ще направя потомството ти като звездите на небето; и ще се разпростреш до четирите страни на небето; и в тебе и в потомството ти ще се благословят всичките племена на земята.
18 И Ти утвърди думите Си и ми даде богатство, деца и добитък, както най-съкровените желания на сърцето ми даде на слугата Си; даде ми всичко, което поисках от Тебе, така че не останах в недостиг.
19 А после ми каза: Върни се при родителите си и в родното си място, и Аз пак ще ти бъда добър.
20 И сега, след като дойдох и Ти ме избави от Лаван, ще падна в ръцете на Исав, който ще ме убие, да, заедно с майките на децата ми.
21 И сега, Господи Боже, моля Ти се, избави ме и от ръката на брат ми Исав, защото много се страхувам от него.
22 И ако в мен няма правда, сторете я заради Авраам и баща ми Исаак.
23 Защото зная, че чрез доброта и милост придобих това богатство; затова сега Те моля да ме избавиш днес с Твоята доброта и да ми отговориш.
24 И Яков престана да се моли на Господа и раздели народа, който беше с него със стадата и добитъка, на два стана; и даде половината на Дамесека, сина на Елиезер, Авраамовия слуга, за стан с децата му, а другата половина даде на брат си Елиан, сина на Елиезер, за стан с децата му.
25 И им заповяда, казвайки: Дръжте се на разстояние от лагерите си и не се приближавайте твърде много един до друг, защото ако Исав дойде до единия лагер и го убие, другият лагер, който е на разстояние от него, ще му се изплъзне.
26 И Яков пренощува там и през цялата нощ даваше на слугите си нареждания относно войската и децата си.
27 И Господ чу молитвата на Яков в онзи ден; и тогава Господ избави Яков от ръцете на брат му Исав.
28 И Господ изпрати трима ангели от небесните ангели, които вървяха пред Исав и дойдоха при него.
29 И тези ангели се явиха на Исав и неговия народ като две хиляди мъже, яздещи коне, въоръжени с всякакви бойни оръжия, и те се явиха в очите на Исав и всичките му мъже разделени на четири лагера, с по четири вождове.
30 И един лагер продължи напред и намери Исав да идва с четиристотин мъже срещу брат си Яков. И този лагер се втурна към Исав и народа му и ги уплаши. И Исав падна от коня си от страх, и всичките му мъже се отделиха от него на това място, защото бяха много уплашени.

31 И целият лагер извика след тях, когато те побягнаха от Исав, и всичките войнствени мъже отговориха, казвайки:
32 Наистина ние сме слуги на Яков, който е слуга Божий, и кой тогава може да устои срещу нас? А Исав им каза: О, господарят ми и брат ми Яков е вашият господар, когото не съм виждал от двадесет години, а сега, когато дойдох да го видя, така ли се отнасяте с мен?
33 Ангелите му отговориха и казаха: „Жив е Господ! Ако Яков, за когото говориш, не беше твой брат, не бихме оставили никого от теб и от твоя народ; но само заради Якова няма да им направим нищо.“
34 И този лагер премина от Исав и мъжете му и си тръгна, а Исав и мъжете му бяха се отдалечили от тях на около една левга, когато вторият лагер дойде срещу него с всякакви оръжия и те също постъпиха с Исав и мъжете му така, както първият лагер беше постъпил с тях.
35 И когато те се отдалечиха, за да отидат, ето, третият лагер дойде към него и всички се уплашиха. Исав падна от коня и целият лагер извика и каза: Наистина ние сме слуги на Яков, който е слуга Божий, и кой може да устои срещу нас?
36 А Исав пак им отговори и рече: И така, господарят ми Яков и вашият господар ми е брат, и от двадесет години не съм го виждал, и днес чух, че ще дойде, и излязох днес да го посрещна, а вие така ли се отнасяте с мен?
37 А те му отговориха и рекоха: Заклевам се в живота на Господа! Ако Яков не беше твой брат, както каза, не щяхме да оставим остатък от теб и от твоите мъже; но поради Яков, за когото говориш, че е твой брат, няма да се намесваме нито в теб, нито в твоите мъже.
38 И третият лагер също ги отмина, а той все още продължаваше пътя си с хората си към Яков, когато четвъртият лагер дойде към него и те също постъпиха с него и с хората му, както бяха постъпили и другите.
39 И когато Исав видя злото, което четиримата ангели бяха сторили на него и на мъжете му, той се уплаши много от брат си Яков и отиде да го посрещне с мир.
40 А Исав скри омразата си към Яков, защото се страхуваше за живота си заради брат си Яков и защото си въобразяваше, че четирите стана, на които беше попаднал, са Яковови слуги.
41 И Яков пренощува със слугите си в лагерите им и реши със слугите си да даде на Исав подарък от всичко, което имаше със себе си, и от целия си имот; и Яков стана сутринта, той и мъжете му, и избраха измежду добитъка подарък за Исав.
42 А ето размерът на подаръка, който Яков избра от стадото си, за да даде на брат си Исав: избра двеста и четиридесет говеда от стадата, избра по тридесет камили и осли, а от стадата избра петдесет говеда.
43 И той ги раздели на десет стада, като ги раздели на всеки вид поотделно, и ги предаде в ръцете на десет от слугите си, всяко стадо поотделно.
44 И заповяда им, казвайки им: Дръжте се на разстояние един от друг и оставете разстояние между стадата; и когато Исав и онези, които са с него, ви срещнат и ви попитат, казвайки: Чии сте вие и къде отивате, и на кого принадлежи всичко това пред вас, ще им кажете: Ние сме слуги на Яков и идваме да посрещнем Исав с мир; и ето, Яков идва след нас.
45 А това, което е пред нас, е подарък, изпратен от Яков на брат му Исав.
46 И ако ви кажат: Защо се бави след вас да дойде да посрещне брат си и да види лицето му?, тогава им кажете: Наистина той идва радостно след нас, за да посрещне брат си, защото каза: Ще го умилостивя с подаръка, който е за него, и след това ще видя лицето му, може би ще ме приеме.
47 И така, целият подарък премина в ръцете на слугите му и тръгна пред него в същия ден. И той пренощува в стана си край брега на потока Явук. И стана посред нощ, взе жените си, слугините си и всичко, което му принадлежеше, и през нощта ги премина през брода Явук.
48 И когато премина всичко, което притежаваше, Яков остана сам; и един човек го срещна; и той се бори с него през онази нощ до зазоряване; и ставата на бедрото на Яков се изкълчи от борбата с него.
49 И на разсъмване човекът остави Яков там, благослови го и си тръгна. А Яков премина потока на разсъмване и се спря на бедрото си.
50 И слънцето изгря над него, когато той премина потока, и той стигна до мястото, където бяха добитъкът му и децата му.
51 И те продължиха до пладне, и докато пътуваха, подаръкът минаваше пред тях.
52 А Яков подигна очи и видя, и ето, Исав идваше отдалеч, с него много мъже, около четиристотин; и Яков се уплаши много от брат си.
53 И Яков побърза и раздели децата си на жените си и на слугините си, а дъщеря си Дина сложи в сандък и я предаде в ръцете на слугите си.
54 И той мина пред децата си и жените си, за да посрещне брат си, и се поклони до земята, да, поклони седем пъти, докато се приближи до брат си. И Бог направи Яков да намери благодат и милост в очите на Исав и мъжете му, защото Бог беше чул молитвата на Яков.
55 И страхът и ужасът на Яков обзеха брат му Исав; защото Исав се уплаши много от Яков заради това, което Божиите ангели бяха сторили на Исав; и гневът на Исав против Яков се обърна в милост.
56 И когато Исав видя Яков да тича към него, и той се затича към него, прегърна го и падна на врата му; и те се целунаха и плакаха.
57 И Бог вложи страх и милост към Яков в сърцата на мъжете, които дойдоха с Исав; и те целунаха Яков и го прегърнаха.
58 А също и Елифаз, синът на Исав, с четиримата си братя, синове на Исав, плакаха с Яков, целуваха го и го прегръщаха, защото страх от Яков беше обзел всички тях.
59 И Исав подигна очи и видя жените с децата им, децата на Яков, че вървяха след Яков и се покланяха на Исав по пътя.
60 И Исав каза на Яков: Кои са тези с тебе, братко мой? Твоите деца ли са или твоите слуги? А Яков отговори

на Исав и каза: Те са моите деца, които Бог милостиво даде на твоя слуга.
61 И докато Яков говореше на Исав и мъжете му, Исав съгледа целия стан и каза на Яков: Откъде взе целия стан, който срещнах снощи? А Яков отговори: За да придобия благоволение в очите на господаря си, това е, което Бог милостиво даде на твоя слуга.
62 И подаръкът дойде пред Исава; и Яков настояваше Исава, казвайки: Вземи, моля, подаръка, който донесох на господаря си. А Исав каза: Защо ми е това? Пази това, което имаш, за себе си.
63 А Яков каза: Длъжен съм да ти дам всичко това, след като видях лицето ти, за да живееш още в мир.
64 А Исав отказа да приеме дара. Яков му каза: Моля те, господарю мой, ако съм придобил твоето благоволение, приеми дара ми от ръката ми; защото видях лицето ти, сякаш видях лице на божество, понеже ти благоволи към мен.
65 И Исав взе подаръка, а Яков даде на Исава сребро, злато и бделий, защото го настояваше много, затова ги взе.
66 И Исав раздели добитъка, който беше в стана, и даде половината на мъжете, които бяха дошли с него, защото бяха дошли под заплата, а другата половина предаде в ръцете на децата си.
67 И среброто, златото и бделия даде в ръцете на най-големия си син Елифаз. А Исав каза на Яков: Нека останем с теб и ще вървим бавно с теб, докато стигнеш с мен у дома, за да живеем там заедно.
68 А Яков отговори на брат си и каза: Ще направя както ми казва господарят ми, но господарят ми знае, че децата са нежни, а стадата и говедата с малките си, които са с мен, вървят бавно, защото, ако вървят бързо, всички ще умрат, защото ти знаеш бремето им и умората им.
69 Затова нека господарят ми мине пред слугата си, а аз ще продължа бавно заради децата и стадото, докато стигна до дома на господаря ми в Сеир.
70 И Исав каза на Яков: Ще поставя при тебе някои от хората, които са с мен, да се грижат за теб по пътя и да носят труда ти и товара ти. А той рече: За какво ти е това, господарю мой, ако само да намеря благоволение в очите ти?
71 Ето, Аз ще дойда при теб в Сеир, за да живея там заедно, както си казал; иди тогава с народа си, защото Аз ще те последвам.
72 И Яков каза това на Исав, за да отлъчи Исав и мъжете му от себе си, за да може Яков след това да отиде в бащиния си дом в Ханаанската земя.
73 И Исав послуша гласа на Яков; и Исав се върна с четиристотинте мъже, които бяха с него по пътя им към Сеир. И Яков и всички негови притежатели стигнаха в онзи ден до края на Ханаанската земя в нейните предели и остана там известно време.

ГЛАВА 33

1 И след известно време Яков излезе от пределите на земята и дойде в земята Шалем, тоест град Сихем, който е в Ханаанската земя, и се спря пред града.
2 И той купи парче от нивата, която беше там, от потомците на Емор, людете на земята, за пет сикли.
3 И Яков си построи там къща, разпъна шатрата си и направи колиби за добитъка си; затова нарече онова място Сокхот.
4 И Яков остана в Сокхот година и шест месеца.
5 По това време някои от жените на жителите на страната отидоха в град Сихем, за да танцуват и да се веселят с дъщерите на градските жители; и когато те излязоха, тогава Рахил и Лия, жените на Яков, със семействата си също отидоха да гледат радостта на градските дъщери.
6 И Дина, дъщерята на Яков, също отиде с тях и видя дъщерите на града; и те останаха там пред тези дъщери, докато всички жители на града стояха до тях, за да гледат радостта им, и всички големци на града бяха там.
7 А Сихем, син на Емор, князът на земята, също стоеше там, за да ги види.
8 И Сихем видя Дина, дъщерята на Яков, да седи с майка си пред градските дъщери; и момичето му се хареса много; и той попита там приятелите си и народа си, казвайки: Чия дъщеря е тази, която седи между жените, която не познавам в този град?
9 И те му рекоха: Наистина това е дъщерята на Яков, син на Исаак евреина, който живее в този град от известно време. И когато се чу, че дъщерите на страната излизат да се радват, тя отиде с майка си и слугините си да седне между тях, както виждаш.
10 И Сихем видя Дина, дъщерята на Яков, и като я погледна, душата му се привърза към Дина.
11 И той прати да я вземат със сила; и Дина дойде в къщата на Сихем; и той я хвана насила, легна с нея и я унижи, и я обикна много и я настани в дома си.
12 И те дойдоха и разказаха това на Яков. А когато Яков чу, че Сихем е осквернил дъщеря му Дина, Яков изпрати дванадесет от слугите си да доведат Дина от къщата на Сихем; и те отидоха и дойдоха в къщата на Сихем, за да вземат Дина оттам.
13 И когато те дойдоха, Сихем излезе при тях с мъжете си и ги изгони от къщата си, и не им позволи да дойдат пред Дина. Но Сихем седеше с Дина, целуваше я и я прегръщаше пред очите им.
14 И слугите на Яков се върнаха и му известиха, казвайки: Когато дойдохме, той и мъжете му ни изгониха; и така направи Сихем на Дина пред очите ни.
15 Яков разбра още, че Сихем е осквернил дъщеря му, но не каза нищо. А синовете му пасеха добитъка му на полето. И Яков мълчеше, докато се върнат.
16 И преди да се върнат синовете му у дома, Яков изпрати две момичета от дъщерите на слугите си да се грижат за Дина в дома на Сихем и да останат с нея. А Сихем изпрати трима от приятелите си при баща си Емор, син на Хидекем, син на Перед, да кажат: Вземи ми това момиче за жена.
17 И Емор, син на евееца Хидекем, дойде в къщата на сина си Сихем и седна пред него. И Емор каза на сина си: Сихем, няма ли жена между дъщерите на твоя народ, та да вземеш еврейска жена, която не е от твоя народ?

18 И Сихем му каза: Само нея трябва да ми вземеш, защото е мила в очите. И Емор направи според думата на сина си, защото беше много обичан от него.
19 И Емор излезе при Яков, за да говори с него за този въпрос; и когато той беше излязъл от дома на сина си Сихем, преди да дойде при Яков, за да говори с него, ето, синовете на Яков бяха дошли от полето, щом чуха какво беше направил Сихем, синът на Емор.
20 И мъжете много се наскърбиха за сестра си и всички се върнаха у дома разгневени, преди да е време да се съберат добитъкът им.
21 И те дойдоха и седнаха пред баща си, и му говориха разгневени, казвайки: Несъмнено този човек и домът му заслужават смърт, защото Господ, Бог на цялата земя, заповяда на Ной и на децата му, че човек никога не трябва да граби, нито да прелюбодейства; сега, ето, Сихем е опустошил и е блудствал със сестра ни, и никой от всичките жители на града не му проговори и дума.
22 Ти със сигурност знаеш и разбираш, че смъртната присъда се дължи на Сихем, на баща му и на целия град заради делото, което е сторил.
23 И докато те говореха пред баща си за това, ето, Емор, бащата на Сихем, дойде да каже на Яков думите на сина си за Дина; и той седна пред Яков и пред синовете му.
24 И Емор им рече: Душата на сина ми Сихема копнее за дъщеря ви; моля ви, дайте му я за жена и се смесете с нас; дайте ни вашите дъщери, и ние ще ви дадем нашите дъщери; и ще живеете с нас в земята ни, и ще бъдем един народ в земята.
25 Защото земята ни е твърде обширна, затова живейте, търгувайте в нея, придобивайте владения в нея и правете в нея каквото желаете, и никой няма да ви попречи да ви каже и дума.
26 И Емор престана да говори на Яков и синовете му, и ето, синът му Сихем дойде след него и седна пред тях.
27 И Сихем говори пред Яков и синовете му, казвайки: Дано придобия благоволение пред очите ви, за да ми дадете дъщеря си, и каквото и да ми кажете, това ще направя за нея.
28 Поискай от мен изобилие от зестра и дарове и ще ти ги дам, и каквото ми кажеш, ще направя, и който и да се разбунтува против заповедите ти, той ще бъде убит; само ми дай момичето за жена.
29 А Симеон и Левий отговориха на Емора и сина му Сихема с измама, казвайки: Всичко, което ни казахте, ще направим за вас.
30 Ето, сестра ни е в дома ти, но дръж се далеч от нея, докато не пратим при баща ни Исаак по този въпрос, защото не можем да направим нищо без неговото съгласие.
31 Защото Той знае пътищата на нашия баща Авраам и каквото и да ни каже, ще ви го кажем, няма да скрием нищо от вас.
32 И Симеон и Левий казаха това на Сихем и баща му, за да намерят предлог и да се посъветват какво да се направи със Сихем и с града му по този въпрос.
33 И когато Сихем и баща му чуха думите на Симеон и Леви, те им се видяха угодни; и Сихем и баща му излязоха да си вървят у дома.
34 И когато си отидоха, синовете на Яков казаха на баща си, казвайки: Ето, знаем, че смъртта се дължи на тези нечестиви и на техния град, защото престъпиха онова, което Бог беше заповядал на Ной и на децата му, и на потомството му след тях.
35 А също и защото Сихем направи това нещо на сестра ни Дина, като я оскверни, защото такава мерзост никога не бива да се върши между нас.
36 Сега, прочее, виж и разбери какво ще направиш, и потърси съвет и предлог какво да им се направи, за да се избият всички жители на този град.
37 И Симеон им каза: Ето един правилен съвет за вас: кажете им да обрежат всеки мъжки пол между тях, както ние сме обрязани, и ако не искат да направят това, ще им вземем дъщеря си и ще си отидем.
38 И ако се съгласят да направят това и го направят, тогава, когато бъдат потънали в болка, ние ще ги нападнем с мечовете си, като срещу някой, който е тих и миролюбив, и ще избием всеки мъжки пол сред тях.
39 И Симеоновият съвет им се хареса; и Симеон и Левий решиха да им направят както беше предложено.
40 А на следващата сутрин Сихем и баща му Емор се върнаха при Яков и синовете му, за да говорят за Дина и да чуят какъв отговор ще дадат синовете на Яков на думите им.
41 А Якововите синове им говориха измамливо, казвайки: Разказахме на баща си Исаака всичките ви думи и думите ви му се харесаха.
42 Но той ни говори, казвайки: Така му заповяда баща му Авраам от Бога, Господа на цялата земя, че всеки мъж, който не е от неговото потомство и пожелае да вземе една от дъщерите му, трябва да обреже всеки мъжки пол, който му принадлежи, както ние сме обрязани, и тогава ще му дадем дъщеря си за жена.
43 Сега ти разкрихме всичките си пътища, които ни говори баща ни; защото не можем да направим това, което ни говори, да дадем дъщеря си на необрязан мъж, понеже е срам за нас.
44 Но ето, ние ще се съгласим с теб, да ти дадем нашата дъщеря, и ще вземем за себе си дъщерите ти, и ще живеем между вас и ще бъдем един народ, както ти говори, ако ни послушаш и се съгласиш да бъдеш като нас, да обрежеш всеки мъжки пол у теб, както ние сме обрязани.
45 И ако не ни послушате да обрежете всеки мъжки пол, както ние сме обрязани, според както заповядахме, тогава ще дойдем при вас, ще вземем дъщеря си от вас и ще си отидем.
46 И Сихем и баща му Емор чуха думите на Якововите синове и това им се хареса много. И Сихем и баща му Емор побързаха да изпълнят желанията на Якововите синове, защото Сихем много обичаше Дина и душата му беше привързана към нея.
47 И Сихем и баща му Емор побързаха към градската порта, и събраха всичките мъже от града си, и им казаха думите на Якововите синове, казвайки:
48 Дойдохме при тези мъже, синовете на Яков, и говорихме с тях за дъщеря им, и тези мъже се съгласиха да направят според нашите желания, и ето, земята ни е обширна за тях, и те ще живеят в нея и ще търгуват в нея, и ние ще бъдем един народ; ще вземаме

техните дъщери, а нашите дъщери ще им даваме за жени.
49 Но само при това условие тези мъже ще се съгласят да направят това нещо, всеки мъжки пол между нас да бъде обрязан, както те са обрязани, както техният Бог им е заповядал, и когато ние направим според техните указания да бъдем обрязани, тогава те ще живеят между нас, заедно с добитъка и имуществото си, и ние ще бъдем като един народ с тях.
50 И когато всичките мъже от града чуха думите на Сихем и баща му Емор, тогава всички мъже от града им се съгласиха с това предложение и се подчиниха да се обрежат, защото Сихем и баща му Емор бяха много уважавани от тях, бидейки князе на страната.
51 А на следващия ден Сихем и баща му Емор станаха рано сутринта и събраха всички мъже от града си в средата на града, и повикаха синовете на Яков, които обрязаха всички мъжки пол у тях в същия ден и на следващия.
52 И обрязаха Сихем и баща му Емор, и петимата братя на Сихем; и всеки стана и си отиде по домовете си, защото това нещо беше от Господа против град Сихем, и от Господа беше съветът на Симеон в това нещо, за да може Господ да предаде град Сихем в ръцете на двамата синове на Яков.

ГЛАВА 34

1 А броят на всички обрязани мъже беше шестстотин четиридесет и пет мъже и двеста четиридесет и шест деца.
2 Но Хидекем, син на Перед, баща на Емор, и шестимата му братя не искаха да послушат Сихем и баща му Емор и не искаха да се обрежат, защото предложението на синовете на Яков беше отвратително в очите им и гневът им се разпали много, че жителите на града не ги послушаха.
3 А вечерта на втория ден намериха осем малки деца, които не бяха обрязани, защото майките им ги бяха скрили от Сихем и от баща му Емор, и от градските мъже.
4 И Сихем и баща му Емор изпратиха да ги доведат пред тях, за да бъдат обрязани, когато Хидекем и шестимата му братя се нахвърлиха върху тях с мечовете си и искаха да ги убият.
5 И те искаха да убият също Сихем и баща му Емор, и искаха да убият Дина с тях поради това нещо.
6 И те им казаха: Какво е това, което сте направили? Няма ли жени между дъщерите на братята ви ханаанците, та искате да си вземете дъщери на евреи, които не познавате отпреди, и искате да вършите това дело, което бащите ви не са ви заповядали?
7 Мислиш ли, че ще успееш чрез това дело, което си извършил? И какво ще отговориш в това дело на братята си ханаанците, които ще дойдат утре и ще те попитат за това нещо?
8 И ако постъпката ви не изглежда справедлива и добра в техните очи, какво ще направите за живота си, а аз за нашия живот, след като не сте послушали гласовете ни?
9 И ако жителите на земята и всичките ви братя, Хамовите потомци, чуят за постъпката ви и кажат:
10 Заради една еврейска жена Сихем и баща му Емор, и всички жители на града им, направиха това, което не бяха запознати и което предците им никога не бяха им заповядали. Къде тогава ще побегнеш или къде ще скриеш срама си през всичките си дни пред братята си, жителите на Ханаанската земя?
11 И така, сега не можем да носим това нещо, което си сторил, нито можем да бъдем обременени с това иго върху себе си, което нашите предци не са ни заповядали.
12 Ето, утре ще отидем и ще съберем всичките си братя, ханаанските братя, които живеят в земята, и всички ние ще дойдем и ще поразим теб и всички, които се уповават на теб, така че няма да остане нито остатък от теб, нито от тях.
13 А когато Емор и синът му Сихем, и всички жители на града чуха думите на Хидекем и братята му, те се уплашиха много за живота си от думите им и се разкаяха за стореното.
14 И Сихем и баща му Емор отговориха на баща си Хидекем и братята му и им казаха: Всички думи, които ни говорихте, са истина.
15 Сега не казвайте, нито си въобразявайте в сърцата си, че поради любовта към евреите сме направили това нещо, което нашите предци не са ни заповядали.
16 Но тъй като видяхме, че тяхното намерение и желание не е било да се съобразят с желанията ни относно дъщеря им да я вземем, освен при това условие, ние се вслушахме в гласовете им и направихме това действие, което видяхте, за да получим желаното от тях.
17 И когато получим молбата ни от тях, тогава ще се върнем при тях и ще им направим това, което ни кажете.
18 Умоляваме ви тогава да изчакате и да се забавите, докато плътта ни се изцели и отново станем силни, и тогава ще се изправим заедно срещу тях и ще им сторим това, което е във вашите и нашите сърца.
19 И Дина, дъщерята на Яков, чу всички тези думи, които Хидекем и братята му бяха говорили, и какво им бяха отговорили Емор, синът му Сихем и жителите на града им.
20 И тя побърза и изпрати една от слугините си, която баща ѝ беше изпратил да се грижи за нея в дома на Сихем, при баща ѝ Яков и при братята ѝ, да каже:
21 Така съветваха Хидекем и братята му за теб, и така им отговориха Емор, Сихем и жителите на града.
22 И когато Яков чу тези думи, той се изпълни с гняв и негодува против тях, и гневът му пламна против тях.
23 Симеон и Левий се заклеха и рекоха: Заклевам се в живота на Господа, Бога на цялата земя, че утре по това време няма да остане нито един остатък в целия град.
24 И двадесет млади мъже, които не бяха обрязани, се бяха скрили и тези млади мъже се биха със Симеон и Леви; и Симеон и Леви убиха осемнадесет от тях, а двама избягаха от тях и се спасиха в някои варови ями, които бяха в града; и Симеон и Леви ги търсеха, но не можаха да ги намерят.

25 А Симеон и Левий продължиха да обикалят града и избиха всички жители на града с острието на меча, без да оставят никого оцелял.
26 И настана голямо вълнение всред града, и викът на градските жители се възнесе до небето, и всички жени и деца викаха с глас.
27 И Симеон и Левий избиха целия град; не оставиха нито един мъжки пол в целия град.
28 И убиха Емора и сина му Сихема с острието на меча, и отведоха Дина от къщата на Сихем, и си тръгнаха оттам.
29 И синовете на Яков отидоха и се върнаха, и намериха убитите, и разграбиха целия им имот, който беше в града и на полето.
30 И докато те събираха плячката, триста мъже станаха и хвърляха прах върху тях и ги удряха с камъни, когато Симеон се обърна към тях и ги изби всички с острието на меча. Симеон се обърна пред Леви и влезе в града.
31 И те отведоха овцете им, воловете им и говедата им, а също и останалите жени и малки деца, и отведоха всички тях, и отвориха порта, и излязоха, и дойдоха при баща си Яков с енергия.
32 А Яков, когато видя всичко, което бяха сторили на града, и видя плячката, която бяха взели от тях, Яков се разгневи много на тях и им каза: Какво ми сторихте това? Ето, аз намерих покой сред ханаанските жители на земята, и никой от тях не се намеси в мен.
33 А сега ти ме направи омразен за жителите на земята, между ханаанците и ферезейците, а аз съм само от малцина; и всички те ще се съберат против мен и ще ме убият, когато чуят за делото ти с братята им, и аз и домът ми ще бъдем унищожени.
34 А Симеон, Левий и всичките им братя с тях отговориха на баща си Яков и му казаха: Ето, ние живеем в тази земя, а Сихем ли ще направи това на сестра ни? Защо мълчиш за всичко, което Сихем е направил? И ще постъпи ли със сестра ни като с блудница по улиците?
35 А броят на жените, които Симеон и Левий взеха в плен от град Сихем, и които не убиха, беше осемдесет и пет, които не бяха познали мъж.
36 И сред тях имаше млада девойка, красива на вид и хубава на лицето, чието име беше Буна, и Симеон я взе за жена; и броят на мъжете, които взеха в плен, но не убиха, беше четиридесет и седем мъже, а останалите убиха.
37 И всички млади мъже и жени, които Симеон и Левий бяха взели в плен от град Сихем, бяха слуги на синовете на Яков и на децата им след тях, до деня, когато синовете на Яков излязоха от Египетската земя.
38 И когато Симеон и Левий излязоха от града, двамата млади мъже, които останаха и се бяха скрили в града и не умряха сред градските жители, станаха. Тези млади мъже влязоха в града и се разходиха из него, и намериха града пуст, без мъже, и само жени, които плачеха. И тези млади мъже извикаха и казаха: Ето, това е злото, което синовете на Яков евреин сториха на този град, като днес разрушиха един от ханаанските градове и не се уплашиха за живота си в цялата ханаанска земя.
39 И тези мъже напуснаха града и отидоха в град Тапнах, и като дойдоха там, разказаха на жителите на Тапнах всичко, което ги беше сполетяло, и всичко, което синовете на Яков бяха направили на град Сихем.
40 И вестта стигна до Яшув, цар Тапнах, и той изпрати мъже в град Сихем, за да видят онези млади мъже, защото царят не им повярва в това, казвайки: Как можеха двама мъже да опустошат такъв голям град като Сихем?
41 И пратениците на Яшув се върнаха и му известиха, казвайки: Дойдохме в града, и той е разрушен, няма никой мъж там; само плачещи жени; няма нито овце, нито добитък там, защото всичко, което беше в града, Яковите синове го взеха.
42 И Яшув се зачуди на това и каза: Как можаха двама мъже да направят това нещо, да разрушат толкова голям град, и нито един човек да не може да им устои?
43 Защото подобно нещо не е ставало от дните на Нимрод, и дори от най-древните времена не се е случвало подобно нещо; и Яшув, царят на Тапнах, каза на народа си: Бъдете смели и ние ще отидем и ще се бием срещу тези евреи, и ще им постъпим така, както те постъпиха с града, и ще отмъстим за делото на градските жители.
44 И Яшув, царят на Тапнах, се посъветва със съветниците си за този въпрос и съветниците му му казаха: Сам няма да надделееш над евреите, защото те трябва да са силни, за да извършат това дело за целия град.
45 Ако двама от тях опустошат целия град и никой не им устои, то ако ти тръгнеш срещу тях, те всички ще се вдигнат срещу нас и ще ни унищожат.
46 Но ако пратиш до всички царе, които са около нас, и ги събереш, тогава ще отидем с тях и ще се бием против синовете на Яков; тогава ще ги надвиеш.
47 И Яшув чу думите на съветниците си и думите им се харесаха на него и на народа му; и той направи така; и Яшув, царят на Тапнах, изпрати до всичките аморейски царе, които бяха около Сихем и Тапнах, да кажат:
48 Качи се с мен и ми помогни, и ще поразим евреина Яков и всичките му синове и ще ги изтребим от земята, защото така направи той с град Сихем, а ти не знаеш ли за това?
49 И всичките аморейски царе чуха за злото, което синовете на Яков бяха сторили на град Сихем, и много се учудиха на тях.
50 И седемте аморейски царе се събраха с всичките си войски, около десет хиляди мъже с извадени мечове, и дойдоха да се бият срещу синовете на Яков; и Яков чу, че аморейските царе са се събрали да се бият срещу синовете му, и Яков се уплаши много и това го разстрои.
51 И Яков възкликна против Симеон и Леви, казвайки: Какво е това дело, което сторихте? Защо ми сторихте зло, за да доведете против мен всички ханаански синове, за да погубят мен и дома ми? Защото аз бях спокоен, аз и домът ми, а вие ми сторихте това нещо и разгневихте жителите на земята против мен с постъпките си.
52 А Юда отговори на баща си и каза: Напразно ли братята ми Симеон и Левий избиха всички жители на

Сихем? Не е ли така, защото Сихем унижи сестра ни и престъпи заповедта на нашия Бог към Ной и децата му, защото Сихем отведе сестра ни насила и прелюбодейства с нея.
53 Сихем върши всичко това зло, и никой от жителите на града му не му се намеси, за да каже: Защо правиш това? Наистина затова братята ми отидоха и поразиха града, и Господ го предаде в ръцете им, защото жителите му бяха престъпили заповедите на нашия Бог. Нима напразно са направили всичко това?
54 И сега, защо се боиш или смущаваш, и защо си недоволен от братята ми, и защо гневът ти е разпален срещу тях?
55 Несъмнено нашият Бог, Който предаде в ръцете им град Сихем и жителите му, Той ще предаде в ръцете ни и всичките ханаански царе, които идват против нас, и ние ще им постъпим така, както братята ми постъпиха със Сихем.
56 Сега бъди спокоен относно тях и отхвърли страховете си, но се уповавай на Господа, нашия Бог, и се моли на Него да ни помогне и да ни избави, и да предаде враговете ни в ръцете ни.
57 И Юда извика на един от слугите на баща си: Иди сега и виж къде са разположени онези царе, които идват срещу нас, с войските си.
58 И слугата отиде и погледна отдалеч, и се качи срещу планината Сион, и видя всичките царски лагери, стоящи на полето. И като се върна при Юдея, каза: Ето, царете са разположени на полето с всичките си лагери, народ твърде многоброен, като пясъка на морския бряг.
59 И Юда каза на Симеон и Леви и на всичките му братя: Укрепете се и бъдете храбри синове, защото Господ, нашият Бог, е с нас; не се бойте от тях.
60 Излезте всеки мъж, препашени с бойните си оръжия, с лъка си и с меча си, и ние ще отидем и ще се бием срещу тези необрязани мъже; Господ е нашият Бог, Той ще ни спаси.
61 И те станаха, и всеки препаса бойните си оръжия, големи и малки, единадесет Яковови синове, и всички Яковови слуги с тях.
62 И всички слуги на Исаак, които бяха с Исаак в Хеврон, всички дойдоха при тях въоръжени с всякакви бойни оръжия, и синовете на Яков и слугите им, сто и дванадесет мъже, отидоха срещу тези царе, и Яков също отиде с тях.
63 И синовете на Яков изпратиха при баща си Исаака, сина на Авраам, в Хеврон, който е Киреат-Арба, да кажат:
64 Молим Те за нас към Господа, нашия Бог, да ни защити от ръцете на хананците, които идват против нас, и да ги предаде в ръцете ни.
65 И Исаак, синът на Авраам, се помоли на Господа за синовете си и каза: Господи Боже, Ти си обещал на баща ми, казвайки: Ще умножа потомството ти като звездите на небето. Ти също ми обеща и Ти утвърждаваш думата Си, сега, когато ханаанските царе се събират, за да воюват с децата ми, защото те не са извършили насилие.
66 И сега, Господи Боже, Боже на цялата земя, моля Ти се, осуети съвета на тези царе, за да не воюват против синовете ми.
67 И внуши на тези царе и на техния народ ужаса от синовете ми и свали гордостта им, за да се отвърнат от синовете ми.
68 И с Твоята силна ръка и простряна мишца избави синовете ми и слугите им от тях, защото силата и мощта са в Твоите ръце, за да направиш всичко това.
69 И синовете на Яков и слугите им отидоха при тези царе и се уповаваха на Господа, своя Бог. И докато отиваха, баща им Яков също се помоли на Господа и каза: Господи Боже, мощен и превъзнесен Боже, Който царуваш от древни дни, оттогава досега и довека;
70 Ти си Този, Който разпалва войни и ги прекратява, в Твоята ръка са сила и мощ, за да възвисиш и да повалиш; о, нека молитвата ми бъде приемлива пред Теб, за да се обърнеш към мен с Твоите милости, да впечатлиш сърцата на тези царе и техния народ с ужаса на моите синове и да ги уплашиш, както и лагерите им, и с голямата Си доброта да избавиш всички онези, които се уповават на Теб, защото Ти си Този, Който можеш да ни подчиниш хора и да подчиниш народите под властта ни.

ГЛАВА 35

1 И всичките аморейски царе дойдоха и застанаха на полето, за да се съветват със съветниците си какво да се направи със синовете на Яков, защото те все още се страхуваха от тях и казваха: Ето, двама от тях избиха целия град Сихем.
2 И Господ чу молитвите на Исаак и Яков и изпълни сърцата на всички съветници на тези царе с голям страх и ужас, така че те единодушно възкликнаха:
3 Глупав ли си днес, или нямаш разбиране в себе си, че ще се биеш с евреите, и защо ще се наслаждаваш на собствената си погибел днес?
4 Ето, двама от тях дойдоха в град Сихем без страх или ужас и избиха всички жители на града, така че никой не се устоя срещу тях; и как ще можеш да се биеш с всички тях?
5 Знаеш ли, че техният Бог ги обича извънредно и е извършил за тях могъщи дела, каквито не са били вършени от древни дни; и между всичките богове на народите няма никой, който да може да извърши подобни на Неговите могъщи дела.
6 Наистина Той избави баща им Авраам, евреина, от ръката на Нимрод и от ръката на целия му народ, който много пъти се опитваше да го убие.
7 Той го избави и от огъня, в който цар Нимрод го беше хвърлил, и неговият Бог го избави от него.
8 И кой друг може да направи подобно? Несъмнено Авраам беше, който уби петимата царе на Елам, след като те бяха докоснали сина на брат му, който по онова време живееше в Содом.
9 И взеха верния му слуга и неколцина от мъжете му, и преследваха еламските царе в една нощ, убиха ги и върнаха на братовия му син целия му имот, който му бяха отнели.
10 И със сигурност знаете, че Богът на тези евреи е много доволен от тях, а и те са доволен от Него, защото знаят, че Той ги е избавил от всичките им врагове.

11 И ето, поради любовта си към своя Бог, Авраам взе единствения си и скъпоценен син и възнамеряваше да го принесе като всеизгаряне на своя Бог, и ако Бог не му беше попречил да направи това, той щеше да го направи тогава поради любовта си към своя Бог.
12 И Бог видя всичките му дела и му се закле, и му обеща, че ще избави синовете му и цялото му потомство от всяка беда, която ще ги сполети, защото беше сторил това нещо и чрез любовта си към своя Бог потуши състраданието му към детето му.
13 И не си ли чул какво направи техният Бог на фараона, египетския цар, и на Авимелеха, герарския цар, като взе жената на Авраам, който каза за нея: „Тя ми е сестра“, за да не го убият заради нея и да помислят да я вземат за жена? И Бог направи на тях и на народа им всичко, което чухте.
14 И ето, ние сами видяхме с очите си, че Исав, братът на Яков, дойде при него с четиристотин мъже, с намерението да го убие, защото си спомни, че му беше отнел благословията на баща му.
15 И той отиде да го посрещне, когато той се връщаше от Сирия, за да убие майката с децата; и кой го избави от ръцете му, освен неговия Бог, на когото се уповаваше? Той го избави от ръцете на брат му и от ръцете на враговете му, и със сигурност отново ще ги защити.
16 Кой не знае, че техният Бог им е дал сила да сторят на град Сихем злото, за което чухте?
17 Нима тогава двама мъже биха могли със собствената си сила да разрушат такъв голям град като Сихем, ако не беше техният Бог, на когото се уповаваха? Той каза и им направи всичко това, за да избие жителите на града в техния град.
18 И можеш ли тогава да надделееш над онези, които са излезли заедно от твоя град, за да се бият с всички тях, дори ако хиляда пъти повече се притекат на помощ?
19 Със сигурност знаеш и разбираш, че не си дошъл да воюваш с тях, а си дошъл да воюваш с техния Бог, който ги е избрал, и затова всички вие сте дошли днес, за да бъдете унищожени.
20 Затова сега се въздържайте от това зло, което се опитвате да си навлечете, и ще бъде по-добре за вас да не воювате с тях, макар че са малко на брой, защото техният Бог е с тях.
21 А когато аморейските царе чуха всичките думи на съветниците си, сърцата им се изпълниха със страх и се уплашиха от синовете на Яков и не искаха да воюват против тях.
22 И те приклониха ушите си към думите на съветниците си и слушаха всичките им думи; и думите на съветниците бяха много угодни на царете, и те направиха така.
23 И царете се обърнаха и се въздържаха от синовете на Яков, защото не смееха да се приближат до тях, за да воюват с тях, понеже много се страхуваха от тях и сърцата им се стопиха в тях от страха им от тях.
24 Защото това им беше от Господа, понеже Той чу молитвите на слугите Си Исаак и Яков, понеже те Му се уповаваха; и всички тези царе се върнаха със становете си в онзи ден, всеки в града си, и по онова време не воюваха със синовете на Яков.
25 И синовете на Яков стояха на поста си през онзи ден до вечерта срещу планината Сион. И като видяха, че тези царе не дойдоха да се бият против тях, синовете на Яков се върнаха у дома си.

ГЛАВА 36

1 По това време Господ се яви на Яков и каза: Стани, иди във Ветил и остани там, и там съгради олтар на Господа, Който ти се яви, Който избави теб и синовете ти от беда.
2 И Яков стана, синовете му и всичко, което му принадлежеше, и отидоха и дойдоха във Ветил, според словото Господне.
3 А Яков беше на деветдесет и девет години, когато се възкачи във Ветил. Яков, синовете му и всичките му хора останаха във Ветил в Луз; и там той построи олтар на Господа, Който му се яви; и Яков и синовете му останаха във Ветил шест месеца.
4 По това време умря Девора, дъщерята на Уц, дойката на Ревека, която беше с Яков; и Яков я погреба под Ветил, под един дъб, който беше там.
5 И Ревека, дъщерята на Ватуил, майката на Яков, също умря по това време в Хеврон, който е Кириат-Арба, и беше погребана в пещерата Махпелах, която Авраам беше купил от хетейците.
6 А животът на Ревека беше сто тридесет и три години; и тя умря. И когато Яков чу, че майка му Ревека е починала, плака горчиво за майка си и направи голям траур за нея и за Девора, нейната дойка, под дъба; и нарече това място Алон-Бахут.
7 И Лаван, сириецът, умря в онния дни, защото Бог го порази, защото престъпи завета, който беше между него и Яков.
8 А Яков беше на сто години, когато Господ му се яви, благослови го и го нарече Израил. В онния дни Рахил, жената на Яков, зачена.
9 И по това време Яков и всичките му принадлежали тръгнаха от Ветил, за да отидат в бащиния си дом, в Хеврон.
10 И докато бяха на път, и оставаше още само малък път до Ефрата, Рахил роди син; и роди тежко, и умря.
11 И Яков я погреба на пътя за Ефрата, която е Витлеем, и постави паметник на гроба ѝ, който е там и до днес; и дните на Рахил станаха четиридесет и пет години, и тя умря.
12 И Яков нарече името на сина си, когото му роди Рахил, Вениамин, защото му се роди в земята отдясно.
13 А след смъртта на Рахил Яков разпъна шатрата си в шатрата на нейната слугиня Вала.
14 И Рувим завидя на майка си Лия поради това и се изпълни с гняв, и като се разгневи, отиде и влезе в шатрата на Вала, и оттам премести бащиното си легло.
15 По това време първородството, заедно с царските и свещеническите длъжности, беше отнето от синовете на Рувим, защото той беше осквернил леглото на баща си. И първородството беше дадено на Йосиф, царството на Юда, а свещенството на Левий, защото Рувим беше осквернил леглото на баща си.
16 А ето родословието на Яков, което му се роди в Падан-арам; синовете на Яков бяха дванадесет души.

17 Синовете на Лия бяха първородният Рувим, Симеон, Левий, Юда, Исахар, Завулон и сестра им Дина; а синовете на Рахил бяха Йосиф и Вениамин.
18 Синовете на Зелфа, слугинята на Лия, бяха Гад и Асир, а синовете на Вала, слугинята на Рахил, бяха Дан и Нефталим; това са синовете на Яков, които му се родиха в Падан-арам.
19 И Яков, синовете му и всичките му принадлежности тръгнаха и дойдоха в Мамре, което е Киреат-арва, която е в Хеврон, където Авраам и Исаак живееха като пришълци. А Яков, синовете му и всичките му принадлежности, се заселиха при баща си в Хеврон.
20 А брат му Исав, синовете му и всичките му принадлежали отидоха в земята Сеир и се заселиха там, и придобиха владения в земята Сеир. И синовете на Исав се плодиха и се умножиха твърде много в земята Сеир.
21 А ето родословието на Исав, което му се роди в Ханаанската земя; синовете на Исав бяха петима.
22 Ада роди на Исав първородния му Елифаз; тя му роди още Рагуил; а Аливама му роди Йеуса, Ялама и Кораха.
23 Това са децата на Исав, които му се родиха в Ханаанската земя; и синовете на Елифаз, сина на Исав, бяха Теман, Омар, Сефо, Гатам, Кеназ и Амалик; а синовете на Рагуил бяха Нахат, Зерах, Сама и Миза.
24 А синовете на Иеус бяха Тимна, Алва и Иетет; а синовете на Яалама бяха Алах, Финор и Кеназ.
25 А синовете на Корей бяха Теман, Мивцар, Магдиил и Ерам; това са семействата на синовете на Исав според владенията им в земята Сеир.
26 А ето имената на синовете на хорееца Сеир, жители на земята Сеир: Лотан, Шовал, Цивеон, Ана, Дишан, Езер и Дишон, седем синове.
27 А синовете на Лотан бяха Хори, Еман и сестра им Тимна, тоест Тимна, която дойде при Яков и синовете му, но те не я послушаха. Затова тя отиде и стана наложница на Елифаз, сина на Исав, и му роди Амалик.
28 А синовете на Шовал бяха Алван, Манахат, Гевал, Сефо и Онам, а синовете на Цивеон бяха Ая и Ана. Това беше същият Ана, който намери йемимите в пустинята, когато пасеше магаретата на баща си Цивеон.
29 И докато хранеше ослите на баща си, той ги водеше в пустинята по различно време, за да ги храни.
30 И един ден той ги заведе в една от пустините на морския бряг, срещу пустошта на народа, и докато ги хранеше, ето, много силна буря дойде от другата страна на морето и се стовариха върху ослите, които пасеха там, и всички те спряха.
31 И след това около сто и двадесет големи и страшни животни излязоха от пустинята от другата страна на морето и всички те дойдоха на мястото, където бяха магаретата, и се настаниха там.
32 И тези животни, от средата си надолу, бяха във формата на човешки деца, и от средата си нагоре, някои имаха подобие на мечки, а други подобие на крепости, с опашки зад тях от между раменете им, стигащи до земята, като опашките на дукефата, и тези животни дойдоха и се качиха и яздиха тези магарета, и ги отведоха, и те си отидоха и до днес.
33 И едно от тия животни се приближи до Ана, удари го с опашката си и избяга оттам.
34 И когато видя това дело, той се уплаши твърде много за живота си и избяга и се спаси в града.
35 И той разказа на синовете си и братята си всичко, което му се беше случило. Много мъже отидоха да търсят ослиците, но не можаха да ги намерят. И Ана и братята му не отидоха вече на това място от следващия ден, защото много се уплашиха за живота си.
36 А синовете на Ана, син на Сеир, бяха Дишон и сестра му Аливама; а синовете на Дишон бяха Хемдан, Ешбан, Итран и Херан; а синовете на Езер бяха Билхан, Зааван и Акан; а синовете на Дишон бяха Уц и Аран.
37 Това са родовете на синовете на хорееца Сеир, според владенията им в земята Сеир.
38 И Исав и децата му се заселиха в земята на хорееца Сеир, жителя на оната земя, и имаха владения в нея, и се плодеха и умножиха твърде много. А Яков, децата му и всичките им принадлежности живееха с баща си Исаак в Ханаанската земя, както Господ беше заповядал на баща им Авраам.

ГЛАВА 37

1 И в сто и петата година от живота на Яков, тоест деветата година от пребиваването му с децата му в Ханаанската земя, Яков дойде от Падан-Арам.
2 И в ония дни Яков тръгна със синовете си от Хеврон; и те отидоха и се върнаха в град Сихем, те и всичките им принадлежности, и се заселиха там, защото синовете на Яков получиха добри и тлъсти пасища за добитъка си в град Сихем, като град Сихем тогава беше построен отново и в него имаше около триста мъже и жени.
3 А Яков, децата му и всичките му притежания живееха в онази част от нивата, която Яков беше купил от Емор, бащата на Сихем, когато се беше върнал от Падан-Арам, преди Симеон и Левий да бъдат поразили града.
4 И всичките ханаански и аморейски царе, които обграждаха град Сихем, чуха, че синовете на Яков отново са дошли в Сихем и са се заселили там.
5 И те казаха: Ще дойдат ли пак синовете на евреина Яков в града и ще живеят в него, след като са поразили жителите му и са ги изгонили? Ще се върнат ли сега и ще изгонят ли и онези, които живеят в града, или ще ги избият?
6 И всичките ханаански царе се събраха отново и се събраха, за да воюват против Яков и синовете му.
7 И Яшув, царят на Тапнах, изпрати също до всичките си съседни царе, до Елана, царя на Гааш, до Ихури, царя на Сило, до Паратона, царя на Хазар, до Сусия, царя на Сартон, до Лавана, царя на Веторан, и до Шавира, царя на Отнай, да кажат:
8 Качете се при мен и ми помогнете, и нека поразим евреина Яков и синовете му, и всички, които му принадлежат, защото те отново са дошли в Сихем, за да го завладеят и да избият жителите му, както преди.
9 И всички тези царе се събраха и дойдоха с всичките си лагери, народ извънредно многоброен като пясъка на морския бряг, и всички те бяха срещу Тапнах.

10 И Яшув, царят на Тапнах, излезе срещу тях с цялата си войска и се разположи на стан с тях срещу Тапнах, извън града; и всички тези царе разделиха на седем отряда, седем стана срещу синовете на Яков.
11 И те изпратиха съобщение до Яков и сина му, казвайки: Излезте всички при нас, за да се срещнем заедно в равнината и да отмъстим за делото на сихемските мъже, които убихте в града им. И сега ще се върнете в град Сихем и ще живеете в него, и ще избиете жителите му както преди.
12 И синовете на Яков чуха това и гневът им се разпали извънредно много от думите на ханаанските царе, и десет от синовете на Яков побързаха и станаха, и всеки от тях препаса бойните си оръжия; и имаше сто и двама техни слуги с тях, въоръжени в бойна готовност.
13 И всички тези мъже, синовете на Яков, със слугите си, отидоха срещу тези царе, и баща им Яков беше с тях, и всички те стояха на грамадата Сихем.
14 И Яков се помоли на Господа за синовете си, и простря ръцете си към Господа, и каза: Боже, Ти си Всемогъщ Бог, Ти си наш Отец, Ти си ни създал и ние сме дело на Твоите ръце; моля Те, избави синовете ми чрез Твоята милост от ръката на враговете им, които днес идват да се бият с тях, и ги спаси от ръката им, защото в Твоята ръка е сила и мощ, за да спасиш малцина от мнозина.
15 И дай на синовете ми, твоите слуги, сила на сърцето и мощ, за да се бият с враговете си, да ги покорят и да накарат враговете им да паднат пред тях, и да не позволя на синовете ми и слугите им да умрат от ръцете на ханаанските синове.
16 Но ако Ти е угодно да отнемеш живота на синовете ми и на слугите им, вземи ги с голямата Си милост чрез ръцете на служителите Си, за да не загинат днес от ръцете на аморейските царе.
17 И когато Яков престана да се моли на Господа, земята се разтресе от мястото си и слънцето потъмня; и всички тези царе се ужасиха и голям ужас ги обзе.
18 И Господ чу молитвата на Яков, и Господ всели в сърцата на всички царе и техните войски ужаса и страхопочитанието на синовете на Яков.
19 Защото Господ им даде да чуят шум от колесници и шум от силни коне от синовете на Яков, и шум от голяма войска, която ги придружаваше.
20 И тези царе бяха обзети от голям ужас от синовете на Яков, и докато стояха в жилищата си, ето, синовете на Яков се нахвърлиха върху тях със сто и дванадесет мъже с голям и ужасен вик.
21 И когато царете видяха синовете на Яков да се приближават към тях, те се уплашиха още повече и бяха склонни да се оттеглят от синовете на Яков, както и по-напред, и да не се бият с тях.
22 Но те не отстъпиха, казвайки: „Би било срам за нас да отстъпим така два пъти от евреите.“
23 И синовете на Яков се приближиха и се изправиха срещу всички тези царе и войските им, и видяха, и ето, това беше много силен народ, многоброен като морския пясък.
24 И синовете на Яков призоваха Господа и казаха: Помогни ни, Господи, помогни ни и чуй ни, защото се уповаваме на Тебе, и не дай ни да умрем от ръцете на тези необрязани мъже, които днес са дошли против нас.
25 И синовете на Яков препасаха бойните си оръжия, и взеха в ръце всеки щита си и копието си, и се приближиха за бой.
26 И Юда, синът на Яков, се затича пръв пред братята си и десет от слугите си с него и отиде срещу тези царе.
27 И Яшув, царят на Тапнах, също излезе пръв с войската си пред Юда. И Юда видя Яшув и войската му да идват към него. Гневът на Юда се разпали, гневът му пламна в него и той се приближи до битка, в която Юда рискува живота си.
28 А Яшув и цялата му войска напредваха към Юда, яздейки на много силен и могъщ кон. А Яшув беше много храбър мъж, покрит с желязо и мед от глава до пети.
29 И докато беше на коня, той стреляше с двете си ръце отпред и отзад, както беше обичайно за всичките му битки, и никога не пропускаше мястото, към което се прицелваше със стрелите си.
30 И когато Яшув дойде да се бие с Юда и хвърляше много стрели срещу Юда, Господ върза ръката на Яшув и всички стрели, които той изстреля, се отбиха върху неговите мъже.
31 И въпреки това Яшув продължаваше да напредва към Юда, за да го предизвика със стрели, но разстоянието между тях беше около тридесет лакътя. И когато Юда видя, че Яшув стреля срещу него, той се затича към него с гневната си сила.
32 И Юда вдигна от земята голям камък, чието тегло беше шестдесет сикли, и Юда се затича към Яшув и с камъка го удари в щита му, така че Яшув се зашемети от удара и падна от коня си на земята.
33 И щитът се разкъса от ръката на Яшув и от силата на удара отскочи на разстояние около петнадесет лакътя, и щитът падна пред втория лагер.
34 И царете, които дойдоха с Яшув, видяха отдалеч силата на Юда, сина на Яков, и какво беше сторил на Яшув, и се уплашиха много от Юда.
35 И те се събраха близо до стана на Яшув, като видяха объркването му. Иуда извади меча си и уби четиридесет и двама мъже от стана на Яшув. И целият стан на Яшув избяга пред Юда, и никой не устоя пред него. И те оставиха Яшув и избягаха от него, а Яшув все още лежеше проснат на земята.
36 А Яшув, като видя, че всички мъже от стана му са избягали от него, побърза и се вдигна ужасен против Юда, и застана на краката си срещу Юда.
37 И Яшув се би единоборно с Юда, като обърна щит срещу щит, и всички мъже на Яшув избягаха, защото много се страхуваха от Юда.
38 И Яшув взе копието си в ръката си, за да удари Юда по главата му, но Юда бързо опря щита си на главата си срещу копието на Яшув, така че щитът на Юда пое удара от копието на Яшув и щитът се разцепи.
39 А когато Юда видя, че щитът му е разцепен, той бързо извади меча си и удари Яшув в глезените му, и отсече нозете му, така че Яшув падна на земята, и копието падна от ръката му.
40 И Юда бързо взе копието на Яшув, отсече с него главата му и го хвърли до краката му.

41 И когато синовете на Яков видяха какво Юда беше направил на Яшув, всички те се втурнаха в редиците на другите царе и синовете на Яков се биха с войската на Яшув и с войските на всички царе, които бяха там.
42 И синовете на Яков направиха да паднат петнадесет хиляди мъже от тях и ги поразиха, сякаш удряха тикви, а останалите избягаха, за да спасят живота си.
43 А Юда все още стоеше при тялото на Яшув и съблече бронята му.
44 И Юда също свали желязото и медта, които бяха около Яшув, и ето, девет мъже от началниците на Яшув дойдоха да се бият против Юда.
45 И Юда побърза, взе камък от земята и удари с него един от тях по главата, така че черепът му се счупи, и тялото падна от коня на земята.
46 А осемте останали войводи, като видяха силата на Юда, много се уплашиха и избягаха. Юда с десетте си мъже ги преследва, настигна ги и ги уби.
47 И синовете на Яков все още побеждаваха войските на царете и убиха много от тях, но тези царе смело запазиха позицията си с военачалниците си и не се оттеглиха от местата си, и викаха срещу онези от войските си, които избягаха от синовете на Яков, но никой не искаше да ги послуша, защото се страхуваха за живота си, да не би да умрат.
48 И всичките синове на Яков, след като бяха поразили войските на царете, се върнаха и дойдоха пред Юда, а Юда все още убиваше осемте военачалници на Яшув и събличаше дрехите им.
49 И Левий видя Елон, царят на Гааш, да се приближава към него с четиринадесетте си военачалници, за да го порази, но Левий не знаеше това със сигурност.
50 И Елон с военачалниците си се приближи по-близо. Левий се обърна назад и видя, че му се е дала битка отзад. Левий се затича с дванадесет от слугите си и те отидоха и убиха Елон и военачалниците му с острието на меча.

ГЛАВА 38

1 И Ихури, царят на Сило, дойде да помогне на Елон и се приближи до Яков. Когато Яков опъна лъка си, който беше в ръката му, и със стрела улучи Ихури, който причини смъртта му.
2 И когато Ихури, царят на Сило, умря, четиримата останали царе избягаха от мястото си заедно с останалите военачалници и се опитаха да се оттеглят, казвайки: Нямаме повече сила с евреите, след като те убиха тримата царе и техните военачалници, които бяха по-силни от нас.
3 И когато синовете на Яков видяха, че останалите царе бяха се оттеглили от мястото си, те ги преследваха; и Яков също дойде от грамадата Сихем, от мястото, където стоеше, и те тръгнаха след царете и се приближиха до тях със слугите си.
4 А царете и военачалниците с останалите си войски, като видяха, че синовете на Яков се приближават към тях, уплашиха се за живота си и избягаха, докато стигнаха до град Хазар.
5 И синовете на Яков ги преследваха до портата на град Хазар и нанесоха голямо поражение на царете и войските им, около четири хиляди мъже. И докато те поразяваха войската на царете, Яков беше зает с лъка си, ограничавайки се да поразява царете, и ги уби всичките.
6 И той уби Паратона, цар на Хазар, при портата на град Хазар; след това порази Сусия, цар на Сартон, Лавана, царя на Веторин, и Шавира, царя на Махнайма, и ги уби всички със стрели, по една стрела за всеки от тях, и те умряха.
7 И синовете на Яков, като видяха, че всички царе са мъртви и че са разбити и се оттеглят, продължиха битката с войските на царете срещу портата на Хазар и все още поразиха около четиристотин от мъжете им.
8 И трима мъже от слугите на Яков паднаха в онази битка; и когато Юда видя, че трима от слугите му бяха умрели, много го наскърби и гневът му пламна в него против аморейците.
9 И всички мъже, които останаха от войските на царете, се уплашиха много за живота си и се затичаха и разбиха портата на стените на град Хазар, и всички влязоха в града, за да се спасят.
10 И те се скриха всред град Хазар, защото град Хазар беше много голям и обширен, и когато всички тези войски влязоха в града, синовете на Яков се втурнаха след тях към града.
11 И четирима силни мъже, опитни в битка, излязоха от града и застанаха срещу градските входове с извадени мечове и копия в ръце, и застанаха срещу синовете на Яков, и не им позволиха да влязат в града.
12 А Нефталим се затича и дойде между тях, и с меча си удари двама от тях, и им отсече главите с един удар.
13 И той се обърна към другите двама, и ето, те бяха избягали, и той ги преследва, настигна ги, порази ги и ги уби.
14 И синовете на Яков дойдоха в града и видяха, и ето, имаше друга градска стена; и потърсиха портата на стената, но не можаха да я намерят. И Юда скочи на върха на стената, а Симеон и Левий го последваха, и тримата слязоха от стената в града.
15 И Симеон и Левий избиха всички мъже, които се бяха избягали в града, за да се спасят, а също и жителите на града с жените и децата им, избиха с острието на меча; и виковете на града се издигнаха до небето.
16 А Дан и Нефталим скочиха на стената, за да видят откъде идва шумът от плач, защото синовете на Яков се разтревожиха за братята си и чуха жителите на града да говорят с плач и молби, казвайки: Вземете всичко, което имаме в града, и си тръгнете, само не ни убивайте.
17 И когато Юда, Симеон и Левий престанаха да поразяват жителите на града, те се изкачиха на стената и повикаха Дан и Нефталим, които бяха на стената, и останалите си братя. Симеон и Левий им съобщиха за входа на града, и всичките синове на Яков дойдоха да вземат плячката.
18 И синовете на Яков взеха плячката от град Хазар, овцете и говедата, и имота, и взеха всичко, което

можеше да се залови, и си тръгнаха в същия ден от града.
19 И на следващия ден синовете на Яков отидоха в Сартон, защото чуха, че мъжете от Сартон, които бяха останали в града, се събрали, за да се бият с тях, защото са убили царя им, а Сартон беше много висок и укрепен град и имаше дълбок вал, обграждащ града.
20 А стълбът на крепостния вал беше около петдесет лакътя, а ширината му четиридесет лакътя; и нямаше място, където човек да влезе в града поради крепостния вал. И синовете на Яков видяха градския крепостен вал и потърсиха вход през него, но не можаха да го намерят.
21 Защото входът на града беше отзад и всеки, който искаше да влезе в града, идваше по този път и обикаляше целия град, а след това влизаше в града.
22 И синовете на Яков, като видяха, че не могат да намерят пътя към града, гневът им се разпали силно, и жителите на града, като видяха, че синовете на Яков идват към тях, много се уплашиха от тях, защото бяха чули за силата им и какво бяха направили на Хазар.
23 И жителите на град Сартон не можеха да излязат срещу синовете на Яков, след като се бяха събрали в града, за да се бият срещу тях, за да не би по този начин да влязат в града; но когато видяха, че те идват към тях, много се уплашиха от тях, защото бяха чули за силата им и какво бяха направили на Хазар.
24 И жителите на Сартон бързо премахнаха моста на градския път от мястото му, преди да дойдат синовете на Яков, и го внесоха в града.
25 И синовете на Яков дойдоха и потърсиха пътя към града, но не можаха да го намерят. И жителите на града се качиха на върха на стената и видяха, и ето, синовете на Яков търсеха вход към града.
26 И жителите на града укоряваха синовете на Яков от върха на стената и ги проклеха. И синовете на Яков чуха укорите и се разгневиха много, и гневът им пламна в тях.
27 И синовете на Яков се разгневиха на тях, и всички те станаха и скочиха през вала със силата си, и с мощта си преминаха четиридесетте лакътя ширина на вала.
28 И когато преминаха вала, застанаха под градската стена и видяха, че всички градски порти са затворени с железни врати.
29 И синовете на Яков се приближиха, за да разбият вратите на градските порти, но жителите не им позволиха, защото от върха на стената хвърляха камъни и стрели по тях.
30 А броят на народа, който беше на стената, беше около четиристотин мъже. Когато синовете на Яков видяха, че градските мъже не им позволяваха да отворят градските порти, те скочиха и се изкачиха на върха на стената, а Юда се изкачи пръв към източната част на града.
31 И Гад и Асир се изкачиха след него към западния ъгъл на града, а Симеон и Левий на северния, а Дан и Рувим на южния.
32 А мъжете, които бяха на върха на стената, жителите на града, като видяха, че синовете на Яков се качват към тях, всички избягаха от стената, слязоха в града и се скриха всред града.
33 А Исахар и Нефталим, които останаха под стената, се приближиха и разбиха градските порти, и запалиха огън в градските порти, така че желязото се разтопи; и всичките Яковови синове влязоха в града, те и всичките им мъже, и се биха с жителите на град Сартон, и ги поразиха с острието на меча, и никой не устоя пред тях.
34 И около двеста мъже избягаха от града и всички отидоха и се скриха в една кула в града. Иуда ги преследваше до кулата и събори кулата, която падна върху мъжете и всички те умряха.
35 И синовете на Яков се изкачиха по покрива на онази кула и видяха, и ето, имаше друга здрава и висока кула надалеч в града, чийто върх стигаше до небето. И синовете на Яков побързаха и слязоха, и отидоха с всичките си мъже до онази кула, и я намериха пълна с около триста мъже, жени и деца.
36 И синовете на Яков нанесоха голямо поражение на онези мъже в кулата и те избягаха от тях.
37 Симеон и Левий ги преследваха, когато дванадесет силни и храбри мъже излязоха срещу тях от мястото, където се бяха скрили.
38 И тези дванадесет мъже водеха ожесточена битка срещу Симеон и Левий, но Симеон и Левий не можаха да ги надвият. Тези храбри мъже счупиха щитовете на Симеон и Левий, и един от тях удари Левий в главата с меча си, когато Левий бързо сложи ръка на главата си, защото се страхуваше от меча. И мечът удари Левий в ръката му, и не му липсваше нищо, за да бъде отсечена ръката на Левий.
39 И Левий грабна меча на храбрия мъж в ръката си, изтръгна го насила от мъжа и с него удари главата на силния мъж, и му отсече главата.
40 И единадесет мъже се приближиха да се бият с Леви, защото видяха, че един от тях беше убит, и синовете на Яков се биха, но синовете на Яков не можаха да ги надвият, защото тези мъже бяха много силни.
41 И синовете на Яков, като видяха, че не могат да ги надвият, Симеон нададе силен и ужасен вик; и единадесетте силни мъже се смаяха от гласа на Симеоновия вик.
42 А Юда отдалеч позна гласа на Симеоновия вик. Нефталим и Юда се затичаха с щитовете си към Симеон и Левий и ги намериха да се бият с онези силни мъже, неспособни да ги надвият, защото щитовете им бяха счупени.
43 А Нефталим видя, че щитовете на Симеон и Леви бяха счупени, и взе два щита от слугите си и ги донесе на Симеон и Леви.
44 И Симеон, Левий и Юда в онзи ден воюваха и тримата срещу единадесетте силни мъже до залез слънце, но не можаха да ги надвият.
45 И това беше съобщено на Яков и той се наскърби много, и се помоли на Господа, и той и синът му Нефталим отидоха срещу тези силни мъже.
46 И Яков се приближи, опъна лъка си и се приближи до силните мъже, и уби трима от тях с лък, а останалите осем се обърнаха назад. И ето, войната се водеше срещу тях отпред и отзад; и те се уплашиха много за живота си и не можаха да устоят пред синовете на Яков, и избягаха от тях.

47 И в бягството си срещнаха Дан и Асир, които идваха насреща им, и внезапно ги нападнаха, и се биха с тях, и убиха двама от тях. А Юда и братята му ги преследваха, и поразиха останалите от тях, и ги избиха.
48 И всичките Яковови синове се върнаха и обиколиха града, търсейки да намерят някого, и намериха около двадесет млади мъже в една пещера в града; и Гад и Асир ги избиха всичките; а Дан и Нефталим се натъкнаха на останалите мъже, които бяха избягали и се спасили от втората кула, и ги избиха всичките.
49 И синовете на Яков избиха всички жители на град Сартон, но жените и децата оставиха в града и не ги убиха.
50 И всички жители на град Сартон бяха силни мъже, един от тях щеше да преследва хиляда, а двама от тях не щяха да избягат от десет хиляди от останалите мъже.
51 И синовете на Яков избиха всички жители на град Сартон с острието на меча, така че никой не можеше да им се противопостави, а жените оставиха в града.
52 И синовете на Яков взеха цялата плячка от града и завладяха каквото пожелаха, и взеха стада, говеда и имот от града, и синовете на Яков постъпиха със Сартон и жителите му, както бяха постъпили с Хазар и жителите му, и се обърнаха и си тръгнаха.

ГЛАВА 39

1 И когато синовете на Яков излязоха от град Сартон, бяха изминали около двеста лакътя, когато срещнаха жителите на Тапнах, които идваха към тях, защото те излязоха да се бият с тях, защото бяха поразили царя на Тапнах и всичките му мъже.
2 И така, всички останали в град Тапнах излязоха да се бият със синовете на Яков и решиха да им вземат обратно плячката и плячката, която бяха взели от Хазар и Сартон.
3 И останалите мъже от Тапнах се биха със синовете на Яков на това място; и синовете на Яков ги поразиха, и те избягаха пред тях, и те ги преследваха до град Арбелан, и всички паднаха пред синовете на Яков.
4 И синовете на Яков се върнаха и дойдоха в Тапнах, за да вземат плячката от Тапнах. И когато стигнаха в Тапнах, чуха, че жителите на Арбелан са излезли да ги посрещнат, за да спасят плячката на братята си. И синовете на Яков оставиха десет от мъжете си в Тапнах, за да ограбят града, и излязоха срещу жителите на Арбелан.
5 И мъжете от Арбелан излязоха с жените си да се бият със синовете на Яков, защото жените им бяха опитни в битка, и те излязоха, около четиристотин мъже и жени.
6 И всичките Яковови синове извикаха с висок глас и всички се затичаха към жителите на Арбелан с висок и оглушителен глас.
7 И жителите на Арбелан чуха шума от виковете на синовете на Яков и рева им като рев на лъвове и като рева на морето и неговите вълни.
8 И страх и ужас обзеха сърцата им заради синовете на Яков, и те се уплашиха ужасно от тях, и се оттеглиха и избягаха пред тях в града. А синовете на Яков ги преследваха до градската порта и ги срещнаха в града.
9 И синовете на Яков се биха с тях в града, и всичките им жени стреляха с прашки срещу синовете на Яков; и битката между тях беше много ожесточена през целия ден до вечерта.
10 И синовете на Яков не можаха да ги надвият, и синовете на Яков почти бяха загинали в онази битка. И синовете на Яков извикаха към Господа и набраха много сили към вечерта, и синовете на Яков поразиха всички жители на Арбелан с острието на меча, мъже, жени и деца.
11 А също и останалите от хората, които бяха избягали от Сартон, синовете на Яков ги поразиха в Арбелан, и синовете на Яков постъпиха с Арбелан и Тапнах, както бяха постъпили с Хазар и Сартон, и когато жените видяха, че всички мъже са мъртви, те се качиха на покривите на града и поразиха синовете на Яков, като обсипаха с камъни като дъжд.
12 И синовете на Яков побързаха и влязоха в града, хванаха всички жени и ги поразиха с острието на меча; и синовете на Яков заграбиха цялата плячка и плячка, овце, говеда и добитък.
13 И синовете на Яков направиха с Махнайма, както бяха направили с Тапнах, с Хазар и със Сило, и се върнаха оттам и си тръгнаха.
14 А на петия ден синовете на Яков чуха, че жителите на Гаас се събрали против тях на бой, защото били убили царя им и военачалниците им, защото в град Гаас имало четиринадесет военачалници и синовете на Яков ги били убили всички в първата битка.
15 И в онзи ден синовете на Яков препасаха бойните си оръжия и тръгнаха на бой срещу жителите на Гааш. В Гааш имаше силен и могъщ народ от народа на аморейците. Гааш беше най-силният и най-добре укрепен град от всички градове на аморейците и имаше три стени.
16 И синовете на Яков дойдоха в Гааш и намериха градските порти заключени, и около петстотин мъже, стоящи на върха на външната стена, и народ, многоброен като пясъка на морския бряг, който беше в засада за синовете на Яков отвън на града, зад него.
17 И синовете на Яков се приближиха, за да отворят градските порти, и докато се приближаваха, ето, онези, които бяха в засада отзад на града, излязоха от местата си и обградиха синовете на Яков.
18 А синовете на Яков бяха обсадени между жителите на Гаас, и битката беше както отпред, така и отзад, и всички мъже, които бяха на стената, хвърляха от стената върху тях стрели и камъни.
19 А Юда, като видя, че гааските мъже ставаха по-тежки от тях, нададе пронизителен и страхотен вик; и всички гааски мъже се ужасиха от гласа на Юдовия вик; и мъже падаха от стената от силния му вик; и всички, които бяха отвън и отвътре в града, много се уплашиха за живота си.
20 А синовете на Яков все още се приближаваха, за да разбият градските врати, когато мъжете от Гаас хвърляха камъни и стрели върху тях от върха на стената и ги накараха да бягат от портата.
21 И синовете на Яков се върнаха отвън срещу гааските мъже, които бяха с тях, и ги поразиха ужасно, сякаш се блъскат в тикви; и те не можаха да устоят

срещу синовете на Яков, защото страх и ужас ги обзеха от писъка на Юда.
22 И синовете на Яков избиха всички онези мъже, които бяха извън града. А синовете на Яков все още се приближаваха, за да влязат в града и да се бият под градските стени, но не можаха, защото всички жители на Гааш, които останаха в града, бяха обградили стените на Гааш отвсякъде, така че синовете на Яков не можеха да се приближат до града, за да се бият с тях.
23 И синовете на Яков се приближиха до един ъгъл, за да се бият под стената; жителите на Гааш хвърляха върху тях стрели и камъни като дъждовен дъжд, и те избягаха изпод стената.
24 А жителите на Гаас, които бяха на стената, като видяха, че синовете на Яков не можеха да ги надвият изпод стената, укориха синовете на Яков с тези думи, казвайки:
25 Какво ти е в битката, че не можеш да надделееш? Нима постъпваш с могъщия град Гааш и с жителите му така, както постъпи с градовете на аморейците, които не бяха толкова силни? Ти постъпи така с онези слаби между нас и ги уби при входа на града, защото нямаха сила, когато се уплашиха от гласа на виковете ти.
26 И ще можете ли сега да се биете на това място? Тук наистина ще умрете всички, а ние ще отмъстим за онези градове, които вие опустошихте.
27 А жителите на Гааш много укоряваха синовете на Яков и ги хулеха с боговете им, и продължаваха да хвърлят стрели и камъни върху тях от стената.
28 А Юда и братята му чуха думите на жителите на Гааш и гневът им се разпали много. И Юда завидя на своя Бог за това нещо и извика, казвайки: Господи, помогни, изпрати помощ на нас и на братята ни.
29 И той тичаше надалеч с всичка сила, с изваден меч в ръка, и като скочи от земята, и с помощта на силата си, се изкачи на стената, и мечът му падна от ръката му.
30 И Юда извика на стената; и всички мъже, които бяха на стената, се ужасиха; и някои от тях паднаха от стената в града и умряха. А онези, които бяха още на стената, когато видяха силата на Юда, много се уплашиха и избягаха в града, за да се спасят, за живота си.
31 И някои се осмелиха да се бият с Юда на стената и се приближиха да го убият, когато видяха, че няма меч в ръката на Юда, и помислиха да го хвърлят от стената при братята му. И двадесет мъже от града дойдоха да им помогнат, и обкръжиха Юда и всички викаха над него, и се приближиха към него с извадени мечове, и уплашиха Юда, и Юда извика към братята си от стената.
32 А Яков и синовете му издърпаха лъка изпод стената и улучиха трима от мъжете, които бяха на върха на стената. А Юда продължи да вика и възкликна: Господи, помогни ни, Господи, избави ни! И извика с висок глас на стената, и викът се чу на голямо разстояние.
33 И след този вик той отново извика; и всички мъже, които обграждаха Юда на върха на стената, се ужасиха и хвърлиха меча си от ръката си при звука на вика на Юда и треперенето му и избягаха.
34 И Юда взе мечовете, които бяха паднали от ръцете им, и Юда се би с тях и уби двадесет от мъжете им на стената.
35 И около осемдесет мъже и жени все още се изкачваха по стената от града и всички те обкръжиха Юда; и Господ всели страх от Юда в сърцата им, така че не можеха да се приближат до Него.
36 И Яков и всички, които бяха с него, опънаха лъка си изпод стената и убиха десет мъже на стената; и те паднаха под стената пред Яков и синовете му.
37 А народът на стената, като видя, че двадесет от мъжете им са паднали, все още тичаше към Юда с извадени мечове, но не можеха да се приближат до него, защото бяха много уплашени от силата на Юда.
38 И един от силните им мъже, на име Аруд, се приближи, за да удари Юда по главата с меча си; но Юда бързо допря щита си до главата си, и мечът удари щита, и той се разцепи на две.
39 И този силен мъж, след като беше поразил Юда, побягна, за да спаси живота си, от страх от Юда, и краката му се подхлъзнаха на стената и той падна сред синовете на Яков, които бяха под стената, и синовете на Яков го удариха и го убиха.
40 И главата на Юда го болеше от удара на силния мъж, и Юда едва не умря от него.
41 И Юда извика на стената поради болката, причинена от удара, когато Дан го чу; и гневът му пламна в него; и той стана, отиде надалеч, затича се и скочи от земята и се изкачи на стената с гневната си сила.
42 И когато Дан стигна до стената близо до Юда, всички мъже на стената, които бяха стояли срещу Юда, избягаха; и се изкачиха до втората стена, и хвърляха стрели и камъни върху Дан и Юда от втората стена, и се опитваха да ги прогонят от стената.
43 И стрелите и камъните улучиха Дан и Юда, и те едва не бяха убити на стената; и където и да бягаха Дан и Юда от стената, бяха нападани със стрели и камъни от втората стена.
44 А Яков и синовете му все още бяха при входа на града под първата стена и не можеха да опънат лъка си срещу жителите на града, тъй като не можеха да бъдат видени от тях, тъй като бяха на втората стена.
45 И Дан и Юда, когато не можеха вече да носят камъните и стрелите, които падаха върху тях от втората стена, и двамата скочиха върху втората стена близо до градските жители. И когато градските жители, които бяха на втората стена, видяха, че Дан и Юда са дошли при тях на втората стена, всички извикаха и слязоха долу между стените.
46 А Яков и синовете му чуха виковете на градските жители, които все още бяха при входа на града, и се тревожеха за Дан и Юда, които не виждаха, понеже бяха на втората стена.
47 И Нефталим се изкачи с гневната си мощ и скочи на първата стена, за да види откъде идва шумът от викове, които бяха чули в града. А Исахар и Завулон се приближиха, за да разбият градските врати, и отвориха градските порти и влязоха в града.
48 И Нефталим скочи от първата стена на втората и дойде да помогне на братята си. А жителите на Гааш, които бяха на стената, като видяха, че Нефталим беше

третият, който се беше изкачил да помогне на братята си, всички избягаха и слязоха в града. А Яков, всичките му синове и всичките им младежи дойдоха при тях в града.
49 И Юда, Дан и Нефталим слязоха от стената в града и преследваха жителите на града. Симеон и Левий бяха отвън на града и не знаеха, че портата е отворена. Затова се качиха оттам на стената и слязоха при братята си в града.
50 И жителите на града всички бяха слезли в града, и синовете на Яков дойдоха при тях от различни посоки, и битката се водеше срещу тях отпред и отзад, и синовете на Яков ги поразиха ужасно и избиха около двадесет хиляди от тях мъже и жени, никой от тях не можеше да устои срещу синовете на Яков.
51 И кръвта се лееше изобилно в града, като поток, и кръвта се стичаше като поток към външната част на града и стигаше до пустинята Бетхорин.
52 И жителите на Веторин видяха отдалеч кръвта, която течеше от град Гааш, и около седемдесет мъже от тях се затичаха да видят кръвта и стигнаха до мястото, където беше кръвта.
53 И те тръгнаха по следите на кръвта и стигнаха до стената на град Гааш, и видяха кръвта да тече от града, и чуха глас на плач от жителите на Гааш, защото се възнасяше до небето, и кръвта продължаваше да тече изобилно като воден поток.
54 И всичките Яковови синове продължаваха да поразяват жителите на Гааш и ги избиваха до вечерта, около двадесет хиляди мъже и жени. И жителите на Хорин казаха: „Това наистина е дело на евреите, защото те все още воюват във всички градове на аморейците.“
55 И онези хора побързаха и се затичаха към Бетхорин, и всеки взе бойните си оръжия, и извикаха към всички жители на Бетхорин, които също препасаха бойните си оръжия, за да отидат и да се бият със синовете на Яков.
56 И когато синовете на Яков свършиха с поразяването на жителите на Гааш, те обиколиха града, за да ограбят всички убити, и като стигнаха до най-вътрешната част на града и по-нататък, срещнаха трима много силни мъже, които нямаха меч в ръката си.
57 И синовете на Яков дойдоха на мястото, където бяха те, и силните мъже избягаха, и един от тях беше хванал Завулон, когото видя, че беше младо момче и нисък на ръст, и със силата си го повали на земята.
58 И Яков се затича към него с меча си; и Яков го удари с меча под кръста му, и го разсече на две, и тялото падна върху Завулона.
59 И вторият се приближи и хвана Яков, за да го повали на земята. Яков се обърна към него и му извика. Симеон и Левий се затичаха и го удариха с меч по бедрата и го повалиха на земята.
60 И силният мъж се надигна от земята с гняв и мощ. Иуда дойде при него, преди той да е успял да се укрепи, и го удари по главата с меч, и главата му се разсече, и той умря.
61 И третият силен мъж, като видя, че другарите му бяха убити, избяга от синовете на Яков, а синовете на Яков го преследваха в града; и докато силният мъж бягаше, той намери един от мечовете на жителите на града, вдигна го и се обърна към синовете на Яков и се би с тях с този меч.
62 И силният мъж се затича към Юда, за да го удари по главата с меч, а Юда нямаше щит в ръката си; и докато се опитваше да го удари, Нефталим бързо взе щита си и го сложи на главата на Юда; и мечът на силния мъж удари щита на Нефталим, и Юда избяга от меча.
63 И Симеон и Левий се нахвърлиха върху силния мъж с мечовете си и го удариха силно с мечовете си, и двата меча влязоха в тялото на силния мъж и го разделиха на две по дължина.
64 И синовете на Яков поразиха по онова време тримата силни мъже, заедно с всичките жители на Гааш, и денят се клонеше към преход.
65 И синовете на Яков обиколиха Гаас и взеха цялата плячка от града, дори малките деца и жените не оставиха живи; и синовете на Яков постъпиха с Гаас така, както бяха постъпили със Сартон и Сило.

ГЛАВА 40

1 И синовете на Яков взеха цялата плячка от Гааш и излязоха от града през нощта.
2 Те тръгнаха към крепостта Бетхорин, а жителите на Бетхорин отиваха към крепостта, за да ги посрещнат. И през онази нощ синовете на Яков се биха с жителите на Бетхорин в крепостта Бетхорин.
3 И всички жители на Бетхорин бяха силни мъже, нито един от тях не искаше да избяга пред хиляда мъже, и те се биеха през онази нощ срещу крепостта, и виковете им се чуха през онази нощ отдалеч, и земята се разтресе от виковете им.
4 И всичките Яковови синове се уплашиха от тези мъже, защото не бяха свикнали да се бият в тъмното, и бяха много смутени, и Якововите синове извикаха към Господа, казвайки: Помогни ни, Господи, избави ни, за да не умрем от ръцете на тези необрязани мъже.
5 И Господ послуша гласа на синовете на Яков; и Господ накара голям ужас и смут да обземат жителите на Бетхорин; и те се биеха помежду си един с друг в тъмнината на нощта и се поразяваха един друг в голям брой.
6 И синовете на Яков, знаейки, че Господ беше довел дух на разврат сред онези мъже и че те се бият всеки с ближния си, излязоха измежду четите на жителите на Бетхорин и стигнаха до спускането на крепостта Бетхорин и по-нататък, и останаха там безопасно с младите си мъже през онази нощ.
7 И жителите на Бетхорин се биеха цяла нощ, единият с брат си, а другият със съседа си, и викаха във всички посоки към крепостта, и викът им се чуваше отдалеч, и цялата земя се тресеше от гласа им, защото бяха по-силни от всички хора на земята.
8 И всичките жители на градовете на хананците, хетейците, аморейците, евейците и всичките ханаански царе, както и онези, които бяха от другата страна на Йордан, чуха шума от виковете през онази нощ.
9 И те казаха: Наистина това са битките на евреите, които се бият срещу седемте града, които се приближиха до тях; и кой може да устои срещу тези евреи?

10 И всичките жители на ханаанските градове и всички, които бяха от другата страна на Йордан, много се уплашиха от синовете на Яков, защото казаха: Ето, същото ще се направи и с нас, както се направи с онези градове, защото кой може да устои на мощната им сила?
11 И виковете на хоринитите бяха много силни през онази нощ и продължаваха да се усилват; и те се биеха един друг до сутринта, и много от тях бяха убити.
12 И дойде утрото, и всичките Яковови синове станаха на разсъмване и отидоха в крепостта, и поразиха ужасно останалите от Хоринитите, и всички те бяха избити в крепостта.
13 И шестият ден се появи, и всички жители на Ханаан видяха отдалеч всички жители на Веторин, лежащи мъртви в крепостта Веторин, разпръснати наоколо като трупове на агнета и кози.
14 И синовете на Яков заведоха цялата плячка, която бяха взели от Гаас, и отидоха във Веторин; и намериха града пълен с хора като морски пясък; и се биха с тях; и синовете на Яков ги поразяваха там до вечерта.
15 И синовете на Яков направиха с Бетхорин, както бяха направили с Гаас и Тапнах, както бяха направили с Хасар, със Сартон и със Сило.
16 И синовете на Яков взеха със себе си плячката от Ветхорин и цялата плячка от градовете и в онзи ден се върнаха у дома си в Сихем.
17 И синовете на Яков се върнаха у дома в град Сихем и останаха извън града, и там си починаха от войната, и пренощуваха там.
18 И всичките им слуги, заедно с цялата плячка, която бяха взели от градовете, излязоха вън от града и не влязоха в града, защото си казаха: Може би ще има още войници против нас и ще дойдат да ни обсадят в Сихем.
19 А Яков, синовете му и слугите им останаха през онази нощ и на следващия ден в дела на нивата, който Яков беше купил от Емор за пет сикли, и всичко, което бяха заловили, беше с тях.
20 И цялата плячка, която синовете на Яков бяха взели, беше в дела на полето, огромна като пясъка на морския бряг.
21 И жителите на земята ги наблюдаваха отдалеч; и всички жители на земята се уплашиха от синовете на Яков, които бяха сторили това нещо, защото никой цар от древните дни не беше правил подобно нещо.
22 И седемте ханаански царе решиха да сключат мир със синовете на Яков, защото много се страхуваха за живота си заради синовете на Яков.
23 И в онзи ден, който беше седмият, хевронският цар Яфия тайно изпрати до гайския цар, до гаваонския цар, до селемския цар, до адуламския цар, до лахисския цар, до хазарския цар и до всички ханаански царе, които бяха подчинени на тях, да кажат:
24 Качи се с мен и ела при мен, за да отидем при синовете на Яков; и аз ще сключа мир с тях и ще сключа договор с тях, за да не бъдат всичките ти земи разрушени от мечовете на синовете на Яков, както направиха със Сихем и градовете около него, както чу и видя.
25 И когато дойдеш при мен, не идвай с много мъже, но всеки цар нека доведе тримата си главни военачалници, и всеки военачалник нека доведе трима от своите офицери.
26 И елате всички вие в Хеврон, и ще отидем заедно при синовете на Яков и ще ги помолим да сключат с нас мирен договор.
27 И всички тези царе направиха, както им беше изпратил хевронският цар, защото всички бяха под неговия съвет и заповед; и всичките ханаански царе се събраха, за да отидат при синовете на Яков, за да сключат мир с тях; и синовете на Яков се върнаха и отидоха в дела на полето, който беше в Сихем, защото не се доверяваха на царете на земята.
28 И синовете на Яков се върнаха и останаха в делвата на полето десет дни, и никой не дойде да воюва с тях.
29 И когато синовете на Яков видяха, че нямаше признаци за война, всички се събраха и отидоха в град Сихем, а синовете на Яков останаха в Сихем.
30 И след четиридесет дни всичките аморейски царе се събраха от всичките си места и дойдоха в Хеврон, при Яфия, царя на Хеврон.
31 А броят на царете, които дойдоха в Хеврон, за да сключат мир със синовете на Яков, беше двадесет и един царе, а броят на военачалниците, които дойдоха с тях, беше шестдесет и девет, а мъжете им бяха сто осемдесет и девет. И всички тези царе и мъжете им се разположиха при планината Хеврон.
32 И хевронският цар излезе с тримата си военачалници и деветте си мъже, и тези царе решиха да отидат при синовете на Яков, за да сключат мир.
33 И рекоха на хевронския цар: Върви ти пред нас с мъжете си и говори от наше име на синовете на Яков, и ние ще дойдем след теб и ще потвърдим думите ти. И хевронският цар направи така.
34 И синовете на Яков чуха, че всички ханаански царе са се събрали и са се разположили в Хеврон, и синовете на Яков изпратиха четирима от слугите си като шпиони, казвайки: Идете и огледайте тези царе, и претърсете и проверете мъжете им, дали са малко или много, и ако са малко на брой, пребройте ги всичките и се върнете.
35 И слугите на Яков отидоха тайно при тези царе и направиха както им бяха заповядали синовете на Яков. И в онзи ден се върнаха при синовете на Яков и им казаха: Дойдохме при онези царе, а те са малко на брой, и ги преброихме всичките, и ето, те бяха двеста осемдесет и осем, царе и мъже.
36 А синовете на Яков казаха: Малко са на брой, затова няма всички да излезем при тях. И на сутринта синовете на Яков станаха и избраха шестдесет и двама от своите мъже, и десет от синовете на Яков отидоха с тях; и препасаха бойните си оръжия, защото казаха: Идват да воюват с нас, понеже не знаеха, че идват да сключат мир с тях.
37 И синовете на Яков отидоха със слугите си до портата Сихем, срещу онези царе, и баща им Яков беше с тях.
38 И когато излязоха, ето, хевронският цар и тримата му военачалници и девет мъже с него идваха по пътя срещу Яковите синове. Яковите синове подигнаха очи и видяха отдалеч Яфия, хевронския цар, с военачалниците му, че идва към тях. А Яковите

синове се спряха на мястото на Сихемската порта и не продължиха.
39 И хевронският цар продължи да напредва, той и военачалниците му, докато се приближи до синовете на Яков; и той и военачалниците му им се поклониха до земята; и хевронският цар седна с военачалниците си пред Яков и синовете му.
40 И синовете на Яков му казаха: Какво ти се е случило, царю на Хеврон? Защо си дошъл при нас днес? Какво искаш от нас? И царят на Хеврон каза на Яков: Моля те, господарю мой, всичките ханаански царе дойдоха днес да сключат мир с теб.
41 И синовете на Яков чуха думите на хевронския цар и не се съгласиха с предложенията му, защото синовете на Яков нямаха вяра в него, понеже си въобразяваха, че хевронският цар им е говорил измамно.
42 И хевронският цар узна от думите на синовете на Яков, че те не вярват на думите му, и хевронският цар се приближи по-близо до Яков и му каза: Моля те, господарю мой, да бъдеш уверен, че всички тези царе са дошли при теб с мирни условия, защото не са дошли с всичките си мъже, нито са донесли със себе си бойните си оръжия, понеже са дошли да търсят мир от господаря ми и от синовете му.
43 И синовете на Яков отговориха на хевронския цар и казаха: Изпрати при всички тези царе, и ако ни кажеш истината, нека всеки от тях дойде поотделно пред нас; и ако дойдат при нас невъоръжени, тогава ще знаем, че търсят мир от нас.
44 И Яфия, царят на Хеврон, изпрати един от мъжете си при царете; и всички те дойдоха пред синовете на Яков и им се поклониха до земята. А тези царе седнаха пред Яков и синовете му и им говориха, казвайки:
45 Чухме всичко, което си направил на аморейските царе с меча си и с твърде силната си ръка, така че никой не можеше да устои пред теб; и се уплашихме от теб за живота си, да не би да ни се случи това, което се случи с тях.
46 И така, дойдохме при теб, за да сключим мирен договор между нас, а сега сключи с нас завет за мир и истина, че ти няма да се месиш с нас, както и ние не сме се месил с теб.
47 И синовете на Яков разбраха, че наистина са дошли да търсят мир от тях, и синовете на Яков ги послушаха и сключиха с тях завет.
48 И синовете на Яков им се заклеха, че няма да се месят с тях; и всичките ханаански царе също им се заклеха; и синовете на Яков ги направиха данък от онзи ден нататък.
49 И след това всички началници на тези царе дойдоха с мъжете си пред Яков, с подаръци в ръцете си за Яков и синовете му, и му се поклониха до земята.
50 И тези царе тогава настояваха синовете на Яков и ги молеха да върнат цялата плячка, която бяха заловили от седемте града на аморейците. И синовете на Яков направиха така, и върнаха всичко, което бяха заловили, жените, децата, добитъка и цялата плячка, която бяха взели, и ги изпратиха, и те си отидоха всеки в града си.
51 И всички тези царе отново се поклониха на синовете на Яков и им изпратиха или донесоха много дарове в онези дни, и синовете на Яков изпратиха тези царе и техните мъже, и те си тръгнаха мирно от тях в градовете си, а синовете на Яков също се върнаха в дома си, в Сихем.
52 И от онзи ден нататък имаше мир между синовете на Яков и ханаанските царе, докато израилтяните дойдоха да наследят Ханаанската земя.

ГЛАВА 41

1 И в края на годината синовете на Яков отпътуваха от Сихем и дойдоха в Хеврон, при баща си Исаак, и се заселиха там, но стадата и говедата си пасеха всеки ден в Сихем, защото в онези дни там имаше добри и тучни пасища, и Яков, синовете му и цялото им семейство живееха в долината Хеврон.
2 И в онези дни, в онази година, в сто и шестата година от живота на Яков, в десетата година от завръщането му от Падан-арам, умря Лия, жената на Яков; тя беше на петдесет и една години, когато умря в Хеврон.
3 И Яков и синовете му я погребаха в пещерата на нивата Махпелах, която е в Хеврон, която Авраам беше купил от хетейците, за да притежават гробно място.
4 И синовете на Яков живееха с баща си в долината Хеврон; и всички жители на земята познаваха силата им, и славата им се разнесе по цялата земя.
5 А Йосиф, синът на Яков, и брат му Вениамин, синовете на Рахил, жената на Яков, бяха още млади в онези дни и не излизаха с братята си по време на битките им във всичките градове на аморейците.
6 И когато Йосиф видя силата на братята си и тяхното величие, той ги похвали и ги възвеличи, но се постави по-голям от тях и се превъзнесе над тях; и Яков, баща му, също го обичаше повече от всичките си синове, защото беше син на старостта му и от любовта си към него му направи многоцветна дреха.
7 И когато Йосиф видя, че баща му го обича повече от братята му, той продължи да се превъзнася над братята си и донесе на баща си лоши слухове за тях.
8 И синовете на Яков, като видяха цялото поведение на Йосиф към тях и че баща им го обичаше повече от всички тях, те го намразиха и не можеха да говорят с него спокойно през цялото време.
9 А Йосиф беше на седемнадесет години и все още се възвеличаваше над братята си и мислеше да се издигне над тях.
10 По това време той сънува сън и дойде при братята си, разказа им съня си и им каза: „Сънувах сън, че всички ние връзвахме снопи на полето. Моят сноп се издигна и падна на земята, а вашите снопи го обградиха и му се поклониха.“
11 А братята му му отговориха и му казаха: Какво означава този сън, който си сънувал? Нима мислиш в сърцето си да царуваш или да владееш над нас?
12 И той пак дойде и разказа това на баща си Яков. И Яков целуна Йосиф, когато чу тези думи от устата му, и Яков благослови Йосиф.
13 И когато синовете на Яков видяха, че баща им благослови Йосиф и го целуна, и че го обича много, те му завидяха и го намразиха още повече.
14 И след това Йосиф сънува друг сън и разказа съня на баща си в присъствието на братята си; и Йосиф каза

на баща си и братята си: Ето, пак сънувах сън и ето, слънцето, луната и единадесетте звезди ми се поклониха.
15 И баща му чу думите на Йосиф и съня му, и като видя, че братята му мразят Йосиф заради това нещо, Яков смъмри Йосиф пред братята му заради това нещо, казвайки: Какво означава този сън, който си сънувал, и това, че се възвеличаваш пред братята си, които са по-възрастни от теб?
16 Нима си въобразяваш в сърцето си, че аз, майка ти и единадесетте ти братя ще дойдат и ще ти се поклоним, щом говориш тези неща?
17 И братята му му завиждаха заради думите и сънищата му и продължаваха да го мразят; а Яков пазеше сънищата в сърцето си.
18 И синовете на Яков отидоха един ден да пасат стадото на баща си в Сихем, защото по онова време те все още бяха пастири; и докато синовете на Яков пасеха в Сихем в онзи ден, те се забавиха, и времето за събиране на добитъка беше минало, а те не бяха пристигнали.
19 А Яков видя, че синовете му се бавеха в Сихем, и рече си: Може би сихемските жители са се вдигнали да се бият против тях, затова са се забавили да дойдат днес.
20 И Яков повика сина си Йосиф и му заповяда, казвайки: Ето, братята ти пасат днес в Сихем и, ето, още не са се върнали; иди сега, виж къде са, и ми донеси вест за благополучието на братята ти и за благополучието на стадото.
21 И Яков изпрати сина си Йосиф в долината Хеврон. Йосиф дойде да повика братята си в Сихем, но не можа да ги намери. Йосиф обиколи полето, което беше близо до Сихем, за да види къде са се отбили братята му, и се изгуби от пътя си в пустинята и не знаеше накъде да отиде.
22 И ангел Господен го намери да се скита по пътя към полето, и Йосиф каза на ангела Господен: Търся братята си; не си ли чул къде пасат? И ангел Господен каза на Йосиф: Видях братята ти да пасат тук и ги чух да казват, че ще отидат да пасат в Дотан.
23 И Йосиф послуша гласа на ангела Господен и отиде при братята си в Дотан; и ги намери в Дотан да пасат стадото.
24 И Йосиф се приближи до братята си, и преди да се приближи до тях, те решиха да го убият.
25 И Симеон каза на братята си: Ето, човекът на сънищата идва при нас днес; затова елате сега да го убием и да го хвърлим в един от рововете, които са в пустинята; и когато баща му го потърси от нас, ще кажем, че го е изял звяр.
26 И Рувим чу думите на братята си за Йосиф и им каза: Не бива да правите това нещо, защото как можем да се покланяме на баща си Яков? Хвърлете го в тази яма да умре там, но не протягайте ръка върху него, за да пролеете кръвта му; а Рувим каза това, за да го избави от ръцете им, за да го върне при баща му.
27 И когато Йосиф дойде при братята си, той седна пред тях. А те се нахвърлиха върху него, сграбчиха го и го удариха на земята, и съблякоха шарената му дреха, която носеше.
28 И го хванаха и го хвърлиха в яма; а в ямата нямаше вода, а само змии и скорпиони. И Йосиф се уплаши от змиите и скорпионите, които бяха в ямата. И Йосиф извика със силен глас; и Господ скри змиите и скорпионите по стените на ямата, и те не направиха никаква вреда на Йосиф.
29 И Йосиф извика от ямата към братята си и им каза: Какво ви сторих и в какво съгреших? Защо не се боите от Господа за мен? Не съм ли аз от вашите кости и плът? Не е ли Яков вашият баща, баща ми? Защо ми правите това нещо днес? Как ще можете да погледнете на баща ни Яков?
30 И той продължи да вика и да вика братята си от ямата, казвайки: „О, Юда, Симеон и Леви, братя мои, извадете ме от мястото на тъмнината, в което ме поставихте, и елате днес да ме смилите, вие, чада Господни и чада на баща ми Яков. И ако съм ви съгрешил, не сте ли вие чада на Авраам, Исаак и Яков? Ако видеха сирак, смилиха се над него; или гладен, даваха му хляб да яде; или жаден, даваха му вода да пие; или гол, покриваха го с дрехи!“
31 И как тогава ще сдържиш състраданието си от брат си, защото аз съм от плът и кости твои и ако съм съгрешил спрямо теб, със сигурност ще го направиш заради баща ми!
32 И Йосиф изговори тези думи от ямата; и братята му не можеха да го слушат, нито да приклонят ушите си към думите на Йосиф; и Йосиф плачеше и ридаеше в ямата.
33 И Йосиф каза: О, дано баща ми узнае днес постъпката, която братята ми ми сториха, и думите, които днес ми говориха.
34 И всичките му братя чуха виковете и плача му в ямата; и братята му отидоха и се отдалечиха от ямата, за да не чуят виковете на Йосиф и плача му в ямата.

ГЛАВА 42

1 И те отидоха и седнаха от другата страна, на разстояние, равно на един изстрел с лък, и седнаха там да ядат хляб; и докато ядяха, се съветваха какво да направят с него, дали да го убият, или да го върнат на баща му.
2 И докато се съветваха, подигнаха очи и видяха, и ето, група исмаилтяни идваха отдалеч по пътя за Галаад, слизайки за Египет.
3 А Юда им каза: Каква полза ще имаме, ако убием брат си? Може би Бог ще го изиска от нас; прочее, ето съвета, който е предложен за него, който да му направите: Ето, това множество исмаилтяни отива в Египет,
4 И така, елате сега да се отървем от него пред тях, и нека ръката ни не бъде върху него, за да го поведат със себе си, и той ще се изгуби сред народа на страната, и ние няма да го убием със собствените си ръце. И предложението се хареса на братята му и те направиха според словото на Юда.
5 И докато те разговаряха за това, и преди групата исмаилтяни да се приближи до тях, седем търговци от Мадиам минаха покрай тях и като минаваха, ожадняха. И като подигнаха очи, видяха ямата, в която беше

зазидан Йосиф, и погледнаха, и ето, всякакви птици бяха върху него.
6 И тези мадиамци се затичаха към ямата да пият вода, защото си помислиха, че има вода. И като стигнаха до ямата, чуха гласа на Йосиф, който викаше и плачеше в ямата. И погледнаха надолу в ямата и видяха, и ето, там стоеше младеж с красива на вид и хубава фигура.
7 И те го извикаха и казаха: Кой си ти и кой те доведе тук и кой те постави в тази яма в пустинята? И всички те помогнаха да вдигнат Йосиф, и го измъкнаха, и го извадиха от ямата, и го взеха, и тръгнаха по пътя си, и подминаха братята му.
8 А те им казаха: Защо правите това, да вземете нашия слуга и да си отидете? Наистина хвърлихме този младеж в ямата, защото се разбунтува против нас, а вие идвате, изваждате го и го отвеждате; сега ни върнете слугата.
9 А мадиамците отговориха и казаха на Яковови синове: Този ваш слуга ли е, или този човек ви служи? Може би всички вие сте негови слуги, защото той е по-красив и по-добре изглеждащ от всички вас; и защо всички ни говорите лъжливо?
10 И така, сега няма да слушаме думите ти, нито ще те слушаме, защото намерихме младежа в ямата в пустинята и го хванахме; затова ще продължим.
11 И всички Яковови синове се приближиха до тях, станаха и им казаха: Върнете ни нашия слуга! Защо да умрете всички от острието на меча? И мадиамците извикаха против тях, изтеглиха мечовете си и се приближиха, за да се бият със Яковови синове.
12 И ето, Симеон стана от мястото си срещу тях, скочи на земята, извади меча си и се приближи до мадиамците; и нададе страшен вик пред тях, така че викът му се чу отдалеч, и земята се разтресе от вика на Симеон.
13 И мадиамците се ужасиха от Симеон и от шума на виковете му, паднаха на лицата си и се ужасиха твърде много.
14 И Симеон им каза: Наистина аз съм Симеон, син на евреина Яков, който само с брат си разруших град Сихем и градовете на аморейците; така ще направи и с мен Бог, че ако всичките ви братя, мадиамците, и ханаанските царе дойдат с вас, те не биха могли да воюват против мен.
15 Сега, прочее, върни ни младежа, когото си взел, за да не дам плътта ти на небесните птици и на земните зверове.
16 А мадиамците се уплашиха още повече от Симеон и се приближиха до синовете на Яков със страх и уплаха, и с трогателни думи, казвайки:
17 Наистина ти каза, че младият мъж е твой слуга и че се е разбунтувал против теб, и затова си го хвърлил в ямата; какво тогава ще направиш със слуга, който се е разбунтувал против господаря си? Сега, прочее, продай ни го и ние ще ти дадем всичко, което искаш за него; и Господ благоволи да направи това, за да не убият синовете на Яков брат си.
18 И мадиамците видяха, че Йосиф беше красив на вид и красив с лице; те го пожелаха в сърцата си и настояваха да го откупят от братята му.
19 И синовете на Яков послушаха мадиамците и им продадоха брат си Йосиф за двадесет сребърника. А брат им Рувим не беше с тях. Затова мадиамците взеха Йосиф и продължиха пътя си към Галаад.
20 И като вървяха по пътя, мадиамците се разкаяха за стореното, като купиха младежа, и един каза на друг: Какво направихме това, като взехме от евреите този младеж, който е красив на вид и хубав на лице?
21 Може би този младеж е откраднат от земята на евреите, и защо тогава сме направили това нещо? И ако го търсят и го намерят в ръцете ни, ще умрем чрез него.
22 Сега със сигурност смели и силни мъже са ни го продали, силата на един от тях, когото видяхте днес; може би са го откраднали от земята му със своята мощ и с мощната си ръка и затова са ни го продали за малката цена, която им дадохме.
23 И докато те така разговаряха помежду си, те погледнаха и ето, групата исмаилтяни, която идваше отначало, и която синовете на Яков видяха, настъпваше към мадиамците; и мадиамците си казаха един на друг: Елате да продадем това момче на групата исмаилтяни, която идва към нас, и ще вземем за него малкото, което дадохме за него, и ще се избавим от злото му.
24 И те направиха така и стигнаха до исмаилтяните, а мадиамците продадоха Йосиф на исмаилтяните за двадесет сребърника, които бяха дали за него на братята му.
25 И мадиамците тръгнаха по пътя си към Галаад, а исмаилтяните взеха Йосиф и го качиха на една от камилите и го отведоха в Египет.
26 И Йосиф чу, че исмаилтяните отиват към Египет, и Йосиф оплака и заплака за това нещо, че ще бъде толкова далеч от земята Ханаанска, от баща си, и плака горчиво, докато яздеше камилата, и един от мъжете им го забеляза и го накара да слезе от камилата и да върви пеша, и въпреки това Йосиф продължи да плаче и да плаче, и каза: О, баща ми, баща ми.
27 И един от исмаилтяните стана и плесна Йосиф по бузата; и той продължаваше да плаче; а Йосиф беше уморен по пътя и не можеше да продължи поради огорчението на душата си; и всички го биеха и го тормозеха по пътя и го плашеха, за да спре да плаче.
28 И Господ видя амбицията на Йосиф и бедата му, и Господ докара върху онези мъже мрак и смут, и ръката на всеки, който го удряше, изсъхна.
29 И те си казаха един на друг: Какво е това нещо, което Бог ни стори по пътя? А те не знаеха, че това ги е сполетяло заради Йосиф. И мъжете продължиха по пътя и минаха по пътя на Ефрата, където беше погребана Рахил.
30 И Йосиф стигна до гроба на майка си; и Йосиф побърза и се затича към гроба на майка си, и падна на гроба и плака.
31 И Йосиф извика силно на гроба на майка си и каза: О, майко моя, майко моя, о, ти, която си ме родила! Събуди се сега, стани и виж сина си! Как е продаден за роб, и няма кой да го пожали.
32 Стани и виж сина си, плачи с мен заради моите неволи и виж сърцето на братята ми.

33 Събуди майка ми, събуди се, събуди се от съня си за мен и ръководи битките си срещу братята ми! О, как ме съблякоха от дрехата ми, и ме продадоха вече два пъти за роб, и ме отделиха от баща ми, и няма кой да ме съжали.
34 Събуди се и представи делото си против тях пред Бога и виж кого Бог ще оправдае в съда и кого ще осъди.
35 Стани, майко моя, стани, събуди се от съня си и виж баща ми как е душата му с мен днес, и го утеши, и облекчи сърцето му.
36 И Йосиф продължи да говори тези думи, и Йосиф извика високо и плака горчиво на гроба на майка си; и той престана да говори, и от огорчение в сърцето замръзна като камък на гроба.
37 И Йосиф чу глас, който му говореше изпод земята, който му отговори с горчивина в сърцето и с глас на плач и молитва с тези думи:
38 Сине мой, сине мой Йосифе, чух гласа на твоя плач и гласа на твоето ридание; видях сълзите ти; познавам неволите ти, сине мой, и ме скърби заради теб, и към скръбта ми се прибавя голяма скръб.
39 И така, сега, сине мой, Йосифе, сине мой, уповавай се на Господа и Го чакай, и не се бой, защото Господ е с тебе; Той ще те избави от всяка беда.
40 Стани, сине мой, слез в Египет с господарите си и не се бой, защото Господ е с теб, сине мой. И тя продължи да говори тези думи на Йосиф и мълчеше.
41 И Йосиф чу това и се учуди много на това и продължи да плаче; и след това един от исмаилтяните го видя да плаче и да плаче на гроба, и гневът му се разпали срещу него, и го изгони оттам, и го удари, и го прокле.
42 И Йосиф каза на мъжете: Дано намеря благоволение пред очите ви да ме върнете в бащиния ми дом, и той ще ви даде изобилие от богатства.
43 А те му отговориха и казаха: Не си ли роб? Къде е баща ти? И ако имаше баща, не щеше вече два пъти да бъдеш продаден като роб за толкова нищожна цена. И гневът им все още пламваше против него и те продължаваха да го бият и наказват, а Йосиф плака горчиво.
44 И Господ видя страданието на Йосиф и Господ отново порази тези мъже и ги наказа; и Господ накара земята да бъде обгърната от мрак, и светкавици пробляснаха, и гръмотевици прогърмяха, и земята се разтресе от гласа на гръмотевиците и на силния вятър; и мъжете се ужасиха и не знаеха къде да отидат.
45 И животните и камилите се спряха, и те ги водеха, но те не искаха да отидат, биеха ги и те се навеждаха на земята; и човеците си казаха един на друг: Какво е това, което Бог ни е направил? Какви са нашите престъпления и какви са нашите грехове, че ни е сполетяло това нещо?
46 И един от тях отговори и им каза: Може би поради греха, че сме оскърбили този роб, ни се е случило това нещо днес; затова сега го помолете силно да ни прости и тогава ще разберем заради кого ни е сполетяло това зло, и ако Бог се смили над нас, тогава ще разберем, че всичко това ни се е случило поради греха, че сме оскърбили този роб.
47 И мъжете направиха така и помолиха Йосиф, настоявайки го да им прости, казвайки: Съгрешихме пред Господа и пред тебе; прочее, сега благоволи да поискаш от твоя Бог да отмахне тази смърт измежду нас, защото съгрешихме пред Него.
48 И Йосиф направи според думите им, и Господ послуша Йосиф, и Господ премахна язвата, която беше нанесъл на онези мъже заради Йосиф, и зверовете се издигнаха от земята и ги поведеха, и те продължиха, и бушуващата буря утихна и земята се успокои, и мъжете продължиха пътуването си, за да слязат в Египет, и мъжете знаеха, че това зло ги е сполетяло заради Йосиф.
49 И те си казаха един на друг: Ето, знаем, че поради неговата скръб ни сполетя това зло; и така, защо да докараме тази смърт върху душите си? Нека се посъветваме какво да направим с този слуга.
50 И един отговори и каза: Сигурно ни е казал да го върнем при баща му; прочее, нека го заведем обратно и ще отидем на мястото, което той ще ни каже, и ще вземем от семейството му цената, която дадохме за него, и тогава ще си тръгнем.
51 И един отговори отново и каза: Ето, този съвет е много добър, но не можем да го направим, защото пътят е много далеч от нас и не можем да се отклоним от пътя си.
52 И друг отговори и им каза: Ето съветът, който трябва да приемем, няма да се отклоним от него; ето, днес отиваме в Египет и когато стигнем в Египет, ще го продадем там на висока цена и ще се избавим от злото му.
53 И това нещо се хареса на мъжете и те направиха така, и продължиха пътя си към Египет с Йосиф.

ГЛАВА 43

1 И когато синовете на Яков продадоха брат си Йосиф на мадиамците, сърцата им се съкрушиха заради него и те се разкаяха за делата си, и го потърсиха, за да го върне, но не можаха да го намерят.
2 И Рувим се върна до ямата, в която беше хвърлен Йосиф, за да го извади и да го върне на баща му. Рувим стоеше до ямата и не чу нито дума; и извика: „Йосифе! Йосифе!“, но никой не отговори, нито продума.
3 И Рувим каза: Йосиф е умрял от страх или някоя змия е причинила смъртта му. И Рувим слезе в ямата и търсеше Йосиф, но не го намери в ямата; и излезе пак.
4 И Рувим раздра дрехите си и каза: Детето го няма; и как ще помиря баща си за него, ако е мъртъв? И отиде при братята си и ги намери да скърбят за Йосиф и да се съветват как да помирят баща си за него. И Рувим каза на братята си: Дойдох до рова и ето, Йосиф го нямаше; тогава какво ще кажем на баща си, защото баща ми ще търси само момчето от мен.
5 А братята му отговориха и казаха: Така и така направихме, и сърцата ни се съкрушиха поради това дело, и сега седим да търсим предлог как да помирим баща си с това.
6 И Рувим им каза: Какво направихте това, че сваляхте белите коси на баща ни с мъка в гроба? Не е добро това, което направихте.

7 И Рувим седна с тях; и всички станаха и се заклеха един на друг да не казват това на Яков, и всички казаха: Човекът, който каже това на баща ни или на дома му, или който извести това на някого от синовете на земята, всички ние ще се вдигнем против него и ще го убием с меч.
8 И синовете на Яков се страхуваха един от друг от това нещо, от най-малкия до най-големия, и никой не проговори нито дума, и те скриха това нещо в сърцата си.
9 И след това те седнаха да обмислят и да кажат на баща си Яков за всички тези неща.
10 И Исахар им каза: Ето ви съвет, ако ви се вижда добре да направите това нещо: вземете дрехата на Йосиф, разкъсайте я и заколете едно яре и го потопете в кръвта му.
11 И го изпратете на баща ни и когато го види, ще каже, че го е изял зъл звяр, затова разкъсайте дрехата му и ето, кръвта му ще бъде върху дрехата му, и като направите това, ще се освободим от роптанията на баща ни.
12 И съветът на Исахар им се хареса; и те го послушаха и направиха според словото, което Исахар им беше посъветвал.
13 И те бързо взеха Йосифовата дреха и я разкъсаха, и заклаха едно яре, и натопиха дрехата в кръвта на ярето, и я стъпкаха в прахта, и изпратиха дрехата на баща си Яков чрез Нефталим, и му заповядаха да каже тези думи:
14 Бяхме събрали добитъка и бяхме стигнали чак до пътя за Сихем и по-нататък, когато намерихме тази дреха на пътя в пустинята, напоена с кръв и прах; сега прочее, знай дали е дрехата на сина ти, или не.
15 И Нефталим отиде и дойде при баща си; и той му даде дрешника и му каза всичките думи, които му бяха заповядали братята му.
16 И Яков видя дрехата на Йосиф и я позна; и падна по лице на земята, и замръзна като камък; и след това стана и извика със силен и плачещ глас, казвайки: Това е дрехата на сина ми Йосиф!
17 И Яков побърза и изпрати един от слугите си при синовете си. Те отидоха при тях и ги намериха да идват по пътя със стадото.
18 И синовете на Яков дойдоха при баща си около вечерта, и ето, дрехите им бяха разкъсани и прах на главите им; и намериха баща си да вика и да плаче с висок глас.
19 И Яков каза на синовете си: Кажете ми наистина какво зло ми докарахте днес внезапно? А те отговориха на баща си Яков и рекоха: Днес вървяхме, след като стадото беше събрано, и стигнахме до град Сихем по пътя в пустинята, и намерихме тази дреха, пълна с кръв на земята, и го знаехме, и изпратихме при теб, ако можеш да го разбереш.
20 А Яков чу думите на синовете си и извика с висок глас, казвайки: Това е дрешката на сина ми; лют звяр го е изял; Йосиф е разкъсан на парчета, защото го изпратих днес да види дали си добре с теб и със стадата, и да ми донесе вест от теб; и той отиде, както му заповядах; и това му се случи днес, докато си мислех, че синът ми е с теб.
21 А синовете на Яков отговориха и рекоха: Не е идвал при нас, нито сме го виждали, откакто излязохме от тебе досега.
22 А Яков, когато чу думите им, отново извика силно, стана и раздра дрехите си, сложи вретище на кръста си и плака горчиво, и жалееше, и издигна гласа си в плач, и извика, и каза тези думи:
23 Йосифе, сине мой Йосифе, изпратих те днес заради благополучието на братята ти, а ето, ти си разкъсан на парчета; чрез моята ръка това се случи със сина ми.
24 Скърбим за теб, Йосифе, сине мой, скърбим за теб; колко мил беше за мен приживе, а сега колко горчива е за мен смъртта ти.
25 0 да бях умрял аз вместо теб, Йосифе, сине мой, защото много ме скърби за теб, сине мой, сине мой, сине мой. Йосифе, сине мой, къде си и къде си бил повален? Стани, стани от мястото си и ела да видиш скръбта ми за теб, сине мой Йосифе.
26 Ела сега, преброй сълзите, които се стичат от очите ми по бузите ми, и ги донеси пред Господа, за да се отвърне гневът Му от мен.
27 0 Йосифе, сине мой, как падна ти от ръката на онзи, от когото никой не е падал от началото на света до днес; защото ти беше убит от поразяване на враг, нанесено с жестокост, но със сигурност знам, че това ти се случи поради множеството ми грехове.
28 Събуди се сега и виж колко горчива е моята скръб за теб, сине мой, макар че аз не съм те отгледал, нито съм те оформил, нито съм ти дал дихание и душа, но Бог е, Който те е образувал и е съградил костите ти, и ги е покрил с плът, и е вдъхнал в ноздрите ти дихание на живот, и после те е дал на мен.
29 Сега наистина Бог, Който те е дал на мен, Той те е взел от мен, и тогава това ти се е случило
30 И Яков продължи да говори подобни думи за Йосиф и плака горчиво; падна на земята и замлъкна.
31 И всичките Яковови синове, като видяха бедата на баща си, разкаяха се за стореното и плакаха горчиво.
32 И Юда стана, вдигна главата на баща си от земята и я сложи на скута си, и избърса сълзите на баща си от бузите си. И Юда плака много силно, докато главата на баща му лежеше на скута му, неподвижна като камък.
33 И синовете на Яков видяха бедата на баща си и издигнаха глас и продължиха да плачат. А Яков все още лежеше на земята неподвижен като камък.
34 И всичките му синове, слугите му и децата на слугинята му станаха и го обградиха, за да го утешат, но той отказа да се утеши.
35 И целият Яковов дом стана и оплака голямо нещастие заради Йосиф и бедата на баща им. И вестта стигна до Исаак, сина на Авраам, бащата на Яков; и той плака горчиво заради Йосиф, той и цялото му семейство. И си тръгна от мястото, където живееше в Хеврон, и мъжете му с него, и утеши сина си Яков, а той отказа да се утеши.
36 И след това Яков стана от земята, и сълзи му се стичаха по бузите му, и той каза на синовете си: Станете, вземете мечовете и лъковете си, и излезте на полето, и потърсете дали можете да намерите тялото на сина ми и да ми го донесете, за да го погреба.

37 Моля ви се, потърсете и сред животните и ги ловувайте, и онова, което дойде първо, преди да го хванете и ми го донесете, може би Господ днес ще се смили над страданието ми и ще приготви пред вас онова, което разкъса сина ми, и ще ми го донесе, и аз ще отмъстя за делото на сина си.
38 И синовете му направиха както им беше заповядал баща им, и станаха рано сутринта, и всеки взе меча си и лъка си в ръка, и излязоха на полето да ловуват зверовете.
39 А Яков все още викаше с глас и плачеше, ходеше напред-назад из къщата и пляскаше с ръце и казваше: Йосифе, сине мой, Йосифе, сине мой!
40 И синовете на Яков отидоха в пустинята, за да хванат животните, и ето, един вълк дойде към тях; и те го хванаха и го доведоха при баща си, и му казаха: Това е първият, когото намерихме, и доведохме го при теб, както ни заповяда, а тялото на сина ти не можахме да намерим.
41 И Яков взе звяра от ръцете на синовете си и извика със силен и плачещ глас, като държеше звяра в ръката си, и говори с огорчено сърце на звяра: Защо изяде сина ми Йосиф? Как не се убоя от Бога на земята, нито от бедата ми за сина ми Йосиф?
42 И ти изяде сина ми без причина, защото той не извърши никакво насилие, и с това ме направи виновен заради него, затова Бог ще поиска онзи, който е преследван.
43 И Господ отвори устата на звяра, за да утеши Яков с думите си; и той отговори на Яков и му каза тези думи,
44 Жив е Бог, Който ни е създал на земята, и жива е душата ти, господарю мой, аз не видях сина ти, нито го разкъсах на парчета, но от далечна земя дойдох да търся сина си, който днес си отиде от мен, и не зная дали е жив или мъртъв.
45 И аз дойдох днес на полето да търся сина си, и синовете ви ме намериха, хванаха ме и увеличиха мъката ми, и днес ме доведоха пред вас, и ето, аз ви казах всичките си думи.
46 И сега, сине човешки, аз съм в твоите ръце и постъпи с мен днес както ти се вижда угодно. Но заклевам се в живота на Бога, Който ме е създал, не видях сина ти, нито го разкъсах, нито пък човешка плът е влизала в устата ми през всичките дни на живота ми.
47 А Яков, когато чу думите на звяра, много се смути и пусна звяра от ръката си; и той си отиде.
48 А Яков продължаваше да плаче и да плае за Йосиф ден след ден и да жалее сина си много дни.

ГЛАВА 44

1 И синовете на Исмаил, които бяха купили Йосиф от мадиамците, които го бяха купили от братята му, отидоха в Египет с Йосиф и стигнаха до границите на Египет. И когато се приближиха до Египет, срещнаха четирима мъже от синовете на Мадан, сина Авраамов, които бяха излезли от Египетската земя на път.
2 И исмаилтяните им казаха: Искате ли да купите този роб от нас? А те рекоха: Предайте ни го. И те им предадоха Йосиф. И те го видяха, че е много красив младеж, и го купиха за двадесет сикли.
3 И исмаилтяните продължиха пътя си към Египет, а меданците също се върнаха в Египет в същия ден. И меданците си казаха един на друг: Ето, чухме, че Петефрий, придворен на фараона, началник на телохранителите, търси добър слуга, който да стои пред него, за да му служи и да го постави надзирател над дома му и над всичко, което му принадлежи.
4 И така, нека му го продадем за каквото пожелаем, ако може да ни даде това, което ще ни е необходимо за него.
5 И тези меданимци отидоха и дойдоха в дома на Петефрий и му казаха: Чухме, че търсиш добър слуга, който да ти служи. Ето, имаме слуга, който ще ти бъде угоден, ако можеш да ни дадеш това, което желаем, и ще ти го продадем.
6 И Петефрий каза: Доведи го пред мен, за да го видя, и ако ми е угоден, ще ти дам това, което можеш да поискаш за него.
7 И меданците отидоха, доведоха Йосиф и го поставиха пред Петефрий; и той го видя и му се хареса много; и Петефрий им каза: Кажете ми какво искате за този младеж?
8 А те рекоха: Четиристотин сребърника искаме за него. А Петефрий рече: Ще ти ги дам, ако ми донесеш записа за продажбата му и ми разкажеш историята му, защото може би е откраднат, понеже този младеж не е нито роб, нито син на роб, но виждам в него вид на хубав и красив човек.
9 И меданците отидоха и доведоха при него исмаилтяните, които им го бяха продали, и те му казаха, казвайки: Той е роб и ние им го продадохме.
10 И Петефрий чу думите на исмаилтяните, когато даде среброто на меданците; и меданците взеха среброто и тръгнаха по пътя си; и исмаилтяните също се върнаха у дома си.
11 И Петефрий взе Йосиф и го доведе в дома си, за да му служи; и Йосиф придоби благоволение в очите на Петефрий; и той му се довери, и го постави надзирател над дома си, и всичко, което му принадлежеше, предаде в ръката му.
12 И Господ беше с Йосиф и той стана преуспяващ човек; и Господ благослови дома на Петефрий заради Йосиф.
13 И Петефрий остави всичко, което имаше, в ръцете на Йосиф; и Йосиф беше този, който нареждаше нещата да влизат и излизат, и всичко се уреждаше по негова воля в дома на Петефрий.
14 А Йосиф беше на осемнадесет години, младеж с красиви очи и миловидност, и такъв като него нямаше в цялата Египетска земя.
15 По това време, докато той беше в къщата на господаря си и влизаше и излизаше от къщата и прислужваше на господаря си, Зелика, жената на господаря му, подигна очи към Йосиф и го погледна, и ето, той беше младеж, красив и красив на лице.
16 И тя пожела красотата му в сърцето си, и душата ѝ се привърза към Йосиф, и го примамваше ден след ден; и Зелика убеждаваше Йосиф всеки ден, но Йосиф не подигна очи, за да види жената на господаря си.

17 И Зелика му каза: Колко е хубав твоят вид и снага! Наистина, разгледах всичките робини и не видях толкова красива робиня, колкото си ти. И Йосиф ѝ каза: Наистина, Онзи, Който ме е създал в утробата на майка ми, е създал и цялото човечество.
18 И тя му каза: Колко са красиви очите ти, с които си заслепил всичките жители на Египет, мъже и жени. А той ѝ каза: Колко са красиви, докато сме живи, но ако ги видиш в гроба, със сигурност ще се отдалечиш от тях.
19 И тя му каза: Колко красиви и приятни са всичките ти думи! Вземи сега, моля те, арфата, която е в къщата, и свири с ръцете си, за да чуем думите ти.
20 И той ѝ каза: Колко красиви и приятни са думите ми, когато говоря хвала на моя Бог и Неговата слава. А тя му каза: Колко красива е косата на главата ти! Ето златния гребен, който е в къщата, вземи го, моля те, и накъдри косата на главата си.
21 А той ѝ каза: Докога ще говориш тези думи? Престани да ми говориш тези думи, стани и се погрижи за домакинските си работи.
22 А тя му каза: Няма никой в къщата ми и няма нищо друго, за което да се грижим, освен твоите думи и твоето желание; но въпреки всичко това, тя не можа да доведе Йосиф при себе си, нито пък той погледна към нея, а насочи очите си надолу към земята.
23 И Зелика пожела Йосиф в сърцето си да легне с нея. И по онова време, когато Йосиф седеше вкъщи и вършеше работата си, Зелика дойде и седна пред него, и го примамваше всеки ден с думите си да легне с нея или дори да я погледне, но Йосиф не я послуша.
24 А тя му каза: Ако не постъпиш според думите ми, ще те накажа със смъртно наказание и ще ти сложа железен хомот.
25 И Йосиф ѝ каза: Наистина Бог, Който е създал човека, развързва оковите на затворниците и Той е, Който ще ме избави от твоята тъмница и от твоя съд.
26 И тъй като не можа да го убеди, и душата ѝ все още беше отдадена на него, желанието ѝ я хвърли в тежка болест.
27 И всичките египетски жени дойдоха да я посетят и ѝ казаха: Защо си в това упадъчно състояние? Ти, която не ти липсва нищо; наистина мъжът ти е велик и уважаван княз в очите на царя, нима да ти липсва нещо от това, което сърцето ти желае?
28 А Зелика им отговори и каза: Днес ще ви се каже откъде е това безредие, в което ме виждате. И тя заповяда на слугините си да приготвят храна за всички жени и направи угощение за тях, и всички жени ядоха в къщата на Зелика.
29 И тя им даде ножове, за да обелят лимоните и да ги изядат, и заповяда да облекат Йосиф в скъпи дрехи и той да се яви пред тях. И Йосиф дойде пред очите им, и всички жени погледнаха Йосиф и не можеха да откъснат очи от него, и всички си порязаха ръцете с ножовете, които държаха в ръцете си, и всички лимони, които бяха в ръцете им, бяха пълни с кръв.
30 И те не знаеха какво бяха сторили, но продължаваха да гледат красотата на Йосиф и не отвърнаха очи от него.
31 И Зелика видя какво бяха направили и им каза: Какво е това дело, което извършихте? Ето, дадох ви лимонени плодове да ядете, а вие всички си порязахте ръцете.
32 И всички жени видяха ръцете им, и ето, те бяха пълни с кръв, и кръвта им се стичаше по дрехите им, и те ѝ казаха: Този слуга в твоя дом ни победи и не можахме да отвърнем очи от него поради красотата му.
33 А тя им каза: „Наистина това ви се случи в момента, в който го погледнахте и не можахте да се въздържите от него; как тогава мога да се въздържа, когато той е постоянно в къщата ми и го виждам ден след ден да влиза и излиза от къщата ми? Как тогава мога да се въздържа от това да не се смиря или дори да не погина поради това?“
34 И те ѝ казаха: „Думите са верни, защото кой може да види този красив образ в къщата и да се въздържи от него? Не е ли той твой роб и слуга в твоя дом? Защо не му кажеш това, което е на сърцето ти, и не допускаш душата си да погине заради това нещо?“
35 А тя им каза: „Всеки ден се опитвам да го убедя, но той не се съгласява с желанията ми. Обещах му всичко най-добро, но не можах да получа нищо в замяна. Затова, както виждате, съм в отчаяно състояние.“
36 И Зелика се разболя много поради желанието си към Йосиф и беше ужасно влюбена в него, а всички хора от дома на Зелика и съпругът ѝ не знаеха нищо за това, че Зелика се разболя поради любовта си към Йосиф.
37 И всичките хора от дома ѝ я питаха, казвайки: Защо си болна и отслабнала, и нищо не ти липсва? А тя им отговори: Не зная това нещо, което ме мъчи всеки ден.
38 И всички жени и нейни приятелки идваха всеки ден да я видят и говореха с нея, а тя им каза: Това може да бъде само чрез любовта на Йосиф. А те ѝ казаха: Примами го и го хвани тайно, може би ще те послуша и ще отклони тази смърт от теб.
39 И Зелика все повече се отдалечаваше от любовта си към Йосиф и продължаваше да се разпада, докато едва ѝ останаха сили да стои на крака.
40 И в един ден, когато Йосиф вършеше работата на господаря си в къщата, Зелика дойде тайно и внезапно го нападна. Йосиф се надигна против нея, но беше по-силен от нея и я повали на земята.
41 И Зелика плака поради желанието на сърцето си към него и го умоляваше с плач, и сълзите ѝ се стичаха по бузите ѝ, и тя му говори с глас на молба и с горчивина в душата, казвайки:
42 Чувал ли си, виждал ли си или познавал някога толкова красива жена като мен, или по-добра от мен, която да ти говори всеки ден, да изпада в упадък от любов към теб, да ти отдава цялата тази почит и ти все още не искаш да се вслушаш в гласа ми?
43 И ако е от страх пред господаря ти, за да не те накаже, то заклевам се в живота на царя, че никаква вреда няма да ти се случи от господаря ти заради това нещо; сега, моля те, послушай ме и се съгласи заради честта, която ти оказах, и отмахни тази смърт от мен; и защо да умирам заради теб? И тя млъкна.
44 А Йосиф ѝ отговори и каза: Не ме слушай и остави това на господаря ми; ето, господарят ми не знае какво има у мен в къщата, защото всичко, което му

принадлежи, е предал в ръцете ми; и как ще правя това в дома на господаря си?
45 Защото той ме е почетен много в дома си и ме е поставил надзирател над дома си, и ме е възвеличил, и няма никой по-голям от мен в този дом, и господарят ми не ми е отказал нищо, освен теб, която си му жена. Как тогава можеш да ми говориш тези думи? И как мога аз да сторя това голямо зло и грях на Бога и на мъжа ти?
46 Сега, прочее, въздържай се от мен и не говори вече такива думи, защото няма да слушам думите ти. Но Зелика не искаше да слуша Йосиф, когато ѝ говореше тези думи, но тя всеки ден го примамваше да я слуша.
47 И след това потокът Египетски се напълни от всичките си страни и всички жители на Египет излязоха, а също и царят и князете излязоха с тимпани и танци, защото беше голямо веселие в Египет и празник по време на наводнението на море Сихор, и те отидоха там да се веселят през целия ден.
48 И когато египтяните излязоха на реката да се веселят, както беше техният обичай, всички хора от дома на Потифар отидоха с тях, но Зелика не искаше да отиде с тях, защото каза: Болна съм. И остана сама в къщата, и никой друг нямаше с нея в къщата.
49 И тя стана и се възкачи в храма си в дома, и се облече в княжески одежди, и сложи на главата си скъпоценни камъни от оникс, инкрустирани със сребро и злато, и украси лицето и кожата си с всякакви женски очистващи течности, и напарфюмира храма и къщата с касия и тамян, и разпростря смирна и алое, и след това седна във входа на храма, в коридора на къщата, през който Йосиф минаваше, за да върши работата си, и ето, Йосиф дойде от полето и влезе в къщата, за да върши работата на господаря си.
50 И стигна до мястото, през което трябваше да мине, и видя цялото дело на Зелика, и се върна.
51 И Зелика видя, че Йосиф се отдръпва от нея, и тя му извика, казвайки: „Какво ти е, Йосифе? Ела на работата си, и ето, аз ще ти направя място, докато не минеш на мястото си.“
52 И Йосиф се върна и дойде в къщата, и оттам отиде до мястото на пребиваването си, и седна да върши работата на господаря си както обикновено. И ето, Зелика дойде при него и застана пред него в княжески одежди, и ароматът от дрехите ѝ се разнесе надалеч.
53 И тя побърза и хвана Йосиф и дрехите му, и му каза: Заклевам се в живота на царя, ако не изпълниш молбата ми, ще умреш днес. И тя побърза, протегна другата си ръка и извади меч изпод дрехите си, и го сложи на врата на Йосиф, и каза: Стани и изпълни молбата ми, и ако не, ще умреш днес.
54 И Йосиф се уплаши от нея, че тя прави това нещо, и стана да бяга от нея, а тя хвана предната част на дрехите му; и в ужаса от бягството му дрехата, която Зелика хвана, се разкъса; и Йосиф остави дрехата в ръката на Зелика, и той избяга и излезе, защото се уплаши.
55 И когато Зелика видя, че дрехата на Йосиф е разкъсана и че той я е оставил в ръката ѝ и е избягал, тя се уплаши за живота си, да не би да се разнесе слухът за нея. Затова стана и постъпи с хитрост, съблече дрехите, с които беше облечена, и облече другите си дрехи.
56 И тя взе дрехата на Йосиф и я сложи до себе си, и отиде та седна на мястото, където беше седяла по време на болестта си, преди домашните ѝ да са излезли на реката, и повика едно младо момче, което беше тогава в къщата, и му заповяда да повика домашните при нея.
57 И като ги видя, тя им каза с висок глас и плач: Вижте какъв евреин ми доведе господарят ви вкъщи, защото днес дойде да спи с мен.
58 Защото, когато ти излезе, той дойде в къщата и, като видя, че няма никой в къщата, дойде при мен и ме хвана, за да легне с мен.
59 И аз сграбчих дрехите му, раздрах ги и извиках против него с висок глас; но когато издигнах гласа си, той се уплаши за живота си, остави дрехата си пред мен и избяга.
60 А домочадците ѝ не казаха нищо, но гневът им силно се разпали против Йосиф и отидоха при господаря му и му разказаха думите на хитростта му.
61 И Петефрий се върна у дома разярен, а жена му му извика, казвайки: Какво ми направи това, като доведе в дома ми слуга, който е браун? Защото днес дойде при мен да се шегува с мен; така ми постъпи днес.
62 И Петефрий чу думите на жена си и заповяда да накажат Йосиф с тежки бичове; и те му направиха така.
63 И докато го биеха, Йосиф извика с висок глас, подигна очи към небето и каза: Господи Боже, Ти знаеш, че съм невинен за всичко това; защо да умра днес чрез лъжа, от ръката на тези необрязани, нечестиви мъже, които Ти познаваш?
64 И докато мъжете на Петефрий биеха Йосиф, той продължаваше да вика и да плаче. И там имаше дете на единадесет месеца. И Господ отвори устата на детето и то изговори тези думи пред мъжете на Петефрий, които биеха Йосиф, казвайки:
65 Какво искате от този човек и защо му причинявате това зло? Майка ми лъже и изрича лъжи; така беше станало.
66 И детето им разказа точно всичко, което се случи, и всичките думи на Зелика към Йосиф ден след ден той им съобщаваше.
67 И всички мъже чуха думите на детето и се учудиха много на думите му; и детето престана да говори и замлъкна.
68 И Петефрий се засрами много от думите на сина си и заповяда на хората си да не бият повече Йосиф; и мъжете спряха да бият Йосиф.
69 И Потифар взе Йосиф и заповяда да го изправят пред свещениците, които бяха съдии на царя, за да го съдят по това дело.
70 И Петефрий и Йосиф дойдоха пред свещениците, които бяха царските съдии, и той им каза: Моля ви, решете каква присъда се полага на един слуга, защото така е постъпил.
71 И свещениците рекоха на Йосиф: Защо направи това на господаря си? А Йосиф им отговори и каза: Не така, господари мои, така беше. А Петефрий каза на Йосиф: Наистина поверих в ръцете ти всичко, което ми

принадлежеше, и не скрих от теб нищо освен жена си; как можа да направиш това зло?
72 А Йосиф отговори и каза: Не така, господарю мой! Заклевам се в живота на Господа и в живота на душата ти, господарю мой! Думата, която си чул от жена си, е лъжлива; защото така се случи днес.
73 Мина една година, откакто съм в дома ти; видял ли си в мен някакво беззаконие или нещо, което би могло да те накара да поискаш живота ми?
74 И свещениците казаха на Потифар: Молим те, изпрати да ни донесат разкъсаната дреха на Йосиф и да видим разкъсаната част в нея. Ако разкъсаната част е отпред на дрехата, тогава лицето му трябва да е било срещу нея и тя трябва да го е хванала, за да дойде при нея, и с измама жена ти е направила всичко, което е казала.
75 И донесоха дрехата на Йосиф пред свещениците, които бяха съдии, и те видяха, и ето, разкъсаната част беше пред Йосиф, и всички съдийски свещеници знаеха, че тя го е притискала, и казаха: Смъртната присъда не се дължи на този роб, защото той не е направил нищо, но присъдата му е да бъде хвърлен в затвора заради слуха, който чрез него се разпространи против жена ти.
76 И Петефрий чу думите им и го постави в затвора, мястото, където са затворени царските затворници; и Йосиф прекара в затвора дванадесет години.
77 И въпреки това, жената на господаря му не се отвърна от него и не престана да му говори ден след ден, за да я слуша. И след три месеца Зелика продължи да ходи при Йосиф в дома на затвора ден след ден и го примами да я слуша. И Зелика каза на Йосиф: Докога ще останеш в тази къща? Но послушай сега гласа ми и Аз ще те изведа от тази къща.
78 А Йосиф ѝ отговори и каза: По-добре е за мен да остана в тази къща, отколкото да слушам думите ти и да съгрешавам против Бога. А тя му каза: Ако не изпълниш волята ми, ще ти извадя очите, ще ти сложа окови на краката и ще те предам в ръцете на онии, които не си познавала преди.
79 А Йосиф ѝ отговори и каза: Ето, Богът на цялата земя е силен да ме избави от всичко, което можеш да ми направиш, защото Той отваря очите на слепите, развързва вързаните и пази всички чужденци, които не познават земята.
80 И когато Зелика не можа да убеди Йосиф да я послуша, тя престана да ходи да го примамва; и Йосиф беше все още затворен в дома на затвора. А Яков, бащата на Йосиф, и всичките му братя, които бяха в Ханаанската земя, все още скърбеха и плаеха в онези дни за Йосиф, защото Яков отказа да се утеши за сина си Йосиф, и Яков плака високо, плака и скърбеше през всичките онези дни.

ГЛАВА 45

1 И по онова време, в онази година, която е годината, в която Йосиф слезе в Египет, след като братята му го продадоха, Рувим, Якововият син, отиде в Тимна и взе за жена Елиурам, дъщеря на ханаанеца Ави, и дойде при нея.
2 И Елиурам, жената на Рувим, зачена и му роди Еноха, Фалу, Хецрона и Хармия, четирима сина; а брат му Симеон взе сестра му Дина за жена и тя му роди Мемуила, Ямина, Охада, Яхина и Захара, петима сина.
3 И след това той дойде при ханаанката Буна, която Симеон взе в плен от град Сихем. Буна беше пред Дина и ѝ прислужваше. Симеон дойде при нея и тя му роди Саул.
4 И по това време Юда отиде в Одулам и дойде при един човек от Одулам, на име Хира. И Юда видя там дъщерята на един ханаанец, чието име беше Алията, дъщеря на Шуа; и взе я и дойде при нея. И Алията роди на Юда Ир, Онан и Сило; трима сина.
5 И Левий и Исахар отидоха в източната земя и взеха си за жени дъщерите на Йовав, син на Йоктан, син на Евер; а Йовав, син на Йоктан, имаше две дъщери; името на по-голямата беше Адина, а името на по-младата беше Арида.
6 И Левий взе Адина, а Исахар взе Арида; и те дойдоха в Ханаанската земя, в бащиния си дом; и Адина роди на Левий Герсон, Каат и Мерари, трима сина.
7 Арида роди на Исахар Тола, Фува, Йов и Шомрон, четирима сина; а Дан отиде в Моавската земя и взе за жена Афлалет, дъщеря на моавеца Хамудан, и я доведе в Ханаанската земя.
8 А Афлалет беше безплодна, нямаше потомство; и след това Бог си спомни за Афлалет, жената на Дан; и тя зачена и роди син, и го нарече Хушим.
9 А Гад и Нефталим отидоха в Харан и взеха оттам за жени дъщерите на Амурам, син на Уц, син на Нахоров.
10 А ето имената на дъщерите на Амурам: името на по-голямата беше Мерима, а името на по-малката - Узит; и Нефталим взе Мерима, а Гад взе Узит; и ги доведе в Ханаанската земя, в бащиния им дом.
11 Мерима роди на Нефталим Яхцеила, Гуния, Язера и Салема, четирима сина; а Узит роди на Гадсефиона Хагия, Шуния, Ецбона, Ерия, Ародия и Аралия, седем сина.
12 И Асир излезе та взе за жена Адон, дъщерята на Афлал, син на Адад, син на Исмаил, и я доведе в Ханаанската земя.
13 И Адон, жената на Асир, умря в онния дни; тя нямаше потомство; и след смъртта на Адон, Асир отиде отвъд реката и взе за жена Адура, дъщеря на Авимаил, син на Евер, син на Сим.
14 А младата жена беше хубава на вид и разумна, и беше жена на Малкиил, син на Елам, син на Сим.
15 И Хадура роди дъщеря на Малкиил, и той я нарече Серах. След това Малкиил умря, а Хадура отиде и остана в бащиния си дом.
16 И след смъртта на жената в Асир, той отиде и взе Адура за жена и я доведе в Ханаанската земя; доведе и дъщеря ѝ Серах със себе си; тя беше на три години; и момичето беше отгледано в дома на Яков.
17 А момичето беше хубаво на вид и ходеше по светите пътища на Якововите деца; не ѝ липсваше нищо, и Господ ѝ даваше мъдрост и разум.
18 И Адура, жената на Асир, зачена и му роди Имна, Ишва, Ишви и Берия, четирима сина.

19 И Завулон отиде в Мадиам и взе за жена Мериса, дъщеря на Молад, син на Авида, син на Мадиам, и я доведе в Ханаанската земя.
20 И Меруша роди на Завулон Сред Елон и Яхлеил; трима сина.
21 И Яков прати при Арам, сина на Сова, син на Тара, и той взе за сина си Вениамин Мехалия, дъщеря на Арам; и тя дойде в Ханаанската земя в дома на Яков; а Вениамин беше на десет години, когато взе Мехалия, дъщеря на Арам, за жена.
22 И Мехалия зачена и роди на Вениамин Бела, Бехер, Ашбел, Гера и Нееман, петима сина; а Вениамин отиде след това и взе за жена Ариват, дъщеря на Шомрон, сина на Авраам, освен първата си жена, а той беше на осемнадесет години; и Ариват роди на Вениамин Ахи, Вош, Мупим, Хупим и Орд; петима сина.
23 И в онези дни Юда отиде в дома на Сим и взе Тамар, дъщерята на Елам, син на Сим, за жена на първородния си син Ир.
24 И Ир дойде при жена си Тамар и тя му стана жена; и когато дойде при нея, той външно погуби потомството си; и делото му стана зло пред очите на Господа; и Господ го уби.
25 И след смъртта на Ир, първородния на Юда, Юда каза на Онан: Иди при жената на брат си и се ожени за нея като най-близък роднина, и въздигни потомство на брат си.
26 И Онан взе Тамар за жена и дойде при нея; и Онан също вършеше делата на брат си, и делата му бяха зло пред очите на Господа, и Той уби и него.
27 А когато Онан умря, Юда каза на Тамар: Остани в бащиния си дом, докато порасне синът ми Сило. Юда вече не благоволи на Тамар да я даде на Сило, защото си каза: Може би и той ще умре като братята си.
28 И Тамар стана, отиде и остана в бащиния си дом; и Тамар остана известно време в бащиния си дом.
29 И при промяната на годината, Алията, жената на Юда, умря; и Юда се утеши за жена си; и след смъртта на Алията, Юда отиде с приятеля си Хира в Тимна, за да стриже овцете им.
30 И Тамар чу, че Юда отишъл в Тимна да стриже овцете, и че Сило е пораснало, и Юда не се радва на нея.
31 И Тамар стана, свали дрехите на вдовството си, сложи си воал и се покри напълно, и отиде и седна на улицата, която е на пътя за Тимна.
32 И Юда мина и я видя, и я взе, и дойде при нея, и тя зачена от него. И когато роди, ето, имаше близнаци в утробата ѝ; и той нарече първия Фарес, а втория Зара.

ГЛАВА 46

1 В онези дни Йосиф беше все още затворен в затвора в Египетската земя.
2 В това време служителите на фараона стояха пред него, началникът на виночерпците и началникът на пекарите, които принадлежаха на египетския цар.
3 И виночерпецът взе вино и го сложи пред царя да пие, а хлебарят сложи хляб пред царя да яде; и царят пи от виното и яде от хляба, той и слугите му и служителите му, които ядяха на царската трапеза.
4 И докато ядяха и пиеха, виночерпецът и хлебарят останаха там; и фараоновите служители намериха много мухи във виното, което виночерпецът беше донесъл, и камъни от салитра бяха намерени в хляба на хлебара.
5 И началникът на телохранителите постави Йосиф за слуга при фараоновите служебни лица; и фараоновите служебни лица бяха затворени една година.
6 И в края на годината и двамата сънуваха сънища в една нощ, в мястото на заточение, където бяха, и на сутринта Йосиф дойде при тях, за да им се погрижи както обикновено, и ги видя, и ето, лицата им бяха унили и тъжни.
7 И Йосиф ги попита: Защо са ви тъжни и унили лицата днес? А те му отговориха: Сънувахме сън, а няма кой да го изтълкува. И Йосиф им каза: Разкажете ми, моля, съня си, и Бог ще ви даде отговор с мир, както желаете.
8 И виночерпецът разказа съня си на Йосиф, казвайки: Видях в съня си и ето, пред мен имаше голяма лоза, и на тази лоза видях три клона, и лозата бързо разцъфна и достигна голяма височина, и гроздовете ѝ узряха и се превърнаха в грозде.
9 И взех гроздето, изстисках го в чаша и я сложих в ръката на фараона, и той пи; и Йосиф му каза: Трите пръчки, които бяха на лозата, са три дни.
10 Но след три дни царят ще заповяда да те доведат и ще те възстанови на поста ти, и ще даваш на царя виното му да пие, както по-напред, когато му беше виночерпец; но нека придобия благоволение в очите ти, за да ме спомниш на фараона, когато ти бъде добре, и да ми покажеш милост, и да ме изведеш от този затвор, защото бях откраднат от Ханаанската земя и бях продаден за роб на това място.
11 А и това, което ти беше казано за жената на господаря ми, е лъжа, защото ме хвърлиха в тази тъмница за нищо; и виночерпецът отговори на Йосиф, казвайки: Ако царят се отнесе добре с мен, както по-напред, както ми обясни последно, ще направя всичко, което желаеш, и ще те изведа от тази тъмница.
12 И хлебарят, като видя, че Йосиф правилно е разтълкувал съня на виночерпеца, също се приближи и разказа целия си сън на Йосиф.
13 И той му каза: В съня си видях и ето, три бели кошници на главата си; и погледнах, и ето, в най-горната кошница имаше всякакви печени меса за фараона, и ето, птиците ги кълваха от главата ми.
14 И Йосиф му каза: Трите кошници, които си видял, са три дни; но след три дни фараонът ще ти отсече главата и ще те обеси на дърво, и птиците ще кълват месата ти от теб, както си видял в съня си.
15 В онези дни царицата щеше да роди и в този ден тя роди син на египетския цар. И разгласиха, че царят е получил първородния си син, и целият египетски народ, заедно с филхармоните и слугите на фараона, се зарадва много.
16 И на третия ден от раждането му фараонът направи пиршество за своите служки и слуги, за войските на земята Сигор и на земята Египетска.
17 И целият египетски народ и слугите на фараона дойдоха да ядат и пият с царя на угощението на сина му и да се радват на царската радост.

18 И всичките царски офицери и слугите му се веселиха по това време осем дни на празника и се веселиха с всякакви музикални инструменти, с тимпани и с танци в царския дом осем дни.
19 А виночерпецът, на когото Йосиф беше разтълкувал съня му, забрави Йосиф и не го спомена на царя, както беше обещал, защото това нещо беше от Господа, за да накаже Йосиф, защото се беше уповавал на човек.
20 И след това Йосиф остана в затвора две години, докато не навърши дванадесет години.

ГЛАВА 47

1 А Исаак, синът на Авраам, все още живееше в онези дни в Ханаанската земя; беше много стар, на сто и осемдесет години; а синът му Исав, братът на Яков, беше в земята Едом; и той и синовете му имаха владения в нея сред синовете на Сеир.
2 И Исав чу, че наближава времето на баща му да умре, и той, синовете му и домът му дойдоха в Ханаанската земя, в бащиния си дом. А Яков и синовете му излязоха от мястото, където живееха в Хеврон, и всички дойдоха при баща си Исаак, и намериха Исава и синовете му в шатрата.
3 А Яков и синовете му седяха пред баща му Исаак; а Яков все още жалееше за сина си Йосиф.
4 И Исаак каза на Яков: Доведи ми синовете си тук и аз ще ги благословя. И Яков доведе единадесетте си деца пред баща си Исаака.
5 И Исаак положи ръцете си върху всичките синове на Яков, хвана ги, прегърна ги и ги целуна един по един; и Исаак ги благослови в онзи ден, като им каза: Бог на бащите ви да ви благослови и да умножи потомството ви като звездите на небето по брой.
6 Исаак благослови и синовете на Исав, казвайки: Бог да те направи страшен и ужасен за всички, които те видят, и за всичките ти врагове.
7 И Исаак повика Яков и синовете му; и всички дойдоха и седнаха пред Исаак; и Исаак каза на Яков: Господ, Бог на цялата земя, ми каза: На твоето потомство ще дам тази земя в наследство, ако чадата ти пазят Моите повелевания и Моите пътища, и ще им изпълня клетвата, с която се заклех на баща ти Авраама.
8 И така, сине мой, научи децата си и децата на децата си да се боят от Господа и да ходят по добрия път, който ще бъде угоден на Господа, твоя Бог; защото, ако пазиш пътищата Господни и Неговите повелевания, Господ ще пази с теб завета Си с Авраам и ще прави добро на тебе и на потомството ти през всичките дни.
9 И когато Исаак свърши заповедите си към Яков и децата си, издъхна и умря, и се прибра при народа си.
10 И Яков и Исав паднаха на лицето на баща си Исаак и плакаха. А Исаак беше на сто и осемдесет години, когато умря в Ханаанската земя, в Хеврон. И синовете му го занесоха в пещерата Махпелах, която Авраам беше купил от хетейците за притежание за гробно място.
11 И всички царе на Ханаанската земя отидоха с Яков и Исав да погребат Исаак, и всички ханаански царе отдадоха голяма почит на Исаак при смъртта му.
12 И синовете на Яков и синовете на Исав ходеха боси наоколо, ходеха и плачеха, докато стигнаха до Кириат-арва.
13 И Яков и Исав погребаха баща си Исаак в пещерата Махпелах, която е в Кириат-арва в Хеврон, и го погребаха с много голяма почит, както се погребват царе.
14 И Яков и синовете му, Исав и синовете му, и всичките ханаански царе направиха голям и тежък траур; погребаха го и оплакваха го много дни.
15 И когато Исаак умря, той остави добитъка си, имота си и всичко, което му принадлежеше, на синовете си; и Исав каза на Яков: Ето, моля те, всичко, което е останало от баща ни, ще го разделим на две части, и аз ще мога да избирам. И Яков каза: Ще направим така.
16 И Яков взе всичко, което Исаак беше останал в Ханаанската земя, добитъка и имота, и ги постави на две части пред Исава и синовете му, и каза на Исава: Ето всичко това е пред тебе; избери си половината, която искаш да вземеш.
17 И Яков каза на Исав: Чуй, моля те, какво ще ти кажа: Господ, Бог на небето и земята, говори на нашите бащи Авраам и Исаак, казвайки: На твоето потомство ще дам тая земя за наследство завинаги.
18 И така, сега всичко, което е останало от баща ни, е пред тебе, и ето, цялата земя е пред тебе; избери си от тях каквото желаеш.
19 Ако желаеш цялата земя, вземи я за себе си и за децата си завинаги, а аз ще взема това богатство; и ако желаеш богатството, вземи го за себе си, и аз ще взема тази земя за себе си и за децата ми, за да я наследят завинаги.
20 А Навайот, синът на Исмаил, беше тогава в земята със синовете си. И Исав отиде в онзи ден и се посъветва с него, казвайки:
21 Така ми говори Яков и така ми отговори; дай сега съвета си и ще го чуем.
22 И Наваиот каза: Какво е това, което ти говори Яков? Ето, всички ханаански синове живеят безопасно в земята си, а Яков казва, че ще я наследи с потомството си през всичките дни.
23 Иди сега, прочее, вземи цялото богатство на баща си и остави брата си Яков в земята, както е говорил.
24 И Исав стана и се върна при Яков, и направи всичко, което Наваиот, синът Исмаил, му беше посъветвал; и Исав взе цялото богатство, което Исаак беше оставил, душите, животните, добитъка и имота, и цялото богатство; не даде нищо на брат си Яков; и Яков взе цялата Ханаанска земя, от потока Египетски до река Ефрат, и я взе за вечно владение, за децата си и за потомството си след него завинаги.
25 Яков взе от брат си Исав пещерата Махпелах, която е в Хеврон, която Авраам беше купил от Ефрон за притежание, за да има погребално място за себе си и за потомството си довеки.
26 И Яков написа всички тези неща в книгата за покупка, подписа я и засвидетелства всичко това пред четирима верни свидетели.
27 И ето думите, които Яков написа в книгата, казвайки: Ханаанската земя и всичките градове на хетейците, евейците, евусейците, аморейците,

ферезейците и гергесейците, всичките седем народа от реката Египетска до реката Ефрат.
28 А град Хеврон, Киреат-арва, и пещерата, която е в него, Яков купи всичко от брат си Исав срещу заплащане, за притежание и за наследство за потомството си след него завинаги.
29 И Яков взе книгата за покупката и подписа, заповедта, постановленията и разкритата книга, и ги постави в пръстен съд, за да останат там дълго време, и ги предаде в ръцете на децата си.
30 Исав взе всичко, което баща му му беше оставил след смъртта му от брат си Яков, и взе цялото имущество, от човек до животно, камили и магарета, волове и агнета, сребро и злато, камъни и бделий, и всички богатства, които принадлежаха на Исаак, сина на Авраам; не остана нищо, което Исав да не взе за себе си от всичко, което Исаак беше оставил след смъртта си.
31 И Исав взе всичко това и се върна у дома си, в земята на хорееца Сеир, далеч от брат си Яков и от децата му.
32 И Исав имаше владения сред синовете на Сеир; и от онзи ден нататък Исав не се върна в Ханаанската земя.
33 И цялата Ханаанска земя стана наследство на израилтяните за вечно наследство; а Исав с всичките си деца наследиха планината Сеир.

ГЛАВА 48

1 В онези дни, след смъртта на Исаак, Господ заповяда и нанесе глад по цялата земя.
2 По това време фараонът, египетският цар, седеше на престола си в египетската земя; лежеше на леглото си и сънуваше сънища; и фараонът видя в съня си, че стои край реката Египетска.
3 И докато стоеше, видя, и ето, седем тлъсти и хубави на вид крави излизаха от реката.
4 И седем други крави, мършави и грозни на вид, излязоха след тях; и седемте грозни на вид погълнаха хубавите; и видът им беше все още грозен както по-напред.
5 И той се събуди, заспа пак и сънува втори път, и видя, и ето, седем класа израснаха на едно стъбло, дебели и хубави, и седем тънки класа, изсушени от източния вятър, израснаха след тях, и тънките класове погълнаха пълните; и фараонът се събуди от съня си.
6 А на сутринта царят си спомни сънищата си и духът му се смути от сънищата им. Царят побърза, изпрати и повика всички египетски магьосници и мъдреци. Те дойдоха и застанаха пред фараона.
7 И царят им каза: Сънувах сънища, но няма кой да ги изтълкува; и те рекоха на царя: Разкажи сънищата си на слугите си и нека ги чуем.
8 И царят им разказа сънищата си, и те всички отговориха и казаха в един глас на царя: Да живее царят довека! И ето тълкуването на сънищата ти.
9 Седемте хубави крави, които видя, означават седем дъщери, които ще ти се родят в последните дни, а седемте крави, които видя да излизат след тях и да ги погълнат, са знак, че дъщерите, които ще ти се родят, ще умрат, докато царят е жив.
10 А това, което видя във втория сън, за седем пълни, добри класа жито, изникващи на едно стъбло, ето тяхното тълкуване: че в последните дни ще си построиш седем града в Египетската земя; и това, което видя да седемте изгорели класа жито поникват след тях и ги поглъщат, докато ги гледаше с очите си, е знак, че градовете, които ще построиш, всички ще бъдат разрушени в последните дни, в дните на царя.
11 И когато те изговориха тези думи, царят не внимаваше на думите им, нито се съсредоточи върху тях, защото царят знаеше в мъдростта си, че те не дадоха правилно тълкуване на сънищата; и когато те свършиха да говорят пред царя, царят им отговори, казвайки: Какво е това нещо, което ми казахте? Наистина изрекохте лъжа и изречехте лъжи; затова сега дайте правилното тълкуване на сънищата ми, за да не умрете.
12 И след това царят заповяда и изпрати да повикат други мъдреци; и те дойдоха и застанаха пред царя; и царят им разказа сънищата си; и всички те му отговориха според първото тълкуване. И гневът на царя пламна и той се разгневи много, и царят им каза: Наистина говорите лъжи и изричате лъжа в това, което казвате.
13 И царят заповяда да се прогласи по цялата Египетска земя, казвайки: Царят и неговите големци решиха, че всеки мъдър човек, който знае и разбира тълкуването на сънищата и не дойде днес пред царя, ще бъде убит.
14 И човекът, който обясни на царя правилното тълкуване на сънищата му, ще му се даде всичко, което поиска от царя. И всички мъдреци на египетската земя дойдоха пред царя, заедно с всичките магьосници и врачове, които бяха в Египет и в Госен, в Рамесес, в Тахпанхес, в Сигор и по всички места по египетските предели, и всички те застанаха пред царя.
15 И всички благородници, първенци и царски слуги се събраха от всичките египетски градове и всички седнаха пред царя; и царят разказа сънищата си пред мъдреците и първенците; и всички, които седяха пред царя, се смаяха от видението.
16 И всички мъдреци, които бяха пред царя, бяха много разединени в тълкуването на сънищата му; някои от тях ги тълкуваха на царя, казвайки: Седемте добри крави са седем царе, които от царското потомство ще се издигнат над Египет.
17 А седемте лоши крави са седем князе, които ще се изправят срещу тях в последните дни и ще ги унищожат; а седемте класа са седемте велики князе, принадлежащи на Египет, които ще паднат в ръцете на седемте по-слаби князе на враговете им във войните на нашия господар, царя.
18 А някои от тях тълкуваха на царя така, казвайки: Седемте добри крави са силните градове на Египет, а седемте лоши крави са седемте народа на Ханаанската земя, които ще дойдат против седемте града на Египет в последните дни и ще ги разрушат.
19 А това, което видя във втория сън, за седем добри и лоши класа, е знак, че управлението на Египет отново ще се върне към потомството ти, както беше по-рано.

20 И в неговото царуване жителите на египетските градове ще се обърнат срещу седемте ханаански града, които са по-силни от тях, и ще ги разрушат, и управлението на Египет ще се върне към твоето потомство.
21 И някои от тях казаха на царя: Ето тълкуването на сънищата ти: седемте добри крави са седем царици, които ще вземеш за жени в последните дни, а седемте лоши крави означават, че всички тези жени ще умрат, докато царят е жив.
22 А седемте добри и лоши класа, които видя във втория сън, са четиринадесет деца и в последните дни те ще се изправят и ще се бият помежду си, и седем от тях ще поразят седемте по-силни.
23 И някои от тях казаха на царя тези думи, казвайки: Седемте добри крави означават, че ще ти се родят седем деца и те ще убият седем от децата на твоите деца в последните дни; а седемте добри класа жито, които видя във втория сън, са онези принцове, срещу които седем други по-малко могъщи принцове ще се бият и ще ги унищожат в последните дни и ще отмъстят за делото на децата ти, и управлението отново ще се върне към твоето потомство.
24 И царят чу всичките думи на египетските мъдреци и тяхното тълкуване на сънищата му, но нищо от тях не се хареса на царя.
25 И царят в мъдростта си знаеше, че те не са говорили съвсем правилно всички тези думи, защото това беше от Господа, за да осуети думите на египетските мъдреци, за да може Йосиф да излезе от дома на затвора и за да стане велик в Египет.
26 И царят видя, че никой от всичките египетски мъдреци и магьосници не му говори правилно; и гневът на царя се разпали, и гневът му пламна в него.
27 И царят заповяда всички мъдреци и магьосници да излязат отпред него; и всички те излязоха отпред царя със срам и позор.
28 И царят заповяда да се разпрати проглас из целия Египет, за да бъдат избити всички магьосници, които бяха в Египет, и нито един от тях да не остане жив.
29 И началниците на царската стража станаха, всеки извади меча си и започнаха да поразяват египетските магьосници и мъдреците.
30 И след това Мерод, главният виночерпец на царя, дойде, поклони се пред царя и седна пред него.
31 И виночерпецът каза на царя: Да живее царят довека и да се възвеличи управлението му в земята.
32 В ония дни, вече две години, Ти се разгневи на слугата си и ме постави в стражата; и аз бях известно време в стражата, аз и началникът на пекарите.
33 И имаше с нас един еврейски слуга, принадлежащ на началника на телохранителите, на име Йосиф, защото господарят му се разгневи на него и го затвори в тъмница, и там ни прислужваше.
34 И след известно време, когато бяхме в стражата, сънувахме сънища в една нощ, аз и началникът на пекарите; всеки сънува според тълкуването на съня си.
35 И дойдохме сутринта и ги разказахме на онзи слуга, и той ни разтълкува сънищата ни, на всеки според съня му, тълкуваше ли правилно.
36 И както ни тълкуваше, така и стана; ни една от думите му не падна на земята.
37 И сега, прочее, господарю мой и царю, не избивай египетския народ за нищо; ето, този роб е все още затворен в къщата от началника на телохранителите, господаря му, в дома на затвора.
38 Ако е благоугодно на царя, нека го повика, за да дойде пред тебе и да ти каже правилното тълкуване на съня, който си сънувал.
39 И царят чу думите на главния виночерпец и заповяда да не бъдат убивани египетските мъдреци.
40 И царят заповяда на слугите си да доведат Йосиф пред него, и царят им каза: Идете при него и не го плашете, за да не се обърка и да не знае да говори правилно.
41 И царските слуги отидоха при Йосиф и го изведоха бързо от тъмницата; и царските слуги го обръснаха, и той смени затворническата си дреха, и дойде пред царя.
42 А царят седеше на царския си трон, облечен в княжеска дреха, опасан със златен ефод; чистото злато, което беше върху него, блестеше, а карбункулът, рубинът и смарагдът, заедно с всички скъпоценни камъни, които бяха на главата на царя, заслепяваха очите; и Йосиф се чудеше много на царя.
43 А престолът, на който седеше царят, беше покрит със злато и сребро и с ониксови камъни и имаше седемдесет стъпала.
44 И имаше обичай в цялата Египетска земя, че всеки мъж, който идваше да говори с царя, ако беше принц или някой, който беше уважаван в очите на царя, се възкачваше на царския трон до тридесет и първото стъпало, а царят слизаше до тридесет и шестото стъпало и говореше с него.
45 Ако беше от простолюдието, той се изкачваше на третото стъпало, а царят слизаше на четвъртото и говореше с него, а обичаят им беше освен това всеки човек, който разбираше да говори на всичките седемдесет езика, да се изкачва по седемдесетте стъпала и да се качва и да говори, докато стигне до царя.
46 И всеки, който не можеше да завърши седемдесетте, се изкачваше по толкова стъпала, колкото езици знаеше да говори.
47 И в онези дни в Египет беше обичайно никой да не царува над тях, освен ако не разбираше да говори седемдесет езика.
48 И когато Йосиф дойде пред царя, той се поклони до земята пред царя и той се изкачи на третото стъпало, а царят седна на четвъртото стъпало и говори с Йосиф.
49 И царят каза на Йосиф: Сънувах сън, но няма тълкувател, който да го изтълкува правилно; и днес заповядах всички египетски магьосници и мъдреци да дойдат при мен; и разказах им сънищата си, но никой не ми ги изтълкува правилно.
50 И след това днес чух за тебе, че си мъдър човек и можеш правилно да тълкуваш всеки сън, който чуеш.
51 А Йосиф отговори на фараона и каза: Нека фараонът разкаже сънищата си, които е сънувал; тълкуванията наистина са от Бога. И фараонът разказа на Йосиф сънищата си, съня за кравите и съня за класовете; и царят престана да говори.

52 И тогава Йосиф беше облечен с Божия дух пред царя и той знаеше всички неща, които щяха да се случат на царя от този ден нататък, и той знаеше правилното тълкуване на царския сън, и той говори пред царя.
53 И Йосиф намери благоволение в очите на царя; и царят приклони ушите си и сърцето си, и чу всичките думи на Йосиф. И Йосиф каза на царя: Не мисли, че това са два съня, защото е само един сън, защото това, което Бог е избрал да направи в цялата земя, Той го показа на царя в съня му, и ето правилното тълкуване на твоя сън:
54 Седемте добри крави и класове са седем години, а седемте лоши крави и класове са също седем години; това е един сън.
55 Ето, седемте години, които идват, ще имат голямо изобилие по цялата земя, а след тях ще последват седемте години на глад, много тежък глад; и цялото изобилие ще бъде забравено от земята, и гладът ще погълне жителите на земята.
56 Царят сънува един сън и сънят беше повторен на фараона, защото това нещо е установено от Бога и Бог скоро ще го изпълни.
57 И така, сега ще ти дам съвет и ще избавя душата ти и душите на жителите на земята от злото на глада, за да потърсиш в цялото си царство човек много разумен и мъдър, който знае всичките дела на управлението, и да го поставиш за надзирател над Египетската земя.
58 И нека човекът, когото ще поставиш над Египет, назначи под него надзиратели, които да събират всичките плодове на идните добри години и да складират жито и да го слагат в определените ти складове.
59 И нека пазят тази храна за седемте години на глад, за да се намери за теб, за твоя народ и за цялата ти земя, и за да не бъдете ти и земята ти отсечени от глада.
60 Нека се заповяда и на всички жители на земята да събират, всеки човек, реколтата от полето си, от всякакъв вид храна, през седемте добри години и да я слагат в запасите си, за да може да се намери за тях в дните на глада и да могат да живеят от нея.
61 Това е правилното тълкуване на съня ти и това е съветът, даден за спасението на душата ти и на душите на всичките ти поданици.
62 А царят отговори и каза на Йосиф: Кой казва това и кой знае, че думите ти са прави? И той каза на царя: Това ще ти бъде знак относно всичките ми думи, че са истина и че съветът ми е добър за теб.
63 Ето, жена ти седи днес на родилното столче и ще ти роди син, и ти ще се радваш с него; когато детето ти излезе от утробата на майка си, първородният ти син, който се е родил преди две години, ще умре, и ти ще се утешиш в детето, което ще ти се роди днес.
64 И като свърши Йосиф да говори тези думи на царя, поклони се на царя и той излезе. И когато Йосиф излезе от присъствието на царя, онези знамения, които Йосиф беше казал на царя, се сбъднаха в онзи ден.
65 И царицата роди син в онзи ден, и царят чу радостната вест за сина си и се зарадва. И когато вестоносецът излезе от присъствието на царя, царските слуги намериха първородния син на царя паднал мъртъв на земята.
66 И в царския дом настана голям плач и шум; и царят чу това и каза: Какъв е този шум и плач, които чух в дома? И съобщиха на царя, че първородният му син е умрял; тогава царят разбра, че всички думи, които Йосиф беше казал, бяха верни, и царят се утеши за сина си от детето, което му се роди в онзи ден, както Йосиф беше казал.

ГЛАВА 49

1 След тези неща царят изпрати и събра всичките си офицери и слуги, както и всичките си князе и благородници, които принадлежаха на царя, и всички те дойдоха пред царя.
2 И царят им каза: Ето, вие видяхте и чухте всичките думи на този евреин и всичките знамения, които той обяви, че ще се сбъднат, и ни едно от думите му не се сбъдна.
3 Знаеш, че той е дал правилно тълкуване на съня и той непременно ще се сбъдне. Затова сега се посъветвай и узнай какво ще направиш и как ще се избави земята от глада.
4 Потърсете сега и вижте дали може да се намери подобен, в чието сърце има мъдрост и знание, и него ще поставя над земята.
5 Защото чухте какъв съвет евреинът е дал относно това, за да спаси земята от глад, а аз зная, че земята няма да се избави от глада, освен със съвета на евреина, който ме посъветва.
6 И всички те отговориха на царя и рекоха: Съветът, който евреинът даде за това, е добър; и сега, господарю наш и царю, ето, цялата земя е в ръката ти; направи каквото ти се вижда добро.
7 Когото избереш и когото в мъдростта си знаеш, че е мъдър и способен да избави земята с мъдростта си, него царят ще постави да му бъде подчинен над земята.
8 И царят каза на всичките офицери: Помислих си, че щом Бог е открил на евреина всичко, което е говорил, няма никой толкова разумен и мъдър в цялата земя, колкото е той; ако ви се стори добре, ще го поставя над земята, защото той ще спаси земята с мъдростта си.
9 И всичките служители отговориха на царя и рекоха: Но наистина е писано в законите на Египет и не бива да се нарушава, че никой човек не може да царува над Египет, нито да бъде втори след царя, освен онзи, който знае всички езици на човешките синове.
10 И така, господарю наш и царю, ето, този евреин може да говори само еврейски език, и как тогава може да бъде над нас, вторият под ръководството на правителството, човек, който дори не знае нашия език?
11 Сега те молим да го повикаш и да дойде пред теб, да го изпиташ във всичко и да постъпиш както намериш за добре.
12 И царят каза: Утре ще бъде направено, и думата, която си казал, е добра; и всичките офицери дойдоха в същия ден пред царя.
13 И в онази нощ Господ изпрати един от служебните Си ангели и той дойде в Египетската земя при Йосиф. Ангелът Господен застана над Йосиф. И ето, Йосиф

лежеше на леглото през нощта в къщата на господаря си в тъмница, защото господарят му го беше върнал в тъмница заради жена му.
14 И ангелът го събуди от съня му; и Йосиф стана и се изправи на краката си, и ето, ангел Господен стоеше срещу него; и ангел Господен говори с Йосиф; и той го научи на всички човешки езици през онази нощ; и той го нарече Йосиф.
15 И ангелът Господен си отиде от него, а Йосиф се върна и легна на леглото си; и Йосиф се учуди на видението, което видя.
16 И на сутринта царят повика всичките си офицери и слуги; и всички те дойдоха и седнаха пред царя. И царят заповяда да доведат Йосиф; и царските слуги отидоха и доведоха Йосиф пред фараона.
17 И царят излезе и се възкачи по стъпалата на трона, и Йосиф говори на царя на всички езици, и Йосиф се качи при него и говори на царя, докато той стигна пред царя на седемдесетото стъпало и седна пред царя.
18 И царят много се зарадва заради Йосифа, и всичките царски служки се зарадваха много заедно с царя, когато чуха всичките думи на Йосиф.
19 И това нещо се видя добро в очите на царя и на служебните лица да поставят Йосиф втори след царя над цялата Египетска земя. И царят говори на Йосиф, казвайки:
20 Ти ми даде съвет да поставя мъдър човек над Египетската земя, за да спаси земята от глад с мъдростта си; и сега, след като Бог ти откри всичко това и всичките думи, които си изговорил, няма в цялата земя разумен и мъдър човек като тебе.
21 И няма вече да се наричаш Йосиф, а Цафнат-Панеах ще бъде името ти; ти ще бъдеш втори след мене и според твоето слово ще бъдат всичките дела на моето управление, и по твоето слово ще излизат и ще влизат моите хора.
22 Също и слугите ми и служителите ми ще получават заплатата си, която им се дава месечно, и пред теб ще се кланя целият народ на земята; само в моя трон ще бъда по-велик от теб.
23 И царят свали пръстена си от ръката си и го сложи на ръката на Йосиф; и царят облече Йосиф в княжеска дреха, сложи златна корона на главата му и сложи златна верижка на врата му.
24 И царят заповяда на слугите си и те го качиха във втората царска колесница, която вървеше срещу царската колесница; и той го накара да язди на голям и силен кон измежду царските коне и да го водят по улиците на Египетската земя.
25 И царят заповяда всички, които свиреха на тимпани, арфи и други музикални инструменти, да излязат с Йосиф; хиляда тимпана, хиляда мехолота и хиляда невалима тръгнаха след него.
26 И пет хиляди мъже, с извадени мечове, блестящи в ръцете им, маршируваха и играеха пред Йосиф, и двадесет хиляди от големците на царя, опасани с пояси от кожа, покрити със злато, маршируваха отдясно на Йосиф, а двадесет хиляди отляво. И всички жени и девойки ходеха по покривите или стояха по улиците, играейки и ликувайки на Йосиф, и гледаха външния му вид и красотата му.
27 И царските хора вървяха пред него и зад него, като поръсваха пътя с ливан и касия, и с всякакви видове хубави парфюми, и разпръскваха смирна и алое по пътя; и двадесет мъже провъзгласяваха пред него тези думи по цялата земя с висок глас:
28 Виждате ли този човек, когото царят е избрал за свой втори? Всички дела на управлението ще бъдат управлявани от него и който престъпи заповедите му или не му се поклони до земята, ще умре, защото се е разбунтувал против царя и неговия втори.
29 И когато глашатаите престанаха да провъзгласяват, целият египетски народ се поклони до земята пред Йосиф и каза: Да живее царят и да живее вторият му цар! И всичките египетски жители се поклониха по пътя, и когато глашатаите се приближиха до тях, те се поклониха и се зарадваха с всякакви тимпани, мехол и невал пред Йосиф.
30 И Йосиф, яздейки на коня си, подигна очи към небето, извика и каза: Той издига сиромаха от прахта, издига немотния от бунището. Господи на Силите, блажен е човекът, който се уповава на Тебе.
31 И Йосиф обиколи Египетската земя със слугите и евнухите на фараона и те му показаха цялата Египетска земя и всичките царски съкровища.
32 И Йосиф се върна и дойде в същия ден пред фараона; и царят даде на Йосиф владение в Египетската земя, владение от ниви и лозя; и царят даде на Йосиф три хиляди таланта сребро и хиляда таланта злато, ониксови камъни и бделий, и много дарове.
33 И на следващия ден царят заповяда на целия египетски народ да донесе на Йосиф приноси и дарове, и който наруши царската заповед, да бъде умъртвен; и направиха високо място на градския площад и разстлаха дрехи там; и който донесеше нещо на Йосиф, го слагаше на високото място.
34 И всички египетски жители хвърлиха по нещо на високото място, единият – златна обеца, а другият – пръстени и обеци, и различни съдове, златни и сребърни, и ониксови камъни и бделий – хвърлиха те на високото място; всеки даде от това, което имаше.
35 И Йосиф взе всички тези неща и ги сложи в съкровищниците си; и всичките офицери и благородници, принадлежащи на царя, възхваляваха Йосиф и му дадоха много подаръци, виждайки, че царят го беше избрал за свой втори.
36 И царят прати при Потифер, сина на Ахирам, жрец на Илиопол, и той взе младата му дъщеря Оснат и я даде на Йосиф за жена.
37 А момичето беше много хубаво на глед, девица, която мъж не беше познавал, и Йосиф я взе за жена; и царят каза на Йосиф: Аз съм фараон и освен теб никой няма да посмее да вдигне ръка или крак, за да управлява народа ми в Египетската земя.
38 А Йосиф беше на тридесет години, когато застана пред фараона. И Йосиф излезе от царското лице и стана втори след царя в Египет.
39 И царят даде на Йосиф сто слуги, за да му служат в дома му; и Йосиф също изпрати и купи много слуги, и те останаха в дома на Йосиф.
40 Тогава Йосиф построи за себе си много великолепна къща, подобна на царските къщи, пред двора на

царския дворец, и направи в къщата голям храм, много изискан на вид и удобен за неговото пребиваване; три години Йосиф строеше къщата си.
41 И Йосиф си направи много изящен трон от изобилие от злато и сребро и го покри с ониксови камъни и бделий, и направи върху него подобие на цялата египетска земя и подобие на реката Египетска, която напоява цялата египетска земя; и Йосиф седеше безопасно на трона си в дома си и Господ увеличи мъдростта на Йосиф.
42 И всичките жители на Египет, слугите на фараона и неговите князе много обичаха Йосиф, защото това нещо беше от Господа за Йосиф.
43 И Йосиф имаше войска, която воюваше, излизайки с войски и войски на брой четиридесет хиляди и шестстотин мъже, способни да носят оръжие, за да помогнат на царя и на Йосифа срещу врага, освен царските офицери и неговите слуги, и безбройните жители на Египет.
44 И Йосиф даде на силните си мъже и на цялата си войска щитове и копия, шапки, ризници и камъни за прашки.

ГЛАВА 50

1 По това време тарсийците дойдоха срещу исмаилците и воюваха с тях; и тарсийците дълго време ограбваха исмаилтяните.
2 А Исмаиловите деца бяха малобройни в онези дни и не можеха да надделеят над тарсийците, и бяха жестоко угнетявани.
3 И старейшините на исмаилтяните изпратиха писмо до египетския цар, казвайки: Моля те, изпрати на слугите си началници и войски, за да ни помогнат да се бием срещу тарсийците, защото ние ги изтощаваме от дълго време.
4 И фараонът изпрати Йосиф със силните мъже и войската, които бяха с него, и със силните си мъже от царския дом.
5 И те отидоха в земята Хавила при Исмаилците, за да им помогнат против Тарсисците; и Исмаилците воюваха със Тарсисците; и Йосиф порази Тарсисците и покори цялата им земя; и Исмаилците живеят в нея и до днес.
6 И когато земята Тарсис беше покорена, всичките тарсисийци избягаха и дойдоха на границата на братята си, потомците на Яван. Иосиф се върна в Египет с всичките си силни мъже и войска, без нито един от тях да липсва.
7 И при промяната на годината, във втората година от царуването на Йосиф над Египет, Господ даде голямо изобилие по цялата земя за седем години, както Йосиф беше говорил; защото Господ благослови всичките произведения на земята в ония дни за седем години; и те ядоха и се наситиха твърде много.
8 И по това време Йосиф имаше подчинени надзиратели, които събираха всичката храна от добрите години и трупаха жито година след година и го слагаха в Йосифовите съкровищници.
9 И по всяко време, когато събираха храната, Йосиф заповядваше да донасят зърното на класовете, а също и малко от пръстта на полето, за да не се развали.
10 И Йосиф правеше така година след година и трупаше жито като морски пясък в изобилие, защото запасите му бяха огромни и не можеха да се изброят от изобилие.
11 И всички жители на Египет събраха всякакви храни в запасите си в голямо изобилие през седемте добри години, но не постъпваха с тях така, както постъпваше Йосиф.
12 И цялата храна, която Йосиф и египтяните бяха събрали през седемте години на изобилие, беше запазена за земята в запаси за седемте години на глад, за препитание на цялата земя.
13 И египетските жители напълниха всеки съкровищницата си и скривалището си с жито, за да се хранят по време на глада.
14 И Йосиф разположи цялата храна, която беше събрал, по всичките градове на Египет, затвори всички складове и постави стражи над тях.
15 И жената на Йосиф, Осната, дъщеря на Потифер, му роди двама сина, Манасия и Ефрема; Йосиф беше на тридесет и четири години, когато ги роди.
16 И момчетата пораснаха и ходеха по Неговите пътища и по Неговите наставления, не се отклоняваха от пътя, на който ги учеше баща им, нито надясно, нито наляво.
17 И Господ беше с момчетата; и те пораснаха и придобиха разум и умение във всяка мъдрост и във всичките дела на управлението; и всичките царски служащи и големците му от жителите на Египет възвеличаваха момчетата, и те бяха отгледани сред царските деца.
18 И седемте години на изобилие, които бяха в цялата земя, се свършиха, и след тях дойдоха седемте години на глад, както беше казал Йосиф, и гладът беше в цялата земя.
19 И целият египетски народ видя, че гладът е започнал в египетската земя, и целият египетски народ отвори складовете си със зърно, защото гладът надделя над тях.
20 И намериха цялата храна, която беше в запасите им, пълна с вредители и негодна за ядене; и гладът се разпространи по цялата земя; и всичките жители на Египет дойдоха и плакаха пред фараона, защото гладът ги мъчеше.
21 И рекоха на фараона: Дай храна на слугите си, за да не умрем от глад пред очите ти, ние и малките ни деца?
22 А фараонът им отговори и каза: Защо викате към мен? Не заповяда ли Йосиф да се съхранява житото през седемте години на изобилието за годините на глад? И защо не послушахте гласа му?
23 И египетският народ отговори на царя и каза: Заклевам се в живота на душата ти, господарю наш, твоите слуги направиха всичко, което Йосиф заповяда; защото твоите слуги събраха всичките произведения на нивите си през седемте години на изобилие и ги сложиха в складовете, както са до днес.

24 И когато гладът надделя над твоите слуги, отворихме складовете си и ето, всичките ни продукти бяха пълни с вредители и не бяха годни за храна.
25 И когато царят чу всичко, което се беше случило с египетските жители, царят се уплаши много от глада и много се смути; и царят отговори на египетския народ, казвайки: Понеже всичко това ви се случи, идете при Йосиф, правете всичко, което ви каже, не престъпвайте заповедите му.
26 И всичките египетски жители излязоха и дойдоха при Йосиф и му казаха: Дай ни храна, и защо да умрем пред тебе от глад? Защото ние събирахме плодовете си през седемте години, както ти заповяда, и ги складирахме; и така ни се случи.
27 И когато Йосиф чу всичките думи на египетските жители и какво се беше случило с тях, Йосиф отвори всичките си складове с плодовете и ги продаде на египетските жители.
28 И гладът се разпространи по цялата земя и гладът беше във всички страни, но в Египетската земя имаше продукция за продажба.
29 И всичките жители на Египет дойдоха при Йосиф да купят жито, защото гладът ги обземаше и цялото им жито се развали; и Йосиф го продаваше всеки ден на всички египетски жители.
30 И всичките жители на Ханаанската земя и филистимците, и онези отвъд Йордан, и жителите на изток, и всички градове на далечните и близките земи чуха, че в Египет има жито, и всички дойдоха в Египет да купят жито, защото гладът ги обземаше.
31 И Йосиф отвори складовете за зърно и постави над тях служители; и те всеки ден стояха и продаваха на всички, които идваха.
32 И Йосиф знаеше, че и братята му ще дойдат в Египет, за да купят зърно, защото гладът вилнееше по цялата земя. И Йосиф заповяда на целия си народ да разгласят това из цялата Египетска земя, казвайки:
33 На царя, на втория му войник и на големците им е угодно всеки, който желае да купи зърно в Египет, да не изпраща слугите си в Египет да купуват, а синовете си, а също и всеки египтянин или ханаанец, който дойде от някой от складовете, купувайки зърно в Египет, и отиде да го продава в цялата страна, той ще умре, защото никой няма да купува, освен за прехрана на дома си.
34 И всеки, който води две или три животна, ще умре, защото човек ще води само своето животно.
35 И Йосиф постави стражи пред портите на Египет и им заповяда, казвайки: Всеки, който дойде да купи жито, не го пускайте да влезе, докато не се запише името му, името на баща му и името на баща му; и каквото и да е написано денем, изпратете ми имената им вечерта, за да узная имената им.
36 И Йосиф постави надзиратели по цялата Египетска земя и им заповяда да вършат всички тези неща.
37 И Йосиф направи всички тези неща и създаде тези наредби, за да знае кога братята му ще дойдат в Египет да купуват жито; и Йосифовите хора накараха това да бъде провъзгласявано всеки ден в Египет според тези думи и наредби, които Йосиф беше заповядал.
38 И всички жители на източната и западната страна и на цялата земя чуха за повеленията и законите, които Йосиф беше издал в Египет; и жителите на крайните краища на земята дойдоха и купуваха жито в Египет ден след ден, и после си отиваха.
39 И всички египетски управници направиха, както Йосиф беше заповядал; и всички, които идваха в Египет да купуват жито, портиерите записваха имената им и имената на бащите им и всеки ден ги довеждаха вечерта пред Йосиф.

ГЛАВА 51

1 А Яков след това чу, че в Египет има жито, и повика синовете си да отидат в Египет да купят жито, защото и тях беше обзет от глад. И повика синовете си и каза:
2 Чувам, че в Египет има жито и че всичките народи на земята ходят там да купуват. Защо тогава ще се наситите пред цялата земя? Слезте и вие в Египет и ни купете малко жито между онези, които идват там, за да не умрем.
3 И синовете на Яков послушаха гласа на баща си и станаха да слязат в Египет, за да купят жито сред останалите, които дойдоха там.
4 И баща им Яков им заповяда, казвайки: Когато влезете в града, не влизайте заедно през една порта, поради жителите на земята.
5 И синовете на Яков излязоха и отидоха в Египет; и синовете на Яков направиха всичко, както им беше заповядал баща им; и Яков не изпрати Вениамин, защото си каза: Да не би да го сполети някоя злополука по пътя, както брат му; и десет от синовете на Яков излязоха.
6 И докато синовете на Яков вървяха по пътя, те се разкаяха за това, което бяха сторили на Йосиф, и си говориха един на друг, казвайки: Знаем, че брат ни Йосиф отиде в Египет; и сега ще го търсим, където и да отидем, и ако го намерим, ще го вземем от господаря му за откуп, а ако не, ще го убием със сила и ще умрем за него.
7 И синовете на Яков се съгласиха с това нещо и се укрепиха заради Йосиф, за да го избавят от ръката на господаря му. И синовете на Яков отидоха в Египет; и когато се приближиха до Египет, те се разделиха един от друг и минаха през десетте египетски порти; и пазачите на портите записаха имената им в онзи ден и ги донесоха на Йосиф вечерта.
8 И Йосиф прочете имената от ръката на градските порти и видя, че братята му бяха влезли през десетте градски порти. И Йосиф по това време заповяда да се разгласи това из цялата Египетска земя, казвайки:
9 Излезте всички пазачи на складовете, затворете всички складове за зърно и оставете само един отворен, за да могат дошлите да купуват от него.
10 И всички служители на Йосиф направиха така по това време и затвориха всички складове, а оставиха отворен само един.
11 И Йосиф даде писмените имена на братята си на този, който беше надзирател на отворения склад, и му каза: Който дойде при тебе да купува жито, попитай го

за името му, и когато дойдат при тебе мъже с тези имена, хвани ги и ги изпрати; и те направиха така.
12 И когато синовете на Яков дойдоха в града, те се събраха в града, за да търсят Йосиф, преди да си купят жито.
13 И отидоха до стените на блудниците и търсеха Йосиф в стените на блудниците три дни, защото мислеха, че Йосиф ще дойде в стените на блудниците, защото Йосиф беше много красив и красив с лице, и синовете на Яков търсеха Йосиф три дни и не можаха да го намерят.
14 И човекът, който беше поставен над склада, потърси имената, които Йосиф му беше дал, но не ги намери.
15 И прати до Йосиф да кажат: „Три дни минаха, а мъжете, чиито имена ми даде, не дойдоха.“ Затова Йосиф изпрати слуги да потърсят мъжете по целия Египет и да ги доведат пред Йосиф.
16 И слугите на Йосиф отидоха и дойдоха в Египет, но не можаха да ги намерят; отидоха в Госен, но ги нямаше там; после отидоха в град Рамесес, но не можаха да ги намерят.
17 И Йосиф продължи да изпраща шестнадесет слуги да търсят братята му; и те отидоха и се разпръснаха по четирите ъгъла на града; и четирима от слугите влязоха в къщата на блудниците и намериха там десетте мъже, които търсеха брат си.
18 И онези четирима мъже ги взеха и ги доведоха пред него, и му се поклониха до земята. А Йосиф седеше на престола си в храма си, облечен в княжески одежди, а на главата му имаше голяма златна корона, и всички силни мъже седяха около него.
19 И синовете на Яков видяха Йосиф, и неговият вид, красотата и достойнството на лицето му се сториха чудни в очите им, и те отново му се поклониха до земята.
20 И Йосиф видя братята си и ги позна, но те не го познаха, защото Йосиф беше много велик в очите им, затова те не го познаха.
21 И Йосиф им каза: Откъде идвате? А те всички отговориха и рекоха: Слугите ти дойдоха от Ханаанската земя да купят жито, защото гладът е по цялата земя; и слугите ти чуха, че има жито в Египет, затова дойдоха с другите пришълци да купят жито за прехрана.
22 А Йосиф им отговори и каза: Ако сте дошли да купите, както казвате, защо влизате през десетте градски порти? Може би сте дошли само да съгледате земята.
23 И всички те в един глас отговориха на Иосифа и рекоха: Не е така, господарю мой, прави сме; слугите ти не са шпиони, но дойдохме да купим жито, защото слугите ти всички са братя, синове на един човек в Ханаанската земя; и баща ни ни заповяда, казвайки: Когато дойдете в града, не влизайте заедно през една порта поради жителите на земята.
24 И Йосиф им отговори отново и каза: Това е, което ви казах. Дойдохте да огледате земята, затова всички влязохте през десетте градски порти; дойдохте да видите голотата на земята.
25 Наистина всеки, който идва да купи жито, си отива по пътя си, а ти си вече три дни в страната, а какво правиш в стените на блудниците, в които си бил тези три дни? Наистина шпиони правят подобни неща.
26 И те казаха на Йосиф: Далеч да бъде от нашия господар да говори така, защото ние сме дванадесет братя, синове на баща ни Яков, в Ханаанската земя, син на Исаак, син на Авраам, евреинът, и ето, най-малкият е с баща ни днес в Ханаанската земя, а единият го няма, защото се изгуби от нас, и си помислихме, че може би е в тази земя, затова го търсим из цялата земя и стигнахме дори до къщите на блудниците, за да го търсим там.
27 И Йосиф им каза: Търсихте ли Го по цялата земя, та само Египет ви остава да Го търсите? И какво би трябвало да прави брат ви в домовете на блудниците, ако би бил в Египет? Не казахте ли: „Вие сте от синовете на Исаак, сина на Авраам? И какво ще правят синовете на Яков в домовете на блудниците?“
28 А те му казаха: Понеже чухме, че исмаилтяни са го откраднали от нас, и ни се разказа, че са го продали в Египет, а твоят слуга, нашият брат, е много красив и красив на лицето, затова си помислихме, че със сигурност ще бъде в домовете на блудниците, затова твоите слуги отидоха там да го търсят и да дадат откуп за него.
29 А Йосиф им отговори още: „Наистина лъжете и изричате лъжи, като казвате за себе си, че сте Авраамени синове; заклевам се в живота на фараона, вие сте шпиони; затова сте дошли в домовете на блудниците, за да не се познаете.“
30 И Йосиф им каза: И сега, ако го намерите и господарят му поиска от вас голяма цена, ще я дадете ли за него? А те рекоха: Ще бъде дадена.
31 И той им каза: „Ако господарят му не се съгласи да се раздели с него за голяма цена, какво ще му направите заради него?“ А те му отговориха и казаха: „Ако не ни го даде, ще го убием, ще вземем брат си и ще си отидем.“
32 И Йосиф им каза: Това е, което ви говорих; вие сте шпиони, защото сте дошли да избиете жителите на земята; понеже чухме, че двама от братята ви са избили всичките жители на Сихем, в Ханаанската земя, заради сестра ви, а вие сега идвате да правите същото в Египет заради брат си.
33 Само по това ще позная, че сте честни мъже, ако изпратите един измежду вас да вземе най-малкия ви брат от баща ви и да го доведе тук при мен, и като направите това нещо, ще позная, че сте прави.
34 И Йосиф повика седемдесет от силните си мъже и им каза: Вземете тези мъже и ги доведете в стражата.
35 И силните мъже хванаха десетте мъже, хванаха ги и ги затвориха в стражата, и те останаха в стражата три дни.
36 И на третия ден Иосиф ги изведе от стражата и им каза: „Направете това за себе си, ако сте честни мъже, за да останете живи: един от братята ви ще бъде затворен в стражата, докато вие отидете да занесете житото за дома си в Ханаанската земя и вземете най-малкия си брат и го доведете тук при мен, за да узная, че сте честни мъже, когато правите това нещо.“
37 И Йосиф излезе от тях и влезе в стаята, и плака много, защото се смили над тях. И като изми лицето си,

върна се при тях. И взе от тях Симеон и заповяда да го вържат. Но Симеон не искаше да се съгласи, защото беше много силен човек и те не можеха да го вържат.
38 И Йосиф повика силните си мъже и седемдесет храбри мъже дойдоха пред него с извадени мечове в ръце; и синовете на Яков се ужасиха от тях.
39 И Йосиф им каза: Хванете този човек и го затворете в тъмница, докато братята му дойдат при него. И храбрите мъже на Йосиф побързаха и всички хванаха Симеон, за да го вържат. И Симеон нададе силен и страшен вик, и викът се чу отдалеч.
40 И всичките храбри мъже на Йосиф се ужасиха от звука на вика, така че паднаха на лицата си, и много се уплашиха, и избягаха.
41 И всички мъже, които бяха с Йосиф, избягаха, защото много се уплашиха за живота си; само Йосиф и синът му Манасия останаха там. А Манасия, синът на Йосиф, видя силата на Симеон и се разгневи много.
42 И Манаса, синът на Йосиф, стана против Симеон; и Манаса удари Симеон силно с юмрук по тила му; и Симеон утихна от яростта си.
43 И Манаса хвана Симеон, сграбчи го силно, върза го и го заведе в затвора; и всичките Яковови синове се смаяха от постъпката на младежа.
44 И Симеон каза на братята си: Никой от вас да не казва, че това е побой на египтянин, а че е побой на бащиния ми дом.
45 И след това Йосиф заповяда да повикат онзи, който беше поставен над склада, да напълни чувалите им с жито, колкото могат да носят, и да върне парите на всеки в чувала му, и да им даде храна за из път; и така им направи.
46 И Йосиф им заповяда, казвайки: Пазете се да не престъпите заповедите ми да доведете брат си, както ви казах; и когато доведете брат си тук при мен, тогава ще позная, че сте честни мъже, и ще търгувате в земята, и аз ще ви върна брат ви, и ще се върнете с мир при баща си.
47 И всички те отговориха и рекоха: Както ни каже господарят ни, така ще направим. И му се поклониха до земята.
48 И всеки натовари житото си на магарето си и излязоха, за да отидат в Ханаанската земя при баща си; и като дойдоха в странноприемницата, Левий разпростря чувала си, за да даде храна на магарето си; и видя, че парите му, с пълно тегло, бяха още в чувала му.
49 И човекът се уплаши много и каза на братята си: Парите ми са върнати, и ето, те са дори в чувала ми. И мъжете се уплашиха много и казаха: Какво е това, което Бог ни е направил?
50 И всички те казаха: Къде е милостта на Господа към бащите ни, към Авраам, Исаак и Яков, та Господ ни предаде днес в ръцете на египетския цар, за да замисли нещо против нас?
51 А Юда им каза: Наистина ние сме виновни грешници пред Господа, нашия Бог, като продадохме брата си, собствената си плът; защо пък казвате: Къде е милостта на Господа към бащите ни?
52 А Рувим им каза: Не ви ли казах: Не съгрешавайте против момчето? А вие не ме послушахте. Сега Бог го изисква от нас. И как смеете да кажете: Къде е милостта на Господа към бащите ни? След като вие съгрешихте против Господа?
53 И те пренощуваха на това място, а на сутринта станаха рано, натовариха житото на ослите си и ги поведоха, та продължиха и стигнаха в бащиния си дом в Ханаанската земя.
54 И Яков и домът му излязоха да посрещнат синовете му. И Яков видя, и ето, брат им Симеон не беше с тях. И Яков каза на синовете си: Къде е брат ви Симеон, когото не виждам? И синовете му му разказаха всичко, което им се беше случило в Египет.

ГЛАВА 52

1 И влязоха в къщата си, и всеки отвори чувала си, и видяха, и ето, там беше възелът на всеки с пари; от което те и баща им се ужасиха много.
2 А Яков им каза: Какво ми сторихте това? Изпратих брат ви Йосиф да попита как сте, а вие ми казахте: Див звяр го изяде.
3 И Симеон отиде с вас да купи храна, а вие казвате, че египетският цар го е затворил в тъмница, и искате да вземете Вениамин, за да причините и неговата смърт, и да свалите белите ми коси от скръб в гроба заради Вениамин и брат му Йосиф.
4 Сега, прочее, синът ми няма да слезе с вас, защото брат му е мъртъв и той е останал сам, и може да го сполети нещастие по пътя, по който ще отидете, както се случи с брат му.
5 И Рувим каза на баща си: Ще убиеш двамата ми сина, ако не доведа сина ти и не го поставя пред тебе. А Яков каза на синовете си: Останете тук и не слизайте в Египет, защото синът ми няма да слезе с вас в Египет, нито ще умре като брат си.
6 И Юда им каза: „Стойте от него, докато се свърши житото, и тогава той ще каже: „Свалете брат си!“, когато се окаже, че животът му и животът на семейството му са в опасност от глада.
7 И в онези дни гладът беше жесток по цялата земя и всичките хора на земята отидоха и дойдоха в Египет, за да купят храна, защото гладът беше много голям сред тях, и синовете на Яков останаха в Ханаан година и два месеца, докато се свърши житото им.
8 И стана така, след като житото им се свърши, цялото семейство на Яков беше изгладнело; и всичките деца на Якововите синове се събраха и се приближиха до Яков, и всички го обградиха, и му казаха: Дай ни хляб, и защо всички да загинем от глад в Твоето присъствие?
9 Яков чу думите на синовете си и плака силно, и съжали ги. И Яков повика синовете си; и всички дойдоха и седнаха пред него.
10 А Яков им каза: Не видяхте ли как децата ви плачат над мен днес и казват: Дайте ни хляб? А няма. Затова се върнете и ни купете малко храна.
11 А Юда отговори и каза на баща си: Ако изпратиш брат ни с нас, ще слезем и ще ти купим жито, а ако не го изпратиш, тогава няма да слезем, защото египетският цар ни е заповядал изрично, казвайки: Няма да видите лицето ми, ако брат ви не е с вас,

защото египетският цар е силен и могъщ цар и ето, ако отидем при него без брат си, всички ще бъдем убити.
12 Не знаеш ли и не си ли чул, че този цар е много могъщ и мъдър и няма подобен на него по цялата земя? Ето, видяхме всичките царе на земята и не видяхме нито един като този цар, египетския цар; наистина между всичките царе на земята няма по-велик от филистимския цар Авимелех, но египетският цар е по-велик и по-могъщ от него, а Авимелех може да се сравни само с един от неговите офицери.
13 Отче, ти не си видял двореца му и престола му, и всичките му слуги, стоящи пред него; не си видял онзи цар на престола му в неговия разкош и царски вид, облечен в царските си одежди с голяма златна корона на главата си; не си видял почитта и славата, които Бог му е дал, защото няма подобен на него по цялата земя.
14 Отче, ти не си видял мъдростта, разума и знанието, които Бог е дал в сърцето Му, нито си чул сладкия Му глас, когато ни говореше.
15 Не знаем, татко, кой му е съобщил имената ни и всичко, което ни се е случило, но той също те е попитал, казвайки: Баща ти жив ли е още и добре ли е с него?
16 Не си видял делата на управлението на Египет да се управляват от него, без да се допита до господаря му фараона; не си видял страхопочитанието и страхопочитанието, които той внушаваше на всички египтяни.
17 И когато си тръгнахме от него, заплашихме да направим на Египет както на останалите градове на аморейците и бяхме извънредно разгневени против всичките му думи, които изрече за нас като за шпиони. И сега, когато отново се явим пред него, неговият ужас ще ни обземе всички и никой от нас няма да може да му каже нито малко, нито голямо нещо.
18 И така, татко, моля те, изпрати момчето с нас, за да слезем и да ти купим храна за прехрана, за да не умрем от глад. А Яков каза: Защо ми постъпи толкова зле, като каза на царя, че имаш брат? Какво е това, което ми сторихте?
19 И Юда каза на баща си Яков: Дай момчето на моята грижа, и ние ще станем и ще отидем в Египет, ще купим жито и после ще се върнем; и когато се върнем, ако момчето не е с нас, тогава аз ще нося вината ти завинаги.
20 Видя ли как всичките ни младенци плачат над теб от глад, а в ръката ти няма сила да ги наситиш? Нека сега се събуди милост към тях и изпрати брат ни с нас, за да отидем.
21 Защото как ще ти се яви милостта на Господа към нашите предци, когато казваш, че египетският цар ще вземе сина ти? Заклевам се в живия Господ, че няма да го оставя, докато не го доведа и не го поставя пред тебе; но моли се за нас на Господа, за да ни постъпи благосклонно и да ни направи да бъдем приети благосклонно и любезно от египетския цар и неговите мъже; защото, ако не бяхме се бавили, със сигурност сега щяхме да се върнем втори път със сина ти.
22 А Яков каза на синовете си: Уповавам се на Господа Бога, за да ви избави и да ви даде благоволение пред очите на египетския цар и пред очите на всичките му мъже.
23 Сега, прочее, стани и иди при човека, вземи му в ръцете си подарък от онова, което може да се намери в земята, и го донеси пред него. И нека Всемогъщият Бог ти даде милост пред Него, за да изпрати с тебе братята ви Вениамин и Симеон.
24 И всички мъже станаха и взеха брат си Вениамин, и взеха в ръцете си голям подарък от най-доброто от земята, и взеха също и двоен дял сребро.
25 И Яков строго заповяда на синовете си относно Вениамин, казвайки: Пазете се от него в пътя, по който отивате, и не се отделяйте от него по пътя, нито в Египет.
26 И Яков стана измежду синовете си, разпери ръце и се помоли на Господа заради синовете си, казвайки: Господи, Боже на небето и земята, спомни си завета Си с нашия баща Авраам, спомни си го с баща ми Исаак и постъпи мило със синовете ми, и не ги предавай в ръцете на египетския цар; моля Ти се, Боже, направи го заради милосърдието Си и изкупи всичките ми деца, и ги спаси от египетската власт, и им изпрати двамата им братя.
27 И всичките жени на синовете на Яков и децата им подигнаха очи към небето и всички плакаха пред Господа и викаха към Него да избави бащите им от ръката на египетския цар.
28 И Яков написа записка до египетския цар и я предаде в ръцете на Юда и в ръцете на синовете му за египетския цар, казвайки:
29 От твоя раб Яков, син на Исаак, син на Авраам евреина, княз Божий, до могъщия и мъдър цар, откривателя на тайни, царя на Египет, поздрав.
30 Нека бъде известно на господаря ми, египетския цар, че гладът ни мъчеше в Ханаанската земя; и аз изпратих синовете си при теб, за да ни купят от теб малко храна за препитание.
31 Защото синовете ми ме обкръжиха и аз, бидейки много стар, не мога да виждам с очите си, понеже очите ми много натежаха от възрастта, както и от всекидневния плач за сина ми, за Йосиф, който беше изгубен отпред мен, и заповядах на синовете си да не влизат през градските порти, когато дойдат в Египет, заради жителите на земята.
32 И им заповядах също да обикалят Египет, за да търсят сина ми Йосиф, може би биха могли да го намерят там, и те го направиха, и ти ги счете за шпиони на земята.
33 Не чухме ли за тебе, че си разтълкувал съня на фараона и си му говорил истината? Как тогава ти с мъдростта си не знаеш дали синовете ми са шпиони, или не?
34 И така, господарю мой и царю, ето, изпратих сина си пред тебе, както ти каза на синовете ми; моля те, наглеждай го, докато се върне при мен с мир с братята си.
35 Защото не знаеш ли, или не си чул какво направи нашият Бог на фараона, когато взе майка ми Сара, и какво направи на филистимския цар Авимелех заради нея, а също и какво направи баща ни Авраам на

деветимата царе на Елам, как ги порази всичките с малцина мъже, които бяха с него?
36 А също и какво направиха двамата ми сина Симеон и Левий на осемте града на аморейците, как ги разрушиха заради сестра им Дина?
37 И също така заради брат си Вениамин те се утешаваха за загубата на брат му Йосиф; какво ще направят тогава за него, когато видят как ръката на някой народ надделява над тях заради него?
38 Не знаеш ли, царю на Египет, че силата Божия е с нас и че Бог винаги чува молитвите ни и не ни изоставя по всички дни?
39 И когато синовете ми ми разказаха за постъпките ти с тях, не призовах Господа заради теб, защото тогава щеше да загинеш с мъжете си, преди синът ми Вениамин да дойде пред теб. Но си помислих, че тъй като синът ми Симеон е в дома ти, може би щеше да се отнесеш милостиво с него, затова не ти направих това нещо.
40 И така, ето, синът ми Вениамин идва при теб със синовете ми, пази го и го погледни; и тогава Бог ще погледне към теб и към цялото ти царство.
41 Сега ти казах всичко, което е на сърцето ми, и ето, синовете ми идват при теб с брат си, разгледай лицето на цялата земя заради тях и ги изпрати обратно с мир с братята им.
42 И Яков предаде летописа на синовете си, за да го предадат на египетския цар.

ГЛАВА 53

1 И синовете на Яков станаха, взеха Вениамин и всичките дарове, отидоха и дойдоха в Египет, и застанаха пред Йосиф.
2 И Йосиф видя брат си Вениамин с тях и ги поздрави; и тези мъже дойдоха в дома на Йосиф.
3 И Йосиф заповяда на управителя на дома си да даде на братята му да ядат, и той им направи така.
4 И по пладне Йосиф повика мъжете да дойдат пред него с Вениамин. И мъжете разказаха на управителя на Йосифовия дом за парите, върнати в чувалите им. А той им каза: Добре ще ви бъде, не бойте се. И доведе при тях брат им Симеон.
5 И Симеон каза на братята си: Господарят на египтяните постъпи с мен много милостиво; не ме държеше вързан, както видяхте с очите си; защото, когато излязохте от града, той ме пусна на свобода и постъпи милостиво в дома си.
6 И Юда хвана Вениамин за ръка и те дойдоха пред Йосиф и му се поклониха до земята.
7 И мъжете дадоха подаръка на Йосиф и всички седнаха пред него, и Йосиф им каза: Добре ли сте вие, добре ли са децата ви, добре ли е старият ви баща? А те казаха: Добре е. И Юда взе записа, който Яков беше изпратил, и го даде в ръката на Йосиф.
8 И Йосиф прочете писмото и позна почерка на баща си, и искаше да плаче, и влезе във вътрешната стая, и плака силно; и излезе.
9 И той подигна очи и видя брат си Вениамин, и каза: Това ли е брат ти, за когото ми говори? И Вениамин се приближи до Йосиф, а Йосиф положи ръката си на главата му и му каза: Бог да бъде милостив към теб, сине мой.
10 И когато Йосиф видя брат си, сина на майка си, пак поиска да плаче, и влезе в стаята, и плака там, и изми лицето си, и излезе, и престана да плаче, и каза: Пригответе храна.
11 И Йосиф имаше чаша, от която пиеше, и тя беше от сребро, красиво инкрустирана с ониксови камъни и бделий; и Йосиф удари чашата пред очите на братята си, докато те седяха да ядат с него.
12 И Йосиф каза на мъжете: По тази чаша зная, че Рувим, първородният, Симеон, Левий, Юда, Исахар и Завулон са деца от една майка; седнете да ядете според родовете си.
13 И той постави и другите според раждането им, и каза: Знам, че този най-малкият ти брат няма брат, и аз, както той, нямам брат; затова нека седне да яде с мен.
14 И Вениамин се възкачи пред Йосиф и седна на престола; и мъжете видяха делата на Йосиф и се удивиха на тях; и мъжете ядоха и пиха по това време с Йосиф; и той им даде подаръци; и Йосиф даде един подарък на Вениамин; и Манасия и Ефрем видяха делата на баща си и също му дадоха подаръци; и Оснат му даде един подарък, и те бяха пет подаръка в ръката на Вениамин.
15 И Йосиф им изнесе вино да пият, но те не искаха да пият, и казаха: От деня, в който Йосиф се изгуби, не сме пили вино, нито сме яли други вкусни ястия.
16 И Йосиф им се закле и ги настояваше силно, и те пиха много с него в онзи ден. След това Йосиф се обърна към брат си Вениамин, за да говори с него, а Вениамин все още седеше на трона пред Йосиф.
17 И Йосиф му каза: „Родил ли си деца?“ А той отговори: „Твоят слуга има десет сина, а ето имената им: Бела, Бехер, Ашбал, Гера, Нееман, Ахи, Рош, Мупим, Хупим и Орд; и аз ги нарекох на името на брат си, когото не съм виждал.“
18 И той им заповяда да му донесат неговата карта на звездите, по която Йосиф знаеше всички времена. И Йосиф каза на Вениамин: Чувал съм, че евреите са запознати с цялата мъдрост, знаеш ли ти нещо от това?
19 И Вениамин каза: Твоят слуга знае и цялата мъдрост, на която ме научи баща ми. И Йосиф каза на Вениамин: Виж сега този инструмент и разбери къде е брат ти Йосиф в Египет, за когото ти каза, че е слязъл в Египет.
20 И Вениамин видя онзи инструмент с картата на небесните звезди и той стана мъдър и погледна в него, за да узнае къде е брат му. И Вениамин раздели цялата земя Египет на четири части и откри, че този, който седеше на трона пред него, беше брат му Йосиф. И Вениамин се учуди много. И когато Йосиф видя, че брат му Вениамин е толкова изумен, каза на Вениамин: Какво видя и защо си изумен?
21 И Вениамин каза на Иосиф: Виждам от това, че брат ми Иосиф седи тук с мен на престола. Иосиф му каза: Аз съм брат ти Иосиф, не откривай това на братята си; ето, ще те изпратя с тях, когато си тръгнат, и ще заповядам да ги върнат обратно в града, и ще те взема далеч от тях.
22 И ако рискуват живота си и се бият за теб, тогава ще знам, че са се покаяли за това, което ми сториха, и ще

им се явя; а ако те изоставят, когато те взема, тогава ще останеш с мен и аз ще се карам с тях, и те ще си отидат, и няма да им се явя.
23 По това време Йосиф заповяда на своя служител да напълни чувалите им с храна, да сложи парите на всеки в чувала му, а чашата да сложи в чувала на Вениамин и да им даде храна за из път; и те им направиха така.
24 И на следващия ден мъжете станаха рано сутринта, натовариха житото си на ослите си и тръгнаха с Вениамин, и отидоха в Ханаанската земя с брат си Вениамин.
25 Не бяха отишли далеч от Египет, когато Йосиф заповяда на управителя на дома си, казвайки: Стани, преследвай тези мъже, преди да са се отдалечили твърде далеч от Египет, и им кажи: Защо откраднахте чашата на господаря ми?
26 И Йосифовият служител стана, стигна до тях и им каза всичките Йосифови думи. Като чуха това, много се разгневиха и казаха: „У когото се намери чашата на господаря ти, той ще умре, а ние също ще станем роби.“
27 И те побързаха и всеки свали чувала си от магарето си, и като погледнаха в чувалите си, намериха чашата в торбата на Вениамин. И всички раздраха дрехите си и се върнаха в града, и биеха Вениамин по пътя, като го биеха непрекъснато, докато не влезе в града, и застанаха пред Йосиф.
28 Тогава гневът на Юда се разпали и той каза: Този човек ме върна днес само за да погуби Египет.
29 И мъжете дойдоха в дома на Йосиф и намериха Йосиф седнал на престола си, а всички силни мъже стоящи отдясно и отляво на него.
30 И Йосиф им каза: Какво е това дело, което сторихте, че взехте сребърната ми чаша и си тръгнахте? Но аз зная, че взехте чашата ми, за да узнаете по нея в коя част на земята е брат ви.
31 А Юда каза: Какво да кажем на господаря си, какво да говорим и как да се оправдаем? Бог днес намери беззаконието на всичките ти слуги, затова ни стори това нещо днес.
32 Тогава Йосиф стана, хвана Вениамин и го отвлече насила от братята му; и като дойде в къщата, заключи вратата пред тях. И Йосиф заповяда на онзи, който беше надзирател на дома му, да им каже: Така казва царят: Идете с мир при баща си; ето, хванах човека, в чиято ръка се намери чашата ми.

ГЛАВА 54

1 А когато Юда видя как Йосиф се отнасяше с тях, Юда се приближи до него, разби вратата и дойде с братята си пред Йосиф.
2 И Юда каза на Йосиф: Да не се види това тежко в очите на господаря ми; моля, нека слугата ти каже една дума пред тебе? И Йосиф му каза: Говори.
3 И Юда говори пред Йосиф, а братята му стояха там пред тях; и Юда каза на Йосиф: Наистина, когато дойдохме за първи път при господаря ни да купим храна, ти ни сметна за съгледвачи на земята и ние доведохме Вениамин пред теб, а ти и днес ни се подиграваш.
4 И така, нека царят чуе думите ми и нека изпрати, моля те, брат ни да отиде с нас при баща ни, за да не загине душата ти днес с всичките души на египетските жители.
5 Не знаеш ли какво направиха двама от братята ми, Симеон и Левий, на град Сихем и на седем града на аморейците заради сестра ни Дина, а също и какво щяха да направят заради брат си Вениамин?
6 И аз, със силата си, който съм по-голям и по-могъщ от двамата, идвам днес върху теб и земята ти, ако не искаш да изпратиш брат ни.
7 Не си ли чул какво направи нашият Бог, Който ни избра, на фараона заради майка ни Сара, която взе от баща ни, че порази него и дома му с тежки бедствия, така че и до днес египтяните разказват един на друг това чудо? Така ще направи нашият Бог на теб заради Вениамин, когото днес си взел от баща му, и заради злините, които днес ни струпваш в земята си; защото нашият Бог ще си спомни завета Си с баща ни Авраам и ще докара зло върху теб, защото днес си наскърбил душата на баща ни.
8 И така, сега чуй думите ми, които ти говорих днес, и изпрати брат ни да си отиде, за да не умреш ти и народът на земята ти от меч, защото не можете всички да ме надвиете.
9 А Йосиф отговори на Юда и каза: Защо си отворил широко устата си и защо се хвалиш с нас, казвайки: Силата е с теб? Заклевам се в живота на фараона, ако заповядам на всичките си храбри мъже да се бият с вас, ти и тези твои братя със сигурност ще потънете в калта.
10 А Юда каза на Иосифа: „Подходящо е на теб и на народа ти да се боите от Мене; жив е Господ, ако извадя меча си веднъж, няма да го прибера в ножницата, докато днес не избия целия Египет; и ще започна с теб и ще свърша с фараона, господаря ти.“
11 А Йосиф отговори и му каза: Силата не е само твоя; аз съм по-силен и по-могъщ от теб; ако извадиш меча си, ще го насоча на врата ти и на врата на всичките ти братя.
12 А Юда му каза: Ако днес отворя устата си против тебе, ще те погълна, за да бъдеш изтребен от лицето на земята и да загинеш днес от царството си. А Йосиф каза: Ако отвориш устата си, имам сила и мощ да затворя устата ти с камък, докато не можеш да изречеш и дума; виж колко камъни има пред нас! Аз мога да взема камък, да го натикам в устата ти и да ти счупя челюстите.
13 И Юда каза: Бог е свидетел между нас, че досега не сме искали да воюваме с тебе; само ни дай брата ни, и ще си тръгнем от тебе. А Йосиф отговори и каза: Заклевам се в живота на фараона, ако всичките ханаански царе се съберат с теб, няма да го вземете от ръката ми.
14 И така, иди сега при баща си, а брат ти ще ми бъде роб, защото ограби царския дом. А Юда каза: Какво има за теб и за царя? Царят изпраща от дома си по цялата страна сребро и злато, било като подаръци, било като разходи, а ти още говориш за чашата си, която си сложил в торбата на брат ни, и казваш, че ти я е откраднал?

15 Да не дава Бог на нашия брат Вениамин или на някой от потомството на Авраам да направи това нещо, за да открадне от теб или от някой друг, бил той цар, принц или който и да е човек.
16 Сега, прочее, престани с това обвинение, за да не чуе целият свят думите ти, които казват: За малко сребро египетският цар се препира с мъжете, обвини ги и взе брата им за роб.
17 А Йосиф отговори и каза: Вземи тази чаша и иди си от мен, и остави брат си като роб, защото е присъда на крадец да бъде роб.
18 А Юда каза: Защо не се срамуваш от думите си, че оставяш брат ни и вземаш чашата си? Ако ни дадеш чашата си, или хиляда пъти повече, няма да оставим брата си дори за среброто, което се намира в ръката на някого, за да не умрем заради него.
19 А Йосиф отговори: Защо остави брат си и го продаде за двадесет сребърника и до днес? Защо тогава не правиш същото с този брат си?
20 А Юда каза: Господ е свидетел между мене и тебе, че не желаем твоите битки; прочее, дай ни сега брата ни и ще си тръгнем от теб без да се караме.
21 А Йосиф отговори и каза: Ако се съберат всички царе на страната, те няма да могат да вземат брат ви от ръката ми. И Юда каза: Какво ще кажем на баща си, когато види, че брат ни не идва с нас, и ще скърби за него?
22 А Йосиф отговори и каза: Ето какво ще кажеш на баща си, като кажеш: Въжето е отишло след ведрото.
23 А Юда каза: Наистина ти си цар! Защо говориш тези неща, като издаваш лъжливи присъди? Горко на царя, който е подобен на тебе!
24 А Йосиф отговори и каза: Няма лъжа в словото, което говорих за брат ви Йосиф; защото вие всички го продадохте на мадиамците за двадесет сребърника, а отрекохте се пред баща си и му казахте: Лют звяр го е изял, Йосиф е разкъсан.
25 И Юда каза: Ето, огънят на Сим гори в сърцето ми; сега ще изгоря цялата ти земя с огън. А Йосиф отговори и каза: Наистина снаха ти Тамар, която уби синовете ти, угаси огъня на Сихем.
26 А Юда каза: Ако изскубя един косъм от плътта си, ще напълня целия Египет с кръвта му.
27 А Йосиф отговори и каза: Такъв е твоят обичай да правиш, както направи с брат си, когото продаде, и натопи дрехата му в кръв и я донесе на баща си, за да каже, че го е изял звяр и ето кръвта му.
28 И когато Юда чу това нещо, той се разгневи твърде много и гневът му пламна в него. И ето, пред него на онова място имаше камък, тежащ около четиристотин сикли. И гневът на Юда пламна и той взе камъка в едната си ръка, хвърли го към небето и го хвана с лявата си ръка.
29 И той го сложи след това под краката си и седна върху него с всичка сила; и камъкът се превърна в прах от силата на Юда.
30 И Йосиф видя постъпката на Юда и много се уплаши; но заповяда на сина си Манаса и той направи с друг камък подобно на постъпката на Юда. И Юда каза на братята си: Никой от вас да не казва: „Този човек е египтянин“, но с това, което прави, той е от бащиния ни род.
31 А Йосиф каза: Не само на теб е дадена силата, защото и ние сме силни мъже; защо ще се хвалиш над всички нас? А Юда каза на Йосиф: Моля те, изпрати ни брата и не съсипвай страната си днес.
32 А Йосиф в отговор им каза: Идете и кажете на баща си, че лют звяр го е изял, както казахте за брат си Йосиф.
33 И Юда говори на брат си Нефталим и той му рече: Побързай, иди сега и преброй всички улици на Египет и ела да ми кажеш. А Симеон му рече: Нека това не те смущава; сега ще отида на планината и ще взема един голям камък от планината, ще го срина пред всички в Египет и ще избия всички, които са в него.
34 И Йосиф чу всички тези думи, които братята му говориха пред него, но те не знаеха, че Йосиф ги разбира, защото си мислеха, че не знае да говори еврейски.
35 И Йосиф се уплаши много от думите на братята си, да не би да разорят Египет, и заповяда на сина си Манасия, казвайки: Иди сега, побързай и събери при мен всичките жители на Египет и всичките храбри мъже, и нека дойдат при мен сега на коне и пеша и с всякакви музикални инструменти. И Манасия отиде и направи така.
36 И Нефталим отиде, както му беше заповядал Юда, защото Нефталим беше лек като един от бързите елени и ходеше по класовете, но те не се пречупваха под него.
37 И той отиде и преброи всичките улици на Египет и намери, че са дванадесет. И като бързо дойде, обади на Юда. А Юда каза на братята си: Побързайте и препасете всеки меча си на кръста си, и ще дойдем в Египет и ще ги поразим всички, без да оставим никой да остане.
38 И Юда каза: Ето, Аз ще разруша три от улиците със силата си, а вие ще разрушите всеки по една улица. И когато Юда говореше това, ето, жителите на Египет и всички силни мъже дойдоха срещу тях с всякакви музикални инструменти и с гръмки викове.
39 А броят им беше петстотин конници и десет хиляди пехотинци, и четиристотин мъже, които можеха да се бият без меч или копие, а само с ръце и сила.
40 И всички силни мъже дойдоха с голяма буря и викове, и всички те обкръжиха синовете на Яков и ги уплашиха, и земята се разтресе от шума на виковете им.
41 И когато синовете на Яков видяха тези войски, те много се уплашиха за живота си, а Йосиф направи това, за да уплаши синовете на Яков и да се успокоят.
42 А Юда, като видя някои от братята си уплашени, им каза: Защо се страхувате, докато Божията благодат е с нас? А когато Юда видя, че целият египетски народ ги обгражда по заповед на Йосиф, за да ги уплаши, само Йосиф им заповяда, казвайки: Не докосвайте никого от тях.
43 Тогава Юда побърза, извади меча си и издаде силен и горчив вик; удари с меча си и скочи на земята, като продължаваше да вика против целия народ.
44 И когато той направи това нещо, Господ накара страха на Юда и братята му да падне върху храбрите мъже и върху целия народ, който ги обкръжаваше.

45 И всички те побягнаха при шума на вика, и се уплашиха, и паднаха един върху друг, и мнозина от тях умряха, докато падаха, и всички избягаха от лицето на Юда и братята му, и от лицето на Йосиф.
46 И докато те бягаха, Юда и братята му ги преследваха до дома на фараона и всички се измъкнаха. А Юда отново седна пред Йосиф и изрева срещу него като лъв, и нададе голям и ужасен вик срещу него.
47 И викът се чу отдалеч и всички жители на Сокхот го чуха, и целият Египет се разтресе от звука на вика, и стените на Египет и на земята Госен паднаха от земното треперене, и фараонът падна от трона си на земята, и всички бременни жени на Египет и Госен пометнаха, когато чуха шума от треперенето, защото се уплашиха много.
48 И фараонът прати да кажат: Какво е това нещо, което се случи днес в Египетската земя? И те дойдоха и му разказаха всичко от началото до края. И фараонът се смути, зачуди се и много се уплаши.
49 И страхът му се увеличи, когато чу всички тези неща, и той прати до Йосиф да кажат: Ти ми доведе евреите, за да разориш целия Египет; какво ще направиш с този крадец-роб? Пусни го и нека отиде с братята си, за да не загинем ние от тяхното злодеяние, ти и целият Египет.
50 И ако не желаеш да направиш това нещо, отхвърли от себе си всичките ми ценни вещи и иди с тях в земята им, ако ти е угодно в това, защото днес те ще унищожат цялата ми страна и ще избият целия ми народ; дори всички жени на Египет пометнаха чрез виковете си; виж какво направиха само с виковете и говоренето си, освен това, ако се бият с меч, ще унищожат земята; сега, затова, избери това, което желаеш, дали аз или евреите, дали Египет или земята на евреите.
51 И те дойдоха и разказаха на Йосиф всичките думи на фараона, които той беше казал за него. И Йосиф се уплаши много от думите на фараона. А Юда и братята му все още стояха пред Йосиф негодуващи и разярени. И всичките синове на Яков ревяха против Йосиф като бученето на морето и неговите вълни.
52 И Йосиф се страхуваше много от братята си и от фараона; и Йосиф търсеше предлог да се яви на братята си, за да не унищожат целия Египет.
53 И Йосиф заповяда на сина си Манасия. Манасия отиде и се приближи до Юда, и положи ръката си на рамото му; и гневът на Юда се утихна.
54 И Юда каза на братята си: Никой от вас да не казва, че това е дело на египетски младеж, защото това е дело на бащиния ми дом.
55 И като видя и разбра, че гневът на Юда се утихна, Йосиф се приближи, за да говори с Юда с кротки думи.
56 И Йосиф каза на Юда: „Наистина казваш истината и днес потвърди твърденията си за силата си, и нека твоят Бог, Който се радва на теб, увеличи благополучието ти; но кажи ми истината защо измежду всичките си братя се караш с мен заради момчето, след като никой от тях не ми е казал нито дума за него.“
57 А Юда отговори на Иосифа и каза: „Непременно знаеш, че аз бях гаранция за момчето пред баща му, като казах: Ако не го доведа при него, ще нося вината му завинаги.“
58 Затова се обърнах към теб измежду всичките си братя, защото видях, че не искаш да го пуснеш да си тръгне от теб; затова нека намеря благоволение в очите ти да го изпратиш да дойде с нас, и ето, аз ще остана като негов заместник, за да ти служа във всичко, което пожелаеш, защото където и да ме изпратиш, ще отида да ти служа с голяма енергия.
59 Изпрати ме сега при един могъщ цар, който се е разбунтувал против тебе, и ще разбереш какво ще направя с него и със земята му; дори да има конница и пехота или извънредно силен народ, ще ги избия всичките и ще донеса главата на царя пред теб.
60 Не знаеш ли, или не си ли чул, че баща ни Авраам със слугата си Елиезер порази всичките царе на Елам с войските им в една нощ, без да остави нито един оцелял? И от онзи ден силата на баща ни ни беше дадена за наследство, за нас и за потомството ни довека.
61 А Йосиф отговори и каза: Ти говориш истина, и лъжа няма в устата ти, защото ни беше казано още, че евреите имат сила и че Господ, техният Бог, има голяма благосклонност към тях; и кой тогава може да устои пред тях?
62 Обаче, при това условие ще изпратя брат ти, ако доведеш пред мен брат му, сина на майка му, за когото каза, че е отишъл от теб в Египет; и когато ми доведеш брат му, аз ще го взема на негово място, защото никой от вас не беше залог за него на баща си; и когато дойде при мен, тогава ще изпратя с теб брат му, за когото ти беше залог.
63 И гневът на Юда се разпали против Йосиф, когато той изговори това нещо, и очите му се стичаха кръв от гняв, и той каза на братята си: Как търси този човек днес своята си погибел и погибелта на целия Египет!
64 А Симеон отговори на Иосифа и каза: Не ти ли казахме отначало, че не знаем точното място, където е отишъл, и дали е мъртъв или жив, и защо господарят ни говори такива неща?
65 И Йосиф, като наблюдаваше лицето на Юда, разбра, че гневът му започна да се разпалва, когато му проговори, казвайки: Доведи ми другия си брат вместо този.
66 И Йосиф каза на братята си: Сигурно казахте, че брат ви е или мъртъв, или изгубен. Сега, ако го повикам днес и той дойде при вас, ще ми го дадете ли вместо брат му?
67 И Йосиф започна да говори и да вика: Йосифе, Йосифе, ела днес пред мен, яви се на братята си и седни пред тях.
68 И когато Йосиф каза това пред тях, те погледнаха всеки в различна посока, за да видят откъде щеше да дойде Йосиф пред тях.
69 И Йосиф наблюдаваше всичките им дела и им каза: Защо гледате насам-натам? Аз съм Йосиф, когото продадохте в Египет; прочее, не скърбете сега, че ме продадохте, защото Бог ме изпрати пред вас, за да ви подкрепя по време на глада.
70 И братята му се ужасиха от него, когато чуха думите на Йосиф, а Юда се ужаси твърде много от него.

71 И когато Вениамин чу думите на Йосиф, той беше пред тях във вътрешната част на къщата; и Вениамин се затича към брат си Йосиф, прегърна го и падна на врата му, и те плакаха.
72 И когато братята на Йосиф видяха, че Вениамин се хвърли на врата на брат си и плаче с него, те също се хвърлиха върху Йосиф и го прегърнаха, и плакаха много с Йосиф.
73 И в дома на Йосиф се чу глас, че са Йосифови братя, и това се хареса извънредно на фараона, защото се страхуваше от тях, да не би да разорят Египет.
74 И фараонът изпрати слугите си при Йосиф, за да му поздравят братята му, които бяха дошли при него. И всичките началници на войските и войските, които бяха в Египет, дойдоха да се радват с Йосиф; и целият Египет се радваше много за братята на Йосиф.
75 И фараонът изпрати слугите си при Иосифа да каже: Кажи на братята си да вземат всичко, което им принадлежи, и нека дойдат при мен, и аз ще ги настаня в най-добрата част на Египетската земя. И те направиха така.
76 И Йосиф заповяда на онзи, който беше поставен над дома му, да донесе на братята си подаръци и дрехи; и той им донесе много дрехи, царски одежди, и много подаръци, и Йосиф ги раздели между братята си.
77 И даде на всеки от братята си по една премяна дрехи от злато и сребро и триста сребърника; и Йосиф заповяда всички да бъдат облечени в тези дрехи и да бъдат доведени пред фараона.
78 И фараонът, като видя, че всички братя на Йосиф бяха храбри мъже и красиви на вид, много се зарадва.
79 И след това те излязоха от присъствието на фараона, за да отидат в Ханаанската земя, при баща си, и брат им Вениамин беше с тях.
80 И Йосиф стана и им даде единадесет колесници от фараона, а Йосиф им даде и колесницата си, на която се вози в деня, когато беше коронясан в Египет, за да доведе баща си в Египет; и Йосиф изпрати на всичките си братя дрехи според броя им и по сто сребърника на всеки от тях, а също така изпрати дрехи на жените на братята си от дрехите на царските жени и ги изпрати.
81 И даде на всеки от братята си по десет мъже да отидат с тях в Ханаанската земя, за да им служат, да служат на децата им и на всички, които им принадлежат, когато дойдат в Египет.
82 И Йосиф изпрати чрез брат си Вениамин десет премени дрехи за десетте си синове, дял повече от останалите деца на Якововите синове.
83 И изпрати на всеки по петдесет сребърника и десет колесници заради фараона, а на баща му изпрати десет магарета, натоварени с всички египетски луксозни стоки, и десет магарици, натоварени с жито, хляб и храна за баща му и за всички, които бяха с него, за провизии за из път.
84 И изпрати на сестра си Дина дрехи от сребро и злато, ливан и смирна, алое и женски накити в голямо изобилие, и изпрати същото от жените на фараона на жените на Вениамин.
85 И той даде на всичките си братя, също и на жените им, всякакви ониксови камъни и бделий, и от всички ценни неща сред великите хора на Египет не остана нищо от всички скъпоценни неща, освен това, което Йосиф изпрати на бащиния си дом.
86 И той изпрати братята си, и те отидоха, и той изпрати с тях брат си Вениамин.
87 И Йосиф излезе с тях, за да ги придружи по пътя към египетските предели, и им заповяда за баща си и за дома му да дойдат в Египет.
88 И той им каза: Не се карайте по пътя, защото това нещо беше от Господа, за да се предпази един голям народ от глад, понеже ще има още пет години глад в земята.
89 И им заповяда, казвайки: Когато дойдете в Ханаанската земя, не идвайте прибързано пред баща ми в това дело, но постъпвайте мъдро.
90 И Йосиф престана да им заповядва, и се обърна и се върна в Египет, а синовете на Яков отидоха в Ханаанската земя с радост и веселие при баща си Яков.
91 И стигнаха до границите на земята и си казаха един на друг: Какво да правим по този въпрос пред баща си? Защото, ако дойдем внезапно при него и му разкажем работата, той ще се уплаши много от думите ни и няма да ни повярва.
92 И те вървяха, докато се приближиха до къщите си, и намериха Серах, дъщерята на Асир, която излизаше да ги посрещне. Момичето беше много добро и хитро и знаеше да свири на арфа.
93 И те я повикаха и тя дойде пред тях, и тя ги целуна. И те я взеха и ѝ дадоха арфа, казвайки: Иди сега пред баща ни, седни пред него, и свири на арфа, и кажи тези думи.
94 И те ѝ заповядаха да отиде в дома им. Тя взе арфата и побърза да свири пред тях, и дойде, и седна близо до Яков.
95 И тя свиреше добре и пееше, и произнесе със сладостта на думите си: Чичо ми Йосиф е жив и управлява в цялата Египетска земя, и не е мъртъв.
96 И тя продължи да повтаря и изрича тези думи, и Яков чу думите ѝ и те му бяха приятни.
97 Той слушаше, докато тя ги повтаряше два и три пъти, и радост изпълни сърцето на Яков от сладостта на думите ѝ, и духът Божий беше върху него, и той знаеше, че всичките ѝ думи са истина.
98 И Яков благослови Серах, когато тя му каза тези думи, и той ѝ каза: Дъщерьо моя, смъртта да не те надделее, защото ти съживи духа ми; само говори още пред мен, както си говорила, защото ме развесели с всичките си думи.
99 И тя продължи да пее тези думи, а Яков слушаше и това му се хареса, и той се зарадва, и Духът Божий беше върху него.
100 Докато той още говореше с нея, ето, синовете му дойдоха при него с коне, колесници, царски одежди и слуги, тичащи пред тях.
101 И Яков стана да ги посрещне и видя синовете си облечени в царски одежди, и видя всички съкровища, които Йосиф им беше изпратил.
102 И те му казаха: Знай, че брат ни Йосиф е жив и че той е, който управлява цялата Египетска земя, и че той е, който ни говори, както ти казахме.
103 И Яков чу всичките думи на синовете си и сърцето му се сви от думите им, защото не можеше да им

повярва, докато не видя всичко, което Йосиф им беше дал и какво му беше изпратил, и всичките знамения, които Йосиф им беше казал.
104 И те се отвориха пред него и му показаха всичко, което Йосиф беше изпратил, дадоха на всеки това, което Йосиф му беше изпратил, и той разбра, че са казали истината, и се зарадва извънредно на разказа за сина си.
105 А Яков каза: Достатъчно ми е, че синът ми Йосиф е още жив; ще отида да го видя, преди да умра.
106 И синовете му му разказаха всичко, което им се беше случило, и Яков каза: Ще сляза в Египет, за да видя сина си и потомството му.
107 И Яков стана и облече дрехите, които Йосиф му беше изпратил, и след като се изми и обръсна косата си, сложи на главата си митрата, който Йосиф му беше изпратил.
108 И всички хора от Якововия дом и жените им облякоха дрехите, които Йосиф им беше изпратил, и много се зарадваха на Йосиф, че е още жив и че царува в Египет,
109 И всички жители на Ханаан чуха това нещо и дойдоха и се зарадваха много с Яков, че той е още жив.
110 И Яков им направи тридневен пир; и всичките ханаански царе и благородниците на земята ядоха, пиха и се веселиха в Якововия дом.

ГЛАВА 55

1 И след това Яков каза: Ще отида да видя сина си в Египет и след това ще се върна в Ханаанската земя, за която Бог беше говорил на Авраам, защото не мога да напусна родната си земя.
2 И ето, словото Господне дойде към него и каза: Слез в Египет с целия си дом и остани там; не бой се да слезеш в Египет, защото там ще те направя велик народ.
3 И Яков си каза: Ще отида и ще видя сина си дали страхът от неговия Бог е още в сърцето му сред всичките жители на Египет.
4 И Господ каза на Яков: Не бой се за Йосиф, защото той все още е непорочно настроен да Ми служи, както ти се вижда добре. И Яков се зарадва много за сина си.
5 По това време Яков заповяда на синовете си и на дома си да отидат в Египет, според словото Господне към него. И Яков стана, синовете му и целият му дом, и излезе от Ханаанската земя, от Вирсавия, с радост и весело сърце, и отидоха в Египетската земя.
6 И когато се приближиха до Египет, Яков изпрати Юда пред себе си при Йосиф, за да му покаже положението в Египет. И Юда направи според словото на баща си; и побърза, затича се и дойде при Йосиф; и те им определиха място в земята Гесем за целия му дом. И Юда се върна и дойде по пътя при баща си.
7 И Йосиф впрегна колесницата и събра всичките си силни мъже, слугите си и всичките си египетски управници, за да отидат и да посрещнат баща си Яков. И Йосифовата заповед беше провъзгласена в Египет, казвайки: Всички, които не отидат да посрещнат Яков, ще умрат.
8 И на следващия ден Йосиф излезе с целия Египет, голяма и могъща войска, всички облечени в дрехи от фин лен и пурпур, и със сребърни и златни сечива и с бойните си оръжия.
9 И всички те отидоха да посрещнат Яков с всякакви музикални инструменти, с барабани и тимпани, и поръсиха смирна и алое по целия път; и всички вървяха по този начин; и земята се разтресе от виковете им.
10 И всичките египетски жени се качиха по покривите на египетските къщи и по стените, за да посрещнат Яков, а на главата на Йосиф беше царската корона на фараона, защото фараонът му я беше изпратил, за да си я сложи, когато отиде да посрещне баща си.
11 И когато Йосиф се приближи на петдесет лакътя до баща си, слезе от колесницата и тръгна към баща си. И когато всички египетски първенци и благородници видяха, че Йосиф е отишъл пеша към баща си, и те слязоха и тръгнаха пеша към Яков.
12 И когато Яков се приближи до лагера на Йосиф, Яков забеляза лагера, който идваше към него с Йосиф, и това му се зарадва, и Яков се учуди на това.
13 И Яков каза на Юда: Кой е онзи човек, когото виждам в египетския лагер облечен в царски одежди, с многочервена дреха на себе си и царска корона на главата си, който слезе от колесницата си и идва към нас? И Юда отговори на баща си, казвайки: Той е твоят син Йосиф, цар. И Яков се зарадва, като видя славата на сина си.
14 И Йосиф се приближи до баща си и се поклони на баща си; и всички мъже от стана се поклониха до земята с него пред Якова.
15 И ето, Яков се затича и бързо се приближи до сина си Йосиф, падна на врата му и го целуна; и те плакаха; и Йосиф прегърна баща си и го целуна; и те плакаха, и целият египетски народ плака с тях.
16 А Яков каза на Йосиф: Сега ще умра с радост, след като видя лицето ти, защото ти си още жив и със слава.
17 И синовете на Яков, жените им, децата им, слугите им и целият Яковов дом плакаха много с Йосиф, целуваха го и плакаха много с него.
18 И Йосиф и целият му народ се върнаха след това у дома си в Египет, а Яков, синовете му и всичките деца на дома му дойдоха с Йосиф в Египет; и Йосиф ги настани в най-добрата част на Египет, в земята Гесем.
19 И Йосиф каза на баща си и на братята си: Ще отида да кажа на фараона, като кажа: Братята ми и бащиното ми семейство и всички техни принадлежат дойдоха при мен и ето, те са в земята Гесем.
20 И Йосиф направи така, взе от братята си Рувим, Исахар Завулон и брат си Вениамин и ги представи пред фараона.
21 И Йосиф говори на фараона, казвайки: Братята ми и бащиното ми семейство и всички, които принадлежат им, заедно със стадата и добитъка си, дойдоха при мен от Ханаанската земя, за да поживеят в Египет, защото гладът ги измъчваше силно.
22 И фараонът каза на Иосифа: Настани баща си и братята си в най-добрата част на земята, не им лишавай нищо добро и ги карай да ядат от тлъстината на земята.
23 А Йосиф отговори и каза: Ето, поставих ги в земята Гесем, защото са овчари; затова нека останат в Гесем, за да пасат стадата си отделно от египтяните.

24 И фараонът каза на Иосифа: Направи с братята си всичко, което ти кажат. И синовете на Яков се поклониха на фараона и си тръгнаха от него с мир; а след това Иосиф доведе баща си пред фараона.
25 И Яков дойде и се поклони на фараона; и Яков благослови фараона; и той излезе; и Яков, и всичките му синове, и целият му дом се заселиха в земята Госем.
26 Във втората година, която е сто и тридесетата година от живота на Яков, Йосиф прехранваше баща си и братята си, и цялото си бащино семейство с хляб според малките им деца, през всичките дни на глада; те не бяха лишени от нищо.
27 И Йосиф им даде най-добрата част от цялата земя; най-доброто от Египет притежаваха те през всичките дни на Йосиф; и Йосиф също им даваше и на цялото си бащино семейство дрехи и облекла всяка година; и синовете на Яков останаха безопасно в Египет през всичките дни на брат си.
28 И Яков винаги ядеше на Йосифовата трапеза; Яков и синовете му не се отделяха от Йосифовата трапеза ни денем, ни нощем, освен това, което Якововите синове ядяха в домовете си.
29 И целият Египет яде хляб през дните на глада от дома на Йосиф, защото всички египтяни продадоха всичко, което им принадлежеше, поради глада.
30 И Йосиф купи всички земи и ниви на Египет за хляб заради фараона, и Йосиф снабдяваше целия Египет с хляб през всичките дни на глада. Йосиф събираше всичкото сребро и злато, което идваше при него, за житото, което купуваха из цялата земя, и той натрупа много злато и сребро, освен огромно количество ониксови камъни, бделий и скъпоценни дрехи, които донасяха на Йосиф от всички краища на земята, когато парите им се изчерпваха.
31 И Йосиф взе всичкото сребро и злато, което дойде в ръката му, около седемдесет и два таланта злато и сребро, а също и ониксови камъни и бделий в голямо изобилие, и Йосиф отиде и ги скри на четири части, и скри едната част в пустинята близо до Червено море, и едната част при река Перат, а третата и четвъртата част скри в пустинята срещу пустинята на Персия и Мидия.
32 И взе част от останалото злато и сребро и го даде на всичките си братя и на целия си бащин дом, и на всички жени от бащиния си дом, а останалото донесе в дома на фараона, около двадесет таланта злато и сребро.
33 И Йосиф даде на фараона всичкото останало злато и сребро; и фараонът го сложи в съкровищницата; и дните на глада престанаха след това в земята; и те сеяха и жънеха по цялата земя, и получаваха обичайното си количество година след година; не им липсваше нищо.
34 И Йосиф живееше безопасно в Египет; цялата земя беше под неговия съвет; и баща му и всичките му братя се заселиха в земята Госем и я завладяха.
35 А Йосиф беше много стар, в напреднала възраст, и двамата му сина, Ефрем и Манасия, оставаха постоянно в дома на Яков, заедно с децата на Яковите синове, братята им, за да се учат на пътищата Господни и на Неговия закон.
36 А Яков и синовете му се заселиха в Египетската земя, в земята Госен, и завладяха я, и се плодиха и умножиха в нея.

ГЛАВА 56

1 Яков живя в Египетската земя седемнадесет години; дните на Яков, годините на живота му, станаха сто четиридесет и седем години.
2 По това време Яков беше нападнат от болестта, от която умря, и той изпрати да повикат сина си Йосиф от Египет. И синът му Йосиф дойде от Египет, и Йосиф дойде при баща си.
3 И Яков каза на Йосиф и на синовете му: Ето, аз умирам, и Бог на вашите предци ще ви посети и ще ви върне в земята, за която Господ се е клел да ви я даде и на вашите деца след вас; и сега, когато умра, погребете ме в пещерата, която е в Махпелах в Хеврон, в Ханаанската земя, близо до моите предци.
4 И Яков накара синовете си да се закълнат да го погребат в Махпелах, в Хеврон, и синовете му му се заклеха за това нещо.
5 И им заповяда, казвайки: Служете на Господа, вашия Бог, защото Оня, Който избави бащите ви, ще избави и вас от всяка беда.
6 И Яков каза: Повикай всичките си деца при мен. И всичките деца на Яковите синове дойдоха и седнаха пред него; и Яков ги благослови, и им каза: Господ, Бог на бащите ви, ще ви даде хиляда пъти повече и ще ви благослови, и нека ви даде благословението на баща ви Авраам. И всичките деца на Яковите синове излязоха в онзи ден, след като ги благослови.
7 И на следващия ден Яков пак повика синовете си; и всички се събраха, дойдоха при него и седнаха пред него. И Яков благослови синовете си в онзи ден преди смъртта си; всеки човек благослови според благословията си; ето, това е написано в книгата на закона Господен за Израил.
8 А Яков каза на Юда: Знам, сине мой, че си силен мъж за братята си; царувай над тях, и синовете ти ще царуват над синовете си довека.
9 Само научи синовете си да стрелят с лък и с всички бойни оръжия, за да могат да се бият в битките на брат си, който ще владее над враговете си.
10 И Яков пак заповяда на синовете си в онзи ден, казвайки: Ето, днес ще се прибера при народа си; изнесете ме от Египет и ме погребете в пещерата Махпелах, както ви заповядах.
11 Но внимавайте никой от синовете ви да не ме носи, а само вие; и ето как ще ми постъпите, когато носите тялото ми, за да отидете с него в Ханаанската земя, за да ме погребете,
12 Юда, Исахар и Завулон ще носят носилката ми от източната страна; Рувим, Симеон и Гад от южната страна, Ефрем, Манасия и Вениамин от западната страна, Дан, Асир и Нефталим от северната.
13 Левий да не носи с тебе, защото той и синовете му ще носят ковчега на Господния завет с израилтяните в стана; нито синът ми Йосиф да носи, защото като цар нека бъде славата му; но Ефрем и Манасия ще бъдат на тяхно място.

14 Така ще постъпите с мен, когато ме отведете; не пренебрегвайте нищо от всичко, което ви заповядвам; и когато постъпвате така с мен, Господ ще си спомни за вас и за децата ви след вас завинаги.
15 И вие, синове мои, почитайте всеки брат си и сродник, и заповядайте на децата си и на децата на децата на децата си след вас да служат на Господа, Бога на бащите ви, през всичките дни.
16 за да се удължат дните ти на земята, ти и чадата ти, и чадата на чадата ти довека, когато вършите това, което е добро и право пред очите на Господа, вашия Бог, и ходите по всичките Му пътища.
17 А ти, сине мой Йосифе, прости, моля те, злобата на братята си и всичките им злодеяния, които ти нанесоха, защото Бог го е предназначил за твоя и на децата ти полза.
18 И сине мой, не оставяй братята си на египетските жители, нито наранявай чувствата им, защото, ето, аз ги предавам в ръката Божия и в твоята ръка, за да ги пазиш от египтяните. И синовете на Яков отговориха на баща си, казвайки: О, татко наш, всичко, което си ни заповядал, така ще направим; само Бог да бъде с нас.
19 А Яков каза на синовете си: Бог да бъде с вас, когато пазите всичките Му пътища; не се отклонявайте от пътищата Му ни надясно, ни наляво, като вършите това, което е добро и право пред Неговите очи.
20 Защото зная, че много и тежки беди ще ви сполетят в последните дни на земята; да, чадата ви и чадата на внуците ви, само служете на Господа и Той ще ви спаси от всяка беда.
21 И когато последваш Бога, за да Му служиш, и научиш децата си след себе си и децата на децата си да познават Господа, тогава Господ ще въздигне на теб и на децата ти слуга измежду децата ти; и Господ ще те избави чрез ръката Си от всяка беда, ще те изведе из Египет и ще те върне в земята на бащите ти, за да я наследиш безопасно.
22 И Яков престана да заповядва на синовете си, сложи нозете си в леглото и умря, и се прибра при народа си.
23 И Йосиф падна върху баща си, извика и плака над него, целуна го и извика с горчив глас: „О, баща ми, баща ми!“
24 И жените на сина му и целият му дом дойдоха и се нахвърлиха върху Яков, и плакаха над него, и викаха с много висок глас за Яков.
25 И всички Яковови синове станаха заедно, раздраха дрехите си, и всички сложиха вретище на кръста си, и паднаха на лицата си, и хвърляха прах върху главите си към небето.
26 И това се обади на Оснат, жената на Йосиф; и тя стана, сложи си чувал и дойде, тя и всичките египетски жени с нея, и оплака и плака за Яков.
27 И всички египетски жители, които познаваха Яков, дойдоха в онзи ден, когато чуха това нещо, и целият Египет плака много дни.
28 И също така от земята Ханаанска дойдоха жените в Египет, когато чуха, че Яков е мъртъв, и го оплакваха в Египет седемдесет дни.
29 И след това Йосиф заповяда на слугите си, лекарите, да балсамират баща му със смирна и ливан, и всякакъв вид тамян и парфюм; и лекарите балсамираха Яков, както Йосиф им беше заповядал.
30 И целият египетски народ, старейшините и всичките жители на земята Гесем плакаха и жалееха за Яков; и всичките му синове и децата на дома му жалееха и жалееха за баща си Яков много дни.
31 И след като дните на плача му преминаха, в края на седемдесетте дни, Йосиф каза на фараона: Ще отида и ще погреба баща си в Ханаанската земя, както ме накара да се закълна, и тогава ще се върна.
32 И фараонът изпрати Иосифа да каже: Иди и погреби баща си, както ти каза и както те закле. И Иосиф стана с всичките си братя, за да отиде в Ханаанската земя, за да погребе баща си Яков, както им беше заповядал.
33 И фараонът заповяда да се прогласи по целия Египет: „Който не отиде с Йосиф и братята му в Ханаанската земя да погребе Яков, ще бъде убит.“
34 И целият Египет чу за фараоновото послание и всички станаха заедно; и всички слуги на фараона, и старейшините на дома му, и всички старейшини на египетската земя отидоха с Йосиф; и всички филхармони и благородници на фараона отидоха като слуги на Йосиф, и отидоха да погребат Яков в Ханаанската земя.
35 И синовете на Яков носеха носилката, на която той лежеше; според всичко, както им заповяда баща им, така направиха синовете му с него.
36 А носилката беше от чисто злато и беше инкрустирана наоколо с ониксови камъни и бделий; и покритието на носилката беше златна изработка, свързана с нишки, и върху тях имаше куки от ониксови камъни и бделий.
37 И Йосиф постави на главата на баща си Яков голяма златна корона и сложи златен скиптър в ръката му; и те обградиха носилката, както беше обичаят на царете по време на техния живот.
38 И всичките египетски войски вървяха пред него в този строй, първо всичките силни мъже на фараона и силните мъже на Йосиф, а след тях останалите жители на Египет, и всички те бяха препасани с мечове и въоръжени с ризници, и носеха бойни оръжия.
39 И всички плачещи и опечалени отидоха на разстояние срещу носилото, като вървяха и плачеха и ридаеха; а останалият народ отиваше след носилото.
40 И Йосиф и домочадието му отидоха заедно близо до носилката, боси и плачещи, а останалите Йосифови слуги го обиколиха; всеки носеше украшенията си и всички бяха въоръжени с бойните си оръжия.
41 И петдесет от Якововите слуги вървяха пред носилото и разпръскваха по пътя смирна, алое и всякакви благовония; и всичките Яковови синове, които носеха носилото, ходеха по благовонията, а Якововите слуги вървяха пред тях и разпръскваха благовонията по пътя.
42 И Йосиф се изкачи с тежък стан и правеха така всеки ден, докато стигнаха до Ханаанската земя, и стигнаха до гумното Атад, което беше от другата страна на Йордан, и оплакваха там твърде голямо и тежко оплакване.
43 И всичките ханаански царе чуха за това нещо и всички излязоха, всеки от дома си, тридесет и един

ханаански царе, и всички дойдоха с мъжете си, за да скърбят и да плачат за Яков.
44 И всички тези царе видяха Якововия носил, и ето, Йосифовата корона беше върху него, и те също сложиха короните си върху носилката и я обградиха с корони.
45 И всички тези царе направиха на това място голям и тежък траур със синовете на Яков и Египет за Яков, защото всичките ханаански царе познаваха храбростта на Яков и синовете му.
46 И стигна до Исав мълвата: Яков умря в Египет; и синовете му и целият Египет го пренасят в Ханаанската земя, за да го погребат.
47 А Исав чу това нещо и живееше в планината Сеир. И стана, синовете му, целият му народ и цялото му семейство, народ твърде голям, и дойдоха да скърбят и да плачат за Яков.
48 И когато Исав дойде, той оплака брат си Яков. И целият Египет и целият Ханаан отново се надигнаха и оплакаха голямо с Исав за Яков на онова място.
49 И Йосиф и братята му доведоха баща си Яков оттам и отидоха в Хеврон, за да погребат Яков в пещерата при бащите му.
50 И дойдоха в Киреат-арва, до пещерата; и когато дойдоха, Исав със синовете си застана срещу Йосиф и братята си като пречка в пещерата, казвайки: Яков няма да бъде погребан в нея, защото е наша и на баща ни.
51 И Йосиф и братята му чуха думите на синовете на Исав и се разгневиха твърде много. И Йосиф се приближи до Исав и каза: Какво е това нещо, което говорят? Наистина баща ми Яков я купи от теб за голямо богатство след смъртта на Исаак, преди двадесет и пет години, а също и цялата Ханаанска земя купи от теб и от синовете ти и от потомството ти след теб.
52 И Яков го купи за синовете си и за потомството си след него, за наследство завинаги; и защо говориш ти тези неща днес?
53 А Исав отговори и каза: Ти лъжеш и изричаш лъжи, защото аз не продадох нищо мое в цялата тази земя, както казваш, нито пък брат ми Яков купи нещо мое в тази земя.
54 И Исав каза тези неща, за да измами Йосиф с думите си, защото Исав знаеше, че Йосиф не е бил там в онези дни, когато Исав продаде на Яков всичко, което притежаваше в Ханаанската земя.
55 И Йосиф каза на Исава: Наистина баща ми е вложил тези неща при теб в записа за покупка и е засвидетелствал записа със свидетели; и ето, той е у нас в Египет.
56 А Исав отговори и му каза: Донеси записа, всичко, което ще намериш в записа, така ще направим.
57 И Йосиф повика брат си Нефталим и му каза: Побързай, не се бави, а тичай в Египет и донеси всички записи – записа за покупката, запечатания запис и отворения запис, а също и всички първи записи, в които са записани всички сделки с правото на първородство.
58 И ще ни ги доведеш тук, за да узнаем от тях всичките думи на Исав и синовете му, които говориха днес.
59 И Нефталим послуша гласа на Йосиф и побърза и се затича да слезе в Египет; а Нефталим беше по-лек от всички елени, които бяха в пустинята, защото ходеше по класове, без да ги мачка.
60 И когато Исав видя, че Нефталим е отишъл да донесе летописите, той и синовете му засилиха съпротивата си срещу пещерата; и Исав и целият му народ се вдигнаха срещу Йосиф и братята му, за да се бият.
61 И всичките синове на Яков и египетският народ се биха с Исав и неговите мъже; и синовете на Исав и неговият народ бяха разбити пред синовете на Яков; и синовете на Яков избиха от Исавовия народ четиридесет мъже.
62 А Хушим, син на Дан, син на Яков, беше по това време със синовете на Яков, но беше на около сто лакътя разстояние от мястото на битката, защото остана със синовете на Яков при Якововото носило, за да го пази.
63 И Чушим беше ням и глух, но все пак разбираше гласа на ужаса сред хората.
64 И той попита, казвайки: Защо не погребвате мъртвите и каква е тази голяма тревога? И те му отговориха думите на Исав и синовете му; и той се затича към Исав всред битката и уби Исав с меч, и отсече главата му, и тя отскочи надалеч, и Исав падна сред народа в битката.
65 И когато Хушим направи това нещо, синовете на Яков надделяха над синовете на Исав, и синовете на Яков погребаха баща си Яков насила в пещерата, и синовете на Исав го видяха.
66 И Яков биде погребан в Хеврон, в пещерата Махпелах, която Авраам беше купил от синовете на Хет за притежание на гробно място, и беше погребан в много скъпи дрехи.
67 И никой цар не получи такава почит, каквато Йосиф отдаде на баща си при смъртта му, защото го погреба с голяма почит, както се погребват царе.
68 И Йосиф и братята му направиха седемдневна жалост за баща си.

ГЛАВА 57

1 И след това синовете на Исав воюваха със синовете на Яков; и синовете на Исав воюваха със синовете на Яков в Хеврон; а Исав все още лежеше мъртъв, непогребан.
2 И битката между тях беше тежка и синовете на Исав бяха разбити пред синовете на Яков; и синовете на Яков убиха от синовете на Исав осемдесет мъже, и никой не умря от народа на синовете на Яков; и ръката на Йосиф надделя над целия народ на синовете на Исав; и той взе в плен Сефо, сина на Елифаз, син на Исав, и петдесет от мъжете му, и ги върза с железни вериги, и ги предаде в ръцете на слугите си, за да ги заведат в Египет.
3 И когато синовете на Яков плениха Сефо и народа му, всички останали от дома на Исав се уплашиха много за

живота си, да не би и те да бъдат взети в плен. И всички избягаха с Елифаз, сина на Исав, и с народа му, с тялото на Исав, и тръгнаха по пътя си към планината Сеир.
4 И дойдоха на планината Сеир и погребаха Исав в Сеир, но не бяха донесли главата му със себе си в Сеир, защото беше погребана на онова място, където беше битката в Хеврон.
5 И когато синовете на Исав избягаха от синовете на Яков, синовете на Яков ги преследваха до пределите на Сеир, но не убиха нито един човек от тях, когато ги преследваха, защото тялото на Исав, което носеха със себе си, предизвика смут у тях, затова те избягаха. А синовете на Яков се обърнаха от тях и отидоха на мястото, където бяха братята им в Хеврон, и останаха там през онзи ден и на следващия ден, докато си починаха от битката.
6 И на третия ден събраха всичките синове на хорееца Сеир и събраха всичките синове на изток, множество народ като морския пясък, и отидоха и слязоха в Египет, за да се бият с Йосиф и братята му, за да избавят братята си.
7 И Йосиф и всичките Яковови синове чуха, че Исавовите синове и синовете на изток са дошли срещу тях на бой, за да избавят братята си.
8 И Йосиф, братята му и силните египетски мъже излязоха и се биха в град Рамесес; и Йосиф и братята му нанесоха голямо поражение на синовете на Исав и на децата на изток.
9 И те избиха от тях шестстотин хиляди мъже, и избиха между тях всички силни мъже от синовете на хорееца Сеир; останаха само малцина от тях, и избиха също много от синовете на изток и от синовете на Исав; и Елифаз, синът на Исав, и всички синове на изток избягаха пред Йосиф и братята му.
10 И Йосиф и братята му ги преследваха, докато стигнаха до Сокхот, и пак убиха от тях в Сокхот тридесет мъже, а останалите избягаха и избягаха всеки в града си.
11 И Йосиф, братята му и силните египетски мъже се отвърнаха от тях с радост и весело сърце, защото бяха поразили всичките им врагове.
12 А Сефо, синът на Елифаз, и мъжете му все още бяха роби в Египет на синовете на Яков, и мъките им се умножаваха.
13 И когато синовете на Исав и синовете на Сеир се върнаха в земята си, синовете на Сеир видяха, че всички те бяха паднали в ръцете на синовете на Яков и на египетския народ поради битката на синовете на Исав.
14 И синовете на Сеир казаха на синовете на Исав: Видяхте и затова знаете, че този лагер беше заради вас, и не остана нито един силен мъж или воин.
15 И така, сега излезте от земята ни, идете от нас в Ханаанската земя, в земята, където живеят бащите ви; защо вашите деца ще наследят наследството на нашите деца в по-късни дни?
16 А синовете на Исав не искаха да послушат синовете на Сеир и синовете на Сеир обмисляха да воюват с тях.
17 И синовете на Исав тайно изпратиха писмо до африканския цар Ангеас, който е Динхава, да кажат:
18 Изпрати ни някои от твоите мъже, нека дойдат при нас, и ние ще се бием заедно с хорееца Сеир, защото те са решили да се бият с нас, за да ни изгонят от земята.
19 И Ангеас, цар на Динава, направи така, защото в онези дни беше приятелски настроен към синовете на Исав. И Ангеас изпрати петстотин храбри пехотинци на синовете на Исав и осемстотин конници.
20 И синовете на Сеир пратиха до синовете на изток и до синовете на Мадиам да кажат: Вие видяхте какво ни сториха синовете на Исав, заради които почти всички бяхме унищожени в битката им със синовете на Яков.
21 Сега, прочее, ела при нас и ни помогни, и ние ще се бием заедно с тях, ще ги изгоним от земята и ще си отмъстим за делото на нашите братя, които умряха заради тях в битката им с братята им, синовете на Яков.
22 И всичките източни синове послушаха синовете на Сеир и дойдоха при тях около осемстотин мъже с извадени мечове; и синовете на Исав се биха със синовете на Сеир по това време в пустинята Фаран.
23 И тогава синовете на Сеир надделяха над синовете на Исав, и синовете на Сеир убиха в онзи ден от синовете на Исав в онази битка около двеста мъже от народа на Ангеас, цар на Динава.
24 И на втория ден синовете на Исав дойдоха пак, за да се бият втори път със синовете на Сеир; и битката беше жестока за синовете на Исав този втори път и ги разтревожи много заради синовете на Сеир.
25 И когато синовете на Исав видяха, че синовете на Сеир бяха по-силни от тях, някои мъже от синовете на Исав се обърнаха и помогнаха на враговете им синове на Сеир.
26 И паднаха още петдесет и осем мъже от народа на исавците във втората битка при Ангея, цар на Динава.
27 А на третия ден синовете на Исав чуха, че някои от братята им се отвърнали от тях, за да се бият против тях във втората битка; и синовете на Исав жалееха, когато чуха това нещо.
28 И те казаха: Какво да правим с братята си, които се отвърнаха от нас, за да помогнат на синовете на Сеир, нашите врагове? И синовете на Исав пак пратиха до Ангея, цар на Динава, да кажат:
29 Изпрати ни пак други мъже, за да можем да се бием с тях срещу синовете на Сеир, защото те вече са два пъти по-силни от нас.
30 И Ангеас отново изпрати при синовете на Исав около шестстотин храбри мъже и те дойдоха да помогнат на синовете на Исав.
31 И след десет дни исавците отново воюваха със сеирците в пустинята Фаран; и битката беше много жестока срещу сеирците; и исавците надделяха по това време над сеирците; и сеирците бяха разбити от исавците, и исавците избиха от тях около две хиляди мъже.
32 И всички силни мъже от синовете на Сеир загинаха в тази битка, и останаха само малките им деца, които бяха оставени в градовете им.
33 И целият мадиамец и източните синове се разбягаха от битката, и като видяха, че битката е жестока, избягаха, а исавовите синове преследваха всички източни синове, докато стигнаха до тяхната земя.

34 И синовете на Исав убиха от тях около двеста и петдесет мъже, а от народа на синовете на Исав паднаха в онази битка около тридесет мъже, но това зло ги сполетя, защото братята им се отвърнаха от тях, за да помогнат на синовете на хорееца Сеир. И синовете на Исав отново чуха за злите дела на братята си и отново скърбяха поради това нещо.
35 И след битката, синовете на Исав се върнаха и се прибраха в Сеир. Синовете на Исав избиха онези, които бяха останали в земята на синовете на Сеир; избиха и жените им и децата им, не оставиха жива душа освен петдесет млади момчета и момичета, които оставиха живи. И синовете на Исав не ги убиха, а момчетата им станаха роби, а момичетата си взеха за жени.
36 И синовете на Исав се заселиха в Сеир на мястото на синовете на Сеир, и наследиха земята им, и я завладяха.
37 И синовете на Исав взеха всичко, което принадлежеше на синовете на Сеир в земята, също и стадата им, воловете им и имота им, и всичко, което принадлежеше на синовете на Сеир, взеха синовете на Исав; и синовете на Исав се заселиха в Сеир на мястото на синовете на Сеир и до днес; и синовете на Исав разделиха земята на дялове на петимата синове на Исав, според семействата им.
38 И в ония дни синовете на Исав решиха да коронясат цар над себе си в земята, която бяха завладели. И си казаха един на друг: Не така, защото той ще царува над нас в нашата земя и ние ще бъдем под неговия съвет, и той ще води нашите битки срещу враговете ни. И те направиха така.
39 И всичките синове на Исав се заклеха, казвайки: Никой от братята им няма да царува над тях, освен чужд човек, който не е от братята им; защото душите на всички синове на Исав бяха огорчени, всеки срещу сина си, брат си и приятел, поради злото, което понасяха от братята си, когато воюваха със синовете на Сеир.
40 Затова синовете на Исав се заклеха, казвайки: От този ден нататък няма да си изберат цар измежду братята си, а от чужда земя, както важи и до днес.
41 И имаше там един човек от народа на Ангеас, цар на Динхава; името му беше Бела, син на Веор, който беше много храбър мъж, красив и красив, мъдър във всяка мъдрост, разумен и съветващ; и нямаше никой от народа на Ангеас подобен на него.
42 И всичките синове на Исав го взеха, помазаха го и го коронясаха за цар, и му се поклониха, и му казаха: Да живее царят, да живее царят!
43 И разпростряха покривалото и му донесоха всеки златни и сребърни обеци, пръстени или гривни, и го направиха много богат със сребро и злато, с ониксови камъни и бделий, и му направиха царски престол, и поставиха царска корона на главата му, и му построиха дворец, и той живееше в него, и стана цар над всичките синове на Исав.
44 И жителите на Ангеас взеха наградата си за битката си от синовете на Исав и отидоха та се върнаха по това време при господаря си в Динхава.
45 И Бела царува над синовете на Исав тридесет години; и синовете на Исав се заселиха в земята вместо синовете на Сеир и живееха безопасно на тяхно място и до днес.

ГЛАВА 58

1 И стана така, в тридесет и втората година от отиването на израилтяните в Египет, тоест в седемдесет и първата година от живота на Йосиф, в онази година умря фараонът, египетският цар, и синът му Магрон се възцари вместо него.
2 И фараонът заповяда на Йосиф преди смъртта си да бъде баща на сина му Магрон и Магрон да бъде под грижите на Йосиф и под неговия съвет.
3 И целият Египет се съгласи с това нещо, Йосиф да бъде цар над тях, защото всички египтяни обичаха Йосиф както досега; само Магрон, синът на фараона, седна на престола на баща си и стана цар в онези дни на мястото на баща си.
4 Магрон беше на четиридесет и една години, когато започна да царува, и царува четиридесет години в Египет; и целият Египет го нарече Фараон по името на баща му, както беше обичай да правят в Египет с всеки цар, който царуваше над тях.
5 И когато фараонът се възцари на мястото на баща си, той предаде египетските закони и всичките държавни дела в ръцете на Йосиф, както му беше заповядал баща му.
6 И Йосиф стана цар над Египет, защото той управляваше целия Египет и целият Египет беше под негова грижа и под неговия съвет, защото целият Египет се обърна към Йосиф след смъртта на фараона и го обичаха изключително много да царува над тях.
7 Но имаше някои хора между тях, които не го харесваха, казвайки: „Никой чужденец няма да царува над нас.“ Въпреки това, цялото управление на Египет премина в онези дни върху Йосиф, след смъртта на фараона, като той беше управител и правеше каквото си поиска в цялата страна, без никой да се намесва.
8 И целият Египет беше под властта на Йосиф; и Йосиф воюваше с всичките си околни врагове и ги покори; също така цялата земя и всичките филистимци, до границите на Ханаан, Йосиф покори; и всички те бяха под властта му; и те даваха годишен данък на Йосиф.
9 И фараонът, египетският цар, седна на престола си вместо баща си, но той беше под властта и съвета на Йосиф, както беше в началото под властта на баща си.
10 И не царуваше той само в Египетската земя, по съвета на Йосиф, но Йосиф царуваше над цялата страна по това време, от Египет до голямата река Перат.
11 И Йосиф беше успешен във всичките си пътища, и Господ беше с него; и Господ даде на Йосиф допълнителна мъдрост, почит, слава и любов към него в сърцата на египтяните и по цялата земя; и Йосиф царува над цялата страна четиридесет години.
12 И всичките филистимски земи, Ханаан и Сидон, и от другата страна на Йордан, донасяха подаръци на Йосиф през всичките му дни; и цялата земя беше в ръката на Йосиф; и му донасяха годишен данък, както

беше определено, защото Йосиф се беше борил срещу всичките си околни врагове и ги беше покорил; и цялата земя беше в ръката на Йосиф; и Йосиф седеше здраво на престола си в Египет.
13 А също и всичките му братя, синовете на Яков, живееха безопасно в земята през всичките дни на Йосиф; и плодовити бяха и се умножиха твърде много в земята, и служеха на Господа през всичките си дни, както им беше заповядал баща им Яков.
14 И след много дни и години, когато Исавовите синове живееха спокойно в земята си с цар Бела, Исавовите синове се разплодиха и умножиха в земята и решиха да отидат и да се бият със синовете на Яков и с целия Египет и да освободят брат си Сефо, сина на Елифаз, и мъжете му, защото те все още бяха роби на Йосиф в онези дни.
15 И синовете на Исав изпратиха вестници до всичките синове на изток и те сключиха мир с тях; и всичките синове на изток дойдоха при тях, за да отидат със синовете на Исав в Египет на бой.
16 И дойдоха при тях също и от народа на Ангеас, цар на Динхава, и те също изпратиха до синовете на Исмаил и те също дойдоха при тях.
17 И целият този народ се събра и дойде в Сеир, за да помогне на синовете на Исав в битката им; и този лагер беше много голям и натоварен с хора, многобройни като морския пясък, около осемстотин хиляди мъже, пехотинци и конници; и всички тези войски слязоха в Египет, за да се бият със синовете на Яков, и се разположиха на стан при Рамесей.
18 И Йосиф излезе с братята си с египетските силни мъже, около шестстотин мъже, и те се биха с тях в земята Рамесес; и синовете на Яков по това време пак се биха със синовете на Исав, в петдесетата година от слизането на синовете на Яков в Египет, която е тридесетата година от царуването на Бела над синовете на Исав в Сеир.
19 И Господ предаде всичките силни мъже на Исав и на синовете на изток в ръката на Йосиф и братята му; и народът на синовете на Исав и на синовете на изток беше поразен пред Йосиф.
20 И от народа на Исав и от източните синове, които бяха убити, паднаха пред синовете на Яков около двеста хиляди мъже, и царят им Бела, синът на Веор, падна с тях в битката. Когато синовете на Исав видяха, че царят им падна в битката и беше мъртъв, ръцете им отслабнаха в битката.
21 А Йосиф и братята му, и целият Египет продължаваха да побеждават народа от дома на Исав; и целият народ на Исав се уплаши от синовете на Яков и избяга от тях.
22 А Йосиф и братята му, и целият Египет ги преследваха един ден път и убиха от тях около триста мъже, като продължаваха да ги поразяват по пътя; и след това се обърнаха от тях.
23 И Йосиф и всичките му братя се върнаха в Египет, нито един човек не липсваше от тях, а от египтяните паднаха дванадесет мъже.
24 И когато Йосиф се върна в Египет, заповяда да държат още повече Сефо и мъжете му, и те ги оковаха с железни окови и увеличиха мъката им.
25 И целият народ от исавовите синове и синовете на изток се върнаха засрамени, всеки в града си, защото всички силни мъже, които бяха с тях, бяха паднали в битка.
26 И когато синовете на Исав видяха, че царят им е умрял в битка, те побързаха и взеха човек от народа на синовете на изток; името му беше Йовав, син на Зарах, от земята Боцра, и го поставиха да царува над тях вместо техния цар Бела.
27 И Йовав седна на престола на Бела като цар вместо него; и Йовав царува в Едом над всичките синове на Исав десет години; и синовете на Исав не отидоха вече да се бият със синовете на Яков от онзи ден нататък, защото синовете на Исав познаваха храбростта на синовете на Яков и много се страхуваха от тях.
28 Но от онзи ден нататък синовете на Исав намразиха синовете на Яков; и омразата и враждата между тях бяха много силни през всичките дни, дори до днес.
29 И след това, след десет години, умря Йовав, синът на Зарах, от Боцра. И синовете на Исав взеха мъж на име Хусам от земята Теман и го поставиха за цар над себе си вместо Йовав. И Хусам царува в Едом над всичките синове на Исав двадесет години.
30 И Йосиф, египетският цар, и братята му, и всичките израилтяни живееха безопасно в Египет в онези дни, заедно с всичките деца на Йосиф и братята му, без да имат никаква пречка или злополука; и египетската земя беше по това време в спокойствие от война в дните на Йосиф и братята му.

ГЛАВА 59

1 А ето имената на израилтяните, които живееха в Египет, които бяха дошли с Яков; всичките Яковови синове дойдоха в Египет, всеки мъж със семейството си.
2 Децата на Лия бяха Рувим, Симеон, Левий, Юда, Исахар и Завулон, и сестра им Дина.
3 А синовете на Рахил бяха Йосиф и Вениамин.
4 А синовете на Зелфа, слугинята на Лия, бяха Гад и Асир.
5 А синовете на Вала, слугинята на Рахил, бяха Дан и Нефталим.
6 И това бяха потомците им, които им се родиха в Ханаанската земя, преди да дойдат в Египет с баща си Яков.
7 Синовете на Рувим бяха Ханох, Палу, Хецрон и Харми.
8 А синовете на Симеон бяха Йемуил, Ямин, Оад, Яхин, Захар и Саул, син на ханаанката.
9 А синовете на Леви бяха Герсон, Каат и Мерари, и сестра им Йохаведа, която им се роди, когато слязоха в Египет.
10 А синовете на Юда бяха Ир, Онан, Шелах, Фарес и Зарах.
11 И Ир и Онан умряха в Ханаанската земя; а синовете на Фарес бяха Есрон и Хамул.
12 А синовете на Исахар бяха Тола, Фува, Йов и Шомрон.
13 А синовете на Завулон бяха Серед, Елон и Яхлеил, а син на Дан беше Хушим.

14 А синовете на Нефталим бяха Яхцеил, Гуни, Йецер и Силам.
15 А синовете на Гад бяха Цифион, Хаги, Шуний, Ецбон, Ери, Ароди и Арели.
16 А синовете на Асир бяха Джимна, Ишва, Ишви, Берия и сестра им Серах; а синовете на Берия бяха Хевер и Малхиил.
17 А синовете на Вениамин бяха Бела, Бехер, Ашбел, Гера, Нееман, Ахи, Рош, Мупим, Хупим и Орд.
18 А синовете, които му се родиха в Египет, бяха Манасия и Ефрем.
19 И всичките души, които излязоха от чреслата на Яков, бяха седемдесет души; те са онези, които дойдоха с баща си Яков в Египет, за да живеят там; и Йосиф и всичките му братя живееха безопасно в Египет, и ядяха от най-добрата египетска храна през всичките дни на Йосифовия живот.
20 И Йосиф живя в Египетската земя деветдесет и три години, а Йосиф царува над целия Египет осемдесет години.
21 А когато наближиха дните на Йосиф да умре, той прати да повикат братята си и целия си бащин дом; и всички те се събраха и седнаха пред него.
22 И Йосиф каза на братята си и на целия си бащин дом: Ето, аз умирам; и Бог непременно ще ви посети и ще ви изведе от тази земя в земята, за която се е клел на бащите ви да им я даде.
23 И когато Бог ви посети, за да ви заведе оттук в земята на бащите ви, тогава изнесете и моите кости със себе си оттук.
24 И Йосиф накара израилтяните да се закълнат за потомството им след тях, казвайки: Бог непременно ще ви посети и вие ще изнесете костите ми със себе си оттук.
25 И след това Йосиф умря в онази година, седемдесет и първата година от слизането на израилтяните в Египет.
26 А Йосиф беше на сто и десет години, когато умря в Египетската земя. И всичките му братя и всичките му слуги станаха и балсамираха Йосифа, както беше техният обичай, и братята му и целият Египет го оплакваха седемдесет дни.
27 И положиха Йосиф в ковчег, пълен с аромати и всякакви видове благовония, и го погребаха край реката, която е Сихор, заедно със синовете му и всичките му братя, и целият бащин дом направи седемдневен траур за него.
28 И стана така, след смъртта на Йосиф, че в онези дни всички египтяни започнаха да управляват над израилтяните. И фараонът, египетският цар, който царува на мястото на баща си, взе всички египетски закони и ръководеше цялото управление на Египет под свой съвет, и царуваше безопасно над народа си.

ГЛАВА 60

1 И когато се измина годината, седемдесет и втората година от слизането на израилтяните в Египет, след смъртта на Йосиф, Сефо, син на Елифаз, син на Исав, избяга от Египет, той и мъжете му, и си тръгнаха.
2 И той дойде в Африка, която е Динхава, при африканския цар Ангеас. Ангеас ги прие с голяма почит и постави Сефо за военачалник на войската си.
3 И Сефо спечели благоволението на Ангей и на народа си, и Сефо беше военачалник на войската на африканския цар Ангей в продължение на много дни.
4 И Сефо подмами Ангеас, цар на Африка, да събере цялата си войска, за да отиде и да се бие с египтяните и със синовете на Яков, и да отмъсти за делото на братята си.
5 Но Ангей не искаше да послуша Сефо да направи това нещо, защото Ангей знаеше силата на синовете на Яков и какво бяха сторили те на войската му във войната си със синовете на Исав.
6 И в онези дни Сефо беше много велик в очите на Ангеас и в очите на целия си народ и непрестанно ги подмамваше да воюват срещу Египет, но те не искаха.
7 И случи се в онези дни, че в земята на Хитим имаше човек в град Пузимна, чието име беше Узу, и той беше обожествен от децата на Хитим; и човекът умря и нямаше син, само една дъщеря, чието име беше Яния.
8 А девойката беше извънредно красива, хубава и умна, нямаше никоя подобна на нея по красота и мъдрост по цялата земя.
9 И народът на африканския цар Ангеас я видя и дойдоха и му я похвалиха. Ангеас изпрати писма до децата на Хитим и поиска да я вземе за жена, и народът на Хитим се съгласи да му я даде за жена.
10 И когато пратениците на Ангеас тръгнаха от земята на Хитим, за да тръгнат на път, ето, пратениците на Турнус, цар на Бибенту, дойдоха в Хитим, защото Турнус, цар на Бибенту, също изпрати своите пратеници да поискат Яния за него, за да я вземе за жена, понеже всичките му мъже също му я бяха похвалили, затова той изпрати всичките си слуги при нея.
11 И слугите на Турнус дойдоха в Хитим и поискаха Яния, за да бъде взета за жена на техния цар Турнус.
12 И жителите на Хитим им казаха: „Не можем да я дадем, защото африканският цар Ангеас поиска да му я вземе за жена, преди да дойдете вие, и ние да му я дадем, и затова сега не можем да направим това нещо, за да лишим Ангеас от момичето, за да я дадем на Турн.“
13 Защото много се боим от Ангеас, да не би да дойде в битка срещу нас и да ни унищожи, и господарят ти Турн няма да може да ни избави от ръката му.
14 И когато пратениците на Турнус чуха всичките думи на хитимците, те се върнаха при господаря си и му разказаха всичките думи на хитимците.
15 И децата на Хитим изпратиха писмо до Ангеас, в което казваха: „Ето, Турн е пратил да повикат Яния, за да я вземе за жена, и така му отговорихме; и чухме, че е събрал цялата си войска, за да отиде на война срещу теб, и възнамерява да мине през пътя на Сардуния, за да се бие срещу брат ти Лук, а след това ще дойде да се бие срещу теб.“
16 И Ангеас чу думите на синовете на Хитим, които му изпратиха в протокола, и гневът му се разпали, и той стана, събра цялата си войска и дойде през островите

на морето, по пътя за Сардуния, при брат си Лук, цар на Сардуния.
17 И Ниблос, синът на Лук, чул, че чичо му Ангеас идва, и излязъл да го посрещне с тежка войска, целунал го и го прегърнал. Ниблос казал на Ангеас: „Когато питаш баща ми за благополучието му, когато ще отида с теб да се бием с Турн, помоли го да ме направи военачалник на войската си.“ И Ангеас направил така, и той отишъл при брат си, а брат му отишъл да го посрещне, и го попитал за благополучието му.
18 И Ангей попита брат си Лук за благополучието му и да направи сина си Ниблос началник на войската си, и Лук направи така, и Ангей и брат му Лук се вдигнаха и отидоха към Турн на бой, а с тях имаше голяма войска и многобройни хора.
19 И той дойде с кораби и влязоха в областта Астарш. И ето, Турн идваше срещу тях, защото той отишъл в Сардуния и възнамерявал да я разруши, а след това да премине оттам в Ангея, за да се бие с него.
20 И Ангеас и брат му Лук срещнаха Турн в долината Канопия и битката между тях на това място беше силна и ожесточена.
21 И битката беше жестока срещу Лук, цар на Сардуния, и цялата му войска падна, а синът му Ниблос също падна в тази битка.
22 И чичо му Ангеас заповяда на слугите си и те направиха златен ковчег за Ниблос и го положиха в него. Ангеас отново поведе битка срещу Турн, но Ангеас беше по-силен от него и го уби, и порази целия му народ с острието на меча. Ангеас отмъсти за каузата на Ниблос, сина на брат си, и за каузата на войската на брат си Лук.
23 И когато Турн умря, ръцете на оцелелите в битката отслабнаха и те избягаха пред Ангеас и брат му Лук.
24 А Ангеас и брат му Лук ги преследваха до главния път, който е между Алфану и Рома, и избиха цялата войска на Турнус с острието на меча.
25 И Лук, цар на Сардуния, заповяда на слугите си да направят месингов ковчег и да положат в него тялото на сина му Ниблос, и го погребаха на това място.
26 И построиха върху нея висока кула там, на главния път, и я нарекоха на името на Ниблос, както е и до днес, и погребаха там, на това място, заедно с Ниблос, царя на Бибенту, Турнус.
27 И ето, на главния път между Алфану и Рома, гробът на Ниблос е от едната страна, а гробът на Турнус - от другата, и между тях има тротоар и до днес.
28 И когато Ниблос беше погребан, баща му Лук се завърна с войската си в земята си Сардуния, а брат му Ангеас, царят на Африка, отиде с народа си в град Бибенту, който е град Турнус.
29 И жителите на Бибенту чуха за славата му и много се уплашиха от него, и излязоха да го посрещнат с плач и молба, и жителите на Бибенту умоляваха Ангеас да не ги убива, нито да разрушава града им; и той го направи, защото Бибенту в онези дни се смяташе за един от градовете на децата на Хитим; следователно той не разруши града.
30 Но от този ден нататък войските на африканския цар отиваха в Хитим, за да го разграбят и плячкосват, и когато отиваха, Сефо, военачалникът на войската на Ангеас, отиваше с тях.
31 И след това Ангеас се обърна с войската си и те стигнаха до град Пузимна, и оттам Ангеас взе за жена Яния, дъщерята на Узу, и я доведе в града си в Африка.

ГЛАВА 61

1 И по това време фараонът, египетският цар, заповяда на целия си народ да му построят крепък дворец в Египет.
2 И той заповяда също на синовете на Яков да помогнат на египтяните в строежа, и египтяните построиха красив и елегантен дворец за царско жилище, и той се засели в него, и поднови управлението си, и царува безопасно.
3 И Завулон, синът на Яков, умря в онази година, която е седемдесет и втората година от отиването на израилтяните в Египет. Завулон умря на сто и четиринадесет години, и биде положен в ковчег и предаден в ръцете на децата му.
4 А в седемдесет и петата година почина брат му Симеон, който беше на сто и двадесет години, когато умря; и той биде положен в ковчег и предаден в ръцете на децата му.
5 А Сефо, син на Елифаз, син на Исав, началник на войската на Ангея, цар на Динава, все още всеки ден убеждаваше Ангея да се приготви за битка, за да се бие със синовете на Яков в Египет. Но Ангея не искаше да направи това, защото слугите му му бяха разказали за цялата мощ на синовете на Яков, какво им бяха сторили в битката им със синовете на Исав.
6 И през онези дни Сефо всеки ден подмамваше Анхей да се бие със синовете на Яков.
7 И след известно време Ангей послуша думите на Сефо и се съгласи с него да се бие със синовете на Яков в Египет. Ангей събра целия си народ, народ многоброен като пясъка на морския бряг, и реши да отиде в Египет на бой.
8 А сред слугите на Ангеас имаше един младеж на петнадесет години, на име Валаам, син на Веор, и младежът беше много мъдър и разбираше изкуството на магьосничеството.
9 И Ангеас каза на Валаам: Моля те, помоли ни с магия, за да узнаем кой ще победи в тази битка, към която сега се присъединяваме.
10 И Валаам заповяда да му донесат восък и направи от него подобие на колесници и конници, представящи войската на Ангеас и войската на Египет, и ги сложи в хитро приготвените води, които имаше за тази цел, и взе в ръка клоните на миртови дървета, и упражни хитростта си, и ги съедини над водата, и във водата му се явиха подобни образи на войските на Ангеас, падащи пред подобните образи на египтяните и синовете на Яков.
11 И Валаам разказа това на Ангиес. Ангиес се отчая и не се въоръжи, за да слезе в Египет на бой, а остана в града си.
12 И когато Сефо, синът на Елифаз, видя, че Ангеас се отчая да излезе на бой с египтяните, Сефо избяга от Африка пред Ангеас и отиде и стигна в Хитим.

13 И всичките жители на Хитим го приеха с голяма почит и го наеха да води битките им през всичките дни. И Сефо стана извънредно богат в онези дни, и войските на африканския цар все още се разпръскваха в онези дни, и синовете на Хитим се събраха и отидоха на планината Куптиция заради войските на африканския цар Ангеас, които настъпваха срещу тях.
14 И един ден Сефо изгуби млада юница и отиде да я търси, и я чу да мучи около планината.
15 И Сефо отиде и видя, и ето, имаше голяма пещера в подножието на планината, и имаше там голям камък на входа на пещерата; и Сефо разцепи камъка и влезе в пещерата; и погледна, и ето, голямо животно поглъщаше вола; от средата нагоре приличаше на човек, а от средата надолу приличаше на животно; и Сефо се надигна срещу животното и го уби с мечовете си.
16 И жителите на Хитим чуха това нещо и се зарадваха твърде много, и казаха: Какво да правим с този човек, който уби това животно, което изяде добитъка ни?
17 И всички се събраха, за да му посветят един ден от годината, и го нарекоха Сефо по негово име, и му принасяха възлияния година след година на този ден, и му принасяха дарове.
18 По това време Яния, дъщерята на Узу, съпругата на цар Ангеас, се разболя и болестта ѝ беше тежко усетена от Ангеас и неговите служители, и Ангеас каза на мъдреците си: „Какво да направя на Яния и как да я излекувам от болестта ѝ?“ А мъдреците му казаха: „Понеже въздухът на нашата страна не е като въздуха на земята Хитим, а нашата вода не е като тяхната вода, затова царицата се разболя.“
19 Защото поради смяната на въздуха и водата тя се разболя, а също и защото в страната си пиеше само водата, която идваше от Пурма, която нейните предци бяха донесли по мостове.
20 И Ангеас заповяда на слугите си и те му донесоха в съдове водите на Пурма, принадлежащи на Хитим, и претеглиха тези води с всички води на африканската земя и откриха, че тези води са по-леки от водите на Африка.
21 И Ангеас видя това нещо и заповяда на всичките си служители да съберат каменоделците, хиляди и десетки хиляди, и те дялаха камъни безброй, и строителите дойдоха и построиха изключително здрав мост, и прекараха извора на вода от земята на Хитим до Африка, и тези води бяха за царицата Яния и за всичките ѝ грижи, за да пие от тях и да пече, да пере и да се къпе с тях, а също и да полива с тях всички семена, от които може да се получи храна, и всички плодове на земята.
22 И царят заповяда да донесат от пръстта на Хитим в големи кораби, а също и камъни за строеж с тях, и строителите построиха дворци за царица Яния, и царицата се изцели от болестта си.
23 И при промяната на годината войските на Африка продължиха да идват в земята Хитим, за да плячкосват както обикновено. И Сефо, синът на Елифаз, чу вестта им и даде заповеди за тях, и се би с тях. Те избягаха от него, и той избави земята Хитим от тях.
24 И синовете на Хитим видяха храбростта на Сефо, и синовете на Хитим се решиха и поставиха Сефо цар над себе си; и той стана цар над тях; и докато той царуваше, те отидоха да покорят синовете на Тувал и всички околни острови.
25 И царят им Сефо ги предвождаше и те воюваха с Тувал и островите, и ги покориха. И когато се върнаха от битката, подновиха управлението му и му построиха много голям дворец за царско жилище и престол, и му направиха голям трон. И Сефо царува над цялата земя Хитим и над земята Италия петдесет години.

ГЛАВА 62

1 В онази година, седемдесет и деветата година от отиването на израилтяните в Египет, умря Рувим, синът на Яков, в Египетската земя; Рувим беше на сто двадесет и пет години, когато умря; и го положиха в ковчег и го предадоха в ръцете на децата му.
2 А в осемдесетата година умря брат му Дан; той беше на сто и двадесет години, когато умря; и той биде положен в ковчег и предаден в ръцете на децата му.
3 И в онази година умря Хушам, цар Едом, и след него царува Адад, син на Бедад, тридесет и пет години; а в осемдесет и първата година умря Исахар, синът на Яков, в Египет. Исахар беше на сто двадесет и две години, когато умря; и биде положен в ковчег в Египет и предаден в ръцете на децата му.
4 А в осемдесет и втората година умря брат му Асир; той беше на сто двадесет и три години, когато умря; и беше положен в ковчег в Египет и предаден в ръцете на децата му.
5 И в осемдесет и третата година умря Гад; той беше на сто двадесет и пет години, когато умря; и биде положен в ковчег в Египет и предаден в ръцете на децата му.
6 И стана така, в осемдесет и четвъртата година, която е петдесетата година от царуването на Адад, сина на Бедад, цар Едом, че Адад събра всичките синове на Исав и приготви цялата си войска, около четиристотин хиляди мъже, и се насочи към земята Моав и отиде да се бие с Моав и да ги направи данък под свой контрол.
7 И моавците чуха това нещо и много се уплашиха, и изпратиха до мадиамците да им помогнат в битка с Адад, сина на Бедад, царя на Едом.
8 И Адад дойде в Моавската земя; и Моав и мадиамците излязоха да го посрещнат и се строиха в бой срещу него в Моавското поле.
9 И Адад воюва с Моав; и паднаха от моавците и мадиамците много убити, около двеста хиляди мъже.
10 И битката беше много ожесточена срещу Моав; и когато моавците видяха, че битката е ожесточена за тях, те отслабиха ръцете си и обърнаха гръб, и оставиха мадиамците да водят битката.
11 А мадиамците не знаеха намеренията на Моав, но се засилиха в битка и се сражаваха с Адад и цялата му войска, и целият мадиам падна пред него.
12 И Адад порази всички мадиамци с тежко поражение и ги изби с острието на меча; не остави никой оцелял от онези, които дойдоха да помогнат на Моав.

13 И когато всички мадиамци бяха паднали в битка, а моавците бяха избягали, Адад направи целия моавски народ по онова време свой данък; и те станаха под негова ръка, и даваха годишен данък, както беше наредено; и Адад се обърна и се върна в земята си.
14 И в края на годината, когато останалите мадиамци, които бяха в земята, чуха, че всичките им братя паднали в битка с Адад заради Моав, защото моавците обърнали гръб в битка и оставили мадиамците да се бият, тогава петима от мадиамските князе решиха с останалите си братя, които останаха в земята им, да се бият с Моав, за да отмъстят за делото на братята си.
15 И мадиамците изпратиха до всичките си братя, синовете на изток, и всичките си братя, всички синове на Хетура, дойдоха да помогнат на мадиамците да се бият с Моав.
16 И моавците чуха това нещо и много се уплашиха, че всичките източни синове са се събрали против тях за бой. И моавците изпратиха писмо до Адад, сина на Бедад, в земята Едом, казвайки:
17 Елате сега при нас и ни помогнете, и ние ще поразим Мадиам, защото всички те се събраха и дойдоха против нас с всичките си братя, синовете на изток, за да се бият, за да отмъстят за делото на Мадиам, паднал в битка.
18 И Адад, син на Бедад, царят на Едом, излезе с цялата си войска и отиде в земята Моав, за да се бие с Мадиам. И Мадиам и източните жители се биеха с Моав в полето Моав; и битката беше много ожесточена между тях.
19 И Адад порази всичките мадиамци и източните синове с острието на меча; и Адад по това време избави Моав от ръката на мадиамците; и останалите от мадиамците и от източните синове избягаха пред Адад и войската му; и Адад ги преследва до земята им и им нанесе много тежко клане, и убитите паднаха по пътя.
20 И Адад избави Моав от ръката на Мадиам, защото всичките мадиамски синове бяха паднали от острието на меча; и Адад се обърна и се върна в земята си.
21 И от онзи ден нататък мадиамците намразиха моавците, защото те бяха паднали в битка заради тях, и имаше голяма и силна вражда между тях през всичките дни.
22 И всички мадиамци, които се намериха по пътя на Моавската земя, загинаха от меча на Моав; и всички моавци, които се намериха по пътя на Мадиамската земя, загинаха от меча на Мадиам; така правеше Мадиам на Моав и Моав на Мадиам в продължение на много дни.
23 И по това време Юда, синът на Яков, умря в Египет, в осемдесет и шестата година от слизането на Яков в Египет. Юда беше на сто двадесет и девет години, когато умря. И го балсамираха и го положиха в ковчег, и го предадоха в ръцете на децата му.
24 А в осемдесет и деветата година умря Нефталим, на сто тридесет и две години, и биде положен в ковчег и предаден в ръцете на децата му.
25 И стана така, в деветдесет и първата година от отиването на израилтяните в Египет, тоест в тридесетата година от царуването на Сефо, син на Елифаз, син на Исав, над синовете на Хитим, синовете на Африка нападнаха синовете на Хитим, за да ги ограбят, както обикновено, но не бяха ги нападнали през тези тринадесет години.
26 И те дойдоха при тях през онази година, и Сефо, синът на Елифаз, излезе срещу тях с някои от мъжете си и ги порази жестоко. И войските на Африка избягаха от Сефо, и убитите паднаха пред него. Сефо и мъжете му ги преследваха, като продължаваха напред и ги поразяваха, докато не се приближиха до Африка.
27 И Ангей, цар на Африка, чу за стореното от Сефо, и това го разстрои извънредно; и Ангей се страхуваше от Сефо през всичките дни.

ГЛАВА 63

1 И в деветдесет и третата година умря в Египет Левий, синът на Яков; и Левий беше на сто тридесет и седем години, когато умря; и го положиха в ковчег и го предадоха в ръцете на децата му.
2 И след смъртта на Левий, когато целият Египет видя, че синовете на Яков, братята на Йосиф, са мъртви, всички египтяни започнаха да угнетяват синовете на Яков и да им вгорчават живота от онзи ден до деня, когато излязоха от Египет, и взеха от ръцете им всичките лозя и ниви, които Йосиф им беше дал, и всичките красиви къщи, в които живееха израилтяните, и цялата тлъстина на Египет; египтяните взеха всичко от синовете на Яков в онези дни.
3 И ръката на целия Египет стана още по-тежка в ония дни против израилтяните; и египтяните угнетяваха израилтяните, докато животът на израилтяните се умори от египтяните.
4 И стана така в ония дни, в сто и втората година от отиването на Израил в Египет, че фараонът, египетският цар, умря, и синът му Мелол се възцари на негово място; и всички силни египетски мъже и цялото онова поколение, което познаваше Йосиф и братята му, умряха в ония дни.
5 И на тяхно място се издигна друго поколение, което не познаваше синовете на Яков и цялото добро, което им бяха сторили, и цялата им сила в Египет.
6 Затова от онзи ден нататък целият Египет започна да вгорчава живота на синовете на Яков и да ги угнетява с всякакъв вид тежък труд, защото не бяха познавали предците си, които ги бяха избавили в дните на глада.
7 И това беше също от Господа за израилтяните, за да им е от полза в последните им дни, за да могат всички израилтяни да познаят Господа, своя Бог.
8 и за да узнаят знаменията и могъщите чудеса, които Господ щеше да извърши в Египет заради народа Си Израил, за да се боят израилтяните от Господа, Бога на бащите си, и да ходят по всичките Му пътища, те и потомството им след тях, през всичките дни.
9 Мелол беше на двадесет години, когато започна да царува, и царува деветдесет и четири години. И целият Египет го нарече Фараон по името на баща му, както беше обичай да правят с всеки цар, който царуваше над тях в Египет.
10 По това време всички войски на африканския цар Ангеас тръгнаха да се разпръснат по земята на Хитим, както обикновено, за да плячкосват.

11 И Сефо, син на Елифаз, син на Исав, чу вестта им, и излезе да ги посрещне с войската си, и се би с тях там на пътя.
12 И Сефо порази войските на африканския цар с острието на меча, и не остави никой от тях да оцелее, и никой не се върна при господаря си в Африка.
13 И Ангей чу това, което Сефо, синът на Елифаз, беше направил с всичките си войски, че ги беше унищожил, и Ангей събра всичките си войски, всички мъже от африканската земя, народ многоброен като пясъка край морския бряг.
14 И Ангеас изпрати при брат си Лук да кажат: „Ела при мен с всичките си мъже и ми помогни да поразя Сефо и всичките деца на Хитим, които унищожиха моите мъже.“ И Лук дойде с цялата си войска, много голяма сила, за да помогне на брат си Ангеас да се бие със Сефо и децата на Хитим.
15 И Сефо и синовете на Хитим чуха това, и много се уплашиха, и голям ужас обзе сърцата им.
16 И Сефо изпрати писмо в земята Едом до Адад, сина на Бедад, цар Едом, и до всичките синове на Исав, в което се казваше:
17 Чух, че Ангеас, цар на Африка, идва при нас с брат си за битка срещу нас и ние много се страхуваме от него, защото войската му е много голяма, особено след като той идва срещу нас с брат си и войската си.
18 Затова сега ела и ти с мен и ми помогни, и ще се бием заедно срещу Ангеас и брат му Лук, и ти ще ни спасиш от ръцете им; но ако не, знай, че всички ще умрем.
19 И синовете на Исав изпратиха писмо до синовете на Хитим и до техния цар Сефо, в което казваха: „Не можем да воюваме срещу Ангеас и неговия народ, защото между нас има мирен завет от толкова години, от дните на първия цар Бела и от дните на Йосиф, син на Яков, египетския цар, с когото воювахме от другата страна на Йордан, когато погреба баща си.“
20 И когато Сефо чу думите на братята си, синовете на Исав, той се въздържа от тях; и Сефо се уплаши много от Ангея.
21 И Ангеас и брат му Лук събраха всичките си войски, около осемстотин хиляди мъже, срещу синовете на Хитим.
22 И всичките синове на Хитим казаха на Сефо: Помоли се за нас на Бога на твоите предци, може би Той ще ни избави от ръката на Ангеас и войската му, защото чухме, че Той е велик Бог и че избавя всички, които Му се уповават.
23 И Сефо чу думите им, и Сефо потърси Господа, и каза:
24 Господи, Боже на Авраам и Исаак, моите предци, днес познавам, че Ти си истински Бог и че всички богове на народите са суетни и безполезни.
25 Спомни ми днес завета Си с Авраама, нашия баща, който нашите предци ни обявиха, и стори ми днес милост заради Авраама и Исаака, нашите бащи, и спаси мене и синовете на Хитим от ръката на африканския цар, който идва против нас за война.
26 И Господ послуша гласа на Сефо и погледна благосклонно към него заради Авраама и Исаака; и Господ избави Сефо и синовете на Хитим от ръката на Ангея и от неговия народ.
27 И в онзи ден Сефо се би с Ангеас, цар на Африка, и с целия му народ; и Господ предаде целия народ на Ангеас в ръцете на синовете на Хитим.
28 И битката срещу Ангеас беше жестока, и Сефо порази с острието на меча всички мъже на Ангеас и брат му Лук, и до вечерта на същия ден паднаха от тях около четиристотин хиляди мъже.
29 И когато Ангеас видя, че всичките му мъже загинаха, той изпрати писмо до всички жители на Африка да дойдат при него, за да му помогнат в битката, и написа в писмото, казвайки: Всички, които се намират в Африка, нека дойдат при мен от десет години и нагоре; нека всички дойдат при мен, и ето, ако не дойде, ще умре, и всичко, което има, с цялото му семейство, царят ще вземе.
30 И всички останали жители на Африка се ужасиха от думите на Ангеас и излязоха от града около триста хиляди мъже и момчета от десет години нагоре и дойдоха в Ангеас.
31 И след десет дни Ангеас поднови битката срещу Сефо и синовете на Хитим; и битката стана много голяма и ожесточена между тях.
32 И от войската на Ангеас и Лук, Сефон изпрати много от ранените в неговата ръка, около две хиляди мъже, и Сосифтар, военачалникът на войската на Ангеас, падна в тази битка.
33 И когато Сосифтар падна, африканските войски се обърнаха в бягство и избягаха, а Ангеас и брат му Лук бяха с тях.
34 И Сефо и синовете на Хитим ги преследваха и продължаваха да ги побеждават жестоко по пътя, около двеста мъже. Те преследваха Аздрувала, сина на Ангея, който беше избягал с баща си, и убиха двадесет от мъжете му по пътя. Аздрувал избяга от синовете на Хитим и те не го убиха.
35 И Ангей и брат му Лук избягаха с останалите си мъже и се спасиха, и дойдоха в Африка с ужас и смущение. Ангей се страхуваше през всичките дни да не би Зефо, синът на Елифаз, да тръгне на война с него.

ГЛАВА 64

1 А Валаам, синът на Веор, беше по това време с Ангеас в битката; и когато видя, че Сефо надделя над Ангеас, избяга оттам и дойде в Хитим.
2 И Сефо и синовете на Хитим го приеха с голяма почит, защото Сефо познаваше мъдростта на Валаам, и Сефо даде на Валаам много дарове, и той остана с него.
3 И когато Сефо се завърна от войната, той заповяда да бъдат преброени всички синове на Хитим, които бяха отишли с него в битка, и ето, нито един не беше изчезнал.
4 И Сефо се зарадва на това нещо, поднови царството си и направи пиршество за всичките си поданици.
5 Но Сефо не си спомни за Господа и не размисли, че Господ му беше помогнал в битка и че беше избавил него и народа му от ръката на африканския цар, а все още ходеше по пътищата на хитимците и нечестивите деца на Исав, за да служи на други богове, на които

братята му, децата на Исав, го бяха научили; затова се казва: „От нечестивия произлиза нечестието.“
6 И Сефо царуваше безопасно над всичките синове на Хитим, но не познаваше Господа, Който беше избавил него и целия му народ от ръката на африканския цар; и африканските войски не идваха вече в Хитим да плячкосват както обикновено, защото знаеха за силата на Сефо, който ги беше поразил всички с острието на меча, така че Ангеас се страхуваше от Сефо, сина на Елифаз, и от синовете на Хитим през всичките дни.
7 По онова време, когато Сефо се завърна от войната и видя как надделя над всички африкански жители и ги порази в битка с острието на меча, Сефо посъветва синовете на Хитим да отидат в Египет, за да се бият със синовете на Яков и с фараона, египетския цар.
8 Защото Сефо чу, че силните египетски мъже са мъртви, че Йосиф и братята му, синовете на Яков, са мъртви, и че всичките им деца, израилтяните, са останали в Египет.
9 И Сефо обмисли да отиде да воюва против тях и против целия Египет, за да отмъсти за делото на братята си, синовете на Исав, които Йосиф с братята си и целия Египет бяха поразили в Ханаанската земя, когато отидоха да погребат Яков в Хеврон.
10 И Сефо изпрати пратеници до Адад, сина на Бедад, цар на Едом, и до всичките му братя, синовете на Исав, да кажат:
11 Не каза ли, че няма да се биеш срещу царя на Африка, защото той е член на твоя завет? Ето, аз се бих с него и поразих него и целия му народ.
12 Затова сега реших да воювам против Египет и против Яковите синове, които са там, и ще им отмъстя за онова, което Йосиф, братята му и предците му ни сториха в Ханаанската земя, когато отидоха да погребат баща си в Хеврон.
13 И така, ако си готов да дойдеш при мен, за да ми помогнеш в битка срещу тях и срещу Египет, тогава ще отмъстим за делото на братята си.
14 И синовете на Исав послушаха думите на Сефо; и синовете на Исав се събраха, много голям народ, и отидоха да помогнат на Сефо и синовете на Хитим в битка.
15 И Сефо изпрати до всичките синове на изток и до всичките синове на Исмаил с подобни думи; и те се събраха и дойдоха на помощ на Сефо и синовете на Хитим във войната срещу Египет.
16 И всички тези царе, царят на Едом и синовете на изток, и всичките синове на Исмаил, и Цефо, царят на Хитим, излязоха и се строиха в Хеврон.
17 А лагерът беше много тежък, простиращ се на дължина на три дни път, народ многоброен като пясъка на морския бряг, който не може да се изброи.
18 И всички тези царе и войските им слязоха и дойдоха в битка срещу целия Египет, и се разположиха на стан заедно в долината Патрос.
19 И целият Египет чу за това; и те се събраха, целият народ на Египетската земя и на всичките градове, принадлежащи на Египет, около триста хиляди мъже.
20 И египетските мъже изпратиха също и до израилтяните, които бяха в онези дни в земята Гесем, да дойдат при тях, за да отидат и да се бият с тези царе.
21 И израилтяните се събраха, около сто и петдесет мъже, и отидоха в бой, за да помогнат на египтяните.
22 И излязоха мъжете от Израил и Египет, около триста хиляди мъже и сто и петдесет мъже, и отидоха срещу тези царе на бой, и се разположиха отвън на земята Госен, срещу Патрос.
23 И египтяните не повярваха на Израил да отиде с тях в лагерите им заедно за бой, защото всички египтяни казваха: Може би израилтяните ще ни предадат в ръцете на исавците и исмаилците, понеже те са техни братя.
24 И всички египтяни казаха на израилтяните: Останете вие тук заедно на позицията си, а ние ще отидем и ще се бием против исавците и исмаилците; и ако тези царе ни надделеят, тогава вие всички ще дойдете върху тях и ни помогнете. И израилтяните направиха така.
25 И Сефо, син на Елифаз, син на Исав, царят на Хитим, и Адад, син на Бедад, цар на Едом, и всичките им лагери, и всичките синове на изток, и синовете на Исмаил, народ многоброен като пясък, се разположиха заедно на лагер в долината Патрос срещу Тахпанхес.
26 А Валаам, синът на Веор сириеца, беше там в стана на Сефо, защото дойде с хитимците на битката; а Валаам беше човек много почитан в очите на Сефо и мъжете му.
27 И Сефо каза на Валаам: Погадай ни, за да узнаем кой ще надделее в битката, ние или египтяните.
28 И Валаам стана и се опита да гадае; и беше изкусен в гадаенето, но се объркa и делото се развали в ръката му.
29 И той опита пак, но не успя. Валаам се отчая, остави го и не го довърши, защото това беше от Господа, за да накара Сефо и людете му да паднат в ръцете на израилтяните, които се бяха уповавали на Господа, Бога на бащите си, във войната си.
30 И Сефо и Адад строиха войските си в бой; и всички египтяни тръгнаха сами срещу тях, около триста хиляди мъже, и нито един от израилтяните не беше с тях.
31 И всички египтяни се сражаваха с тези царе срещу Патрос и Тахпанхес, и битката беше жестока срещу египтяните.
32 И царете бяха по-силни от египтяните в онази битка и около сто и осемдесет мъже от Египет паднаха в онзи ден, и около тридесет мъже от войската на царете, и всички египетски мъже избягаха от пред царете, така че синовете на Исав и Исмаил преследваха египтяните, продължавайки да ги побеждават до мястото, където беше лагерът на израилтяните.
33 И всички египтяни извикаха към израилтяните, казвайки: Побързайте към нас, помогнете ни и ни спасете от ръката на Исав, Исмаил и на синовете на Хитим.
34 И сто и петдесетте мъже от израилтяните се затичаха от мястото си към лагерите на тези царе, и израилтяните извикаха към Господа, своя Бог, да ги избави.
35 И Господ послуша Израиля, и Господ предаде всичките мъже на царете в ръката им; и израилтяните

воюваха против тези царе, и израилтяните избиха около четири хиляди от мъжете на царете.
36 И Господ хвърли голямо смущение в стана на царете, така че страх от израилтяните ги обзе.
37 И всичките войски на царете избягаха от израилтяните, а израилтяните ги преследваха и ги поразяваха до пределите на земята Куш.
38 И израилтяните убиха от тях по пътя още две хиляди мъже, и от израилтяните не падна нито един.
39 И когато египтяните видяха, че израилтяните са се били с толкова малко мъже срещу царете и че битката срещу тях е била твърде жестока,
40 Всички египтяни се уплашиха много за живота си поради силната битка и целият Египет избяга, като всеки се скри от строените войски и се скри по пътя, а израилтяните останаха да се бият.
41 И израилтяните нанесоха ужасен удар на царските мъже и се върнаха от тях, след като ги бяха прогонили до границата на земята Куш.
42 И целият Израил узна какво им бяха сторили египтяните, че бяха избягали от тях в битка и ги бяха оставили да се бият сами.
43 И израилтяните постъпиха с хитрост; и когато израилтяните се връщаха от бой, намериха египтяни на пътя и ги поразиха там.
44 И докато ги убиваха, те им казаха тези думи:
45 Защо ни оставихте, като бяхте малцинствен народ, да се бием срещу тези царе, които имаха голям народ, за да ни поразят, за да избавите по този начин собствените си души?
46 А за някои от тях, които израилтяните срещнаха по пътя, израилтяните си говориха един на друг, казвайки: Удряйте, удряйте, защото е исмаилец или едомец, или от синовете на Хитим. И те застанаха над него и го убиха, и познаха, че е египтянин.
47 И израилтяните направиха това с хитрост срещу египтяните, защото те ги бяха изоставили в битка и бяха избягали от тях.
48 И израилтяните избиха по този начин от египетските мъже по пътя около двеста мъже.
49 И всички египетски мъже видяха злото, което израилтяните им бяха сторили; затова целият Египет се уплаши много от израилтяните, защото видяха голямата им сила и че нито един от тях не беше паднал.
50 И така, всички израилтяни се върнаха с радост по пътя си към Госен, а останалата част от Египет се върна, всеки на мястото си.

ГЛАВА 65

1 И след тези събития се събраха всички съветници на фараона, египетския цар, и всички египетски старейшини, дойдоха пред царя, поклониха се до земята и седнаха пред него.
2 И съветниците и старейшините на Египет говориха на царя, казвайки:
3 Ето, народът на израилтяните е по-голям и по-силен от нас, и ти знаеш всичкото зло, което ни сториха по пътя, когато се връщахме от бой.
4 И ти видя също така мощната им сила, защото тази сила им е от бащите им, защото само малцина мъже се изправиха срещу народ, многоброен като пясъка, и ги поразиха с острието на меча, и от самите тях никой не падна, така че ако бяха многобройни, щяха да ги унищожат напълно.
5 И така, дайте ни съвет какво да правим с тях, докато постепенно ги изтребим измежду нас, за да не станат твърде многобройни за нас в земята.
6 Защото, ако израилтяните се умножат в земята, те ще ни станат пречка, и ако се случи война, те с голямата си сила ще се присъединят към нашия враг срещу нас и ще воюват против нас, ще ни изтребят от земята и ще си тръгнат от нея.
7 И царят отговори на египетските старейшини и им каза: Това е планът, който е съветван против Израиля, от който няма да се отклоним,
8 Ето, в земята са Питом и Рамесес, градове, неукрепени против битка; длъжно е ти и ние да ги построим и укрепим.
9 И сега иди и ти, постъпи с хитрост спрямо тях и прогласи глас в Египет и в Госен, по заповед на царя, казвайки:
10 Всички вие, мъже от Египет, Госен, Патрос и всички техни жители! Царят ни заповяда да построим Питом и Рамесий и да ги укрепим за битка; който от вас от целия Египет, от израилтяните и от всички жители на градовете, е готов да строи с нас, на всеки ще се дава ежедневно заплатата му по царска заповед; затова идете вие първи и действайте хитро, съберете се и елате в Питом и Рамесий да строите.
11 И докато строите, накарайте да се разгласява това из целия Египет всеки ден по заповед на царя.
12 И когато някои от израилтяните дойдат да градят с тебе, ще им даваш заплатата им всеки ден за няколко дни.
13 И след като са строили с вас за ежедневното си заплащане, отдалечавайте се от тях всеки ден един по един тайно, а след това ще се издигнете и ще им станете надзиратели и служители, а след това ще ги оставите да строят без заплата, а ако откажат, тогава ги принудете с всички сили да строят.
14 И ако направиш това, ще бъде добре за нас да укрепим земята си против израилтяните, защото поради умората от строежа и работата, израилтяните ще намалеят, понеже ще ги лишаваш от жените им ден след ден.
15 И всичките старейшини на Египет чуха съвета на царя; и съветът се видя добър в очите им и в очите на слугите на фараона, и в очите на целия Египет; и те направиха според словото на царя.
16 И всички слуги си тръгнаха от царя и накараха да се прогласи по целия Египет, в Тахпанхес и в Госен, и по всичките градове, които бяха около Египет, казвайки:
17 Ти видя какво ни сториха синовете на Исав и Исмаил, които дойдоха да воюват против нас и искаха да ни изтребят.
18 И така, царят ни заповяда да укрепим земята, да построим градовете Питом и Рамесес и да ги подготвим за битка, ако те отново дойдат срещу нас.
19 Който от вас от целия Египет и от израилтяните дойде да гради с нас, ще получава дневната си заплата от царя, както ни е заповядал.

20 И когато Египет и всичките израилтяни чуха всичко, което фараоновите слуги бяха говорили, дойдоха от египтяните и от израилтяните да градят със фараоновите слуги Питом и Рамесей; но никой от левиевите синове не дойде с братята си да градят.
21 И всички слуги на фараона и неговите князе дойдоха отначало с измама да строят с целия Израил като наемници за ежедневна работа, и дадоха на Израиля ежедневната си заплата в началото.
22 И слугите на фараона градиха с целия Израил и работеха с Израил в тази работа един месец.
23 И в края на месеца всички слуги на фараона започнаха тайно да се оттеглят от израилтяните всеки ден.
24 И Израил продължи работата по това време, но те получиха ежедневната си заплата, защото някои от египетските мъже все още работеха с Израил по това време; затова египтяните дадоха на Израил заплатата си в онези дни, за да могат и те, египтяните, техни съработници, да вземат заплатата за труда им.
25 И след година и четири месеца всички египтяни се оттеглиха от израилтяните, така че израилтяните останаха сами да се занимават с работата.
26 И след като всички египтяни се оттеглиха от израилтяните, те се върнаха и станаха потисници и надзиратели над тях, а някои от тях застанаха над израилтяните като надзиратели, за да получават от тях всичко, което им дадоха за заплатата на труда им.
27 И египтяните правеха така на израилтяните всеки ден, за да ги угнетяват в работата им.
28 И всички израилтяни се занимаваха само с работата, и египтяните оттогава нататък се въздържаха да дават каквато и да е заплата на израилтяните.
29 И когато някои от израилтяните отказаха да работят, защото не им се даваше заплата, тогава бирниците и слугите на фараона ги угнетяваха и ги биеха с тежки бичове, и ги принуждаваха да се връщат насила, за да работят с братята си; така правеха всички египтяни на израилтяните през всичките дни.
30 И всички израилтяни се уплашиха много от египтяните по този въпрос, и всички израилтяни се върнаха и работеха сами безплатно.
31 И израилтяните построиха Питом и Рамесес, и всички израилтяни извършиха работата, едни правеха тухли, а други строяха. И израилтяните построиха и укрепиха цялата Египетска земя и стените ѝ. И израилтяните се занимаваха с работа много години, докато дойде времето, когато Господ си спомни за тях и ги изведе от Египет.
32 Но синовете на Леви не бяха заети с работата с братята си Израилеви, от началото до деня, когато излязоха от Египет.
33 Защото всичките синове на Леви знаеха, че египтяните бяха говорили всички тези думи с измама на израилтяните, затова синовете на Леви се въздържаха да се приближат до работата с братята си.
34 И египтяните не обърнаха внимание, за да накарат левитите да работят след това, тъй като те не бяха с братята си в началото, затова египтяните ги оставиха на мира.
35 И ръцете на египетските мъже бяха насочени с постоянна строгост срещу израилтяните в тази работа, и египтяните караха израилтяните да работят с усърдие.
36 И египтяните вгорчаваха живота на израилтяните с тежка работа, с хоросан и тухли, и с всякаква работа на полето.
37 И израилтяните нарекоха египетския цар Мелол „Мерор, египетски цар“, защото в неговите дни египтяните бяха вгорчили живота си с всякакъв вид работа.
38 И всяка работа, която египтяните караха израилтяните да работят, те я налагаха строго, за да угнетяват израилтяните; но колкото повече ги угнетяваха, толкова повече те се увеличаваха и растяха; и египтяните скърбеха заради израилтяните.

ГЛАВА 66

1 По това време умря Адад, синът на Бедад, цар Едом, и на негово място се възцари Самла от Месрека, от земята на източните синове.
2 В тринадесетата година от царуването на фараона, египетския цар, която беше сто двадесет и петата година от слизането на израилтяните в Египет, Самла царува над Едом осемнадесет години.
3 И когато се възцари, той повика войските си да отидат и да се бият срещу Сефо, сина на Елифаз, и срещу синовете на Хитим, защото те бяха воювали срещу африканския цар Ангеас и бяха унищожили цялата му войска.
4 Но той не се сражаваше с него, защото Исавовите синове го възпираха, казвайки: Той е техен брат. Затова Самла послуша гласа на Исавовите синове и се върна с всичките си сили в земята Едом, и не се зае да воюва против Сефо, сина на Елифаз.
5 И египетският цар фараон чу това и каза: Едомският цар Самла реши да воюва срещу синовете на Хитим и след това ще дойде да воюва против Египет.
6 И когато египтяните чуха това, те увеличиха труда на израилтяните, за да не им постъпят израилтяните така, както им постъпиха във войната си със синовете на Исав в дните на Адад.
7 И египтяните казаха на израилтяните: Побързайте и вършете работата си, и довършете работата си, и укрепете земята, да не би да дойдат да воюват против нас братята ви, синовете на Исав; защото заради вас ще дойдат против нас.
8 И израилтяните вършеха работата на египетските мъже ден след ден; и египтяните угнетяваха израилтяните, за да ги намалят в земята.
9 Но както египтяните умножаваха труда на израилтяните, така и израилтяните се умножаваха и се размножаваха, и целият Египет се напълни с израилтяните.
10 И в сто двадесет и петата година от слизането на Израил в Египет, всички египтяни видяха, че замисълът им не се изпълни против Израил, но че те се умножиха и разраснаха, и Египетската земя и Гесемската земя се напълниха с израилтяните.

11 И така, всички старейшини на Египет и мъдреци дойдоха пред царя, поклониха му се и седнаха пред него.
12 И всичките старейшини на Египет и мъдреците му рекоха на царя: Да живее царят довека! Ти ни даде съвета против израилтяните, и ние им постъпихме според словото на царя.
13 Но пропорционално на увеличаването на труда, така и те се увеличават и растат в земята, и ето, цялата страна е пълна с тях.
14 И сега, господарю наш и царю, очите на целия Египет са върху теб, за да им дадеш съвет с твоята мъдрост, с която да надделеят над Израиля и да го унищожат или да го премахнат от земята. И царят им отговори и каза: Дайте ни съвет по този въпрос, за да знаем какво да им направим.
15 И един чиновник, един от царските съветници, на име Йов, от Месопотамия, в земята Уц, отговори на царя и каза:
16 Ако е благоугодно на царя, нека чуе съвета на слугата си; и царят му каза: Говори.
17 И Йов говори пред царя, пред князете и пред всичките старейшини на Египет, казвайки:
18 Ето, съветът, който царят даде по-рано относно труда на израилтяните, е много добър; и не бива да го отстраняваш от онези, които се трудят вечно.
19 Но ето съветът, с който можеш да ги намалиш, ако царят сметне за добре да ги унижи.
20 Ето, ние отдавна се страхуваме от война и си казваме: Когато Израил се разплоди в земята, те ще ни изгонят от нея, ако започне война.
21 Ако е угодно на царя, нека се издаде царски указ и нека се запише в законите на Египет, който няма да се отмени, че кръвта на всяко мъжко дете, родено от израилтяните, да се пролее на земята.
22 И като направите това, когато всички мъжки синове на Израел измрат, злото на войните им ще престане; нека царят направи така и нека повика всички еврейски акушерки и нека им заповяда по този въпрос да го изпълнят; и това нещо се хареса на царя и на князете, и царят направи според словото на Йов.
23 И царят прати да повикат еврейските акушерки, от които името на едната беше Шефра, а името на другата Фуа.
24 И акушерките дойдоха пред царя и застанаха пред него.
25 И царят им каза: Когато акушерката служи на евреите и ги видите на столчетата, ако е син, тогава ще го убиете; но ако е дъщеря, тогава ще живее.
26 Но ако не направиш това нещо, тогава ще изгоря теб и всичките ти къщи с огън.
27 Но акушерките се бояха от Бога и не слушаха египетския цар, нито думите му. И когато евреите раждаха на акушерката син или дъщеря, тогава акушерката правеше всичко необходимо за детето и го оставяше живо; така правеха акушерките през всички дни.
28 И това нещо беше съобщено на царя; и той изпрати и повика акушерките и им каза: Защо направихте това нещо и запазихте децата живи?
29 А акушерките отговориха и говориха заедно пред царя, казвайки:
30 Да не мисли царят, че еврейските жени са като египетските жени, защото всички израилтяни са здрави и преди да дойде акушерката при тях, те вече раждат. А що се отнася до нас, твоите слугини, от много дни никоя еврейска жена не е раждала у нас, защото всички еврейски жени са си собствени акушерки, понеже са здрави.
31 И фараонът чу думите им и им повярва в това нещо; и акушерките си отидоха от царя; и Бог им постъпи добре; и народът се умножи и стана твърде многоброен.

ГЛАВА 67

1 Имаше в Египетската земя един човек от Левиевото потомство, чието име беше Амрам, син на Каат, син на Леви, син на Израил.
2 И този човек отиде и си взе жена, а именно Йохаведа, дъщеря на сестрата на баща му Леви, която беше на сто двадесет и шест години; и той дойде при нея.
3 И жената зачена и роди дъщеря, и я нарече Мириам, защото в онези дни египтяните бяха огорчили живота на израилтяните.
4 И тя зачена пак и роди син, и го нарече Аарон, защото в дните на зачеването ѝ фараонът започна да пролива кръвта на мъжките синове на Израил.
5 В онези дни умря Сефо, син на Елифаз, син на Исав, цар на Хитим, и Янеа се възцари вместо него.
6 А времето, през което Сефо царува над синовете на Хитим, беше петдесет години; и той умря и беше погребан в град Навна, в земята Хитим.
7 И Янеас, един от силните мъже от синовете на Хитим, царува след него и царува петдесет години.
8 А след смъртта на хитимския цар Валаам, синът на Веор, избяга от хитимската земя и отиде та дойде в Египет при фараона, египетския цар.
9 И фараонът го прие с голяма почит, защото беше чул за мъдростта му, и му даде подаръци, направи го съветник и го възвеличи.
10 И Валаам живееше в Египет, на почит с всичките благородници на царя; и благородниците го възвеличаваха, защото всички желаеха да научат мъдростта му.
11 А в сто и тридесетата година от отиването на Израил в Египет, фараонът сънува, че седи на царския си престол; и като подигна очи, видя старец, стоящ пред него, и в ръцете на стареца имаше везни, каквито използват търговците.
12 И старецът взе везните и ги окачи пред фараона.
13 И старецът взе всички старейшини на Египет, всичките му благородници и големци, върза ги и ги сложи на един кантар.
14 И взе едно млечно яре и го сложи на другия кантар; и ярето взе над всички.
15 И фараонът се учуди на това ужасно видение, защо козето преобладава над всички; и фараонът се събуди и ето, че това беше сън.
16 И фараонът стана рано сутринта, повика всичките си слуги и им разказа съня; и мъжете се уплашиха много.

17 И царят каза на всичките си мъдреци: Моля ви, разтълкувайте съня, който сънувах, за да го разбера.
18 А Валаам, синът на Веоров, отговори на царя и му каза: Това не означава нищо друго, освен голямо зло, което ще се разрази върху Египет в последните дни.
19 Защото на Израил ще се роди син, който ще унищожи целия Египет и жителите му, и ще изведе израилтяните от Египет с мощна ръка.
20 И така, сега, царю, посъветвай се по този въпрос, за да разрушиш надеждата на израилтяните и тяхното очакване, преди това зло да се издигне върху Египет.
21 И царят каза на Валаам: А какво да правим с Израиля? Наистина по определен начин отначало се съветвахме против тях и не можахме да ги надвием.
22 И така, дайте ни съвет против тях, с който да ги надвием.
23 А Валаам отговори на царя и каза: Прати сега да повикат двамата си съветници, за да видим какъв е техният съвет по този въпрос, и след това твоят слуга ще говори.
24 И царят прати да повикат двамата си съветници, мадиамеца Рагуил и узиеца Йов, и те дойдоха и седнаха пред царя.
25 И царят им каза: Ето, чухте съня, който сънувах, и тълкуването му; затова, сега дайте съвет и разберете и вижте какво трябва да се направи на израилтяните, за да ги надвием, преди злото им да се надигне против нас.
26 А мадиамеецът Рагуил отговори на царя и каза: Да живее царят, да живее царят довека!
27 Ако е угодно на царя, нека се откаже от евреите и да ги напусне, и нека не протяга ръка срещу тях.
28 Защото тези са, които Господ избра в древни дни и взе за наследство от всичките народи на земята и от земните царе; и кой е там, който е прострял ръката си против тях безнаказано, за когото техният Бог не е бил отмъстен?
29 Знаеш ли, че когато Авраам слезе в Египет, фараонът, предишният египетски цар, видя жена си Сара и я взе за жена, защото Авраам каза: Тя ми е сестра; защото се страхуваше да не го убият египетските мъже заради жена му.
30 И когато египетският цар взе Сара, Бог порази него и дома му с тежки язви, докато той възвърна на Авраам жена му Сара, тогава той се изцели.
31 И Авимелех, герариецът, филистимският цар, беше наказан от Бога заради Сара, жената на Авраам, като запуши всяка утроба от мъж до животно.
32 Когато техният Бог дойде при Авимелех в съня нощем и го уплаши, за да върне на Авраам Сара, която беше взел, и след това всички жители на Герар бяха наказани заради Сара, Авраам се помоли на своя Бог за тях; и той се умоли от него, и Той ги изцели.
33 А Авимелех се уплаши от цялото това зло, което сполетя него и народа му, и се върна при жена му Сара Авраам, и му даде заедно с нея много дарове.
34 Така направи и с Исаак, когато го изгони от Герар; и Бог му стори чудеса, така че всичките водни потоци на Герар пресъхнаха и дърветата, които дават плод, не дадоха плод.
35 Докато Авимелех от Герар и Ахузат, един от приятелите му, и Пихол, началникът на войската му, не дойдоха при него и се наведоха и му се поклониха до земята.
36 И те го помолиха да се помоли за тях; и той се помоли на Господа за тях; и Господ го послуша и ги изцели.
37 Яков, простият човек, беше избавен чрез непорочността си от ръката на брат си Исав и от ръката на сириеца Лаван, брат на майка му, който беше поискал живота му; също и от ръката на всички ханаански царе, които се бяха събрали против него и децата му, за да ги погубят, и Господ ги избави от ръцете им, така че те се обърнаха срещу тях и ги поразиха, защото кой някога е протягал ръка срещу тях безнаказано?
38 Наистина фараонът, предишният, бащата на баща ти, е въздигнал Йосиф, сина на Яков, над всичките князе на Египетската земя, като е видял мъдростта му, защото чрез мъдростта си е избавил всички жители на земята от глад.
39 След това той заповяда на Яков и децата му да слязат в Египет, за да може чрез тяхната добродетел египетската земя и земята Госен да бъдат избавени от глада.
40 И така, ако ти се вижда добре, престани да изтребваш израилтяните; но ако не е твоята воля да живеят в Египет, изпрати ги оттук, за да отидат в Ханаанската земя, земята, където са живели предците им.
41 И когато фараонът чу думите на Иотор, много се разгневи на него, така че стана засрамен от присъствието на царя и отиде в Мадиам, земята му, и взе със себе си тоягата на Иосиф.
42 И царят каза на Йов Узиеца: Какво казваш, Йове, и какъв е твоят съвет относно евреите?
43 И Йов каза на царя: Ето, всички жители на земята са в твоята ръка; нека царят постъпи както му се вижда добре.
44 И царят каза на Валаама: Какво казваш, Валааме, кажи словото си, за да го чуем?
45 И Валаам каза на царя: От всичко, което царят е съветвал против евреите, те ще бъдат избавени, и царят няма да може да ги надвие с никакъв съвет.
46 Защото, ако мислиш да ги намалиш с пламтящ огън, не можеш да ги надвиеш, защото техният Бог наистина е избавил Авраам, баща им, от Ур Халдейски; и ако мислиш да ги унищожиш с меч, със сигурност Исаак, баща им, е бил избавен от него и на негово място е бил поставен овен.
47 И ако с тежък и изтощителен труд мислиш да ги намалиш, няма да успееш дори и в това, защото баща им Яков служи на Лаван с всякакъв труд и преуспяваше.
48 И сега, царю, чуй думите ми, защото това е съветът, който е даден против тях, чрез който ще ги победиш и от който не бива да се отклоняваш.
49 Ако е угодно на царя, нека заповяда всичките им деца, които ще се родят от този ден нататък, да бъдат хвърлени във водата, защото по този начин можеш да заличиш името им, понеже никой от тях, нито бащите им, не е бил изкушаван по този начин.

50 И царят чу думите на Валаам, и това нещо се хареса на царя и на първенците; и царят направи според словото на Валаама.
51 И царят заповяда да се издаде прокламация и да се въведе закон в цялата Египетска земя, който да казва: Всяко мъжко дете, което се роди на евреите от този ден нататък, ще бъде хвърлено във водата.
52 И фараонът повика всичките си слуги и каза: Идете сега, разгледайте из цялата земя Госен, където са израилтяните, и вижте дали всеки син, роден от евреите, ще бъде хвърлен в реката, а всяка дъщеря ще оставите жива.
53 И когато израилтяните чуха това нещо, което фараонът беше заповядал да хвърлят мъжките си деца в реката, някои от народа се отделиха от жените си, а други се придържаха към тях.
54 И от този ден нататък, когато дойдеше време за раждане за онези израилтянки, които бяха останали с мъжете си, те отиваха на полето да раждат там, и раждаха на полето, а децата си оставяха на полето и се връщаха у дома си.
55 И Господ, Който се беше клел на предците им да ги умножи, изпрати един от служебните Си ангели, които са на небето, да измие всяко дете с вода, да го помаже и повие, и да сложи в ръцете му два гладки камъка, от единия, от които то суче мляко, а от другия мед, и направи козината му да порасне до коленете му, с която да се покрива; за да го утеши и да се прилепи към него, чрез състраданието Си към него.
56 И когато Бог се смили над тях и пожела да ги умножи по лицето на земята, той заповяда на земята си да ги приеме, за да бъдат запазени в нея, докато пораснат. След това земята отвори устата си и ги избълва, и те поникнаха от града като трева на земята и трева на гората, и се върнаха всеки при семейството си и в бащиния си дом, и останаха с тях.
57 И младенците на израилтяните бяха по земята като полска трева, чрез Божията благодат към тях.
58 И когато всички египтяни видяха това, те излязоха, всеки на нивата си с волския си чифт и ралото си, и я изораха, както се оре земята по време на сеитба.
59 И когато ораха, не можеха да навредят на бебетата на израилтяните, затова народът се умножи и стана твърде много.
60 И фараонът заповяда на служителите си всеки ден да ходят в Госен, за да търсят децата на израилтяните.
61 И като потърсиха и намериха едно, взеха го насила от пазвата на майка му и го хвърлиха в реката, а женското дете оставиха с майка му; така правеха египтяните с израилтяните през всичките дни.

ГЛАВА 68

1 И по това време Духът Божий беше върху Мариам, дъщерята на Амрам, сестрата на Аарон; и тя излезе и пророкува из дома, казвайки: Ето, този път ще ни се роди син от баща ми и майка ми, който ще спаси Израил от ръцете на Египет.
2 А Амрам, когато чу думите на дъщеря си, отиде и взе жена си обратно вкъщи, след като я беше изгонил по онова време, когато фараонът заповяда да хвърлят във водата всички мъжки деца от Якововия дом.
3 И така, Амрам взе жена си Йохавед, три години след като я беше изгонил, и дойде при нея, и тя зачена.
4 И в края на седем месеца от зачеването си тя роди син; и целият дом се изпълни с голяма светлина, като светлината на слънцето и луната, когато сияят.
5 И когато жената видя детето, че е добро и приятно на вид, тя го скри в една вътрешна стая за три месеца.
6 В онези дни египтяните направиха заговор да изтребят всички евреи там.
7 И египетските жени отидоха в Госен, където бяха израилтяните, и носеха малките си на раменете си, бебетата си, които още не можеха да говорят.
8 И в онези дни, когато жените на израилтяните раждаха, всяка жена криеше сина си от египтяните, за да не узнаят египтяните за раждането им и да не ги изтребят от земята.
9 И египтянките дойдоха в Госен, а децата им, които не можеха да говорят, бяха на раменете им. И когато една египтянка влезе в къщата на една еврейка, бебето ѝ се разплака.
10 И когато то заплака, детето, което беше във вътрешната стая, му отговори; и египтянките отидоха и го разказаха в дома на фараона.
11 И фараонът изпрати служителите си да вземат децата и да ги убият; така правеха египтяните с еврейските жени през всичките дни.
12 И по това време, около три месеца след като Йохаведа скри сина си, това нещо се разчу в дома на фараона.
13 И жената побърза да вземе сина си, преди да дойдат служителите, и взе за него ковчег от папур, намаза го с кал и смола, и сложи детето в него, и го положи в плочите край брега на реката.
14 А сестра му Мариам стоеше отдалеч, за да узнае какво ще му се направи и какво ще стане с думите ѝ.
15 И по това време Бог изпрати ужасна жега в Египетската земя, която изгаряше човешката плът като слънцето в обиколката си, и силно угнетяваше египтяните.
16 И всички египтяни слизаха да се къпят в реката, поради изпепеляващата жега, която изгаряше телата им.
17 И Батия, дъщерята на фараона, също отиде да се изкъпе в реката поради изтощителната жега, и нейните момичета ходеха край реката, както и всички жени от Египет.
18 И Батия повдигна очи към реката и видя ковчега по водата, и изпрати слугинята си да го донесе.
19 И тя го отвори и видя детето; и ето, бебето плачеше; и тя се смили над него и каза: Това е едно от еврейските деца.
20 И всичките египетски жени, които ходеха по брега на реката, искаха да го сучат, но той не сучеше, защото това нещо беше от Господа, за да го върне към майчините му гърди.
21 А сестра му Мариам беше по това време сред египетските жени край реката и като видя това нещо, каза на фараоновата дъщеря: Да отида ли да повикам дойка от еврейските жени, за да ти дои детето?

22 И дъщерята на фараона ѝ каза: Иди. И младата жена отиде и повика майката на детето.
23 И дъщерята на фараона каза на Йохаведа: Вземи това дете и го кърми за мен, и аз ще ти плащам заплатата ти, по две сребърни монети на ден. И жената взе детето и го кърми.
24 И след две години, когато детето порасна, тя го доведе при фараоновата дъщеря и той ѝ стана като син; и тя го нарече Моисей, защото, казваше си, го извадих от водата.
25 И баща му Амрам го нарече Хавар, защото, както казваше, заради него се беше свързал с жена си, която беше отхвърлил.
26 И майка му Йохаведа го нарече Иекутиил, защото, казваше тя, се уповавах на Всемогъщия за него и Бог ми го върна.
27 И сестра му Мариам го нарече Иеред, защото слезе след него до реката, за да узнае какъв ще бъде краят му.
28 И брат му Аарон го нарече Аби-Занух, казвайки: Баща ми остави майка ми и се върна при нея заради него.
29 И Каат, Амрамовият баща, го нарече Авигдор, защото заради него Бог поправи пукнатината на Якововия дом, така че те не можеха вече да хвърлят мъжките си деца във водата.
30 И бавачката им го нарече Аби Сохо, казвайки: В шатрата си беше скрит три месеца заради Хамовите деца.
31 И целият Израил го нарече Семаия, син на Натанаил, защото казваха: В неговите дни Бог чу виковете им и ги избави от потисниците им.
32 И Моисей беше в дома на фараона и беше син на Батия, дъщерята на фараона, и Моисей израсна сред царските деца.

ГЛАВА 69

1 И царят на Едом умря в онния дни, в осемнадесетата година от царуването си, и беше погребан в храма си, който си беше построил за царска резиденция в земята на Едом.
2 И синовете на Исав изпратиха до Петор, който е на реката, и доведоха оттам един млад мъж с красиви очи и хубава гледка, на име Саул, и го поставиха за цар над себе си на мястото на Самла.
3 И Саул царува над всичките синове на Исав в земята Едом четиридесет години.
4 А когато фараонът, египетският цар, видя, че съветът, който Валаам беше дал за израилтяните, не се изпълни, а че те все пак се плодеха, умножаваха и се размножаваха в цялата египетска земя,
5 Тогава фараонът заповяда в онния дни да се прогласи в Египет до израилтяните: Никой човек да не намалява нищо от труда си.
6 И човекът, който се окаже непълноценен в труда си, който върши всеки ден, било с хоросан или с тухли, тогава най-малкият му син ще бъде поставен на негово място.
7 И трудът на египетските синове се засилваше върху израилтяните в онния дни; и ето, ако на някого не му достигаше една тухла в ежедневния труд, египтяните вземаха насила най-малкото му момче от майка му и го слагаха в зданието на мястото на тухлата, която баща му беше оставил да липсва.
8 И египетските мъже правеха така на всичките израилтяни ден след ден, през всичките дни, за дълго време.
9 Но племето на Леви по онова време не работеше с братята си израилтяни от самото начало, защото Левиевите синове познаваха хитростта, която египтяните проявиха отначало към израилтяните.

ГЛАВА 70

1 А в третата година от раждането на Моисей, фараонът седеше на пиршество, а царица Алпаранит седеше отдясно му, а Батия отляво му, а момчето Моисей лежеше на пазвата ѝ, а Валаам, синът на Веор, с двамата си сина и всички князе на царството седяха на трапезата в присъствието на царя.
2 И момъкът протегна ръката си върху главата на царя, взе короната от главата му и я сложи на собствената си глава.
3 И когато царят и князете видяха делото, което момчето беше извършило, царят и князете се ужасиха, и един човек изрази учудването си пред съседа си.
4 И царят каза на първенците, които седяха пред него на трапезата: Какво говорите вие и какво казвате, о, първенци, по този въпрос, и каква ще бъде присъдата против момчето заради това деяние?
5 И Валаам, синът на Веоровия магьосник, отговори пред царя и князете и каза: Спомни си сега, господарю мой и царю, съня, който си сънувал преди много дни, и онова, което ти е изтълкувал твоят слуга.
6 И така, това дете е от еврейските деца, в което е Божият дух; и нека господарят ми, царят, не си мисли, че това дете е направило това нещо без знание.
7 Защото той е еврейско момче и мъдрост и разум са с него, макар че е още дете, и с мъдрост е направил това и си е избрал египетското царство.
8 Защото такъв е обичаят на всички евреи да мамят царете и техните благородници, като правят всичко това хитро, за да накарат земните царе и техните мъже да треперят.
9 Ти знаеш, че баща им Авраам постъпи така, като измами войската на вавилонския цар Нимрод и герарския цар Авимелех и завладя земята на хетейците и всичките ханаански царства.
10 И че той слезе в Египет и каза за жена си Сара: „Тя ми е сестра“, за да заблуди Египет и неговия цар.
11 Така направи и синът му Исаак, когато отиде в Герар и се засели там; и силата му надделя над войската на филистимския цар Авимелех.
12 Той също така замисли как да спъне филистимското царство, като каза, че жена му Ревека му е сестра.
13 Яков също постъпи коварно с брат си и взе от ръката му първородството му и благословението му.
14 Тогава той отиде в Падан-Арам, в дома на Лаван, брата на майка си, и с хитрост взе от него дъщеря му, добитъка му и всичко, което му принадлежеше, и избяга, и се върна в Ханаанската земя при баща си.

15 Синовете му продадоха брат си Йосиф, който отиде в Египет и стана роб, и беше хвърлен в затвора за дванадесет години.
16 Докато предишният фараон не сънува сънища, не го изведе от затвора и не го възвеличи над всичките князе в Египет, защото му тълкуваше сънищата му.
17 И когато Бог нанесе глад по цялата земя, Той повика баща си и всичките си братя, и целия бащин дом, и ги изхранваше безплатно и безвъзмездно, а египтяните купи за роби.
18 И така, сега, господарю мой, царю, ето, това дете се е издигнало на тяхно място в Египет, за да постъпва според делата им и да се шегува с всеки цар, княз и съдия.
19 Ако е благосклонно на царя, нека сега пролеем кръвта му на земята, да не би да порасне и да отнеме управлението от ръката ти, и надеждата на Египет да погине, след като той се възцари.
20 И Валаам каза на царя: Нека повикаме всички египетски съдии и мъдреци и да ни кажем дали това момче се подчинява на смъртна присъда, както ти каза, и тогава ще го убием.
21 И фараонът изпрати и повика всички египетски мъдреци; и те дойдоха пред царя; и ангел Господен дойде сред тях, и той беше като един от египетските мъдреци.
22 И царят каза на мъдреците: „Сигурно сте чули какво е направило това еврейско момче, което е в къщата, и така е отсъдил Валаам по въпроса.“
23 Сега съдете и вие и вижте какво се дължи на момчето за деянието, което е извършило.
24 И ангелът, който изглеждаше като един от мъдреците на фараона, отговори и каза следното пред всички египетски мъдреци, пред царя и пред князете:
25 Ако е угодно на царя, нека царят изпрати за мъже, които да донесат пред него ониксов камък и жарава и да ги сложат пред детето, и ако детето протегне ръка и вземе ониксовия камък, тогава ще разберем, че младежът с мъдрост е извършил всичко, което е извършил, и трябва да го убием.
26 Но ако протегне ръката си върху въглена, тогава ще познаем, че не е направил това нещо със знание, и ще живее.
27 И това нещо се видя добро в очите на царя и на първенците; и царят направи според словото на ангела Господен.
28 И царят заповяда да донесат ониксовия камък и въглищата и да ги поставят пред Моисей.
29 И те поставиха момчето пред себе си, и момчето се опита да протегне ръка към ониксовия камък, но ангелът Господен хвана ръката му и я постави върху въглена, и въглените угаснаха в ръката му, и той ги вдигна и ги сложи в устата си, и изгори част от устните си и част от езика си, и му стана тежко в устата и езика.
30 И когато царят и князете видяха това, те разбраха, че Моисей не е постъпил мъдро, като е свалил короната от главата на царя.
31 И така, царят и князете се въздържаха от убиване на детето; и Моисей остана в дома на фараона и порасна, и Господ беше с него.
32 И докато момчето беше в царския дом, то беше облечено в пурпурно и растеше сред царските деца.
33 И когато Моисей порасна в царския дом, Батия, дъщерята на фараона, го смяташе за син и целият фараонов дом го почиташе, и всички египетски мъже се страхуваха от него.
34 И всеки ден той излизаше и идваше в земята Госен, където бяха братята му, израилтяните, и Моисей ги виждаше всеки ден задъхани и изнемощели.
35 И Моисей ги попита, казвайки: Защо ви се налага този труд всеки ден?
36 И те му разказаха всичко, което им се беше случило, и всичките заповеди, които фараонът им беше дал преди раждането си.
37 И те му разказаха всичките съвети, които Валаам, синът на Веоров, беше посъветвал против тях, и какво беше посъветвал и той против него, за да го убие, когато снеме царската корона от главата му.
38 И когато Моисей чу тези неща, гневът му се разпали против Валаама и той търсеше начин да го убие, и му устройваше засада всеки ден.
39 Валаам се уплаши от Моисей и той, и двамата му сина, станаха и излязоха от Египет. И избягаха, и спасиха душите си, и се върнаха в земята Куш при Кикиана, царя на Куш.
40 А Моисей беше в царския дом, излизаше и влизаше; и Господ му даде благоволение в очите на фараона и в очите на всичките му слуги и в очите на целия египетски народ; и те обикнаха Моисей извънредно.
41 И дойде денят, когато Моисей отиде в Госен, за да види братята си, и видя израилтяните в техните бремена и тежък труд; и Моисей се наскърби за тях.
42 И Моисей се върна в Египет, дойде в дома на фараона и дойде пред царя; и Моисей се поклони пред царя.
43 И Моисей каза на фараона: Моля те, господарю мой, дойдох да те помоля за една малка молба; не отвръщай лицето ми празно. И фараонът му каза: Говори.
44 И Моисей каза на фараона: Нека се даде на твоите слуги, израилтяните, които са в Госен, един ден, за да си починат там от труда си.
45 И царят отговори на Моисей и каза: Ето, аз те приветствам в това нещо, за да изпълня молбата ти.
46 И фараонът заповяда да се разгласи проглас в целия Египет и Госен, казвайки:
47 На вас, всички израилтяни, така казва царят: Шест дни ще вършите работата си и труда си, а на седмия ден ще си почивате и няма да вършите никаква работа; така ще правите през всичките дни, както са заповядали царят и Моисей, синът на Ватия.
48 И Моисей се зарадва на това нещо, което царят му беше дал; и всичките израилтяни направиха така, както Моисей им беше заповядал.
49 Защото това нещо беше от Господа за израилтяните, понеже Господ беше започнал да си спомня за израилтяните, за да ги спаси заради бащите им.
50 И Господ беше с Моисей и славата Му се разнесе по целия Египет.
51 И Моисей стана велик в очите на всички египтяни и в очите на всички израилтяни, като търсеше добро за

народа си Израил и говореше на царя думи на мир за тях.

ГЛАВА 71

1 И когато Моисей беше на осемнадесет години, той поиска да види баща си и майка си и отиде при тях в Госен. И когато Моисей се приближи до Госен, дойде на мястото, където израилтяните работеха, и наблюдаваше труда им, и видя един египтянин да бие един от братята му еврейски.
2 И когато човекът, който беше бити, видя Моисей, той се затича към него за помощ, защото човекът Моисей беше много уважаван в дома на фараона. И той му каза: Господарю мой, погрижи се за мен! Този египтянин дойде в дома ми през нощта, върза ме и дойде при жена ми в мое присъствие, а сега иска да ме убие.
3 И когато Моисей чу това зло нещо, гневът му се разпали против египтянина и той се обърна насам-натам; и като видя, че няма никой там, удари египтянина и го скри в пясъка, и избави евреина от ръката на онзи, който го удари.
4 И евреинът отиде у дома си, а Моисей се върна у дома си, и излезе и се върна в царския дом.
5 И когато се върна у дома си, мъжът помисли да напусне жена си, защото не беше редно в дома на Яков някой мъж да идва при жена му, след като тя е била осквернена.
6 И жената отиде и каза на братята си. Братята на жената поискаха да го убият. Но той избяга в къщата си и се спаси.
7 А на втория ден Моисей излезе при братята си и видя, че двама мъже се карат; и каза на нечестивия: Защо убиваш ближния си?
8 А той му отговори и му каза: Кой те е поставил за княз и съдия над нас? Нима мислиш да ме убиеш, както уби египтянина? А Моисей се уплаши и каза: Наистина ли се е узнал въпросът?
9 И фараонът чу за това и заповяда да убият Моисей. Бог изпрати ангела си и той се яви на фараона в образа на началник на телохранителите.
10 И ангел Господен взе меча от ръката на началника на телохранителите и отсече с него главата му, защото образът на началника на телохранителите се превърна в образ на Моисей.
11 И ангел Господен хвана Моисей за дясната ръка, изведе го от Египет и го постави извън Египет, на разстояние четиридесет дни път.
12 И само брат му Аарон остана в Египетската земя и пророкува на израилтяните, казвайки:
13 Така казва Господ, Бог на вашите бащи: Отхвърлете всеки мерзостите, които е направил, и не се оскверняйте с египетските идоли.
14 И израилтяните се разбунтуваха и не искаха да послушат Аарон по онова време.
15 И Господ реши да ги погуби, ако не си беше спомнил Господ завета, който беше сключил с Авраам, Исаак и Яков.
16 В онези дни ръката на фараона продължаваше да бъде сурова против израилтяните и той ги смазваше и угнетяваше до времето, когато Бог изпрати словото Си и ги прие.

ГЛАВА 72

1 И в онези дни имаше голяма война между потомците на Куш и потомците на изток и Арам; и те се разбунтуваха срещу царя на Куш, в чиито ръце бяха.
2 И тъй, царят на Куш Кикиан излезе с всичките хусийски синове, народ многоброен като пясъка, и отиде да воюва против Арам и синовете на изток, за да ги покори.
3 И когато Кикиан излезе, той остави Валаам, магьосника, с двамата му сина, да пазят града и най-долните хора от земята.
4 И така, Кикиан излезе срещу Арам и децата на изток, воюва срещу тях и ги порази, и всички те паднаха ранени пред Кикиан и неговия народ.
5 И той взе много от тях в плен и ги подчини, както по-напред, и се разположи на стан в земята им, за да събира данък от тях, както обикновено.
6 А Валаам, син на Веоров, когато царят на Куш го остави да пази града и бедните в града, той се вдигна и посъветва народа на страната да се разбунтува срещу цар Кикиан, да не го пускат в града, когато се върне у дома.
7 И народът на земята го послуша, закле му се и го постави за цар над себе си, а двамата му сина за военачалници.
8 И така, те станаха и издигнаха градските стени на двата ъгъла и построиха изключително здраво здание.
9 И на третия ъгъл изкопаха безброй ровове, между града и реката, която обграждаше цялата земя Куш, и накараха водите на реката да избликнат там.
10 На четвъртия ъгъл те събраха многобройни змии чрез своите заклинания и магии, укрепиха града и се заселиха в него, и никой не излизаше или влизаше пред тях.
11 И Кикиан воюва срещу Арам и децата на изток и ги покори както преди, и те му дадоха обичайния си данък, и той отиде и се върна в земята си.
12 И когато царят на Куш Кикиан се приближи до града си и всички военачалници с него, те повдигнаха очи и видяха, че градските стени бяха построени и много издигнати, така че мъжете се учудиха на това.
13 И те си казаха един на друг: Понеже видяха, че се забавихме в битката и много се уплашиха от нас, затова направиха това нещо и издигнаха градските стени и ги укрепиха, за да не могат ханаанските царе да дойдат в битка срещу тях.
14 И тъй, царят и войските се приближиха до градската врата, погледнаха нагоре и, ето, всички градски порти бяха затворени. И извикаха на стражите, казвайки: Отворете ни, за да влезем в града.
15 Но стражите отказаха да им отворят, по заповед на Валаам, магьосника, техния цар, и не им позволиха да влязат в града им.
16 И така, те вдигнаха бой с тях срещу градската порта и в този ден паднаха сто и тридесет мъже от войската в Кикиан.

17 И на следващия ден те продължиха да се бият и се биеха край реката; опитаха се да преминат, но не успяха, така че някои от тях потънаха в ямите и умряха.
18 И така, царят им заповядал да отсекат дървета, за да си направят салове, с които да преминат до тях, и те го направили.
19 И когато стигнаха до мястото на рововете, водите се завъртяха от мелниците и двеста мъже на десет сала се удавиха.
20 И на третия ден те дойдоха да се бият от страната, където бяха змиите, но не можаха да се приближат там, защото змиите убиха от тях сто и седемдесет мъже, и те престанаха да се бият с Куш и обсаждаха Куш девет години, никой не излезе или влезе.
21 По онова време, когато войната и обсадата бяха срещу Куш, Моисей избяга от Египет от фараона, който искаше да го убие, защото беше убил египтянина.
22 А Моисей беше на осемнадесет години, когато избяга от Египет от присъствието на фараона, и избяга и се спаси в лагера на Кикиан, който по това време обсаждаше Куш.
23 И Моисей беше девет години в лагера на хусийския цар Кикиан, през цялото време, докато те обсаждаха Хус, и Моисей излизаше и се връщаше с тях.
24 И царят, князете и всичките воини обичаха Моисей, защото той беше велик и достоен, ръстът му беше като благороден лъв, лицето му беше като слънцето, а силата му беше като на лъв, и той беше съветник на царя.
25 И след девет години Кикиан беше поразен от смъртоносна болест и болестта му надделя, и той умря на седмия ден.
26 И слугите му го балсамираха, отнесоха го и го погребаха срещу градската порта, на север от Египетската земя.
27 И построиха над него елегантна, здрава и висока сграда, а отдолу положиха големи камъни.
28 И царските писари гравираха върху тези камъни цялата мощ на своя цар Кикиан и всичките му битки, които той беше водил, ето, те са записани там и до днес.
29 След смъртта на хуския цар Кикиан, неговите мъже и войска силно опечалиха войната.
30 И те си казаха един на друг: Дайте ни съвет какво да правим сега, тъй като сме живели в пустинята девет години далеч от домовете си.
31 Ако кажем, че ще се бием срещу града, много от нас ще паднат ранени или убити, а ако останем тук в обсадата, ние също ще умрем.
32 Защото сега всички царе на Арам и на синовете на изток ще чуят, че царят ни е мъртъв, и ще ни нападнат внезапно с враждебен начин, и ще се бият против нас, и няма да оставят никой от нас.
33 И така, нека отидем и да си поставим цар, и нека останем в обсадата, докато градът ни бъде предаден.
34 И те поискаха да изберат в този ден човек за цар от войската на Кикиан, но не намериха друг по свой избор, подобен на Мойсей, който да царува над тях.
35 И те бързо съблякоха дрехите си всеки, хвърлиха ги на земята и направиха голяма грамада, и поставиха Моисей на нея.
36 И те станаха, затръбиха с тръби и викаха пред него, казвайки: Да живее царят, да живее царят!
37 И целият народ и благородниците му се заклеха да му дадат за жена Адония, царица етиопка, жена на Кикиан, и в същия ден поставиха Моисей за цар над себе си.
38 И целият народ на Куш издаде прокламация в онзи ден, казвайки: Всеки човек трябва да даде на Моисей нещо от онова, което притежава.
39 И разпростряха покривало върху купчината и всеки хвърли в него по нещо от това, което имаше – единият златна обица, а другият монета.
40 Също така ониксови камъни, бделий, перли и мрамор хвърлиха синовете на Хус на Моисей на купчината, също и сребро и злато в голямо изобилие.
41 И Моисей взе всичкото сребро и злато, всички съдове, бделия и оникса, които всичките потомци на Куш му бяха дали, и ги сложи сред съкровищата си.
42 И Моисей се възцари над синовете на Хус в онзи ден, вместо царя на Хус Кикиан.

ГЛАВА 73

1 В петдесет и петата година от царуването на фараона, египетския цар, тоест в сто петдесет и седмата година от слизането на израилтяните в Египет, Моисей се възцари в Куш.
2 Моисей беше на двадесет и седем години, когато започна да царува над Куш, и царува четиридесет години.
3 И Господ даде на Моисей благоволение и милост в очите на всичките хусийски синове; и хусийските синове го обичаха извънредно; така Моисей беше благоволение на Господа и на човеците.
4 И на седмия ден от царуването му всичките синове на Куш се събраха и дойдоха пред Моисей и му се поклониха до земята.
5 И всичките деца говориха заедно в присъствието на царя, казвайки: Дай ни съвет, за да видим какво трябва да се направи с този град.
6 Защото вече девет години обсаждаме града и не сме видели децата и жените си.
7 И царят им отговори и каза: Ако послушате гласа ми във всичко, което ще ви заповядам, тогава Господ ще предаде града в ръцете ни и ние ще го покорим.
8 Защото, ако се бием с тях, както в предишната битка, която имахме с тях преди смъртта на Кикиан, мнозина от нас ще паднат ранени, както преди.
9 И така, ето съвет за теб по този въпрос: ако послушаш гласа ми, тогава градът ще бъде предаден в ръцете ни.
10 И всичките войски отговориха на царя и казаха: Всичко, което заповяда нашият господар, ще направим.
11 И Моисей им каза: Минете и прогласете глас в целия стан на всичките люде, казвайки:
12 Така казва царят: „Иди в гората и донеси със себе си от малките на щъркела, всеки мъж в ръката си вземи по едно малко.“
13 И всеки, който престъпи царската дума и не доведе детето си, ще бъде убит, и царят ще вземе всичко, което му принадлежи.

14 И когато ги доведеш, те ще бъдат под твоите грижи, ще ги отглеждаш, докато пораснат, и ще ги учиш да стрелят, както правят малките на ястреба.
15 И всичките синове на Куш чуха думите на Моисей, станаха и разгласиха из целия лагер, казвайки:
16 На вас, всички деца на Куш, царската заповед е да отидете всички заедно в гората и там да хванете малките щъркели, всеки да вземе малките си в ръка, и да ги донесете у дома.
17 И всеки, който наруши царската заповед, ще бъде осъден на смърт, и царят ще вземе всичко, което му принадлежи.
18 И всички хора направиха така, и излязоха в гората, и се катериха по елхите, и хванаха, всеки по едно малко в ръката си, всички малки щъркели, и ги заведоха в пустинята и ги отгледаха по заповед на царя, и ги научиха да стрелят по тях, подобно на младите ястреби.
19 И след като малките щъркели били отгледани, царят заповядал да бъдат гладувани три дни и целият народ направил така.
20 И на третия ден царят им каза: „Укрепете се и бъдете храбри мъже! Облечете всеки бронята си, препашете се с меча си и яздете всеки коня си, и вземете всеки младия си щъркел в ръка.“
21 И ще се вдигнем и ще се бием срещу града на мястото, където са змиите; и целият народ направи както царят беше заповядал.
22 И всеки взе малкото си в ръката си и си тръгнаха. И когато стигнаха до мястото на змиите, царят им каза: Изпратете всеки малкия си щъркел върху змиите.
23 И те изпратиха всеки мъж своя млад щъркел по заповед на царя, и младите щъркели се нахвърлиха върху змиите и ги изядоха всичките и ги изтребиха от онова място.
24 И когато царят и народът видяха, че всички змии бяха унищожени на това място, целият народ нададе голям вик.
25 И те се приближиха и воюваха против града, превзеха го и го покориха, и влязоха в града.
26 И в онзи ден умряха хиляда и сто мъже от градските жители, всички, които живееха в града, но от обсаждащите го не умря нито един.
27 И така, всичките деца на Куш отидоха, всеки в дома си, при жена си, при децата си и при всички свои.
28 А Валаам, магьосникът, когато видя, че градът е превзет, отвори портата и той, двамата му сина и осемте му братя избягаха и се върнаха в Египет при фараона, египетския цар.
29 Те са врачовете и влъхвите, споменати в книгата на закона, които се противопоставиха на Моисей, когато Господ нанесе язвите върху Египет.
30 И така, Моисей превзе града с мъдростта си, а синовете на Хуш го поставиха на трона вместо Кикиан, цар на Хуш.
31 И положиха царската корона на главата му и му дадоха за жена Адония, етиопската царица, жена на Кикиан.
32 И Моисей се боеше от Господа, Бога на бащите си, така че не дойде при нея, нито погледна към нея.
33 Защото Моисей си спомни как Авраам беше заклел слугата си Елиезер, казвайки му: Няма да вземеш жена от ханаанските дъщери за сина ми Исаака.
34 Също както направи Исаак, когато Яков избяга от брат си, когато му заповяда, казвайки: Не вземай жена от ханаанските дъщери, нито сключвай съюз с никоя от Хамовите потомци.
35 Защото Господ, нашият Бог, даде Хам, Ноевия син, и децата му, и цялото му потомство, за слуги на Симовите потомци и на Яфетовите потомци, и на тяхното потомство след тях, за слуги завинаги.
36 Затова Моисей не обърна нито сърцето си, нито очите си към жената на Кикиан през всичките дни, когато царуваше над Куш.
37 И Моисей се боеше от Господа, своя Бог, през целия си живот; и Моисей ходеше пред Господа в истина, с цялото си сърце и душа; не се отклони от правия път през всичките дни на живота си; не се отклони от пътя нито надясно, нито наляво, по който бяха ходили Авраам, Исаак и Яков.
38 И Моисей се укрепи в царството на хусийците и управляваше хусийците с обичайната си мъдрост; и Моисей преуспяваше в царството си.
39 И по това време Арам и източните синове чуха, че е умрял царят на Куш, затова Арам и източните синове се разбунтуваха против Куш в онези дни.
40 И Моисей събра всичките синове на Куш, народ много силен, около тридесет хиляди мъже, и излезе да се бие с арамейците и с синовете на изток.
41 И те отидоха първо при синовете на изток, и когато синовете на изток чуха вестта им, те излязоха да ги посрещнат и влязоха в бой с тях.
42 И войната беше жестока против синовете на изток, затова Господ предаде всички синове на изток в ръката на Моисей; и паднаха около триста мъже убити.
43 И всичките синове на изток се обърнаха назад и отстъпиха; затова Моисей и синовете на Куш ги последваха, покориха ги и им наложиха данък, както беше техният обичай.
44 И така, Моисей и всичките хора с него преминаха оттам в земята Арам за бой.
45 А арамейците също отидоха да ги посрещнат и се биха с тях; и Господ ги предаде в ръката на Моисей; и много от арамейците паднаха ранени.
46 Арам също беше покорен от Моисей и народа на Куш и също даваше обичайния си данък.
47 И Моисей подчини Арам и синовете на изток на синовете на Куш; и Моисей и всичките хора, които бяха с него, се обърнаха към земята на Куш.
48 И Моисей се укрепи в царството на хусците; и Господ беше с него; и всички хусци се страхуваха от него.

ГЛАВА 74

1 В края на годините умря едомският цар Саул, и на негово място се възцари Ваал-Ханан, синът на Ахбор.
2 В шестнадесетата година от царуването на Моисей над Куш, Баал-Ханан, синът на Ахбор, царува в земята Едом над всичките синове на Едом в продължение на тридесет и осем години.

3 В неговите дни Моав се разбунтува срещу силата на Едом, тъй като беше под властта на Едом от времето на Адад, сина на Бедад, който порази тях и Мадиам, и подчини Моав на Едом.
4 И когато Баал-Ханан, синът на Ахбор, царува над Едом, всички моавци се отдръпнаха от Едом.
5 И Ангеас, цар на Африка, умря в онези дни, и синът му Аздрубал се възцари на негово място.
6 И в онези дни умря Янеас, цар на синовете на Хитим, и го погребаха в храма му, който той си беше построил в равнината Канопия за резиденция, и Латин царува на негово място.
7 В двадесет и втората година от царуването на Моисей над синовете на Куш, Латин царува над синовете на Хитим четиридесет и пет години.
8 И той също си построи голяма и могъща кула и в нея изгради изискан храм за своя резиденция, за да управлява, както беше обичаят.
9 В третата година от царуването си той заповяда да се направи проглас до всичките му умели мъже, които му построиха много кораби.
10 И Латин събра всичките си сили и те дойдоха с кораби, и отидоха там, за да се бият с Аздрубал, син на Ангеас, цар на Африка. И те стигнаха до Африка и влязоха в битка с Аздрубал и неговата войска.
11 И Латин надделя над Аздрубал и Латин взе от Аздрубал акведукта, който баща му беше донесъл от децата на Хитим, когато взе за жена Яния, дъщерята на Узи. Така Латин събори моста на акведукта и нанесе тежък удар на цялата войска на Аздрубал.
12 И останалите силни мъже на Аздрубал се укрепиха, и сърцата им се изпълниха със завист, и те поискаха смъртта, и отново влязоха в битка с Латин, цар на Хитим.
13 И битката беше жестока за всички мъже от Африка и всички те паднаха ранени пред Латин и неговия народ, а цар Аздрубал също падна в тази битка.
14 А цар Аздрубал имал много красива дъщеря, чието име било Ушпезена, и всички африкански мъже бродирали нейния образ върху дрехите си, заради голямата ѝ красота и красивия ѝ външен вид.
15 И мъжете от Латин видяха Ушпезена, дъщерята на Аздрубал, и я похвалиха пред своя цар Латин.
16 И Латин заповяда да му я доведат, и Латин взе Ушпезена за жена, и се върна по пътя си към Хитим.
17 И след смъртта на Аздрубал, син на Ангеас, когато Латин се върна в земята си от битката, всички жители на Африка се вдигнаха и взеха Анибал, син на Ангеас, по-малкия брат на Аздрубал, и го направиха цар вместо брат му над цялата земя в Африка.
18 И когато се възцари, реши да отиде в Хитим, за да се бие с децата на Хитим, за да отмъсти за казуса на брат си Аздрубал и за казуса на жителите на Африка, и той го направи.
19 И той построи много кораби и дойде на тях с цялата си войска, и отиде в Хитим.
20 И така, Анивал се би с хитимците и хитимците паднаха ранени пред Анивала и войската му, и Анивал отмъсти за делото на брат си.
21 И Анивал продължи войната осемнадесет години с хитимците; и Анивал се засели в земята хитим и разположи там лагер дълго време.
22 Анивал порази много жестоко синовете на Хитим и уби големците им и първенците им, а от останалия народ порази около осемдесет хиляди мъже.
23 И в края на дните и годините Анибал се завърна в земята си Африка и царува безопасно на мястото на брат си Аздрубал.

ГЛАВА 75

1 По онова време, в сто и осемдесетата година от слизането на израилтяните в Египет, излязоха от Египет храбри мъже, тридесет хиляди пешаци, от израилтяните, които бяха всички от Йосифовото племе, от потомците на Ефрем, Йосифовия син.
2 Защото те казваха, че е извършен периодът, който Господ беше определил на израилтяните в древните времена, който беше говорил на Авраам.
3 И тези мъже се препасаха, и всеки сложи меча си на бедрото си, и всеки си сложи бронята, и уповаваха на силата си, и излязоха заедно от Египет с мощна ръка.
4 Но те не взеха никакви провизии за из път, само сребро и злато, дори хляб за онзи ден не взеха в ръцете си, защото мислеха да вземат провизиите си като заплата от филистимците, а ако не, щяха да ги вземат със сила.
5 И тези мъже бяха много силни и храбри мъже, един човек можеше да преследва хиляда, а двама можеха да разгромят десет хиляди, затова те се уповаваха на силата си и тръгнаха заедно, както бяха.
6 И те се насочиха към земята Гет, и като слязоха, намериха гетските пастири, които пасеха добитъка на гетските синове.
7 И казаха на овчарите: Дайте ни от овцете за заплата, за да ядем, защото сме гладни, понеже не сме яли хляб днес.
8 А пастирите рекоха: Наши ли са това овце или говеда, та да ви ги даваме дори срещу заплащане? Затова ефремците се приближиха, за да ги вземат насила.
9 И гетските пастири извикаха над тях, така че викът им се чу отдалеч; затова всички гетски деца излязоха при тях.
10 И когато гетските синове видяха злите дела на ефремците, върнаха се и събраха гетските мъже, и всеки облече оръжието си, и излязоха против ефремците за бой.
11 И те се сблъскаха с тях в долината Гет; и битката беше жестока, и те се избиха един от друг твърде много войници в онзи ден.
12 А на втория ден гетците изпратиха до всичките филистимски градове да им дойдат на помощ, казвайки:
13 Ела при нас и ни помогни, за да поразим ефремците, които са излезли от Египет, за да вземат добитъка ни и да воюват против нас без причина.
14 А душите на ефремците бяха изтощени от глад и жажда, защото не бяха яли хляб три дни. И четиридесет хиляди мъже излязоха от филистимските градове, за да помогнат на гетските мъже.

15 И тези мъже воюваха със синовете на Ефрем; и Господ предаде синовете на Ефрем в ръцете на филистимците.
16 И те поразиха всичките синове на Ефрем, всички, които бяха излезли от Египет; не останаха освен десет мъже, които бяха избягали от боя.
17 Защото това зло беше от Господа против ефремците, понеже престъпиха словото Господне, като излязоха от Египет, преди да се е случило времето, което Господ в древните дни беше определил на Израил.
18 И от филистимците паднаха много, около двадесет хиляди мъже, и братята им ги пренесоха и ги погребаха в градовете си.
19 И убитите от ефремците останаха изоставени в долината Гет много дни и години, и не бяха погребани, и долината се напълни с човешки кости.
20 И мъжете, които бяха избягали от битката, дойдоха в Египет и разказаха на всички израилтяни всичко, което им се беше случило.
21 И баща им Ефрем ги оплаква много дни, и братята му дойдоха да го утешат.
22 И той дойде при жена си и тя роди син; и той го нарече Берия, защото тя беше нещастна в дома му.

ГЛАВА 76

1 А Моисей, синът на Амрам, все още беше цар в земята Куш в онези дни и преуспяваше в царството си, и управляваше народа на Хуш в справедливост, в праведност и в непорочност.
2 И всичките синове на Куш обичаха Моисей през всичките дни, докато той царуваше над тях, и всички жители на земята Куш много се страхуваха от него.
3 И в четиридесетата година от царуването на Моисей над Куш, Моисей седеше на царския престол, а царица Адония беше пред него, и всички благородници седяха около него.
4 И царица Адония каза пред царя и пред князете: Какво е това нещо, което вие, синове на Хус, правите от толкова дълго време?
5 Несъмнено знаеш, че през четиридесетте години, откакто този човек царува над Куш, той не се е приближил до мен, нито е служил на боговете на хусците.
6 И така, слушайте сега, чада на Куш, и нека този човек не царува повече над вас, защото не е от нашата плът.
7 Ето, синът ми Менакръ порасна; нека царува над теб, защото е по-добре за теб да служиш на сина на господаря си, отколкото да служиш на чужденец, роб на египетския цар.
8 И целият народ и благородниците на потомците на Куш чуха думите, които царица Адония им беше говорила.
9 И целият народ се приготвяше до вечерта, а на сутринта стана рано и постави за цар над себе си Менакръ, сина на Кикиан.
10 И всичките синове на Хус се страхуваха да вдигнат ръка против Моисей, защото Господ беше с Моисей, и синовете на Хус си спомниха клетвата, с която се бяха заклели на Моисей, затова не му сториха нищо лошо.
11 Но синовете на Куш дадоха много подаръци на Моисей и го изпратиха от себе си с голяма почит.
12 И така, Моисей излезе от земята Куш, върна се у дома си и престана да царува над Куш. Моисей беше на шестдесет и шест години, когато излезе от земята Куш, защото това беше от Господа, понеже се беше случило времето, което Той беше определил в древните дни, за да изведе Израил от страданието на Хамовите синове.
13 И тъй, Моисей отиде в Мадиам, защото се страхуваше да се върне в Египет заради фараона; и отиде та седна при един воден кладенец в Мадиам.
14 И седемте дъщери на мадиамеца Рагуил излязоха да пасат стадото на баща си.
15 И те дойдоха до кладенеца и наляха вода, за да напоят стадото на баща си.
16 И тъй, мадиамските пастири дойдоха и ги прогониха. А Моисей стана, помогна им и напои стадото.
17 И те се върнаха у дома при баща си Рагуил и му разказаха какво направи Моисей за тях.
18 А те рекоха: Един египтянин ни избави от ръцете на пастирите, той ни напълни вода и напои стадото.
19 А Рагуил каза на дъщерите си: А къде е той? Защо оставихте човека?
20 И Рагуил прати да го повикат, взе го и го доведе у дома; и той яде хляб с него.
21 И Моисей разказа на Рагуил, че бил избягал от Египет и царувал четиридесет години над Куш, и че след това му отнели управлението и го изпратили с мир с почести и дарове.
22 А когато Рагуил чу думите на Моисей, рече си: Ще туря този човек в затвора, за да умилостивя хусчаните, защото е избягал от тях.
23 И го хванаха и го хвърлиха в затвора; и Моисей беше в затвора десет години. И докато Моисей беше в затвора, Сепфора, дъщерята на Рагуил, се смили над него и го хранеше с хляб и вода през цялото време.
24 А всичките израилтяни бяха още в Египетската земя и работеха на египтяните във всякакъв вид тежка работа; и ръката на Египет продължаваше да бъде сурова над израилтяните през онези дни.
25 По това време Господ порази фараона, египетския цар, и го порази с проказа от стъпалото на крака му до темето на главата му; поради жестокото отношение към израилтяните, това бедствие беше по това време от Господа върху фараона, египетския цар.
26 Защото Господ чу молитвата на Своя народ, израилтяните, и викът им стигна до Него поради упорития им труд.
27 Гневът му обаче не се отвърна от тях; ръката на фараона все още беше простряна против израилтяните; и фараонът закорави врата си пред Господа, и той увеличи ярема си над израилтяните, и вгорчи живота им с всякакъв вид тежък труд.
28 И когато Господ нанесе язвата на фараона, египетския цар, Той помоли мъдреците си и врачовете си да го излекуват.
29 А мъдреците и врачовете му казаха: Ако се сложи кръв на малки деца в раните му, той ще оздравее.
30 И фараонът ги послуша и изпрати слугите си в Госен при израилтяните, за да вземат малките им деца.

31 И служителите на фараона отидоха и насила взеха бебетата на израилтяните от лоното на майките им и ги довеждаха при фараона всеки ден, по едно дете на ден; а лекарите ги убиваха и ги прилагаха към язвата; така правеха през всичките дни.
32 А броят на децата, които фараонът уби, беше триста седемдесет и пет.
33 Но Господ не послуша лекарите на египетския цар и язвата се умножаваше все повече и повече.
34 И фараонът беше измъчван от тази напаст десет години, но сърцето на фараона все повече се закоравяваше против израилтяните.
35 И след десет години Господ продължи да поразява фараона с разрушителни язви.
36 И Господ го порази с лош тумор и болест в стомаха, и тази язва се превърна в тежък цирей.
37 По това време двамата служители на фараона дойдоха от земята Госен, където бяха всичките израилтяни, и отидоха в дома на фараона и му казаха: Видяхме израилтяните небрежни в работата си и небрежни в труда си.
38 И когато фараонът чу думите на служителите си, гневът му се разпали твърде много против израилтяните, защото много се наскърби от телесната си болка.
39 А той отговори и каза: Сега, когато израилтяните знаят, че съм болен, те се обръщат и ни се присмиват; прочее, сега впрегнете колесницата ми за мен, и аз ще отида в Госен и ще видя присмеха на израилтяните, с които ми се присмиват; затова слугите му впрегнаха колесницата за него.
40 И хванаха го и го качиха на кон, защото не можеше сам да язди;
41 И взе със себе си десет конници и десет пехотинци и отиде при израилтяните в Госен.
42 И когато стигнаха до границата на Египет, царският кон премина в тясно място, издигнато в падината на лозето, оградено от двете страни, а от другата страна беше низината, равнина.
43 И конете тичаха бързо на това място и се притискаха един друг, а другите коне притискаха царския кон.
44 И конят на царя падна в низината, докато царят яздеше на него, и когато падна, колесницата се обърна върху лицето на царя и конят падна върху царя, а царят извика, защото плътта му беше много болна.
45 И плътта на царя се разкъса от него, и костите му се счупиха, и той не можеше да язди, защото това нещо беше от Господа за него, понеже Господ беше чул виковете на Своя народ, израилтяните, и тяхната скръб.
46 И слугите му го носеха на раменете си, малко по малко, и го върнаха в Египет; и конниците, които бяха с него, също се върнаха в Египет.
47 И го положиха в леглото му, и царят разбра, че краят му е дошъл да умре, затова царицата Апаранит, жена му, дойде и плака пред царя, и царят плака с голям плач заедно с нея.
48 И всичките му благородници и слуги дойдоха в онзи ден и видяха царя в това страдание, и плакаха с него с голям плач.
49 И първенците на царя и всичките му съветници посъветваха царя да постави за цар на негово място в страната някого, когото избере измежду синовете си.
50 И царят имаше трима сина и две дъщери, които му роди царица Апаранит, жена му, освен царските деца от наложници.
51 И ето имената им: първородният Отри, вторият Адикам, третият Морион, а сестрите им, името на по-голямата Батия и на другата Акузи.
52 А Отри, първородният на царя, беше глупак, прибързан и прибързан в думите си.
53 Но Адикам беше човек хитър и мъдър, познаващ цялата египетска мъдрост, но с неприличен вид, едър по плът и много нисък на ръст; ръстът му беше един лакът.
54 И когато царят видя сина си Адикам умен и мъдър във всичко, царят реши той да стане цар на негово място след смъртта му.
55 И той си взе за жена Гедуда, дъщеря на Авилот; той беше на десет години и тя му роди четирима сина.
56 И след това той отиде и взе три жени и роди осем сина и три дъщери.
57 И безредиците силно се разпространиха върху царя, и плътта му се смърдеше като месо на мърша, хвърлена на полето през лятото, по време на слънчевия жегата.
58 И когато царят видя, че болестта му се е засилила много, заповяда да доведат при него сина му Адикама и го направиха цар на земята на негово място.
59 И след три години царят умря, посрамен, позорен и отвратен; и слугите му го пренесоха и го погребаха в гробницата на египетските царе в Цоан Мицраим.
60 Но не го балсамираха, както правеха царете, защото плътта му беше гниеща и не можеха да се приближат, за да го балсамират поради смрадта, затова го погребаха набързо.
61 Защото това зло беше от Господа за него, понеже Господ му беше отплатил със зло за злото, което беше сторил на Израил в дните си.
62 И той умря със страх и срам, и синът му Адикам се възцари на негово място.

ГЛАВА 77

1 Адикам беше на двадесет години, когато царува над Египет, и царува четири години.
2 В двеста и шестата година от слизането на Израил в Египет Адикам се възцари над Египет, но царуването му не продължи толкова дълго, колкото бяха продължили царуването на бащите му.
3 Защото баща му Мелол царува деветдесет и четири години в Египет, но беше болен десет години и умря, защото беше нечестив пред Господа.
4 И всички египтяни нарекоха фараона с името Адикам, както бяха нарекли бащите му, както беше обичаят им да правят в Египет.
5 И всички мъдреци на фараона нарекоха Адикам Ахуз, защото накратко Ахуз се нарича на египетски език.
6 А Адикам беше извънредно грозен, висок един лакът и една педя, и имаше голяма брада, която стигаше до стъпалата на краката му.

7 И фараонът седна на престола на баща си, за да царува над Египет, и управляваше Египет с мъдрост.
8 И докато царуваше, той надмина баща си и всички предишни царе в нечестие и увеличи ярема си над израилтяните.
9 И той отиде със слугите си в Госен при израилтяните и им даде заповед за работата, като им каза: Свършете работата си всеки ден, и нека ръцете ви не се отпускат от нашата работа от днес нататък, както правехте в дните на баща ми.
10 И постави над тях надзиратели измежду израилтяните, а над тези надзиратели постави надзиратели измежду слугите си.
11 И той им постави определен брой тухли, за да ги правят, според това число, ден след ден, и се върна та отиде в Египет.
12 По това време фараоновите надзиратели заповядаха на надзирателите на израилтяните според заповедта на фараона, казвайки:
13 Така казва фараонът: Върши работата си всеки ден и свършвай работата си, и спазвай ежедневното количество тухли; не намалявай нищо.
14 И ще стане така, че ако ви липсват ежедневните ви тухли, ще поставя на тяхно място малките ви деца.
15 И египетските надзиратели направиха така в онези дни, както им беше заповядал фараонът.
16 И винаги, когато се откриваше някакъв недостиг в мярката на израилтяните за ежедневните им тухли, настойниците на фараона отиваха при жените на израилтяните и вземаха бебета от израилтяните според броя на тухлите, които им липсваха, и ги вземаха насила от скута на майките им, и ги слагаха в зданието вместо тухлите;
17 Докато бащите и майките им плачеха за тях и ридаеха, когато чуха плачещите гласове на децата си в стената на сградата.
18 И надзирателите надделяха над Израиля, за да накарат израилтяните да поставят децата си в зданието, така че един човек постави сина си в стената и го замаза с хоросан, докато очите му плачеха за него и сълзите му се стичаха върху детето му.
19 И египетските настойници правеха така с израилтяните деца много дни, и никой не се смили, нито се смили над децата на израилтяните.
20 И броят на всички деца, убити в сградата, беше двеста и седемдесет, някои от които бяха градили върху вместо тухлите, които бяха останали недостатъчни от бащите им, а други, които бяха извадили мъртви от сградата.
21 И трудът, наложен на израилтяните в дните на Адикам, надхвърляше по трудности онзи, който те вършеха в дните на баща му.
22 И израилтяните въздишаха всеки ден поради тежката си работа, защото си бяха казали: Ето, когато фараонът умре, синът му ще се издигне и ще облекчи работата ни!
23 Но те увеличиха последната работа повече от първата, и израилтяните въздъхнаха за това и викът им се възнесе към Бога заради труда им.
24 И Бог чу гласа на израилтяните и вика им в ония дни; и Бог си спомни с тях завета Си, който беше сключил с Авраам, Исаак и Яков.
25 И Бог видя бремето на израилтяните и тежкия им труд в онези дни и реши да ги избави.
26 А Моисей, синът на Амрам, беше все още затворен в тъмницата в онези дни, в къщата на мадиамеца Рагуил; и Сепфора, дъщерята на Рагуил, го хранеше тайно с храна всеки ден.
27 И Моисей беше затворен в тъмницата в къщата на Рагуил десет години.
28 И в края на десетте години, които бяха първата година от царуването на фараона над Египет, на мястото на баща му,
29 Сепфора каза на баща си Рагуил: Никой не пита, нито търси евреина, когото ти затвори в затвора вече десет години.
30 И така, ако ти се вижда добре, нека пратим да видим дали е жив или мъртъв; но баща ѝ не знаеше, че тя го е подкрепяла.
31 А баща ѝ Рагуил отговори и ѝ каза: Случвало ли се е някога човек да бъде затворен в затвор без храна десет години и да остане жив?
32 А Сепфора отговори на баща си и каза: Сигурно си чул, че Бог на евреите е велик и страшен и върши чудеса за тях по всяко време.
33 Той избави Авраам от Ур Халдейски, Исаак от меча на баща му и Яков от ангела Господен, който се бореше с него при брода Явук.
34 Той е извършил много неща и с този човек; избавил го е от реката в Египет, от меча на фараона и от синовете на Куш; така ще го избави и от глад и ще го направи жив.
35 И това нещо се видя добро в очите на Рагуил; и той направи според думата на дъщеря си, и изпрати в тъмницата да разберат какво е станало с Моисей.
36 И той видя, и ето, човекът Моисей живееше в тъмницата, стоеше на нозете си, хвалеше и се молеше на Бога на предците си.
37 И Рагуил заповяда да изведат Моисей от тъмницата; и го обръснаха, и той преоблече затворническите си дрехи и яде хляб.
38 След това Моисей отиде в градината на Рагуил, която беше зад къщата, и там се помоли на Господа, своя Бог, Който беше извършил за него велики чудеса.
39 И докато се молеше, той погледна срещу него и ето, сапфирена пръчка беше поставена в земята, която беше засадена посред градината.
40 И той се приближи до жезъла и погледна, и ето, името на Господа, Бога на Силите, беше гравирано на него, написано и развито върху жезъла.
41 И той го прочете, протегна ръка и го откъсна като горско дърво от гъсталака, а пръчката беше в ръката му.
42 И това е тоягата, с която бяха извършени всичките дела на нашия Бог, след като Той създаде небето и земята и цялото им войнство, моретата, реките и всичките им риби.
43 И когато Бог изгони Адам от Едемската градина, той взе жезъла в ръката си и отиде да обработва земята, от която беше взет.

44 И жезълът слезе при Ной и беше даден на Сим и на потомците му, докато не дойде в ръката на евреина Авраам.
45 И когато Авраам даде всичко, което имаше, на сина си Исаак, даде му и тази пръчка.
46 А когато Яков избяга в Падан-арам, взе го в ръката си и когато се върна при баща си, не го беше оставил след себе си.
47 И когато слезе в Египет, взе го в ръката си и го даде на Йосиф, един дял повече от братята му, защото Яков го беше взел насила от брат си Исав.
48 А след смъртта на Йосиф, египетските благородници дойдоха в дома на Йосиф; и жезълът дойде в ръката на мадианеца Рагуил; и когато излезе от Египет, той го взе в ръката си и го засади в градината си.
49 И всички силни мъже от кинейците се опитаха да го откъснат, когато се опитаха да вземат дъщеря му Сепфора, но не успяха.
50 Така пръчката остана засадена в градината на Рагуил, докато не дойде онзи, който имаше право на нея, и я взе.
51 И когато Рагуил видя жезъла в ръката на Моисей, той се учуди на него и му даде дъщеря си Сепфора за жена.

ГЛАВА 78

1 По това време умря Баал-Ханан, син на Ахбор, цар на Едом, и беше погребан в дома му в земята на Едом.
2 И след смъртта му, исавците изпратиха в земята Едом и взеха оттам един човек, който беше в Едом, чието име беше Адад, и го поставиха цар над себе си вместо Баал-Ханана, техния цар.
3 И Адад царува над едомците четиридесет и осем години.
4 И когато се възцари, реши да воюва срещу моавците, за да ги подчини под властта на исавците, както бяха преди, но не можа, защото моавците чуха това нещо и станаха и побързаха да си изберат цар измежду братята си.
5 И след това те събраха голям народ и изпратиха братята си при амонците за помощ, за да се бият срещу едомския цар Адад.
6 А Адад чу за това, което моавците бяха направили, и много се уплаши от тях, и се въздържа да воюва против тях.
7 В онези дни Моисей, синът на Амрам, взе за жена в Мадиам Сепфора, дъщерята на мадиамеца Рагуил.
8 И Сепфора ходеше по пътищата на дъщерите на Яков; тя не беше нищо по-малко от праведността на Сара, Ревека, Рахил и Лия.
9 И Сепфора зачена и роди син, и го нарече Герсам, защото каза: Пришълец съм в чужда земя; но не обряза краекожието си, по заповед на тъста си Рагуил.
10 И тя зачена пак и роди син, но обряза краекожието му и го нарече Елиезер, защото Моисей каза: Защото Богът на бащите ми беше моя помощ и ме избави от меча на фараона.
11 И фараонът, египетският цар, много увеличи труда на израилтяните в онези дни и продължи да утежнява ярема си върху израилтяните.
12 И заповяда да се прогласи в Египет, казвайки: Не давайте повече слама на народа, за да правят тухли; нека отидат и си съберат слама, каквато намерят.
13 Нека дават и количеството тухли, което ще правят, всеки ден и да не намаляват нищо от тях, защото са мързеливи в работата си.
14 И израилтяните чуха това, и те скърбяха, и въздишаха, и извикаха към Господа поради огорчението на душите си.
15 И Господ чу виковете на израилтяните и видя угнетението, с което египтяните ги угнетяваха.
16 И Господ ревнуваше за народа Си и за наследството Си, и чу гласа им, и реши да ги изведе от египетското бедствие, за да им даде Ханаанската земя за владение.

ГЛАВА 79

1 А в онези дни Моисей пасеше стадото на мадиамеца Рагуил, тъста си, отвъд пустинята Син; и тоягата, която взе от тъста си, беше в ръката му.
2 И един ден едно козе се отклони от стадото; и Моисей го подгони, и то стигна до Божията планина, Хорив.
3 И когато стигна до Хорив, Господ му се яви там в храста; и той намери храста да гори с огън, но огънят нямаше сила над храста да го изгори.
4 И Моисей се учуди много на тази гледка, поради което храстът не изгоря, и той се приближи, за да види това могъщо нещо, и Господ повика Моисей изсред огъня и му заповяда да слезе в Египет, при фараона, египетския цар, за да отпусне израилтяните от службата си.
5 И Господ каза на Моисей: Иди, върни се в Египет, защото всички онези мъже, които искаха живота ти, са мъртви; и ти ще говориш на фараона да пусне израилтяните от земята му.
6 И Господ му показа да върши знамения и чудеса в Египет пред очите на фараона и пред очите на поданиците му, за да повярват, че Господ го е изпратил.
7 И Моисей послуша всичко, което Господ му беше заповядал, и като се върна при тъста си, му разказа това. А Рагуил му каза: Иди си с мир.
8 И Моисей стана да отиде в Египет, и взе със себе си жена си и синовете си, и беше в една странноприемница на пътя, и ангел Божий слезе и търсеше повод против него.
9 И искаше да го убие заради първородния му син, защото не го беше обрязал и беше престъпил завета, който Господ беше сключил с Авраам.
10 Защото Моисей послуша думите на тъста си, които му беше говорил, да не обрязва първородния си син, затова не го обряза.
11 И Сепфора видя ангела Господен да търси повод против Моисей, и тя разбра, че това се дължи на факта, че той не беше обрязал сина ѝ Герсона.
12 И Сепфора побърза и взе от острите скали, които бяха там, и обряза сина си, и избави мъжа си и сина си от ръката на ангела Господен.

13 А Аарон, син на Амрам, брат на Моисей, беше в Египет и се разхождаше по брега на реката в онзи ден.
14 И Господ му се яви на това място и му каза: Иди сега при Моисей в пустинята. И той отиде и го срещна на Божията планина и го целуна.
15 Аарон подигна очи и видя Сепфора, жената на Моисей, и децата ѝ; и каза на Моисей: Кои са ти тези?
16 И Моисей му каза: Това са жена ми и синовете ми, които Бог ми даде в Мадиам; и това натъжи Аарон заради жената и децата ѝ.
17 И Аарон каза на Моисей: Пусни жената и децата ѝ, за да отидат в бащиния ѝ дом. И Моисей послуша думите на Аарон и направи така.
18 И Сепфора се върна с децата си и те отидоха в дома на Рагуил, и останаха там, докато не дойде времето, когато Господ посети народа Си и го изведе от Египет от ръката на фараона.
19 И Моисей и Аарон дойдоха в Египет при обществото на израилтяните и им говориха всичките думи Господни; и народът се зарадва с твърде голяма радост.
20 И Моисей и Аарон станаха рано на следващия ден и отидоха в дома на фараона, и взеха в ръцете си Божия жезъл.
21 И когато стигнаха до царската порта, там бяха затворени два млади лъва с железни инструменти и никой не излизаше, нито влизаше пред тях, освен онези, на които царят заповядваше да дойдат, когато дойдоха врачовете и отвлякоха лъвовете с магиите си, и това ги доведе при царя.
22 И Моисей бързо вдигна тоягата върху лъвовете и ги пусна; и Моисей и Аарон влязоха в царския дом.
23 Лъвовете също дойдоха с тях с радост и ги последваха, радвайки се, както куче се радва на господаря си, когато се връща от полето.
24 И когато фараонът видя това нещо, той се смая от него и много се уплаши от чутото, защото видът им беше като вида на Божиите деца.
25 И фараонът каза на Моисей: Какво искаш? А те му отговориха и рекоха: Господ, Бог на евреите, ни изпрати при теб да кажем: Изпрати народа ми, за да ми служи.
26 И когато фараонът чу думите им, той се уплаши много пред тях и им каза: Идете днес и се върнете при мен утре. И те направиха според царската дума.
27 И когато те си отидоха, фараонът повика Валаама, магьосника, синовете му Янис и Ямврий, и всичките магьосници, врачове и съветници, които принадлежаха на царя; и всички те дойдоха и седнаха пред царя.
28 И царят им разказа всичките думи, които Моисей и брат му Аарон му бяха говорили. И магьосниците казаха на царя: Но как дойдоха мъжете при теб заради лъвовете, които бяха затворени при портата?
29 И царят каза: Защото те вдигнаха жезъла си срещу лъвовете и ги пуснаха, и дойдоха при мен, и лъвовете също им се зарадваха, както куче се радва, че среща господаря си.
30 А Валаам, синът на Веоровия магьосник, отговори на царя и каза: Те не са други освен магьосници като нас.
31 И така, сега пратете да ги повикат, нека дойдат и ще ги изпитаме. Царят направи така.
32 А на сутринта фараонът повика Моисей и Аарон пред царя. Те взеха Божия жезъл и дойдоха при царя и му говориха, казвайки:
33 Така казва Господ, Бог на евреите: Изпрати народа Ми, за да Ми служи.
34 И царят им каза: Но кой ще ви повярва, че сте пратеници на Бога и че идвате при мен по Негова заповед?
35 Сега, прочее, покажи чудо или знамение по този въпрос и тогава думите, които ще кажеш, ще бъдат повярвани.
36 И Аарон побърза и хвърли жезъла от ръката си пред фараона и пред слугите му; и жезълът се превърна в змия.
37 И магьосниците видяха това и хвърлиха всеки жезъла си на земята; и те се превърнаха в змии.
38 И змията от жезъла на Аарона вдигна глава и отвори устата си, за да погълне жезлите на магьосниците.
39 А Валаам, магьосникът, отговори и каза: Това нещо е било от древни дни, че змията поглъща другаря си и че живите същества се пояждат едно друго.
40 Сега, прочее, възстанови го на прът, както беше в началото, и ние също ще възстановим нашите пръти, както бяха в началото, и ако твоят прът погълне нашите пръти, тогава ще знаем, че Духът Божий е в теб; а ако не, ти си просто един майстор, подобен на нас.
41 И Аарон побърза и протегна ръката си и хвана опашката на змията; и тя се превърна в жезъл в ръката му; и магьосниците направиха същото с жезлите си, и всеки хвана опашката на своята змия, и те станаха жезли, както в началото.
42 И когато те се върнаха към жезлите, жезълът на Аарон погълна жезлите им.
43 И когато царят видя това нещо, заповяда да донесат книгата с летописите, която се отнасяше за египетските царе. И те донесоха книгата с летописите, летописите на египетските царе, в която бяха записани всички египетски идоли, защото си мислеха да намерят в нея името на Йехова, но не го намериха.
44 И фараонът каза на Моисей и Аарон: Ето, не намерих името на вашия Бог написано в тази книга и не знам името Му.
45 А съветниците и мъдреците отговориха на царя: Чухме, че Богът на евреите е син на мъдрите, син на древните царе.
46 И фараонът се обърна към Моисей и Аарон и им каза: Не познавам Господа, Когото ми проповядвахте, нито ще изпратя народа Му.
47 А те отговориха и рекоха на царя: Господ, Бог на боговете, е Неговото име; и Той прогласи името Си над нас от дните на нашите предци, и ни изпрати да кажем: Идете при фараона и му кажете: Изпрати народа Ми, за да Ми служи.
48 И така, изпрати ни сега да отидем на тридневно пътуване през пустинята и там да Му принесем жертва; защото от дните, когато слязохме в Египет, Той не е взел от ръцете ни ни всеизгаряне, ни принос, ни жертва; и ако не ни изпратиш, гневът Му ще се разпали против тебе и ще порази Египет или с мор, или с меч.

49 И фараонът им каза: Кажете ми сега Неговата сила и Неговото могъщество. И те му казаха: Той създаде небето и земята, моретата и всичките им риби, Той създаде светлината, създаде тъмнината, Той даде дъжд на земята и я напои, и направи да поникнат тревата и зелето, Той създаде човека и животните и горските животни, птиците небесни и рибите морски, и чрез Неговата уста те живеят и умират.
50 Наистина Той те е създал в утробата на майка ти, вложил е в теб диханието на живот, отгледал е теб и те е поставил на царския престол на Египет; и ще отнеме диханието ти и душата ти от теб, и ще те върне в земята, от която си взет.
51 И гневът на царя се разпали от думите им и той им каза: Но кой измежду всичките богове на народите може да направи това? Моята река е моя и аз си я създадох.
52 И Той ги прогони от Себе Си и заповяда наказанието върху Израил да бъде по-тежко, отколкото беше вчера и преди това.
53 И Моисей и Аарон излязоха от присъствието на царя и видяха израилтяните в лошо положение, защото настойниците бяха направили работата им твърде тежка.
54 И Моисей се върна при Господа и каза: Защо постъпи зле с народа Си? Защото, откакто дойдох да говоря на фараона за каквото си ме изпратил, той постъпи много зле с израилтяните.
55 И Господ каза на Моисей: Ето, ще видиш, че с протегната ръка и тежки язви фараонът ще изгони израилтяните от земята си.
56 И Моисей и Аарон живееха сред братята си, израилтяните, в Египет.
57 А на израилтяните египтяните вгорчаваха живота им с тежката работа, която им налагаха.

ГЛАВА 80

1 И след две години Господ пак изпрати Моисей при фараона, за да изведе израилтяните и да ги изпрати от Египетската земя.
2 И Моисей отиде и дойде в дома на фараона и му говори думите на Господа, Който го беше изпратил. Но фараонът не послуша гласа на Господа. И Бог издигна силата Си в Египет против фараона и поданиците му. И Бог порази фараона и народа му с много големи и тежки язви.
3 И Господ изпрати чрез ръката на Аарон и превърна всичките води на Египет в кръв, всичките им потоци и реки.
4 И когато един египтянин дойде да пие и да си налее вода, погледна в стомната си и ето, цялата вода се беше превърнала в кръв; и когато дойде да пие от чашата си, водата в чашата стана кръв.
5 И когато една жена месеше тестото си и готвеше храната си, видът ѝ се превръщаше в този на кръв.
6 И Господ изпрати пак и накара всичките им води да извадят жаби; и всички жаби влязоха в къщите на египтяните.
7 И когато египтяните пиеха, коремите им се пълнеха с жаби и те танцуваха в коремите си, както танцуват, когато са в реката.
8 И цялата им вода за пиене и вода за готвене се превърна в жаби, дори когато лежаха в леглата си, потта им докара жаби.
9 При всичко това гневът на Господа не се отвърна от тях и ръката Му се простря против всички египтяни, за да ги порази с всякакви тежки бедствия.
10 И Той прати та стри праха им на въшки, и въшките станаха в Египет до височина два лакътя по земята.
11 Въшките също бяха многобройни, в плътта на човек и животно, във всичките жители на Египет, дори върху царя и царицата Господ изпрати въшките и това огорчи Египет извънредно заради въшките.
12 Въпреки това гневът на Господа не се отвърна и ръката Му все още беше простряна над Египет.
13 И Господ изпрати в Египет всякакви полски зверове; и те дойдоха и изтребиха целия Египет, човек и животно, дървета и всичко, което беше в Египет.
14 И Господ изпрати огнени змии, скорпиони, мишки, невестулки, жаби, заедно с други, които пълзяха в праха.
15 Мухи, стършели, бълхи, буболечки и комари, всяко рояче според вида си.
16 И всякакви влечуги и крилати животни според вида им дойдоха в Египет и много наскърбиха египтяните.
17 И бълхи и мухи влязоха в очите и ушите на египтяните.
18 И стършелът ги нападна и ги прогони, и те се оттеглиха от него във вътрешните си стаи, и той ги преследваше.
19 И когато египтяните се скриха поради рояка от животни, те заключиха вратите си след себе си и Бог заповяда на Суланута, който беше в морето, да излезе и да отиде в Египет.
20 И тя имаше дълги ръце, десет лакътя дълги, колкото лакътя на човек.
21 И тя се качи на покривите, откри гредите и пода, сряза ги, протегна ръката си в къщата, отстрани ключалката и резето и отвори египетските къщи.
22 След това влязоха зверове в египетските домове и зверовете погубиха египтяните, и това ги огорчи много.
23 Въпреки това гневът на Господа не се отвърна от египтяните, и ръката Му все още беше простряна против тях.
24 И Бог изпрати мор, и морът порази Египет, по конете и ослите, по камилите, по стадата волове и овце, и по хората.
25 И когато египтяните станаха рано сутринта, за да пасат добитъка си, намериха целия си добитък мъртв.
26 И от добитъка на египтяните остана само един на десет, а от добитъка на Израил в Госен не умря нито един.
27 И Бог изпрати парещо възпаление в плътта на египтяните, което разпука кожата им и се превърна в силен сърбеж по всички египтяни от стъпалата на краката им до темето на главите им.
28 И по месата им имаше много цирей, така че месата им се разпадаха, докато станаха гнили и разлагащи.

29 Въпреки това гневът на Господа не се отвърна, и ръката Му все още беше простряна над целия Египет.
30 И Господ изпрати много силен град, който порази лозята им, изпочупи овощните им дървета и ги изсуши, така че те паднаха върху тях.
31 И всяка зелена трева изсъхна и загина, защото сред градушката се спусна смесен огън, затова градушката и огънят погълнаха всичко.
32 Също така, хора и животни, които се намираха навън, загинаха от пламъците на огъня и от градушката, и всички млади лъвове бяха изтощени.
33 И Господ изпрати и докара в Египет многобройни скакалци, Хасел, Салом, Харгол и Хагол, скакалци от всеки вид, които поядоха всичко, което градушката беше оставила.
34 Тогава египтяните се зарадваха на скакалците, макар че изяждаха реколтата от полето, и ги ловяха в изобилие и ги осоляваха за храна.
35 И Господ обърна силен морски вятър, който отнесе всички скакалци, дори осолените, и ги хвърли в Червено море; нито един скакалец не остана в пределите на Египет.
36 И Бог изпрати тъмнина върху Египет, така че цялата Египетска земя и Патрос потънаха в тъмнина за три дни, така че човек не можеше да види ръката си, когато я дигнеше към устата си.
37 По това време умряха много от израилтяните, които се бяха разбунтували против Господа и не искаха да послушат Моисей и Аарон, и не вярваха, че Бог ги е изпратил.
38 И кой беше казал: „Няма да излезем от Египет, за да не погинем от глад в пуста пустиня“, и кой не послуша гласа на Моисей.
39 И Господ ги порази в трите дни на тъмнина; и израилтяните ги погребаха в онези дни, без египтяните да знаят за тях, нито да им се радват.
40 И тъмнината беше много голяма в Египет в продължение на три дни; и всеки, който стоеше, когато настъпи тъмнината, оставаше прав на мястото си; и който седеше, оставаше седнал; и който лежеше, продължаваше да лежи в същото положение; и който ходеше, оставаше седнал на земята на същото място; и това се случи с всички египтяни, докато тъмнината премина.
41 И дните на тъмнината преминаха; и Господ изпрати Моисей и Аарон при израилтяните да кажат: Празнувайте празника си и направете Пасхата си, защото, ето, Аз идвам посред нощ сред всички египтяни и ще поразя всичките им първородни, от първородния човек до първородния добитък; и когато видя вашата Пасха, ще ви отмина.
42 И израилтяните направиха всичко, както Господ беше заповядал на Моисей и Аарон; така направиха през онази нощ.
43 И посред нощ Господ излезе всред Египет и порази всички първородни на египтяните, от първородния човек до първородния звяр.
44 И фараонът стана през нощта, той и всичките му слуги и всичките египтяни; и през онази нощ се разнесе голям плач по целия Египет, защото нямаше къща, в която да няма труп.
45 Също така изображенията на първородните на Египет, които бяха издълбани по стените на домовете им, бяха унищожени и паднаха на земята.
46 Дори костите на първородните им, починали преди това и погребани в домовете си, бяха изгребани от египетските кучета в онази нощ и довлечени пред египтяните и хвърлени пред тях.
47 И всички египтяни видяха това зло, което внезапно ги сполетя, и всички египтяни извикаха с висок глас.
48 И всичките египетски семейства плакаха в онази нощ, всеки за сина си и всеки за дъщеря си, която беше първородна; и шумът на Египет се чуваше отдалеч в онази нощ.
49 И Батия, дъщерята на фараона, излезе с царя в онази нощ да търси Моисей и Аарон в домовете им; и ги намериха в домовете им, да ядат, да пият и да се веселят с целия Израил.
50 И Батия каза на Моисей: Това ли е наградата за доброто, което ти направих, като те отгледах и те разпрострях, а ти докара това зло на мен и на бащиния ми дом?
51 И Моисей ѝ каза: Десет бедствия е нанесъл Господ върху Египет; сполетяло ли те е някое зло от някоя от тях? Засегнала ли те е някоя от тях? А тя отговори: Не.
52 А Моисей ѝ каза: „При все че си първородна на майка си, няма да умреш, и никакво зло няма да те постигне всред Египет.“
53 А тя каза: Каква полза за мен, като видя царя, брат ми, и целия му дом и поданиците му да са в това зло, чиито първородни загиват с всички първородни на Египет?
54 А Моисей ѝ каза: Наистина брат ти и домът му, и поданиците му, египетските племена, не искаха да послушат думите Господни, затова ги сполетя това зло.
55 И фараонът, египетският цар, се приближи до Моисей и Аарон, и до някои от израилтяните, които бяха с тях на онова място, и им се помоли, казвайки:
56 Стани и вземи братята си, всичките израилтяни, които са в земята, с овцете им и говедата им, и всичко, което им принадлежи; нищо да не остане; само се помоли за мен на Господа, твоя Бог.
57 И Моисей каза на фараона: Ето, макар и да си първороден на майка си, не бой се, защото няма да умреш; понеже Господ е заповядал да живееш, за да ти покаже голямата Си сила и силната Си простряна ръка.
58 И фараонът заповяда да изпратят израилтяните; и всички египтяни се ободриха да ги изпратят, защото си казаха: Всички ще загинем.
59 И всички египтяни изпратиха израилтяните с голямо богатство, овце и волове, и скъпоценни вещи, според клетвата, дадена от Господа между Него и нашия баща Авраам.
60 А израилтяните се забавиха да излязат през нощта; и когато египтяните дойдоха при тях, за да ги изведат, те им казаха: Крадци ли сме, че да излизаме през нощта?
61 И израилтяните поискаха от египтяните сребърни съдове и златни съдове, и дрехи; и израилтяните съблякоха египтяните.
62 И Моисей побърза, стана и отиде до реката Египетска, и оттам донесе ковчега на Йосиф и го взе със себе си.

63 И израилтяните донесоха, всеки мъж, ковчега на баща си със себе си, и всеки мъж, ковчезите на племето си.

ГЛАВА 81

1 И израилтяните тръгнаха от Рамесий за Сокхот, около шестстотин хиляди пешаци, освен децата и жените им.
2 С тях се изкачи и разнородно множество, както и стада и говеда, дори много добитък.
3 А престоят на израилтяните, които живееха в Египетската земя в тежък труд, беше двеста и десет години.
4 И в края на двеста и десет години Господ изведе израилтяните от Египет със силна ръка.
5 И израилтяните тръгнаха от Египет, от Госен и от Рамесес и се разположиха на стан в Сокхот на петнадесетия ден от първия месец.
6 И египтяните погребаха всичките си първородни, които Господ беше поразил, и всички египтяни погребаха убитите си три дни.
7 И израилтяните отпътуваха от Сокхот и се разположиха на стан в Етом, в края на пустинята.
8 И на третия ден, след като египтяните погребаха първородните си, много мъже станаха от Египет и преследваха израилтяните, за да ги върнат в Египет, защото се разкаяха, че бяха изпратили израилтяните далеч от робството им.
9 И един човек каза на съседа си: „Наистина Моисей и Аарон са говорили на фараона, казвайки: Ще отидем на тридневен път през пустинята и ще принесем жертва на Господа, нашия Бог.“
10 И така, нека станем рано утре и да ги върнем; и ако се върнат с нас в Египет при господарите си, тогава ще знаем, че имат вяра; но ако не се върнат, тогава ще се бием с тях и ще ги върнем с голяма сила и силна ръка.
11 И всичките благородници на фараона станаха сутринта, и с тях около седемстотин хиляди мъже, и излязоха от Египет в същия ден и дойдоха на мястото, където бяха израилтяните.
12 И всички египтяни видяха и ето, че Моисей и Аарон, и всички израилтяни седяха пред Пи-Хахирот, ядяха, пиеха и празнуваха празника Господен.
13 И всички египтяни казаха на израилтяните: Наистина ли казахте: Ще отидем на тридневен път през пустинята, ще принесем жертва на нашия Бог и ще се върнем?
14 И така, днес са пет дни, откакто си тръгнал; защо не се връщаш при господарите си?
15 А Моисей и Аарон им отговориха и рекоха: Защото Господ, нашият Бог, ни е свидетелствал, казвайки: Няма да се върнете вече в Египет, но ще отидем в земя, в която текат мляко и мед, както Господ, нашият Бог, се е клел на бащите ни да ни я даде.
16 И когато египетските благородници видяха, че израилтяните не ги послушаха и не се върнаха в Египет, те се приготвиха да воюват с Израиля.
17 И Господ укрепи сърцата на израилтяните против египтяните, така че те им нанесоха жестоко поражение; и битката стана жестока за египтяните; и всички египтяни избягаха от лицето на израилтяните, защото много от тях загинаха от ръката на Израил.
18 И благородниците на фараона отидоха в Египет и обадиха на фараона, казвайки: Израилтяните избягаха и няма да се върнат вече в Египет. Така ни говориха Моисей и Аарон.
19 И фараонът чу това нещо и сърцето му и сърцата на всичките му поданици се обърнаха против Израиля, и те се разкаяха, че бяха изпратили Израиля; и всички египтяни посъветваха фараона да преследва израилтяните, за да ги върне към техните задължения.
20 И те казаха всеки на брат си: Какво е това, което направихме, че освободихме Израиля от робството ни?
21 И Господ укрепи сърцата на всички египтяни да преследват израилтяните, защото Господ искаше да повали египтяните в Червено море.
22 И фараонът стана, впрегна колесницата си и заповяда на всички египтяни да се съберат; не остана нито един мъж, освен малките деца и жените.
23 И всички египтяни излязоха с фараона да преследват израилтяните; и египетският лагер беше извънредно голям и тежък, около десетстотин хиляди мъже.
24 И целият този лагер отиде и преследваше израилтяните, за да ги върне в Египет, и ги стигнаха, когато бяха разпънали лагер край Червено море.
25 И израилтяните подигнаха очи и видяха, че всички египтяни ги гонят; и израилтяните се много уплашиха от тях и извикаха към Господа.
26 И поради египтяните, израилтяните се разделиха на четири части и бяха разединени в мненията си, защото се страхуваха от египтяните, и Моисей говореше на всеки от тях.
27 Първата част беше от децата на Рувим, Симеон и Исахар и те решиха да се хвърлят в морето, защото се страхуваха много от египтяните.
28 И Моисей им каза: Не бойте се, стойте мирно и вижте спасението, което Господ ще извърши днес за вас.
29 Втората дивизия беше от потомците на Завулон, Вениамин и Нефталим и те решиха да се върнат в Египет с египтяните.
30 И Моисей им каза: Не бойте се, защото както видяхте египтяните днес, така няма да ги видите вече довека.
31 Третият отряд беше от синовете на Юда и Йосиф и те решиха да отидат да се срещнат с египтяните, за да се бият с тях.
32 И Моисей им каза: Застанете на местата си, защото Господ ще се бори за вас, а вие ще мълчите.
33 А четвъртият отряд беше от потомците на Леви, Гад и Асир, и те решиха да отидат сред египтяните, за да ги объркат. И Моисей им каза: Останете на местата си и не се бойте, само призовете Господа, за да ви избави от ръцете им.
34 След това Моисей стана изсред народа, помоли се на Господа и каза:
35 Господи, Боже на цялата земя, спаси сега Твоя народ, който си извел от Египет, и нека египтяните не се хвалят, че силата и могъществото са тяхни.

36 И Господ каза на Моисей: Защо викаш към Мене? Кажи на израилтяните да дойдат; и простри жезъла си върху морето и го раздели, и израилтяните ще преминат през него.
37 И Моисей направи така, и дигна жезъла си над морето и го раздели.
38 И водите на морето се разделиха на дванадесет части, и израилтяните преминаха пеша, с обувки, както човек би минал през приготвен път.
39 И Господ яви на израилтяните Своите чудеса в Египет и в морето чрез ръката на Моисей и Аарон.
40 И когато израилтяните влязоха в морето, египтяните ги последваха, и морските води се върнаха върху тях, и всички те потънаха във водата, и не остана нито един човек освен фараона, който благодари на Господа и повярва в Него, затова Господ не го направи да погине по онова време с египтяните.
41 И Господ заповяда на ангел да го вземе измежду египтяните, които го хвърлиха в земята Ниневия и той царува над нея дълго време.
42 И в онзи ден Господ избави Израил от ръката на Египет; и всичките израилтяни видяха, че египтяните бяха загинали, и съзряха великата ръка на Господа в това, което Той беше извършил в Египет и в морето.
43 Тогава Моисей и израилтяните изпяха тази песен Господу в деня, когато Господ направи египтяните да паднат пред тях.
44 И целият Израил пееше в един глас, казвайки: Ще пея Господу, защото Той е превъзвишен; коня и ездача му е хвърлил в морето; ето, писано е в книгата на Божия закон.
45 След това израилтяните продължиха пътя си и се разположиха на стан в Мера. И Господ даде на израилтяните повеления и закони на това място в Мера. И Господ заповяда на израилтяните да ходят по всичките Му пътища и да Му служат.
46 И като тръгнаха от Мера, дойдоха в Елим. В Елим имаше дванадесет водни извора и седемдесет финикови дървета, и децата се разположиха там на стан при водите.
47 И като тръгнаха от Елим, стигнаха в пустинята Син на петнадесетия ден от втория месец след излизането си от Египет.
48 По това време Господ даде манната на израилтяните да ядат; и Господ направи да вали храна от небето за израилтяните ден след ден.
49 И израилтяните ядоха манната четиридесет години, през цялото време, докато бяха в пустинята, докато дойдоха в Ханаанската земя, за да я завладеят.
50 И те отпътуваха от пустинята Син и разположиха стан в Алуш.
51 И те отпътуваха от Алуш и разположиха стан в Рафидим.
52 И когато израилтяните бяха в Рафидим, Амалик, син на Елифаз, син на Исав, брат на Сефо, дойде да воюва с Израиля.
53 И той доведе със себе си осемстотин и една хиляди мъже, магьосници и врачове, и се приготви за битка с Израил в Рафидим.
54 И те водеха голяма и жестока битка против Израиля; и Господ предаде Амалик и народа му в ръцете на Моисей и на израилтяните, и в ръцете на Исус Навин, син на ефратееца, слуга на Моисей.
55 И израилтяните поразиха Амалик и людете му с острието на меча, но битката беше много ожесточена за израилтяните.
56 И Господ каза на Моисей: Напиши това нещо за спомен в книга и го сложи в ръката на Исус Навиновия син, твоя слуга, и заповядай на израилтяните, казвайки: Когато влезете в Ханаанската земя, напълно ще изличите спомена за Амалик изпод небето.
57 И Моисей направи така, и взе книгата и написа върху нея тези думи, казвайки:
58 Спомни си какво ти стори Амалик по пътя, когато излизаше от Египет.
59 Който те срещна на пътя и удари ти отзад, онези, които бяха слаби зад теб, когато ти беше отслабнал и изтощен.
60 Затова, когато Господ, твоят Бог, ти даде покой от всичките ти врагове наоколо в земята, която Господ, твоят Бог, ти дава в наследство, за да я притежаваш, тогава ще изличиш спомена за Амалик изпод небето, да го не забравиш.
61 И царят, който се смили над Амалик, или над паметта му, или над потомството му, ето, Аз ще го изискам от него и ще го изтребя изсред народа му.
62 И Моисей написа всички тези неща в книга и заповяда на израилтяните относно всички тези неща.

ГЛАВА 82

1 И израилтяните тръгнаха от Рафидим и се разположиха на стан в Синайската пустиня в третия месец от излизането си от Египет.
2 По това време дойде мадиамеецът Рагуил, тъстът на Моисей, с дъщеря си Сепфора и двамата ѝ сина, защото беше чул за чудесата, които Господ беше извършил на Израил, как ги беше избавил от ръката на Египет.
3 И Рагуил дойде при Моисей в пустинята, където той беше разположил стан, където беше Божията планина.
4 И Моисей излезе да посрещне тъста си с голяма почит, и целият Израил беше с него.
5 И Рагуил и децата му останаха сред израилтяните много дни; и Рагуил позна Господа от този ден нататък.
6 И в третия месец от излизането на израилтяните от Египет, на шестия ден от него, Господ даде на Израил десетте заповеди на планината Синай.
7 И целият Израил чу всички тези заповеди и целият Израил се зарадва много в Господа в онзи ден.
8 И славата на Господа се спусна на планината Синай; и Той повика Моисей; и Моисей дойде всред облак и се възкачи на планината.
9 И Моисей беше на планината четиридесет дни и четиридесет нощи; не яде хляб и не пи вода; и Господ го напътстваше в повеленията и съдбите, за да учи израилтяните.
10 И Господ написа десетте заповеди, които беше заповядал на израилтяните, на две каменни плочи, които даде на Моисей, за да ги заповядва на израилтяните.

11 И в края на четиридесетте дни и четиридесетте нощи, когато Господ свърши да говори с Моисей на планината Синай, тогава Господ даде на Моисей каменните скрижали, написани с Божия пръст.
12 А когато израилтяните видяха, че Моисей се бавеше да слезе от планината, събраха се около Аарона и казаха: А що се отнася до този човек, Моисей, не знаем какво му се е случило.
13 Сега, прочее, стани, направи ни бог, който да върви пред нас, за да не умреш.
14 А Аарон се уплаши много от народа и заповяда да му донесат злато, от което направи лято теле за народа.
15 И Господ каза на Моисей, преди да слезе от планината: Слез долу, защото се развърати народът ти, който си извел от Египет.
16 Направиха си излято теле и му се поклониха; затова сега ме остави, за да ги изтребя от лицето на земята, защото са коравовратни хора.
17 И Моисей се помоли пред лицето Господне и се помоли на Господа за народа заради телето, което бяха направили; и след това слезе от планината, като държеше в ръцете си двете каменни плочи, които Бог му беше дал, за да заповядва на израилтяните.
18 И когато Моисей се приближи до стана и видя телето, което народът беше направил, гневът на Моисей се разпали и той счупи плочите под планината.
19 И Моисей дойде в стана, взе телето, изгори го в огън и го смля, докато стане на ситен прах, и го посипа по водата и я даде на израилтяните да пият.
20 И около три хиляди мъже от народа, които бяха направили телето, умряха от мечовете на едни други.
21 А на следния ден Моисей каза на народа: Ще се възкача към Господа, може би ще мога да извърша умилостивение за греховете ви, които сте сторили пред Господа.
22 И Моисей се възкачи пак при Господа и остана с Господа четиридесет дни и четиридесет нощи.
23 И през четиридесетте дни Моисей се молеше на Господа за израилтяните; и Господ чу молитвата на Моисей, и Господ се умоляваше към него за Израил.
24 Тогава Господ каза на Моисей да изсече две каменни плочи и да ги донесе пред Господа, който щеше да напише на тях десетте заповеди.
25 Моисей направи така, слезе, отряза двете плочи и се възкачи на планината Синай при Господа. И Господ написа десетте заповеди на плочите.
26 И Моисей остана още с Господа четиридесет дни и четиридесет нощи; и Господ го научи на повеления и закони, за да ги даде на Израиля.
27 И Господ му заповяда относно израилтяните да направят светилище за Господа, за да пребъдва името Му в него; и Господ му показа образа на светилището и образа на всичките му принадлежности.
28 И в края на четиридесетте дни Моисей слезе от планината и двете плочи бяха в ръката му.
29 И Моисей дойде при израилтяните и им говори всичките думи Господни, и ги научи на закони, повеления и съдби, на които Господ го беше научил.
30 И Моисей каза на израилтяните словото Господне да му се направи светилище, за да живее сред израилтяните.
31 И народът се зарадва много на всичкото добро, което Господ им беше говорил чрез Моисей, и каза: Ще направим всичко, което Господ ти е говорил.
32 И народът се дигна като един човек и направи щедри приноси за светилището Господне; и всеки човек принесе принос Господне за работата на светилището и за цялата му служба.
33 И всичките израилтяни донесоха, всеки от всичко, което се намираше в притежанието му, за работата на светилището Господне, злато, сребро и мед, и всичко, което можеше да се използва за светилището.
34 И всички мъдри мъже, опитни в работата, дойдоха и направиха светилището Господне, според всичко, което Господ беше заповядал, всеки в работата, в която беше опитен; и всички мъдри по сърце направиха светилището и неговите принадлежности, и всичките съдове за святата служба, както Господ беше заповядал на Моисей.
35 И работата по светилището на скинията беше завършена в края на пет месеца; и израилтяните направиха всичко, което Господ беше заповядал на Моисей.
36 И донесоха светилището и всичките му принадлежности при Моисей; според образа, който Господ беше показал на Моисей, така направиха и израилтяните.
37 И Моисей видя работата, и ето, те я направиха, както Господ му беше заповядал; и Моисей ги благослови.

ГЛАВА 83

1 А в дванадесетия месец, на двадесет и третия ден от месеца, Моисей взе Аарон и синовете му, облече ги в одеждите им, помаза ги и направи с тях, както Господ му беше заповядал; и Моисей принесе всички приноси, които Господ му беше заповядал в онзи ден.
2 След това Моисей взе Аарона и синовете му и им каза: Седем дни ще стоите при входа на скинията, защото така ми е заповядано.
3 И Аарон и синовете му направиха всичко, което Господ им беше заповядал чрез Моисей, и останаха седем дни при входа на скинията.
4 И на осмия ден, първият ден от първия месец, във втората година от излизането на израилтяните от Египет, Моисей издигна светилището; и Моисей постави всички принадлежности на скинията и всички принадлежности на светилището, и направи всичко, което Господ му беше заповядал.
5 И Моисей повика Аарон и синовете му; и те принесоха всеизгарянето и приноса за грях за себе си и за израилтяните, както Господ беше заповядал на Моисей.
6 В онзи ден двамата Ааронови синове, Надав и Авиуд, взеха чужд огън и го донесоха пред Господа, който не им беше заповядал; и огън излезе отпред Господа и ги пояде; и те умряха пред Господа в онзи ден.
7 И в деня, когато Моисей завърши да издигне светилището, първенците на израилтяните започнаха да принасят своите приноси пред Господа за освещаването на олтара.

8 И принасяха приносите си, всеки княз за един ден, по един княз на ден в продължение на дванадесет дни.
9 И всичките приноси, които принасяха, всеки човек в деня си, едно сребърно блюдо, тежащо сто и тридесет сикли, една сребърна купа от седемдесет сикли според сиклите на светилището, и двете пълни с чисто брашно, смесено с масло, за хлебен принос.
10 Една лъжица, тежаща десет сикли злато, пълна с тамян.
11 Един млад юнец, един овен, едно едногодишно агне за всеизгаряне.
12 И едно яре в жертва за грях.
13 И за примирителна жертва, два вола, пет овена, пет козела, пет едногодишни агнета.
14 Така правеха дванадесетте израилтяни, ден след ден, всеки в своя ден.
15 И след това, на тринадесетия ден от месеца, Моисей заповяда на израилтяните да празнуват Пасхата.
16 И израилтяните направиха Пасхата на нейното време, на четиринадесетия ден от месеца, както Господ беше заповядал на Моисей, така направиха израилтяните.
17 А във втория месец, на първия ден от него, Господ говори на Моисей, казвайки:
18 Преброй главите на всички мъжки пол между израилтяните от двадесет години и нагоре, ти и брат ти Аарон, и дванадесетте Израилеви князе.
19 И Моисей направи така; и Аарон дойде с дванадесетте Израилеви князе, и те преброиха израилтяните в Синайската пустиня.
20 А преброените от израилтяните по бащините им домове, от двадесет години и нагоре, бяха шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет души.
21 Но синовете на Леви не бяха преброени между братята си, синовете на Израил.
22 А броят на всичките мъжки пол от израилтяните от един месец и нагоре беше двадесет и две хиляди двеста седемдесет и три.
23 А броят на Левиевите синове от един месец и нагоре беше двадесет и две хиляди.
24 И Моисей постави свещениците и левитите, всеки на службата му и на товара му, за да обслужват светилището на скинията, както Господ беше заповядал на Моисей.
25 А на двадесетия ден от месеца облакът се отдръпна от скинията на свидетелството.
26 По това време израилтяните продължиха пътя си от Синайската пустиня и пътуваха три дни; и облакът застана над пустинята Фаран; там гневът Господен се разпали против Израиля, защото бяха разгневили Господа, като поискаха от Него храна, за да ядат.
27 И Господ послуша гласа им и им даде храна, която ядоха един месец.
28 Но след това гневът на Господа се разпали против тях и Той ги порази с голямо клане, и те бяха погребани там, на това място.
29 И израилтяните нарекоха това място Кеврот-Атаава, защото там погребаха людете, които жадуваха за плът.
30 И като тръгнаха от Кеврот-Атаава, разположиха се на стан в Асирот, който е в пустинята Фаран.
31 И докато израилтяните бяха в Асирот, гневът на Господа се разпали против Мариам заради Моисей и тя стана прокажена, бяла като сняг.
32 И тя беше затворена вън от стана седем дни, докато не я приеха отново след проказата ѝ.
33 След това израилтяните отпътуваха от Асирот и се разположиха на стан в края на пустинята Фаран.
34 По това време Господ говори на Моисей да изпрати дванадесет мъже от израилтяните, по един човек от племе, за да отидат и да огледат Ханаанската земя.
35 И Моисей изпрати дванадесетте мъже, и те дойдоха в Ханаанската земя, за да я изследват и огледат, и изследваха цялата земя от пустинята Син до Рехов, както се отива до Хамот.
36 И в края на четиридесетте дни дойдоха при Моисей и Аарон и му донесоха вест, както беше в сърцата им. Десет от мъжете донесоха лош слух на израилтяните за земята, която бяха изследвали, казвайки: По-добре е за нас да се върнем в Египет, отколкото да отидем в тази земя, земя, която поглъща жителите си.
37 Но Исус Навин, син на Навин, и Халев, син на Иефоний, които бяха от онези, които изследваха земята, казаха: Земята е твърде добра.
38 Ако Господ благоволи към нас, тогава ще ни доведе в тази земя и ще ни я даде, защото е земя, в която текат мляко и мед.
39 Но израилтяните не ги послушаха, а послушаха думите на десетте мъже, които бяха разпространили лош слух за земята.
40 И Господ чу роптанията на израилтяните, разгневи се и се закле, казвайки:
41 Нито един човек от това нечестиво поколение няма да види земята от двадесет години и нагоре, освен Халев, син на Иефоний, и Исус, син на Навин.
42 Но това нечестиво поколение със сигурност ще загине в тази пустиня, а децата им ще дойдат в земята и ще я завладеят; затова гневът на Господа се разпали против Израиля и Той ги накара да се скитат в пустинята четиридесет години до края на това нечестиво поколение, защото не последваха Господа.
43 И народът живееше дълго време във Фаранската пустиня, а след това продължи към пустинята по пътя към Червено море.

ГЛАВА 84

1 По това време Корей, син на Йецер, син на Каат, син на Леви, взе много мъже от израилтяните и те се вдигнаха и се скараха с Моисей, Аарон и с цялото общество.
2 И Господ се разгневи на тях, и земята отвори устата си и ги погълна, заедно с къщите им и всичко, което им принадлежеше, и всичките мъже, които принадлежаха на Корей.
3 И след това Бог накара народа да обикаля пътя на планината Сеир за дълго време.
4 По това време Господ каза на Моисей: Не предизвиквай война против исавците, защото няма да ти дам от нищо, което е тяхно, дори колкото може да стъпи стъпалото на крака ти; понеже дадох планината Сеир за наследство на Исава.

5 Затова исавците воюваха против сеирците в миналото; и Господ предаде сеирците в ръцете на исавците и ги изтреби отпред тях; и исавците се заселиха на тяхно място и до днес.
6 Затова Господ каза на израилтяните: Не воювайте против братята си Исавови синове, защото нищо в земята им не е ваше; можете да купувате от тях храна с пари и да ядете, и можете да купувате от тях вода с пари и да я пиете.
7 И израилтяните направиха според словото Господне.
8 И израилтяните дълго време обикаляха пустинята, обикаляйки по пътя на планината Синай, и не докосваха исавците, и те останаха в онази област деветнадесет години.
9 По това време умря Латин, цар на синовете Хитимски, в четиридесет и петата година от царуването си, която е четиринадесетата година от излизането на израилтяните от Египет.
10 И го погребаха на мястото му, което си беше построил в земята Хитим, и Авимна царува на негово място тридесет и осем години.
11 И израилтяните преминаха пределите на исавците в ония дни, след деветнадесет години, и дойдоха и преминаха пътя на Моавската пустиня.
12 И Господ каза на Моисей: Не обсаждай Моав, нито воювай против тях, защото няма да ти дам нищо от земята им.
13 И израилтяните преминаваха през пътя на Моавската пустиня деветнадесет години и не воюваха против тях.
14 А в тридесет и шестата година от излизането на израилтяните от Египет, Господ порази сърцето на Сихон, аморейския цар, и той воюва и излезе да се бие против моавците.
15 И Сихон изпрати пратеници до Веора, сина на Янеас, син на Валаам, съветник на египетския цар, и до сина му Валаам, за да прокълнат Моав, за да бъде предаден в ръката на Сихон.
16 И пратениците отидоха и доведоха Веора, сина на Янея, и сина му Валаама от Петор в Месопотамия. И тъй, Веор и синът му Валаам дойдоха в града Сион и проклеха Моав и царя им пред аморейския цар Сион.
17 И тъй, Сихон излезе с цялата си войска, отиде в Моав и воюва против тях, и ги покори; и Господ ги предаде в ръцете му; и Сихон уби моавския цар.
18 И Сихон превзе всичките градове на Моав в битката; той също така превзе от тях Есевон, защото Есевон беше един от градовете на Моав, и Сихон настани своите първенци и благородници в Есевон; и Есевон принадлежеше на Сихон в онези дни.
19 Затова, проповедниците на притчите Веор и синът му Валаам изговориха тези думи, казвайки: „Елате в Есевон, градът на Сихон ще бъде построен и утвърден.“
20 Горко ти, Моаве! Ти си изгубен, народе на Кемос! Ето, това е написано в книгата на Божия закон.
21 И когато Сихон завладя Моав, той постави стражи в градовете, които беше превзел от Моав, и значителен брой от моавците паднаха в битка в ръката на Сихон; и той направи голям плен от тях, синове и дъщери, и уби царя им; така Сихон се върна в земята си.
22 И Сихон даде много подаръци от сребро и злато на Веор и на сина си Валаам, и ги изпрати, и те отидоха в Месопотамия, в дома си и страната си.
23 По това време всичките израилтяни преминаха от пътя на Моавската пустиня, върнаха се и обиколиха Едомската пустиня.
24 И така, цялото събрание дойде в пустинята Син в първия месец на четиридесетата година от излизането им от Египет; и израилтяните се заселиха там в Кадес, в пустинята Син; и Мариам умря там и беше погребана там.
25 По това време Моисей изпрати посланици до едомския цар Адад да кажат: Така казва брат ти Израил: Моля те, позволи ми да мина през земята ти; няма да минем през поле или лозе, нито ще пием вода от кладенеца; ще ходим по царския път.
26 А Едом му каза: Няма да минаваш през моята земя. Затова Едом излезе да посрещне израилтяните с силен народ.
27 А синовете на Исав отказаха да позволят на израилтяните да преминат през земята им; затова израилтяните се оттеглиха от тях и не воюваха против тях.
28 Защото преди това Господ беше заповядал на израилтяните, казвайки: Няма да воювате против исавците. Затова израилтяните се отдръпнаха от тях и не воюваха против тях.
29 И така, израилтяните тръгнаха от Кадес, а целият народ дойде на планината Ор.
30 По това време Господ каза на Моисей: Кажи на брат си Аарон, че ще умре там, защото няма да дойде в земята, която дадох на израилтяните.
31 И Аарон се възкачи, по заповед Господня, на планината Ор, в четиридесетата година, в петия месец, на първия ден от месеца.
32 Аарон беше на сто двадесет и три години, когато умря на планината Ор.

ГЛАВА 85

1 А ханаанският цар Арад, който живееше на юг, чу, че израилтяните са дошли по пътя на съгледвачите, и разположи войските си, за да се бие срещу израилтяните.
2 И израилтяните много се уплашиха от него, защото той имаше голяма и тежка войска, затова израилтяните решиха да се върнат в Египет.
3 И израилтяните се върнаха на тридневно разстояние до Масера Бени-Яакон, защото много се уплашиха от арадския цар.
4 А израилтяните не искаха да се върнат в местата си, затова останаха в Бени-Яакон тридесет дни.
5 И когато левитските синове видяха, че израилтяните не се връщат назад, те завидяха заради Господа и се вдигнаха та воюваха против братята си израилтяни, и избиха от тях голяма маса, и ги принудиха да се върнат на мястото си, планината Ор.
6 А когато се върнаха, цар Арад все още подготвяше войската си за битка срещу израилтяните.

7 И Израил даде обет, казвайки: Ако предадеш тия люде в ръката ми, тогава ще разруша напълно градовете им.
8 И Господ послуша гласа на Израиля и предаде ханаанците в ръката им, и като ги изтреби, и градовете им, нарече мястото Хорма.
9 И израилтяните отпътуваха от планината Ор и се разположиха на стан в Овот; и като отпътуваха от Овот, се разположиха на стан в Ие-Аварим, в моавската граница.
10 И израилтяните пратиха до Моав да кажат: Нека минем през твоята земя в нашето място. Но моавците не позволиха на израилтяните да минат през земята им, защото моавците много се страхуваха да не им постъпят израилтяните така, както им беше постъпил аморейският цар Сихон, като им беше превзел земята и беше избил много от тях.
11 Затова Моав не позволи на израилтяните да преминат през земята му; и Господ заповяда на израилтяните, казвайки: Да не воюват против Моав. Затова израилтяните се оттеглиха от Моав.
12 И израилтяните отпътуваха от моавската граница и стигнаха до отвъдната страна на Арнон, моавската граница, между Моав и аморейците, и се разположиха на стан в границата на Сихон, аморейския цар, в пустинята Кедемот.
13 И израилтяните изпратиха посланици до Сион, цар на аморейците, да кажат:
14 Нека минем през земята ти; няма да се отбием в нивите, нито в лозята; ще вървим по царския път, докато преминем границата ти; но Сихон не позволи на израилтяните да преминат.
15 И така, Сихон събра всички аморейци и излезе в пустинята, за да посрещне израилтяните, и воюва против Израиля в Яса.
16 И Господ предаде аморейския цар Сихон в ръката на израилтяните; и Израил порази всичките Сихонови синове с острието на меча и отмъсти за делото на Моав.
17 И израилтяните завладяха земята на Сихон от Арам до Явук, до амонците, и взеха цялата плячка от градовете.
18 И Израил превзе всички тези градове, и Израил се засели във всичките градове на аморейците.
19 И всички израилтяни решиха да воюват срещу амонците, за да завладеят и тяхната земя.
20 И Господ каза на израилтяните: Не обсаждайте амонците, нито повдигайте битка против тях, защото няма да ви дам нищо от земята им. И израилтяните послушаха словото Господне и не воюваха против амонците.
21 И израилтяните се обърнаха и отидоха по пътя за Васан в земята на васанския цар Ог. И васанският цар Ог излезе да посрещне израилтяните на бой, като имаше със себе си много храбри мъже и много силна войска от аморейците.
22 А васанският цар Ог беше много могъщ човек, но синът му Наарон беше извънредно могъщ, дори по-силен от него.
23 И Ог каза в сърцето си: Ето, целият Израилев стан заема пространство от три парси; сега ще ги поразя наведнъж, без меч или копие.
24 И Ог се качи на планината Яаца, взе оттам един голям камък, дълъг три парси, и го сложи на главата си, и реши да го хвърли върху стана на израилтяните, за да порази всички израилтяни с този камък.
25 И ангел Господен дойде и прободе камъка на главата на Ог; и камъкът падна на врата на Ог, така че Ог падна на земята поради тежестта на камъка на врата си.
26 В това време Господ каза на израилтяните: Не се бойте от него, защото предадох него, целия му народ и цялата му земя в ръцете ви; и ще му постъпите така, както постъпихте със Сихон.
27 И Моисей слезе при него с малък брой от израилтяните; и Моисей удари Ога с тояга по глезените на краката му и го уби.
28 След това израилтяните преследваха потомците на Ог и целия му народ, побеждаваха ги и ги изтребваха, докато не остана никой от тях.
29 След това Моисей изпрати някои от израилтяните да съгледат Язер, защото Язер беше много известен град.
30 И съгледвачите отидоха в Язер и го огледаха; и съгледвачите се уповаха на Господа и воюваха срещу мъжете от Язер.
31 И тези мъже превзеха Язер и селата му; и Господ ги предаде в ръката им; и те изгониха аморейците, които бяха там.
32 И израилтяните превзеха земята на двамата аморейски царе, шестдесет града, които бяха от другата страна на Йордан, от потока Арнон до планината Херман.
33 И израилтяните тръгнаха и дойдоха в равнината Моав, която е отсам Йордан, срещу Йерихон.
34 И моавците чуха за цялото зло, което израилтяните бяха сторили на двамата аморейски царе, на Сихон и на Ог, затова всички моавци се уплашиха много от израилтяните.
35 И старейшините на Моав казаха: Ето, двамата аморейски царе, Сихон и Ог, които бяха по-могъщи от всичките царе на земята, не можаха да устоят срещу израилтяните; как тогава ние ще устоим пред тях?
36 Наистина те ни изпратиха вестник преди това да минем през нашата земя по пътя си, а ние не искахме да ги търпим. Сега те ще се обърнат върху нас с тежките си мечове и ще ни унищожат. И Моав беше утежнен заради израилтяните, и много се уплаши от тях, и се съветваха помежду си какво да направят с израилтяните.
37 И старейшините на Моав решиха и взеха един от мъжете си, Валак, син на моавеца Сепфор, и го поставиха цар над тях по онова време; а Валак беше много мъдър човек.
38 И старейшините на Моав станаха и изпратиха до мадиамците да сключат мир с тях, защото в онези дни имаше голяма война и вражда между Моав и мадиамци, от дните на Адад, син на Бедадовия цар, който порази мадиамците в полето на Моав, до днес.
39 И моавците изпратиха до мадиамците и те сключиха мир с тях; и старейшините на Мадиам дойдоха в земята Моав, за да сключат мир от името на мадиамците.

40 И старейшините на Моав се съветваха със старейшините на Мадиам какво да правят, за да спасят живота си от Израил.
41 И всички моавци казаха на мадиамските старейшини: Сега, прочее, израилтяните изяждат всичко около нас, както вол изяжда тревата на полето, защото така постъпиха с двамата аморейски царе, които са по-силни от нас.
42 И старейшините на Мадиам казаха на Моав: Чухме, че по онова време, когато аморейският цар Сихон воюваше против вас, когато ви надделя и ви превзе земята, той прати от Месопотамия при Веора, сина на Янея, и при сина му Валаама; и те дойдоха и ви проклеха; затова ръката на Сихон надделя над вас, та той превзе земята ви.
43 Сега, прочее, изпрати и теб при сина му Валаам, защото той още е в земята си, и му дай заплатата му, за да дойде и да прокълне всичките люде, от които се боите. Моавските старейшини чуха това и им се свиди да изпратят при Валаам, сина на Веор.
44 Тогава Валак, синът на Сепфор, царят на Моав, изпрати пратеници до Валаам да кажат:
45 Ето, един народ излиза от Египет; ето, той покрива лицето на земята и живее срещу мен.
46 И така, ела сега и прокълни ми този народ, защото е твърде силен за мен. Може би ще успея да се бия с него и да го изгоня. Защото чух, че когото ти благословиш, е благословен, а когото ти прокълнеш, е прокълнат.
47 И така, пратениците на Валак отидоха при Валаам и доведоха Валаам, за да прокълне народа, за да воюва срещу Моав.
48 И Валаам дойде при Валак, за да прокълне Израиля. И Господ каза на Валаама: Не прокълвай тия люде, защото са благословени.
49 И Валак подтикваше Валаам ден след ден да прокълне Израиля; но Валаам не послуша Валак заради словото, което Господ беше говорил на Валаама.
50 А когато Валак видя, че Валаам не иска да изпълни волята му, стана и си отиде у дома; а Валаам се върна в земята си и оттам отиде в Мадиам.
51 И израилтяните отпътуваха от Моавската равнина и се разположиха на стан при Йордан от Бет-Йесимот до Авел-Ситим, в края на Моавските равнини.
52 И когато израилтяните се заселиха в равнината Ситим, те започнаха да блудстват с моавските дъщери.
53 И израилтяните се приближиха до Моав; и моавците разпънаха шатрите си срещу стана на израилтяните.
54 И моавците се уплашиха от израилтяните; и моавците взеха всичките им дъщери и жените им, красиви на вид и хубави на вид, и ги облякоха със злато, сребро и скъпи дрехи.
55 И моавците настаниха тези жени при входа на шатрите си, за да ги видят израилтяните и да се обърнат към тях, и да не воюват против Моав.
56 И всички моавци направиха това нещо на израилтяните; и всеки мъж постави жена си и дъщеря си при входа на шатрата си; и всички израилтяни видяха постъпката на моавците; и израилтяните се обърнаха към моавските дъщери и ги пожелаха, и отидоха при тях.
57 И когато един евреин дойдеше до входа на шатрата на Моав и видяше дъщеря на Моав и я пожелаваше в сърцето си, и говореше с нея при входа на шатрата това, което желаеше, докато те говореха помежду си, мъжете от шатрата излизаха и говореха на евреина така:
58 Наистина знаеш, че ние сме братя, всички ние сме потомци на Лот и потомци на Авраам, брат му; защо тогава не искаш да останеш с нас и защо не искаш да ядеш нашия хляб и нашата жертва?
59 И когато моавците го завладяха с речите си и го примамиха с ласкателни думи, те го настаниха в шатрата, сготвиха и принесоха жертва за него и той яде от жертвата им и от хляба им.
60 Тогава му дадоха вино и той пи и се опия. И поставиха пред него красива девойка и той направи с нея каквото си поиска, защото не знаеше какво прави, понеже беше пил много вино.
61 Така постъпиха моавците с Израиля на това място, в равнината Ситим; и гневът на Господа се разпали против Израиля поради това нещо, и Той изпрати мор между тях, и там умряха от израилтяните двадесет и четири хиляди мъже.
62 Имаше един човек от Симеоновите потомци, на име Зимри, син на Салу, който се свърза с мадиамската Косби, дъщеря на мадиамския цар Цур, пред очите на всички израилтяни.
63 И Финеас, син на Елазер, син на свещеника Аарон, видя това зло дело, което Зимри беше сторил, и взе копие, стана и тръгна след тях, прободе и двамата и ги уби; и морът престана сред израилтяните.

ГЛАВА 86

1 По онова време, след моровата епидемия, Господ каза на Моисей и на Елазар, сина на свещеника Аарон, казвайки:
2 Пребройте главите на цялото общество на израилтяните от двадесет години и нагоре, всички, които можеха да излизат на бой.
3 И Моисей и Елазар преброиха израилтяните според семействата им; и преброените от целия Израил станаха седемстотин хиляди седемстотин и тридесет.
4 А броят на Левиевите синове, от един месец и нагоре, беше двадесет и три хиляди; и между тях нямаше нито един от преброените от Моисей и Аарон в Синайската пустиня.
5 Защото Господ им беше казал, че ще умрат в пустинята; и всички умряха, и не остана от тях нито един, освен Халев, син на Иефоний, и Исус, син на Навин.
6 И след това Господ каза на Моисей: Кажи на израилтяните да отмъстят на Мадиам за делото на братята си, израилтяните.
7 И Моисей направи така, и израилтяните избраха измежду себе си дванадесет хиляди мъже, по хиляда души на племе, и отидоха в Мадиам.
8 И израилтяните воюваха против Мадиам и избиха всички от мъжки пол, също и петимата мадиамски князе, и Валаама, сина на Веор, убиха с меч.

9 И израилтяните взеха в плен жените на мадиамците, заедно с малките им деца, добитъка им и всичко, което им принадлежеше.
10 И взеха цялата плячка и целия грабеж, и ги донесоха на Моисей и на Елазар в моавските равнини.
11 И Моисей, Елазар и всичките първенци на обществото излязоха да ги посрещнат с радост.
12 И те разделиха цялата плячка на Мадиам, и израилтяните си отмъстиха на Мадиам за деянието на братята си, израилтяните.

ГЛАВА 87

1 По това време Господ каза на Моисей: Ето, дните ти наближават края си; вземи сега Исус, сина на Навин, слугата си и го постави в скинията; и Аз ще му заповядам. И Моисей направи така.
2 И Господ се яви в скинията в облачен стълб, и облачният стълб застана при входа на скинията.
3 И Господ заповяда на Исус Навиновия син и му каза: Бъди силен и смел, защото ти ще въведеш израилтяните в земята, за която се клех да им дам, и Аз ще бъда с тебе.
4 И Моисей каза на Исус Навин: Бъди силен и смел, защото ти ще дадеш земята на израилтяните в наследство; и Господ ще бъде с тебе; няма да те остави, нито ще те изостави; не се бой, нито се обезсърчавай.
5 И Моисей повика всичките израилтяни и им каза: Вие видяхте всичките добри дела, които Господ, вашият Бог, ви стори в пустинята.
6 И така, сега пазете всичките думи на този закон и ходете в пътя на Господа, вашия Бог, и не се отклонявайте от пътя, който Господ ви е заповядал, нито надясно, нито наляво.
7 И Моисей учеше израилтяните на повеления, съдби и закони, за да ги вършат в земята, както Господ му беше заповядал.
8 И той ги учеше на пътя Господен и на законите Му; ето, те са написани в книгата на Божия закон, която Той даде на израилтяните чрез ръката на Моисей.
9 И като свърши Моисей да заповядва на израилтяните, Господ му каза: Възкачи се на планината Аварим и умри там, и се прибери при народа си, както се прибра брат ти Аарон.
10 И Моисей се възкачи, както Господ му беше заповядал, и умря там в Моавската земя по заповед Господня, в четиридесетата година след излизането на израилтяните от Египетската земя.
11 И израилтяните оплакваха Моисей в моавските равнини тридесет дни; и дните на плач и жалеене за Моисей се изпълниха.

ГЛАВА 88

1 И след смъртта на Моисей, Господ каза на Исус Навиновия син, казвайки:
2 Стани и премини Йордан в земята, която дадох на израилтяните, и ти ще наследиш земята на израилтяните.
3 Всяко място, на което стъпи стъпалото на нозете ви, ще бъде ваше; от Ливанската пустиня до голямата река, реката Перат ще бъде вашата граница.
4 Никой няма да устои против тебе през всичките дни на живота ти; както бях с Моисей, така ще бъда и с теб; само бъди силен и смел, за да пазиш целия закон, който Моисей ти е заповядал; не се отклонявай от пътя ни надясно, ни наляво, за да благоуспяваш във всичко, което правиш.
5 И Исус Навин заповяда на Израилевите управници, казвайки: Преминете през стана и заповядайте на народа, казвайки: Пригответе си храна, защото след три дни ще преминете Йордан, за да завладеете земята.
6 И надзорниците на израилтяните направиха така и заповядаха на народа; и те направиха всичко, което Исус Навин беше заповядал.
7 И Исус Навин изпрати двама мъже да съгледат земята на Йерихон; и мъжете отидоха и съгледаха Йерихон.
8 И в края на седемте дни дойдоха при Исус Навин в стана и му казаха: Господ предаде цялата земя в ръцете ни и жителите ѝ се страхуват от нас.
9 След това Исус Навин стана сутринта и целият Израил с него, и тръгнаха от Ситим; и Исус Навин и целият Израил с него преминаха Йордан; а Исус Навин беше на осемдесет и две години, когато премина Йордан с Израиля.
10 И народът се изкачи от Йордан на десетия ден от първия месец и се разположи на стан в Галгал, на източния ъгъл на Йерихон.
11 И израилтяните направиха Пасхата в Галгал, в равнините на Йерихон, на четиринадесетия ден от месеца, както е писано в Моисеевия закон.
12 И манната престана по онова време, на следващия ден на Пасхата, и нямаше вече манна за израилтяните, и те ядоха от плодовете на Ханаанската земя.
13 И Йерихон беше напълно затворен за израилтяните; никой не излизаше, нито влизаше.
14 А във втория месец, на първия ден от месеца, Господ каза на Исус Навин: Стани, ето, предавам Йерихон в ръката ти с всичките му жители; и всичките ти бойни мъже ще обикалят града веднъж на ден; така ще правите шест дни.
15 И свещениците ще затръбят с тръби; и когато чуете звука на тръбата, целият народ ще извика силно, така че стените на града ще паднат; целият народ ще се изкачи, всеки срещу противника си.
16 И Исус Навин направи всичко, както му беше заповядал Господ.
17 И на седмия ден обиколиха града седем пъти, и свещениците засвириха с тръби.
18 И на седмия кръг Исус Навин каза на народа: Викайте, защото Господ предаде целия град в ръцете ни.
19 Само градът и всичко, което е в него, ще бъдат проклети пред Господа; и пазете се от проклетото нещо, за да не направите Израилевия стан проклет и да го смутите.
20 Но всичкото сребро, злато, мед и желязо ще бъдат посветени на Господа, те ще влязат в съкровищницата Господня.

21 И народът засвири с тръби и нададе голям вик; и стените на Йерихон паднаха; и целият народ се изкачи, всеки право пред себе си, и превзе града, и изтребиха с острието на меча всичко, което беше в него, мъже и жени, млади и стари, волове, овце и осли.
22 И изгориха целия град с огън; само съдовете от сребро, злато, мед и желязо сложиха в съкровищницата Господня.
23 И в онова време Исус Навин се закле, казвайки: Проклет да е човекът, който построи Йерихон; той ще положи основите му на първородния си син, а на най-малкия си син ще постави портите му.
24 А Ахан, син на Хармий, син на Завдий, син на Зара, син на Юда, постъпи коварно с проклетото нещо; взе от проклетото нещо и го скри в шатрата; и гневът на Господа се разпали против Израиля.
25 И след това, когато израилтяните се върнаха от опожаряването на Йерихон, Исус Навин изпрати мъже да съгледат и Гай и да се бият против него.
26 И мъжете отидоха и огледаха Гай, и като се върнаха, казаха: Нека не се качват с теб в Гай всичките люде, само около три хиляди мъже нека отидат и да поразят града, защото мъжете му са малко.
27 И Исус Навин направи така; и около три хиляди мъже от израилтяните се качиха с него и се биха с гайските мъже.
28 И битката беше жестока против Израиля; гайските мъже поразиха тридесет и шест израилтяни; и израилтяните избягаха от гайските мъже.
29 А когато Исус Навин видя това нещо, раздра дрехите си и падна ничком на земята пред Господа, той и старейшините на Израил, и те си посипаха главите с пръст.
30 И Исус Навин каза: Защо, Господи, преведе този народ през Йордан? Какво да кажа, след като израилтяните обърнат гръб на враговете си?
31 И така, сега всичките ханаанци, жители на земята, ще чуят това нещо, ще ни обкръжат и ще отсекат името ни.
32 И Господ каза на Исус Навин: Защо падаш на лицето си? Стани, слез оттук, защото израилтяните съгрешиха и взеха от проклетото; няма да бъда вече с тях, ако не изтребят проклетото измежду тях.
33 И Исус Навин стана, събра народа и донесе Урим по заповед Господня; и племето Юда беше хванато, и Ахан, синът на Харми, беше хванат.
34 И Исус Навин каза на Ахан: Кажи ми, сине мой, какво си направил. А Ахан отговори: Видях между плячката хубава дреха Сенаар и двеста сикли сребро, и един златен клин, тежащ петдесет сикли; пожелах ги и ги взех, и ето, всички са скрити в земята всред шатрата.
35 И Исус Навин изпрати мъже, които отидоха и ги взеха от шатрата на Ахан, и ги донесоха при Исус Навин.
36 И Исус Навин взе Ахан и тези съдове, синовете му и дъщерите му и всичко, което му принадлежеше, и ги донесоха в долината Ахор.
37 И Исус Навин ги изгори там с огън, а всичките израилтяни замеряха Ахан с камъни и натрупаха върху него купчина камъни. Затова той нарече това място долина Ахор. Така гневът на Господа се укроти. След това Исус Навин дойде в града и воюва против него.
38 И Господ каза на Исус Навин: Не бой се и не се ужасявай; ето, Аз предадох в ръката ти Гай, царя му и народа му; и ще постъпиш с тях, както постъпи с Йерихон и царя му; само плячката му и добитъка му ще вземете за себе си; устройте засада на града зад него.
39 И така, Исус Навин направи според словото Господне и избра измежду войнстващите тридесет хиляди храбри мъже, изпрати ги и те поставиха засада против града.
40 И той им заповяда, казвайки: Когато ни видите, ще побягнем пред тях с хитрост, а те ще ни преследват; тогава вие ще станете от засадата и ще превземете града. И те така и направиха.
41 И Исус Навин се би, и градските мъже излязоха срещу Израиля, без да знаят, че те ги чакат в засада зад града.
42 А Исус Навин и всички израилтяни се престориха пред тях на изтощени и побягнаха с хитрост по пътя на пустинята.
43 И гайските мъже събраха всички хора, които бяха в града, за да преследват израилтяните; и те излязоха и се отдалечиха от града, така че не остана нито един; и оставиха града отворен и преследваха израилтяните.
44 А онези, които бяха в засада, станаха от местата си и побързаха да дойдат до града, превзеха го и го подпалиха. А гайските мъже се обърнаха назад и ето, димът от града се издигаше до небето, и те нямаха как да се оттеглят нито в едната, нито в другата посока.
45 И всички гайски мъже бяха всред Израиля, едни от едната страна, други от другата, и ги поразиха така, че не остана нито един от тях.
46 И израилтяните хванаха жив гайския цар Мелос и го доведоха при Исус Навин; а Исус Навин го обеси на дърво и той умря.
47 И израилтяните се върнаха в града, след като го бяха изгорили, и поразиха с острието на меча всички, които бяха в него.
48 А броят на падналите гайски мъже и жени беше дванадесет хиляди; само добитъка и плячката от града взеха за себе си, според словото Господне към Исус Навин.
49 И всички царе отсам Йордан, всички ханаански царе, чуха за злото, което израилтяните бяха сторили на Йерихон и на Гай, и се събраха, за да воюват против Израиля.
50 Само жителите на Гаваон се страхуваха много от бой с израилтяните, за да не загинат, затова постъпиха хитро и дойдоха при Исус Навин и при целия Израил и им казаха: „Идваме от далечна земя; затова сега направете завет с нас.“
51 И жителите на Гаваон надминаха израилтяните, и израилтяните сключиха с тях завет и сключиха с тях мир, и първенците на обществото им се заклеха; но след това израилтяните познаха, че са им съседи и живеят между тях.
52 Но израилтяните не ги убиха, защото им се бяха заклели в Господа, и те станаха дървасечи и водоносци.
53 И Исус Навин им каза: Защо ме измамихте, като ни сторихте това нещо? А те му отговориха и казаха:

Защото на слугите ти беше разказано всичко, което си сторил на всичките аморейски царе, и ние много се уплашихме за живота си, и сторихме това нещо.
54 И Исус Навин ги определи в онзи ден да секат дърва и да вадят вода, и ги раздели за роби на всичките Израилеви племена.
55 А Адониседек, цар на Йерусалим, когато чу всичко, което израилтяните бяха направили на Йерихон и на Гай, прати до хевронския цар Оам, до царя Пирам в Ярмут, до лахисския цар Яфия и до еглонския цар Девер да кажат:
56 Елате при мен и ми помогнете, за да поразим израилтяните и жителите на Гаваон, които са сключили мир с израилтяните.
57 И те се събраха, и петимата аморейски царе се изкачиха с всичките си лагери, силен народ, многоброен като пясъка на морския бряг.
58 И всички тези царе дойдоха и се разположиха на стан пред Гаваон и започнаха да се бият с жителите на Гаваон. И всички гаваонски мъже пратиха до Исус Навин да кажат: „Ела бързо при нас и ни помогни, защото всички аморейски царе са се събрали да се бият против нас.“
59 И Исус Навин и целият воинствен народ се изкачиха от Галгал; и Исус Навин дойде внезапно при тях и порази тези петима царе с голямо клане.
60 И Господ ги смути пред израилтяните, които им нанесоха страшно клане в Гаваон и ги преследваха по пътя, който води към Бет-Орон до Макида, и те избягаха от израилтяните.
61 И докато бягаха, Господ изпрати върху тях град от небето, и повече от тях умряха от град, отколкото от клането на израилтяните.
62 А израилтяните ги преследваха и продължаваха да ги побеждават по пътя, като продължаваха напред и ги побеждаваха.
63 И когато те поразяваха, денят се клонеше към вечер. И Исус Навин каза пред очите на целия народ: Слънце, стой неподвижно над Гаваон, и луно, в долината Аялон, докато народът си отмъсти на враговете си.
64 И Господ послуша гласа на Исус Навин; и слънцето спря посред небето, и спря шест и тридесет минути; и луната също спря и не бързаше да залезе цял ден.
65 И нямаше ден като онзи, нито преди него, нито след него, в който Господ да послуша човешки глас, защото Господ воюваше за Израил.

ГЛАВА 89

1 Тогава Исус Навин изпя тая песен, в деня, когато Господ предаде аморейците в ръката на Исус Навин и на израилтяните, и каза пред очите на целия Израил:
2 Ти си извършил могъщи дела, Господи, Ти си извършил велики дела; кой е подобен на Тебе? Устните ми ще пеят на Твоето име.
3 Моя благост и моя крепост, моя висока кула, ще Ти пея нова песен, с благодарност ще Ти пея; Ти си силата на моето спасение.
4 Всички земни царе ще Те хвалят, князете на света ще Ти пеят, израилтяните ще се радват в Твоето спасение, ще пеят и ще хвалят Твоята сила.
5 На Тебе, Господи, се уповавахме; казвахме, че Ти си наш Бог, защото Ти си наше убежище и крепка кула против враговете ни.
6 Към Тебе викахме и не се срамувахме, на Тебе се уповавахме и бяхме избавени; когато извикахме към Тебе, Ти чу гласа ни, Ти избави душите ни от меч, Ти ни показа благодатта Си, Ти ни даде спасението Си, Ти развесели сърцата ни със силата Си.
7 Ти излезе за наше спасение, с мишцата Си изкупи народа Си; Ти ни послуша от небесата на светостта Си, Ти ни спаси от десетки хиляди люде.
8 Слънцето и луната спряха на небето, а Ти се изправи в гнева Си против нашите угнетители и заповяда Своите съдби над тях.
9 Всичките князе на земята се изправиха, царете на народите се събраха, не се поклатиха от Твоето присъствие, желаеха Твоите битки.
10 Ти се надигна против тях в гнева Си и изля яростта Си върху тях; Ти ги погуби в гнева Си и ги отсече в сърцето Си.
11 Народите бяха погълнати от яростта Ти, царствата се разпаднаха поради гнева Ти; Ти порази царе в деня на гнева Си.
12 Ти изля яростта Си върху тях, пламенният Ти гняв ги обзе; обърна върху тях беззаконието им и ги изтреби в нечестието им.
13 Те поставиха капан, паднаха в него, в мрежата, която се скриха, нозете им се уловиха.
14 Ръката Ти беше готова за всички Твои врагове, които казваха: С меча си те завладяха земята, с мишцата си се заселиха в града; Ти изпълни лицата им със срам, Ти свали рогата им до земята, Ти ги ужаси в гнева Си и ги погуби в гнева Си.
15 Земята се разтресе и разтресе от шума на Твоята буря над тях; Ти не пощади душите им от смърт и сведе живота им в преизподнята.
16 Ти ги преследва в бурята Си, поглъща ги във вихрушката Си, обръща дъжда им в град; те падат в дълбоки ями, така че не могат да се издигнат.
17 Труповете им бяха като боклук, изхвърлен посред улиците.
18 Те бяха изтребени и унищожени в гнева Ти; Ти спаси народа Си със силата Си.
19 Затова сърцата ни се радват в Тебе, душите ни се превъзнасят в Твоето спасение.
20 Езиците ни ще разказват за Твоето могъщество, ще пеем и ще хвалим Твоите чудни дела.
21 Защото Ти ни спаси от враговете ни, Ти ни избави от онези, които се вдигнаха против нас, Ти ги изтреби отпред нас и ги повали под нозете ни.
22 Така ще погинат всички Твои врагове, Господи, и нечестивите ще бъдат като плява, носена от вятъра, а Твоите възлюбени ще бъдат като дървета, посадени край водите.
23 И тъй, Исус Навин и целият Израил с него се върнаха в стана в Галгал, след като бяха поразили всичките царе, така че не остана от тях нито един.
24 И петимата царе избягаха сами пеша от битката и се скриха в една пещера; а Исус Навин ги потърси на бойното поле, но не ги намери.

25 И след това съобщиха на Исус Навин, казвайки: Царете са намерени и, ето, скрити са в пещера.
26 И Исус Навин каза: Поставете мъже да бъдат на входа на пещерата, за да ги пазят, да не би да се отклонят; и израилтяните направиха така.
27 Тогава Исус Навин повика целия Израил и каза на началниците на войната: Сложете краката си на вратовете на тези царе. И Исус Навин каза: Така ще направи Господ на всичките ви врагове.
28 И след това Исус Навин заповяда да убият царете и да ги хвърлят в пещерата, и да сложат големи камъни на входа на пещерата.
29 И след това Исус Навин отиде с всичките си хора, които бяха с него в онзи ден, в Макида и я порази с острието на меча.
30 И той напълно унищожи душите и всички, които принадлежаха на града, и направи с царя и народа му, както беше направил с Йерихон.
31 И оттам премина към Ливна и воюва против нея; и Господ я предаде в ръката му; и Исус Навин я порази с острието на меча, и всичките ѝ души, и направи с нея и с царя ѝ, както беше направил с Йерихон.
32 И оттам той премина към Лахис, за да воюва против него. И газският цар Хорам се изкачи да помогне на лахисците, и Исус Навин порази него и народа му, докато не му остана никой.
33 И Исус Навин превзе Лахис и всичките му жители и направи с него както беше направил с Ливна.
34 И оттам Иисус Навин премина към Еглон, превзе и него и порази него и всичките му жители с острието на меча.
35 И оттам премина към Хеврон и воюва против него, превзе го и го изтреби. Оттам се върна с целия Израил в Давир и воюва против него, и го порази с острието на меча.
36 И Той изтреби всяка душа в него, не остави никого оцелял, и направи с него и с царя му, както беше направил с Йерихон.
37 И Исус Навин порази всичките аморейски царе от Кадис-варни до Аза и превзе земята им веднага, защото Господ беше воювал за Израил.
38 И Исус Навин с целия Израил дойдоха в стана в Галгал.
39 По това време, когато Явин, царят на Асор, чу всичко, което Исус Навин беше направил на аморейските царе, Явин прати до мадиамския цар Йоват, до симронския цар Лаван, до ахсафския цар Иефал и до всичките аморейски царе да кажат:
40 Ела бързо при нас и ни помогни, за да можем да поразим израилтяните, преди да дойдат върху нас и да ни постъпят така, както са постъпили с другите аморейски царе.
41 И всички тези царе послушаха думите на Явин, цар на Асор, и излязоха с всичките си лагери, седемнадесет царе, и народът им беше многоброен като пясъка на морския бряг, заедно с безброй коне и колесници. И дойдоха и се разположиха на стан заедно при водите на Мером, и се събраха, за да се бият против Израиля.
42 И Господ каза на Исус Навин: Не бой се от тях, защото утре около това време ще ги предам всички убити пред теб; ще прережеш жили на конете им и ще изгориш колесниците им с огън.
43 И Исус Навин с всичките си военни мъже внезапно ги нападна и ги порази, и те паднаха в ръцете им, защото Господ ги беше предал в ръцете на израилтяните.
44 И така, израилтяните преследваха всички тези царе с техните лагери и ги поразяваха, докато не остана никой от тях. И Исус Навин им постъпи така, както Господ му беше говорил.
45 И по това време Исус Навин се върна в Хасор и го порази с меч, изтреби всяка душа в него и го изгори с огън. А от Хасор Исус Навин премина в Шимрон и го порази, и го изтреби напълно.
46 Оттам той премина към Ахсаф и постъпи с него така, както беше постъпил със Симрон.
47 Оттам той премина към Адулам и порази всичките хора в него, и направи с Адулам както беше направил с Ахсаф и със Симрон.
48 И той премина от тях към всички градове на царете, които беше поразил, и порази всички останали от тях хора, и ги изтреби напълно.
49 Само плячката и добитъка си израилтяните взеха за плячка, а всеки човек убиха, не оставиха жива душа.
50 Както Господ беше заповядал на Моисей, така направиха Исус Навин и целият Израил; не прегрешиха в нищо.
51 И така, Исус Навин и всичките израилтяни поразиха цялата Ханаанска земя, както Господ им беше заповядал, и поразиха всичките им царе, тридесет и един царе, и израилтяните превзеха цялата им страна.
52 Освен царствата на Сион и Ог, които са от другата страна на Йордан, от които Моисей беше поразил много градове и ги даде на рувимците, гадците и на половината от племето на Манасия.
53 И Исус Навин порази всичките царе, които бяха отсам Йордан, на запад, и ги даде в наследство на деветте племена и на половината племе на Израил.
54 Пет години Исус Навин воюваше с тези царе и даде градовете им на израилтяните; и земята се успокои от битките в градовете на аморейците и ханаанците.

ГЛАВА 90

1 По това време, в петата година след като израилтяните преминаха Йордан, след като израилтяните си починаха от войната си с ханаанците, по това време възникнаха големи и тежки битки между Едом и синовете на Хитим; и синовете на Хитим воюваха против Едом.
2 И Авиан, царят на Хитим, излезе в онази година, тоест в тридесет и първата година от царуването си, с голяма войска от силните мъже на Хитимците, и отиде в Сеир, за да воюва против Исавовите синове.
3 И Адад, царят на Едом, чу за него и излезе да го посрещне с многобройни хора и силна войска, и се би с него в полето на Едом.
4 И ръката на Хитимците надделя над Исавците; и Хитимците избиха от Исавците двадесет и две хиляди мъже; и всички Исавови деца избягаха от тях.

5 И синовете на Хитим ги преследваха и стигнаха до едомския цар Адад, който тичаше пред тях; хванаха го жив и го доведоха при Хитимския цар Авиан.
6 Авиан заповяда да го убият, а Адад, цар на Едом, умря в четиридесет и осмата година от царуването си.
7 И синовете на Хитим продължиха да преследват Едом и ги поразиха с голямо клане; и Едом стана подчинен на синовете на Хитим.
8 И синовете на Хитим владееха над Едом; и от онзи ден Едом падна под властта на синовете на Хитим и стана едно царство.
9 И от онова време те не можеха вече да повдигнат главите си и царството им стана едно с хитимците.
10 И Авиан постави началници в Едом и всички едомци станаха подчинени и данъчни на Авиан; и Авиан се върна в собствената си земя, Хитим.
11 И когато се завърна, той поднови управлението си и си построи просторен и укрепен дворец за царска резиденция, и царуваше безопасно над синовете на Хитим и над Едом.
12 В онези дни, след като израилтяните бяха изгонили всички ханаанци и аморейци, Исус Навин остаря и беше в напреднала възраст.
13 И Господ каза на Исус Навин: Ти си стар, напреднал във възрастта, а голяма част от земята остава да бъде завладяна.
14 И така, раздели тази земя за наследство на деветте племена и на половината племе на Манасия. И Исус стана та направи, както Господ му беше говорил.
15 И той раздели цялата земя в наследство на израилтяните племена, според техните деления.
16 А на Левиевото племе не даде наследство; приносите Господни са тяхното наследство, както Господ беше говорил за тях чрез Моисей.
17 И Исус Навин даде планината Хеврон на Халев, син на Иефоний, един дял повече от братята му, както Господ беше говорил чрез Моисей.
18 Затова Хеврон стана наследство на Халев и на потомците му и до днес.
19 И Исус Навин раздели цялата земя с жребий на целия Израил за наследство, както Господ му беше заповядал.
20 И израилтяните дадоха градове на левитите от собственото си наследство и пасбища за добитъка им и имота им, както Господ беше заповядал на Моисей, така направиха израилтяните и разделиха земята с жребий, голяма или малка.
21 И те отидоха да наследят земята според пределите си, и израилтяните дадоха на Исус Навиновия син наследство между тях.
22 По слово Господне те му дадоха града, който поиска, Тимнат-Серах в планината Ефрем; и той построи града и се засели в него.
23 Това са наследствата, които свещеникът Елазар и Исус Навиновият син, и главите на бащините домове на племената, разделиха чрез жребий на израилтяните в Сило пред Господа, при входа на скинията, и престанаха да делят земята.
24 И Господ даде земята на израилтяните и те я наследиха, както Господ им беше говорил и както Господ се беше клел на бащите им.
25 И Господ даде на израилтяните покой от всичките им врагове около тях, и никой не се изправи срещу тях; и Господ предаде всичките им врагове в ръцете им; и нито едно от всичките добри неща, които Господ беше говорил на израилтяните, не остана неизпълнено; да, Господ извърши всичко.
26 И Исус Навин повика всичките израилтяни, благослови ги и им заповяда да служат на Господа. След това ги изпрати; и те отидоха всеки в града си и всеки в наследството си.
27 И израилтяните служиха на Господа през всичките дни на Исус Навин; и Господ им даде покой от всичките им околности, и те живееха безопасно в градовете си.
28 И стана така в ония дни, че Авиан, царят на Хитим, умря в тридесет и осмата година от царуването си, тоест седмата година от царуването му над Едом. Погребаха го на мястото му, което той беше построил за себе си, и Латин царува вместо него петдесет години.
29 И по време на царуването си той събра войска и отиде та воюва срещу жителите на Британия и Кернания, потомците на Елисей, син на Яван, и надделя над тях и ги направи данък.
30 Тогава той чу, че Едом се е оттеглил изпод властта на Хитимците. Латин отишъл при тях, поразил ги, покорил ги и ги поставил под властта на Хитимците. Така Едом станал едно царство със Хитимците за всички дни.
31 И в продължение на много години нямаше цар в Едом, и управлението им беше под властта на синовете на Хитим и техния цар.
32 И беше в двадесет и шестата година, след като израилтяните преминаха Йордан, тоест шестдесет и шестата година, след като израилтяните бяха излезли от Египет, Исус Навин остаря, в напреднала възраст, като беше на сто и осем години по онова време.
33 И след като Господ даде покой на всички израилтяни от всичките им врагове наоколо, Исус Навин повика целия Израил, старейшините им, съдиите им и надзирателите им. И рече Исус Навин на старейшините на Израил и на съдиите им: Ето, аз съм стар, напреднал във възрастта си, и вие видяхте какво направи Господ на всички народи, които е прогонил отпред вас, защото Господ е, Който воюва за вас.
34 И така, сега се укрепете да пазите и да изпълнявате всичките думи на Моисеевия закон, да се не отклонявате от него ни надясно, ни наляво, и да не влизате сред онези народи, които са останали в земята; нито да споменавате името на техните богове, а да се прилепите към Господа, вашия Бог, както правите и до днес.
35 И Исус Навин увещаваше силно израилтяните да служат на Господа през всичките си дни.
36 И всичките израилтяни казаха: Ще служим на Господа, нашия Бог, през всичките си дни, ние и децата ни, и децата на децата ни, и потомството ни довека.
37 И в онзи ден Исус Навин сключи завет с народа и изпрати израилтяните; и те отидоха всеки в наследството си и в града си.
38 И в онези дни, когато израилтяните живееха безопасно в градовете си, те погребаха ковчезите на

племената на предците си, които бяха изнесли от Египет, всеки мъж в наследството на децата си, дванадесетте синове на Яков погребаха израилтяните, всеки мъж в притежанието на децата си.
39 И ето имената на градовете, където погребаха дванадесетте синове на Яков, които израилтяните бяха извели от Египет.
40 И погребаха Рувим и Гад отсам Йордан, в Ромия, която Моисей беше дал на децата им.
41 И погребаха Симеон и Леви в града Мауда, който беше дал на Симеоновите синове, а предградието на града беше за Левиевите синове.
42 А Юда погребаха в град Вениамин, срещу Витлеем.
43 И костите на Исахар и Завулон погребаха в Сидон, в дела, който се падна на децата им.
44 Дан беше погребан в града на синовете си в Естаил, а Нефталим и Асир погребаха в Кадис-Нефталим, всеки на мястото му, което беше дал на синовете си.
45 И костите на Йосиф погребаха в Сихем, в частта от нивата, която Яков беше купил от Емор и която стана наследство на Йосиф.
46 И погребаха Вениамин в Йерусалим срещу евусейците, които бяха дадени на вениаминците; израилтяните погребаха бащите си, всеки в града на своите синове.
47 И след две години умря Исус Навин, син на Навин, на сто и десет години; и времето, през което Исус съди Израил, беше двадесет и осем години; и Израил служи на Господа през всичките дни на живота си.
48 А другите дела на Исус Навин и неговите битки, и неговите укори, с които той укори Израил, и всичко, което им беше заповядал, и имената на градовете, които израилтяните притежаваха в неговите дни, ето, те са записани в книгата на словата на Исус Навин към израилтяните и в книгата на войните Господни, които Моисей и Исус Навин и израилтяните бяха написали.
49 И израилтяните погребаха Исус Навин в пределите на наследството му, в Тимнат-Серах, който му беше даден в планината Ефрем.
50 И Елазар, синът на Аарона, умря в ония дни; и го погребаха на хълма, принадлежащ на сина му Финеас, който му беше даден в планината Ефремова.

ГЛАВА 91

1 По това време, след смъртта на Исус Навин, хананеците все още бяха в земята и израилтяните решиха да ги изгонят.
2 И израилтяните попитаха Господа, казвайки: Кой ще се изкачи пръв от нас срещу хананеците, за да се бие против тях? И Господ каза: Юда ще се изкачи.
3 И синовете на Юда казаха на Симеон: Върви с нас в нашия жребий, и ние ще се бием против хананеците, и ние също ще отидем с теб, в твоя жребий. И синовете на Симеон отидоха с синовете на Юда.
4 И синовете на Юда се изкачиха и воюваха против хананеците; и Господ предаде хананеците в ръцете на синовете на Юда, и те ги поразиха във Везек, десет хиляди мъже.
5 И те се биха с Адонивезек във Везек, и той побягна отпред тях; и те го преследваха и го хванаха, и го хванаха и отсякоха палците на ръцете и краката му.
6 И Адонивезек каза: Седемдесет царе, с отсечени палци на ръцете и краката си, събраха храната си под трапезата ми, както направих аз, така ми отплати Бог; и го доведоха в Йерусалим и той умря там.
7 И синовете на Симеон отидоха със синовете на Юда и поразиха хананеците с острието на меча.
8 И Господ беше с Юдовите синове и те завладяха планината; а Йосифовите синове се изкачиха до Ветил, който е Луз, и Господ беше с тях.
9 И синовете на Йосиф съгледаха Ветил, и стражите видяха човек, който излизаше от града, и го хванаха и му казаха: Покажи ни сега входа на града и ние ще ти покажем благост.
10 И този човек им показа входа на града; и синовете на Йосиф дойдоха и поразиха града с острието на меча.
11 И изпратиха човека със семейството му, и той отиде при хетейците и построи град, който нарече Луз. Така всички израилтяни се заселиха в градовете си, и израилтяните се заселиха в градовете си. И израилтяните служеха на Господа през всичките дни на Исус Навин и през всичките дни на старейшините, които бяха продължили дните си след Исус Навин и видяха великото дело на Господа, което Той беше извършил за Израиля.
12 И старейшините съдиха Израил след смъртта на Исус Навин седемнадесет години.
13 И всички старейшини също воюваха в битките на Израил срещу хананеците; и Господ изгони хананеците от лицето на израилтяните, за да настани израилтяните в тяхната земя.
14 И Той изпълни всичките думи, които беше говорил на Авраам, Исаак и Яков, и клетвата, с която се беше заклел, че ще даде на тях и на потомството им земята на хананеците.
15 И Господ даде на израилтяните цялата Ханаанска земя, както се беше клел на бащите им; и Господ им даде покой от околните; и израилтяните живееха безопасно в градовете си.
16 Благословен да бъде Господ довека, амин и амин.
17 Укрепете се и нека сърцата на всички вас, които се уповавате на Господа, бъдат смели. Краят.